DEUTSCHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN ZU BERLIN
ZENTRALINSTITUT
FÜR ALTE GESCHICHTE UND ARCHÄOLOGIE

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

BSB B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT
1971

PLVTARCHI

MORALIA

VOL. V FASC. 2 PARS 1

EDIDIT

JÜRGEN MAU

BSB B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT

1971

BIBLIOTHECAE TEVBNERIANAE
HVIVS TEMPORIS
REDACTOR: GÜNTHER CHRISTIAN HANSEN

In hoc fasciculo continentur

VLN 294 · 375/79/71 · ES 7M
1. AUFLAGE

PRINTED IN THE GERMAN DEMOCRATIC REPUBLIC
SATZ: LEIPZIGER DRUCKHAUS, GRAFISCHER GROSSBETRIEB
DRUCK UND BUCHBINDERISCHE VERARBEITUNG:
DRUCKEREI „ZENTRALDRUCK“ KG LEIPZIG

PRAEFATIO

Traditio Placitorum et Vitarum X oratorum eo uno differt, quod illa praeter codices Planudeos nobilem illum testem Mosquensem 501 (M) s. XII et codicem miscellaneum Marcianum 521 (𝔐) s. XIV/XV habent, hae nil nisi mutilum parvumque, vetustissimum autem, fragmentum Paris. 1957 (F) s. XI.

Mendis numerosissimis, quibus utrumque opus laborat, multis viris doctis quaestio proposita est, an ipsius Plutarchi sint. si speravimus hanc novam editionem aliquid lucis allaturam esse ad hanc quaestionem solvendam, spes nos fefellit. nullus enim locus inventus est, ubi ipsi libri manu scripti vel unam corruptelam sententiae intelligendae obstantem tollerent. v. e. g. iocosum illum locum omnium codicum communem V. X O. p. 37, 3sq.: *κατέλιπε* (scil. *Δημοσθένης*) *δύο παῖδας ἐκ μιᾶς γυναικός* ... genus humanum iam dudum extinctum fore manifestum est, si duos liberos ex una muliere ortos esse mentione dignum esset. miror quare nemo adhuc ausus sit tollere hanc dementiam substituendo illud *ἐκ μιᾶς* vocibus *ἐκ Σαμίας*. traditionem archetypum antecedentem has fere stationes percucurrisse verisimile est: *ΕΞΑΜΙΑΣ, ἐξ ᾱ μιᾶς, ἐξ μιᾶς, ἐκ μιᾶς*. de paelice Samia Demosthenis eiusque liberis Plutarchus Vit. Demosth. 15, 4 nos docet. vitae oratorum, quae exhibent res gestas absque ordine seu arte collectas, grammaticos omnium temporum ad augendum vel corrigendum invitaverunt. amplum exemplum habes p. 6, 19–7, 7. qua de causa et aliorum emendatorum atheteses accepi et e. g. p. 10, 26 duo verba expunxi. p. 45, 18 eventa recte narrantur si vox *Θηβαίους* ante tria verba transponi-

tur, et numerorum signa litteris permutata vel v. v. alios locos corruperunt (ut supra 37, 3 sq., ita e. g. p. 28, 10. 30, 15).

Codices quidam Planudei etiam priscis editoribus praesto fuerunt, quorum operam supra dicto modo continuare conati sumus. frustulum illud Parisini 1957 (F), etsi nullius ex reliquis libris parens sed omnium Planudeorum avi Ambrosiani C 126 (α) quasi frater est, nihil magni momenti ad emendandum confert, sed librum archetypum iam gravissimis mendis foedatum fuisse demonstrat (C. G. Lowe, The man. trad. of V. X O., Univ. of Illinois, Urbana 1924, 24).

De codicum Planudeorum inter se affinitatibus Max Pohlenz (in praefatione ad vol. I, Lipsiae 1925) et Lowe consentiunt nisi quod Pohlenz cod. Paris. 1671 (A) et 1672 (E) ex Ambrosiano C 126 (α) effluxisse docet codice Vatic. 139 (γ) solum aetate inter A et E intercedente, Lowe autem γ ex A et E ex γ descriptum esse putat.

Librarium autem codicis E V.X O. saltem ex γ descripsisse ex eo apparet, quod p. 48, 3 sq. et γ codicesque ex eo orti et E eadem 12 verba omiserunt. minime verisimile est duos scribas eodem loco idem vitium ex homoeoteleuto natum commisisse.

Itaque, quia E aetate minor codice γ est, illum ex hoc descriptum esse apparet, quod a Lowe multis insuper argumentis probatur. nostram igitur V.X O. editionem codicibus αAγE et parva ex parte F niti, recentiorum autem necessitate tantum urgente mentionem fieri oportet. etsi novimus exemplar codicis E, tamen minime contemnendus est, quod ut ait Pohlenz hic codex pulcherrimus Planudeae diligentiae egregium argumentum et monachi doctissimi Planudis eiusque collegarum auctoritas inter viros grammaticos haud parvi ponderis est.

Placita philosophorum praeclare edidit Hermannus Diels (Doxographi Graeci, Berlin 1879), qui libro Pseudo-

plutarcheo cum Stobaeo comparato opus Aëtii restituit, quem primum imperatorum Romanorum temporibus uberrimam collectionem placitorum more peripatetico composuisse novimus. nisus est Diels iisdem codicibus, quos Pohlenz (in praefatione vol. I) adhibenda esse demonstravit. **M** et **𝔐** membra familiae Planudeae *α* **A E** non esse et Diels docuit et ipse vidi et cartarum perforatarum ope arithmetice confirmare potui. huic familiae accedunt Marciani apographa Parisini 1734 et 2423, uterque miscellaneus. e Marciano ortos esse mihi persuasum est, quia, ut Diels vidit, et permultis communibus vitiis scatent et scriba Parisini 1734, postquam Marciani f. 3ʳ depinxit, errore manus non unum, sed duo folia vertit et 4ᵛ perrexit. postea lacunam supplevit. meis quoque observationibus haec confirmantur. in primis enim paginis secundi et quinti libri, quas in computationibus meis adhibui perforationibusque cartarum expressi, saepius cum **M 𝔐** quam cum *α* **E** consentiunt. de codicibus Planudeis nil ad ea addendum, quae Pohlenz in praefatione ad vol. I scripta elaboravit et Lowe de traditione V.X O. nos docuit.

Rationes quae inter codices **M 𝔐** *Π* intercedere possunt hae sunt:

I. **𝔐** ex **M** et *α* ex **𝔐**
II. **𝔐** et **M** fratres, *α* ex **M**
III. **𝔐**, **M**, *α* fratres
IV. **𝔐** et **M** fratres, *α* ex **𝔐**

Multis locis **𝔐** cum **M** contra *Π* consentit, quod una quaque ratione explanari potest. I et IV autem ea de causa reiciendae sunt, quod nonnumquam **M** *Π* contra **𝔐** congruunt (e. g. p. 83, 12. 84, 14. 88, 12sq. 93, 1. 95, 8. 96, 7).

Restat igitur, ut utrum *Π* ex **M**, fratre codicis **𝔐**, orti an omnes ex eodem fonte hausti sint quaeramus. rationi secundae e. g. p. 83, 6 obstat, ubi **M** tantum corruptus est. ergo ratio III relinquitur, nempe omnes tres familiae

communem originem habent, nulla autem ex altera derivari potest. eadem fere de versionis Arabicae fontibus demonstrat H. Daiber, Diss. Saarbrücken 1968.

Itaque Hermannum Diels sequi nos oporteret, si idem atque nos propositum habuisset. nobis autem Pseudoplutarchi, Hermanno Diels Aëtii verba restituenda sunt. itaque nonnullos locos, qui a Pseudoplutarcho Aëtium excerpiente secundum Diels corrupti sunt, nobis minime mutandos esse putavi, imprimis Pseudoplutarchi additamenta nobis germana, Hermanno Diels suo iure spuria sunt.

Nostrorum temporum collectiones impressas semper laudavi, commentationes autem ad singulos philosophos pertinentes quae sunt numero infinitae omnes considerare neque potui nec volui.

Quod superest: manes illustrium virorum M. Pohlenz et C. Hubert imploro, ut veniam dent mihi hoc munere non tot annis prius perfuncto. mortem enim appropinquantem videntes, postquam Plutarchi Moralia duobus hisce opusculis exemptis editione summa admiratione digna ornaverunt, me in editoris locum succedere voluerunt et usque ad mortem consilio carissimo adiuverunt.

CONSPECTVS CODICVM

A Par. 1671 a. 1296
E Par. 1672 paulo post a. 1302 scr.
F Par. 1957 s. XI extr.
M Mosqu. 501 s. XII
𝔐 Marc. 521 s. XIV/XV
n Neap. 350 III E 28 et Vat. 1676 s. XV
α Ambr. 859 brevi ante a. 1296 scr.
β Vat. 1013 s. XIV, e quo descriptus Laur. 80, 21 s. XV
γ Vat. 139 brevi post a. 1296 scr.
δ Vat. Reg. 80 s. XV
υ Urb. 98 s. XIV
Π codices Planudei αβγAE
Ω codices omnes
0 codices praeter citatos

CONSPECTVS ABBREVIATIONVM

Am. = Amyot
Bern. = Bernardakis
Bu. = Budaeus
Co. = Coraes
Cors. = Corsinus
Duebn. = Duebner
Fra. = Frankius
Gern. = Gernet
He. = Hemsterhuys
Herw. = Herwerden
La. = Ladek
Lamb. = Lambinus
Mei. = Meier
Mez. = Bachet de Meziriac
Of. = Ofenloch
Pal. = Palmerius
Re. = Reiske
Ru. = Ruhnken
Salm. = Salmasius
Sa. = Sauppe
Schae. = Schaefer
Tay. = Taylor
Turn. = Turnebus
Us. = Usener
Vulc. = Vulcobius
We. = Westermann
Wo. = Wolf
Wy. = Wyttenbach
Xyl. = Xylander
Zu. = Zucker

55.

ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ (832)

(Plan. 63)

ΑΝΤΙΦΩΝ

Ἀντιφῶν Σοφίλου μὲν ἦν πατρὸς τῶν δὲ δήμων Ῥαμνού-σιος· μαθητεύσας δὲ τῷ πατρὶ (ἦν γὰρ σοφιστής, †ᾧ καὶ C *Ἀλκιβιάδης† παρ' αὐτὸν ἔτι παῖδα ὄντα φοιτῆσαι) καὶ* 5 *δύναμιν λόγων κτησάμενος, ὥς τινες νομίζουσιν, ἀπ' οἰκείας φύσεως, παρέπεμψε μὲν πολιτεύεσθαι, διατριβὴν δὲ συνέστησε καὶ Σωκράτει τῷ φιλοσόφῳ διεφέρετο τὴν*

2 Phot. cod. 259. Philostr. p. 15, 29 K. || 6 Plato, Menex. 236a

Tituli e cod. F *βίοι τῶν δέκα ῥητόρων. ἀντιφῶν* (numero *α'* addito *α*) *Π*

2 *τὸν δὲ δῆμον* EF p. c. || 3.4 *ἀλκιβιάδη α* A a. c. | *ᾧ — ἔτι* (ante *παρ'* ss. *φασὶν*) F *ᾧ καὶ Ἀλκιβιάδη(ν) φασι ἔτι Π* fort.: *ὥ⟨στε⟩ καὶ Ἀλκ.* || 5 ⟨*ἢ*⟩ *ὡς* Re., Gern. || 6 *παρέπεμψε* F *ὥρμησε Π ὤκνησε* Blass, Gern.

ὑπὲρ τῶν λόγων διαφορὰν οὐ φιλονείκως ἀλλ' ἐλεγκτικῶς, ὡς Ξενοφῶν ἱστόρηκεν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασι (1, 6). καί τινας λόγους τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν συνέγραφεν εἰς τοὺς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀγῶνας πρῶτος ἐπὶ τοῦτο
D τραπείς, ὥσπερ τινές φασι· τῶν γοῦν πρὸ αὐτοῦ γενο- 5
μένων οὐδενὸς φέρεται δικανικὸς λόγος, ἀλλ' οὐδὲ τῶν κατ' αὐτόν, διὰ τὸ μηδέπω ἐν ἔθει τοῦ συγγράφειν εἶναι, οὐ Θεμιστοκλέους οὐκ Ἀριστείδου οὐ Περικλέους, καίτοι πολλὰς ἀφορμὰς καὶ ἀνάγκας παρασχόντων αὐτοῖς τῶν καιρῶν· καὶ γὰρ οὐ δι' ἀσθένειαν ἀπελείποντο τοῦ συγ- 10
γράφειν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν προειρημένων ἀνδρῶν. ὅσους μέντοι ἔχομεν ἐπὶ τὸ παλαιότατον ἀναφέροντες
E ἀπομνημονεῦσαι τὴν ἰδέαν τῶν λόγων ταύτην μεταχειρισαμένους, τούτους εὕροι τις ἂν ἐπιβεβληκότας Ἀντιφῶντι 15
πρεσβύτῃ ἤδη ὄντι, οἷον Ἀλκιβιάδην, Κριτίαν, Λυσίαν, Ἀρχῖνον. πρῶτος δὲ καὶ ῥητορικὰς τέχνας ἐξήνεγκε, γενόμενος ἀγχίνους· διὸ καὶ Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο. Καικίλιος (fr. 99 Ofenloch, FHG III 332) δ' ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως καθηγητὴν τεκ- 20
μαίρεται γεγονέναι ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρ' αὐτῷ (8, 68) ὁ Ἀντιφῶν. ἔστι δ' ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς καὶ πιθανὸς καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὕρεσιν καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνικὸς καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ ⟨οὐ⟩ τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα στοχα- 25
F ζόμενος. γέγονε δὲ κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γοργίαν τὸν σοφιστήν, ὀλίγῳ ⟨ὢν⟩ νεώτερος αὐτοῦ καὶ παρατέτακεν

4 Hermog., Id. 2, 387 p. 401, 3 Ra. Diod. ap. Clem., Strom. p. 51, 16 Stählin || 17 ῥητ. τέχν.] sed Pollux 6, 143. Phot. p. 486 a 12. Philostr. p. 15, 28 K. || 18 Phot. ib. || 21 Philostr. p. 15, 21 K. || 26 Phot. p. 486 a 26

4 πρῶτον Mez. || 7 κατ' F μετ' Π || 10 οὐδὲ δι' F || 14 ἀπομνημο] hic des. F pergit p. 6, 19 πρότερον || 17 ἀρχίνοον Π corr. Tay. || 18 κεκίλιος Π || 20 καθηγ. Wy. cl. Thuc. 8, 68 μαθητὴν Π Θουκυδίδην τὸν συγγραφέα ⟨αὐτοῦ⟩ μαθ. Gern. || 24 ⟨οὐ⟩ Gern. || 26 γοργ. e ras. α || 27 ⟨ὢν⟩ Herw.

ἕως καταλύσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γενομένης, ἣν αὐτὸς δοκεῖ συγκατασκευάσαι, ὁτὲ μὲν δυσὶ τριηραρχῶν ναυσὶν ὁτὲ δὲ στρατηγῶν, καὶ πολλαῖς μάχαις νικῶν, καὶ συμμαχίας μεγάλας αὐτοῖς προσαγόμενος,
5 καὶ τοὺς ἀκμάζοντας ὁπλίζων, καὶ τριήρεις πληρῶν ἑξήκοντα, καὶ πρεσβεύων δ' ἑκάστοτε ὑπὲρ αὐτῶν εἰς Λακεδαίμονα, ἡνίκα ἐτετείχιστο Ἠετιώνεια. μετὰ δὲ 833 τὴν κατάλυσιν τῶν τετρακοσίων εἰσαγγελθεὶς σὺν Ἀρχεπτολέμῳ, ἑνὶ τῶν τετρακοσίων, ἑάλω, καὶ τοῖς περὶ
10 τῶν προδοτῶν ἐπιτιμίοις ὑπαχθεὶς ἄταφος ἐρρίφη καὶ σὺν τοῖς ἐκγόνοις ἄτιμος ἐνεγράφη. οἱ δ' ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀνηρῆσθαι αὐτὸν ἱστοροῦσιν, ὥσπερ Λυσίας (fr. 11) ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρὸς λόγῳ· ἐγένετο γὰρ αὐτῷ θυγάτριον, οὗ Κάλλαισχρος ἐπεδικάσατο. ὅτι δ' ὑπὸ
15 τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, ἱστορεῖ καὶ Θεόπομπος (FGr Hist 115 F 120) ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν· ἀλλ' οὗτός γ' ἂν εἴη ἕτερος, Λυσιδωνίδου πατρός, B ⟨οὗ⟩ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ (fr. 201, I p. 74 Kock) ὡς [οὐ] πονηροῦ μνημονεύει· πῶς ⟨γὰρ⟩ ἂν ὁ προτεθνεὼς ⟨καὶ⟩
20 ἀναιρεθεὶς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πάλιν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἴη; ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. πρεσβευτὴν γὰρ ὄντα αὐτὸν εἰς Συρακούσας πλεῦσαι, ἡνίκα ἤκμαζεν ἡ τοῦ προτέρου Διονυσίου τυραννίς· γενομένης δὲ παρὰ πότον ζητήσεως, τίς ἄριστός ἐστι χαλκός,
25 καὶ τῶν πολλῶν διαφερομένων, αὐτὸν εἰπεῖν ἄριστον εἶναι

2 Philostr. p. 15, 23 K. Aristot., Rep. Ath. 32, 2 || 5 Philostr. p. 15, 19 K. || 6 Thuc. 8, 90. Phot. p. 486a 35 || 12 cf. Lys. or. 12, 67. Harpocr. s. v. στασιώτης || 21 Philostr. p. 16, 24 sqq. K.

6 δ' om. Gern. | ὑπὲρ Re. ὑπ' Π fort.: πρεσβεύων ⟨σταλέντων πρέσβεων⟩ δέκα[στοτε] ὑπ' cf. Thuc. 8, 90, 2 | ⟨καὶ⟩ εἰς We. || 7 ἡ ἐτεωνία Π corr. Blass || 11 ἀνεγράφη We. || 14 ἐπεδικάσαιτο α | ὑπὲρ A || 17 οὗτος — ἕτερος edd. post Tay. Ko. οὗτός τε ἂν ἡμερώτερος cod. Laur. 80, 21 Xyl. Re. οὗτός τε ἂν ἡμέτερος Π οὗτός γε ἦν νεώτερος Σιμωνίδου πατρός Am. Mez. | Λυσωνίδου E Gern. Λυσωδωνίδου A || 18 ⟨οὗ⟩ Sa. | Πιτύνῃ Xyl. || 18.19 οὐ πονηροῦ Π corr. Tay. || 19 ⟨γὰρ⟩ Mez. | καὶ E om. O || 20 ἐπὶ[1] E ὑπὸ O || 24 παρὰ πόντον α a. c.

ἐξ οὗ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων πεποίηνται· τοῦτο δ' ἀκούσαντα τὸν Διονύσιον καὶ ὑπονοήσαντα προτροπὴν εἰς ἐπίθεσιν εἶναι τὸ ῥηθὲν προστάξαι ἀναιρεθῆναι αὐτόν·
C οἱ δέ, ὅτι τὰς τραγῳδίας αὐτοῦ διέσυρε, χαλεπήναντα. φέρονται δὲ τοῦ ῥήτορος λόγοι ἑξήκοντα, ὧν κατεψευσμέ- 5 νους φησὶ Καικίλιος (fr. 100 Of. FHG III 332) εἶναι τοὺς εἰκοσιπέντε. κεκωμῴδηται δ' εἰς φιλαργυρίαν ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Πεισάνδρῳ (fr. 103, I p. 629 Kock). λέγεται δὲ τραγῳδίας συνθεῖναι καὶ ἰδίᾳ καὶ σὺν Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ (p. 792–6 Nauck[2]). ἔτι δ' ὢν πρὸς τῇ ποιήσει 10 τέχνην ἀλυπίας συνεστήσατο, ὥσπερ τοῖς νοσοῦσιν ἡ παρὰ τῶν ἰατρῶν θεραπεία ὑπάρχει· ἐν Κορίνθῳ τε κατεσκευασμένος οἴκημά τι παρὰ τὴν ἀγορὰν προέγραψεν, ὅτι δύνα-
D ται τοὺς λυπουμένους διὰ λόγων θεραπεύειν· καὶ πυνθανόμενος τὰς αἰτίας παρεμυθεῖτο τοὺς κάμνοντας. νομίζων 15 δὲ τὴν τέχνην ἐλάττω ἢ καθ' αὐτὸν εἶναι ἐπὶ ῥητορικὴν ἀπετράπη. εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὸ Γλαύκου τοῦ Ῥηγίνου περὶ ποιητῶν βιβλίον (FHG II 23) εἰς Ἀντιφῶντα ἀναφέρουσιν. ἐπαινεῖται δ' αὐτοῦ μάλιστα ὁ περὶ Ἡρώδου (or. 5), καὶ ⟨ὁ⟩ πρὸς Ἐρασίστρατον (fr. 57–59 Thalh.) περὶ τῶν ταῶν, 20 καὶ ὁ περὶ τῆς ⟨εἰσ⟩αγγελίας (fr. 1–6 Thalh.), ὃν ὑπὲρ ἑαυτοῦ γέγραφε, καὶ ὁ πρὸς Δημοσθένη τὸν στρατηγὸν παρανόμων. ἔγραψε δὲ καὶ κατὰ Ἱπποκράτους τοῦ [ἰατροῦ] στρατηγοῦ λόγον καὶ εἷλεν αὐτὸν ἐξ ἐρήμου.

Ψήφισμα ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, ἐφ' οὗ οἱ τετρα- 25
E κόσιοι κατελύθησαν, [ψήφισμα] καθ' ὃ ἔδοξεν Ἀντιφῶντα κριθῆναι, ὃ Καικίλιος παρατέθειται· 'ἔδοξε τῇ βουλῇ

7 κεκωμ.] Philostr. p. 16, 4 K. Xenoph., Comm. 1, 6 || 9 τραγ.] Athen. 15, 673e | Διον.] Diod. 15, 74 || 14 θερ.] 87 A 6 Diels || 19 ἐπαιν.] Caec. fr. 101 Of. || 21 εἰσαγγ.] Aristot., Eth. Eudem. 1232b 7 || 25 – p. 5, 17 Caec. fr. 102 Of.

8 ἐν Salm. ex Phot. εἰς α σ A a. c. σὺν O || 9 σὺν an delendum? cf. Phot. || 17 τοῦ γλαύκου E || 19 Ἡρώδου Pal. ἡροδότου Π || 20 ⟨ὁ⟩ Duebn. | ταῶν Ru. Wy. sec. Ael., De nat. an. 5, 21 ἐλαιῶν (sec. litt. similitudinem) Re. ἰδεῶν Π || 21 ⟨εἰσ⟩α. Xyl. || 23 [ἰατροῦ] Kirchner PA 7640 ἰατροῦ [στρατηγοῦ] Blass e Phot. || 24 αὐτοῦ ἐξ ἐρήμου expl. Turn. || 26 [ψήφισμα] Duebn. | ἔδοξαν Π corr. Re.

μιᾷ καὶ εἰκοστῇ τῆς πρυτανείας· Δημόνικος Ἀλωπεκῆθεν ἐγραμμάτευε· Φιλόστρατος Παλληνεὺς ἐπεστάτει· Ἄνδρων εἶπε· περὶ τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀποφαίνουσιν οἱ στρατηγοὶ πρεσβευομένους εἰς Λακεδαίμονα ἐπὶ κακῷ τῆς πόλεως
5 *τῆς Ἀθηναίων καὶ [ἐκ] τοῦ στρατοπέδου πλεῖν ἐπὶ πολεμίας νεὼς καὶ πεζεῦσαι διὰ Δεκελείας, Ἀρχεπτόλεμον καὶ* F
Ὀνομακλέα καὶ Ἀντιφῶντα συλλαβεῖν καὶ ἀποδοῦναι εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπως δῶσι δίκην· παρασχόντων δ' αὐτοὺς οἱ στρατηγοί, καὶ ἐκ τῆς βουλῆς οὕστινας ἂν δοκῇ
10 *τοῖς στρατηγοῖς προσελομένοις μέχρι δέκα, ὅπως ἂν περὶ παρόντων γένηται ἡ κρίσις. προσκαλεσάσθωσαν δ' αὐτοὺς οἱ θεσμοθέται ἐν τῇ αὔριον ἡμέρᾳ καὶ εἰσαγόντων, ἐπειδὰν αἱ κλήσεις ἐξήκωσιν εἰς τὸ δικαστήριον, περὶ προδοσίας κατηγορεῖν τοὺς ᾑρημένους συνηγόρους καὶ τοὺς*
15 *στρατηγοὺς καὶ ἄλλους, ἄν τις βούληται· ὅτου δ' ἂν καταψηφίσηται τὸ δικαστήριον, περὶ αὐτοῦ ποιεῖν κατὰ τὸν νόμον, ὃς κεῖται περὶ τῶν προδόντων.'*

Τούτῳ ὑπογέγραπται τῷ δόγματι ἡ καταδίκη. 'προ- 834
δοσίας ὦφλον Ἀρχεπτόλεμος Ἱπποδάμου Ἀγρύληθεν
20 *παρών, Ἀντιφῶν Σοφίλου Ῥαμνούσιος παρών· τούτοιν ἐτιμήθη τοῖς ἕνδεκα παραδοθῆναι καὶ τὰ χρήματα δημόσια εἶναι καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον, καὶ τὼ οἰκία κατασκάψαι αὐτῶν καὶ ὅρους θεῖναι ⟨ἐπὶ⟩ τοῖν οἰκοπέδοιν, ἐπιγράψαντας ΑΡΧΕΠΤΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΩΝ-*
25 *ΤΟΣ ΤΟΙΝ ΠΡΟΔΟΤΑΙΝ. τὼ δὲ δημάρχω ἀποφῆναι τὴν οὐσίαν αὐτοῖν καὶ μὴ ἐξεῖναι θάψαι Ἀρχεπτόλεμον καὶ* B

12 *θεσμ.*] de modo actionis cf. RE V 2140, 46ss.

2 *πελληνεὺς Π* corr. Tay. || 5 [*ἐκ*] Re. || 7 *ὀνομαλέα* et *ἀρχιφῶντα Π* corr. Pet. St. || 9 *δοκῇ* E *δοκοῖ* O || 10 *προσελομένους Π* corr. Re. | *περὶ* om. E || 14 *κατηγορεῖν ⟨δὲ⟩ τοὺς* Of. Gern. | *κατηγορεῖν ⟨τῶν εἰρημένων⟩ τοὺς ᾑρημένους* Re. *κατηγορεῖν τοὺς εἰρημένους Π* corr. Turn. || 15 *ἄλλος Π* Of. corr. Turn. || 18 *τούτω* E *τοῦτο* O || 19 *ὦφλον* om. E (lac. 5 litt.) *ὦ φίλον* O corr. Turn. || 21 *ἐπεσετιμήθη* E *ἐπιτιμήθη γ ἐπετιμήθη* n || 22 *τῶ οἰκία αβ*n *τῷ οἰκίᾳ* A *τὰ οἰκία* E || 23 *αὐτοῖν* Gern. | ⟨*ἐπὶ*⟩ Blass || 25 *ΠΡΟΔΟΝΤΟΙΝ γ*n | *τῷ δὲ δημάρχῳ Ω* || 25.26 *ἀποφῆναί τε οἰκίαν ἐς τὸν καὶ μὴ Π* corr. We.

Ἀντιφῶντα Ἀθήνησι, μηδ' ὅσης Ἀθηναῖοι κρατοῦσι· καὶ ἄτιμον εἶναι Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα καὶ γένος τὸ ἐκ τούτοιν, καὶ νόθους καὶ γνησίους· καὶ ἐάν ⟨τις⟩ ποιήσηταί τινα τῶν ἐξ Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος, ἄτιμος ἔστω ὁ ποιησάμενος. ταῦτα δὲ γράψαι ἐν στήλῃ χαλκῇ· ⟨καὶ⟩ ᾗπερ ἀν⟨ά⟩κ⟨ειτ⟩αι τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ Φρυνίχου, καὶ τοῦτο θέσθαι.' 5

ΑΝΔΟΚΙΔΗΣ

Ἀνδοκίδης Λεωγόρου μὲν ἦν πατρὸς ⟨τοῦ Ἀνδοκίδου⟩ τοῦ θεμένου ποτὲ πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνην Ἀθηναίοις, τῶν δήμων δὲ Κυδαθήναιος ἢ Θορεύς, γένους εὐπατριδῶν, ὡς δ' Ἑλλάνικος (FGrHist 4 F 170a) *καὶ* 10
C *ἀπὸ Ἑρμοῦ· καθήκει γὰρ εἰς αὐτὸν τὸ κηρύκων γένος· διὸ καὶ προεχειρίσθη ποτὲ μετὰ Γλαύκωνος σὺν ναυσὶν εἴκοσι Κερκυραίοις βοηθήσων, διαφερομένοις πρὸς Κορινθίους. μετὰ δὲ ταῦτα αἰτιαθεὶς ἀσεβεῖν ὡς καὶ αὐτὸς τοὺς Ἑρμᾶς περικόψας καὶ εἰς τὰ τῆς Δήμητρος ἁμαρτὼν μυστήρια,* 15

[(διὰ τὸ πρότερον ἀκόλαστον ὄντα νύκτωρ κωμάσαντα θραῦσαί τι τῶν ἀγαλμάτων τοῦ θεοῦ καὶ εἰσαγγελθέντα, 20
D *ἐπειδὴ οὐκ ἠβουλήθη ὃν ἐζήτουν οἱ κατήγοροι δοῦλον*

6 *Φρυν.*] Thuc. 8, 90–92 || 9 *Λεωγ.*] And. or. 1, 22. 40. 146. Suda s. v. IG XIV 1134 || 11 *Κυδ.*] IG II/III [2]1138 | *Θορ.*] cf. Thuc. 1, 51. PA 4551 || 15 *Κορ.*] Thuc. 1, 51 (Ol. 87/1) || 17 *Ἑρμ.*] Plut., Alcib. 21

1 *Ἀθήνησι* — 2 *Ἀντιφῶντα* om. *Π* praet. *α*, cuius una lin. in rell. omissa | *ὅσοις α* a. c. || 3 ⟨*τις*⟩ Blass || 6 *ᾗπερ ἂν καὶ τὰ Π* corr. Re. et We. || 7 *τούτου Π* corr. Re. || 9 ⟨*τοῦ Ἀνδοκίδου*⟩ Ru. sec. And. or. 3, 6 || 11 *τὸν δῆμον* Eβ Laur. 80, 21 | *Θουρεύς Π* corr. Tay. || 19 – p. 7, 7 [ ] e margine in ipsa auctoris verba irrepsisse constat, quod sententia l. 18 interrupta illis *-τρος ἁμαρτὼν* (trad. *προσαμαρτὼν*) *μυστήρια* iteratis p. 7, 7 pergit. fabula Cratippi, etsi rel. testim. pugnant, fort. hunc ad modum restituitur (supra scripsi quod codd. habent): 19 ⟨*λέγουσιν αὐτὸν*⟩ pro *διὰ τὸ* || 21 *ἐξήτουν*

ἐκδοῦναι διαβληθῆναι καὶ πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς δευτέρας γραφῆς ὕποπτον γενέσθαι, ἣν μετ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἐπὶ Σικελίαν στόλου συνέβη γενέσθαι, Κορινθίων εἰσπεμψάντων Λεοντίνους τε καὶ Αἰγεσταίους ἄνδρας ἰδίᾳ μελ-
5 λόντων βοηθεῖν αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων νύκτωρ τοὺς περὶ τὴν ἀγορὰν Ἑρμᾶς περιέκοψαν. ὡς Κράτιππός φησιν) . . . . . προσαμαρτὼν μυστήρια] κριθεὶς ἐπὶ τούτοις ἀπέφυγεν ἐπὶ τῷ μηνύσειν τοὺς ἀδικοῦντας· σπουδὴν δὲ πᾶσαν ⟨εἰσ⟩ενεγκάμενος ἐξεῦρε τοὺς περὶ τὰ ἱερὰ ἁμαρτόντας,
10 ἐν οἷς καὶ τὸν αὑτοῦ πατέρα ἐμήνυσε. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους E πάντας ἐλέγξας ἐποίησεν ἀπολέσθαι, τὸν δὲ πατέρα ἐρρύσατο, καίτοι δεδεμένον ἤδη, ὑποσχόμενος πολλὰ λυσιτελήσειν αὐτὸν τῇ πόλει. καὶ οὐκ ἐψεύσατο· ἤλεγξε γὰρ ὁ Λεωγόρας πολλοὺς δημόσια χρήματα σφετεριζομένους καὶ
15 ἄλλα τινὰ ἀδικοῦντας. καὶ διὰ μὲν ταῦτα ἀφείθη τῆς αἰτίας· ⟨οὐκ⟩ εὐδοκιμῶν δ' ὁ Ἀνδοκίδης ἐπὶ τοῖς πολιτευομένοις ἐπέθετο ναυκληρίᾳ, καὶ τοῖς τε Κυπρίων βασιλεῦσι καὶ πολλοῖς ἄλλοις δοκίμοις ἐπεξενώθη. ὅτε καὶ μίαν τῶν πολιτίδων, Ἀριστείδου θυγατέρα, ἀνεψιὰν οὖσαν αὐτῷ,
20 λάθρα τῶν οἰκείων ἐξαγαγὼν ἔπεμψε δῶρον τῷ Κυπρίων βασιλεῖ. μέλλων δ' ἐπὶ τούτοις εἰς δικαστήριον εἰσάγεσθαι F πάλιν αὐτὴν ἐξέκλεψεν ἀπὸ τῆς Κύπρου, καὶ ληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐδέθη· διαδρὰς δ' ἧκεν εἰς τὴν πόλιν, καθ' ὃν χρόνον οἱ τετρακόσιοι διεῖπον τὰ πράγματα·
25 δεθεὶς δ' ὑπὸ τούτων καὶ διαφυγών, [αὖθις] ὁπότε κατελύθη ἡ ὀλιγαρχία, ⟨αὖθις⟩ ἐξέπεσε τῆς πόλεως, τῶν

7 And. or. 1, 45. 2, 23. Plut., Alcib. 21. Thuc. 6, 60, 3 || **17** ναυκλ.] And. or. 2, 10. [Lys.] or. 6, 26 || **18** ἐπεξ.] And. or. 1, 145. [Lys.] or. 6, 6. fabulae quae sequitur test. desunt in PA. habet Phot. || **22** ληφθ.] [Lys.] or. 6, 26 || **23** – p. 8, 19 Caec. fr. 107 Of. || **24** τετρ.] [Lys.] or. 6, 27

4 ἄνδρας [ἰ]διὰ ponas ante Λεοντ. || **5** ⟨οἳ⟩ νύκτωρ (Dal.) – de salute loci desperavit Re., frustra conati sunt alii || **9** ⟨εἰσ⟩ενεγκάμενος Re. | ἁμαρτόντας E ἁμαρτάνοντας O || **14** σφετερισμένους F || **15** καὶ om. α a. c. | ἀφήθη F a. c. || **16** ⟨οὐκ⟩ ci. Duebn. om. etiam Phot. || **22** ἔκλεψεν F || **25–26** αὖθις transposui || **26** ante ἐξέπ. lac. stat. Duebn. | ⟨ἕως⟩ τῶν We.

τριάκοντα τὴν ἀρχὴν παραλαβόντων. οἰκήσας δὲ τὸν τῆς
835 *φυγῆς χρόνον ἐν Ἤλιδι, κατελθόντων τῶν περὶ Θρασύ-*
βουλον καὶ αὐτὸς ἧκεν εἰς τὴν πόλιν. πεμφθεὶς δὲ περὶ τῆς
εἰρήνης εἰς Λακεδαίμονα καὶ δόξας ἀδικεῖν ἔφυγε. δηλοῖ
δὲ περὶ πάντων ἐν τοῖς λόγοις οἷς συγγέγραφεν· οἱ μὲν 5
γὰρ ἀπολογουμένου περὶ τῶν μυστηρίων εἰσίν, οἱ δὲ καθ-
όδου δεομένου. σῴζεται δ' αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως
λόγος καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα καὶ περὶ τῆς εἰρήνης.
καὶ ἤκμακε μὲν κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἅμα Σωκράτει
τῷ φιλοσόφῳ· ἀρχὴ δ' αὐτῷ τῆς γενέσεως ὀλυμπιὰς μὲν 10
ἑβδομηκοστὴ ὀγδόη, ἄρχων δ' Ἀθήνησι Θεογενίδης· ὥστ'
B *εἶναι πρεσβύτερον αὐτὸν Λυσίου ἔτεσί που η'. τούτου δ'*
ἐπώνυμός ἐστι καὶ Ἑρμῆς ὁ Ἀνδοκίδου καλούμενος, ἀνά-
θημα μὲν ὢν φυλῆς Αἰγηίδος, ἐπικληθεὶς δ' Ἀνδοκίδου
διὰ τὸ πλησίον παροικῆσαι τὸν Ἀνδοκίδην. καὶ αὐτὸς δ' 15
ἐχορήγησε κυκλίῳ χορῷ τῇ αὑτοῦ φυλῇ ἀγωνιζομένῃ
διθυράμβῳ, καὶ νικήσας ἀνέθηκε τρίποδα ἐφ' ὑψηλοῦ
ἀντικρὺ τοῦ πωρίνου Σειληνοῦ. ἔστι δ' ἁπλοῦς καὶ ἀκατά-
σκευος ἐν τοῖς λόγοις, ἀφελής τε καὶ ἀσχημάτιστος.

ΛΥΣΙΑΣ 20

C *Λυσίας υἱὸς ἦν Κεφάλου τοῦ Λυσανίου τοῦ Κεφάλου,*
Συρακουσίου μὲν γένος μεταναστάντος δ' εἰς Ἀθήνας
ἐπιθυμίᾳ τε τῆς πόλεως καὶ Περικλέους τοῦ Ξανθίππου

3 *ἧκεν*] And. or. 2, 20 || **4** *εἰρ.*] And. or. 3, 33 || **4.5** Caec. fr. 106 Of. || **6** *μυστ.*] And. or. 1 | *καθόδ.*] And. or. 2 || **9** *ἤκμ.*] [Lys.] or. 6, 46. And. or. 2, 7. 1, 148. Phot. || **11** archon anni 468, sed cf. [Lys.] or. 6, 46 et And. or. 2, 7. 1, 148, qui annum 440 indicant || **16** *ἐχορ.*] cf. [Lys.] or. 6, 33. And. or. 1, 132 || **21** – p. 11, 5 Caec. fr. 108 Of.

5 *δὲ* om. ***α*** a. c. | *γέγραφεν* **E** || **6** *ἀπολογουμένων* ***α*** **A** a. c. | *καθόλου* **F*Π*** corr. Xyl. || **9** *τοῦτον τὸν*] *τὸν αὐτὸν* We. || **10** *ἀρχὴ* Phot. *ἄρχει* **F*Π*** || **12** *εἶναι* om. E*γ*n | *ἑκατόν* **F*Π*** corr. Tay. (scriba num. Herod. legere putavit) || **14** *μὲν* om. ***α*** a. c. | *ὢν*] *ὡς* **F** a. c. || **16** *αὐτοῦ* ***Ω*** | *ἀγωνιζομένη* **F**n || **17** *ὑψηλοῦ* ⟨*βάθρου*⟩ vel ⟨*ἰκρίου*⟩ Rc. || **18** *σελινοῦ* **F*Π*** *Σιληνοῦ* Blass

πείσαντος αὐτόν, φίλον ὄντα καὶ ξένον, πλούτῳ διαφέρον-
τα· ὡς δέ τινες, ἐκπεσόντα τῶν Συρακουσῶν, ἡνίκα ὑπὸ
Γέλωνος ἐτυραννοῦντο. γενόμενος Ἀθήνησιν ἐπὶ Φιλο-
κλέους ἄρχοντος τοῦ μετὰ Φρασικλῆ κατὰ τὸ δεύτερον
5 ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς [καὶ δευτέρας] ὀλυμπιάδος, τὸ μὲν
πρῶτον συνεπαιδεύετο τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων·
ἐπεὶ δὲ τὴν εἰς Σύβαριν ἀποικίαν τὴν ὕστερον Θουρίους D
μετονομασθεῖσαν ἔστελλεν ἡ πόλις, ᾤχετο σὺν τῷ πρεσβυ-
τάτῳ ἀδελφῷ Πολεμάρχῳ (ἦσαν γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλοι δύο,
10 Εὐθύδημος καὶ Βράχυλλος), τοῦ πατρὸς ἤδη τετελευτη-
κότος, ὡς κοινωνήσων τοῦ κλήρου, ἔτη γεγονὼς πεντε-
καίδεκα, ἐπὶ Πραξιτέλους ἄρχοντος, κἀκεῖ διέμεινε παι-
δευόμενος παρὰ Τισίᾳ καὶ Νικίᾳ τοῖς Συρακουσίοις,
κτησάμενός τ' οἰκίαν καὶ κλήρου τυχὼν ἐπολιτεύσατο
15 ἕως Κλεοκρίτου τοῦ Ἀθήνησιν ἄρχοντος †ἔτη ἑξήκοντα
τρία τῷ δ' ἑξῆς† Καλλίᾳ ὀλυμπιάδι ἐνενηκοστῇ δευτέρᾳ
τῶν κατὰ Σικελίαν συμβάντων Ἀθηναίοις καὶ κινήσεως E
γενομένης τῶν τ' ἄλλων συμμάχων καὶ μάλιστα τῶν τὴν
Ἰταλίαν οἰκούντων, αἰτιαθεὶς ἀττικίζειν ἐξέπεσε μετ'
20 ἄλλων τριῶν. παραγενόμενος δ' Ἀθήνησιν ἐπὶ Καλλίου
τοῦ μετὰ Κλεόκριτον ἄρχοντος, ἤδη τῶν τετρακοσίων
κατεχόντων τὴν πόλιν, διέτριβεν αὐτόθι. τῆς δ' ἐν Αἰγὸς

1 πείσ.] Lys. or. 12, 4 | πλούτῳ] Plato, Rep. 330b. Cic., Brut. 16 || 3 Φιλ.] Ol. 80/2 (459) || 8 ᾤχ.] Dion. Hal., Lys. p. 8, 5 U.-R. Phot. 489b 34 || 10 Βράχ.] Plato, Rep. 328b || 12 Πραξ.] Ol. 84/1 (444) | διέμ.] Dion. Hal., Lys. p. 8, 8 U.-R. || 15 Κλεοκρ.] Ol. 91/4 (413) || 19 Phot. 489b 30

1 διαφέρων **FΠ** corr. Mez. || 2 ἐκπεσὼν **E** ἐκπεσόντος Re. || 5 [καὶ δευτέρας] Tay. ὀγδ. δευτ. **F** a. c. || 10 εὔδιδος **FΠ** corr. Tay. e Plat. | βράχυλος **F** -ιλλος **O** | τελευτ. **α** || 14 κλήρῳ **F** p. c. **Π** || 15 κλεάρχου **Ω** corr. Xyl. || 15.16 †ἔτη — ἑξῆς† corrupta. reliqua narratione numerus fere XXX (λ') postulatur et ⟨ἐπὶ⟩ Καλλίου. sed bene A. Zucker (Zu.), Vit. Lys., Erlangen 1877, 17 restituit, quae Ps.-Plutarcho cum Dion. Halic. et Phot. communia sunt, i. e. ἐν ΕΥΠΟΡΙΑ, quod corruptum est in ΕΤΗΤΡΙΑ. vox ἑξῆς num. LX suppeditavit || 17 νικήσεως **Eγn** || 18 τῶν om. **A** a. c. || 20 τριακοσίων mavult Xyl. sec. Dion. Hal. || 21 λεόκριτον **Eγn** λεόκρατον **F** || 22 τοῖς **α**

ποταμοῖς ναυμαχίας γενομένης καὶ τῶν τριάκοντα παραλαβόντων τὴν πόλιν, ἐξέπεσεν ἑπτὰ ἔτη μείνας, ἀφαιρε-
F *θεὶς τὴν οὐσίαν καὶ τὸν ἀδελφὸν Πολέμαρχον· αὐτὸς δὲ διαδρὰς ἐκ τῆς οἰκίας ἀμφιθύρου οὔσης, ἐν ᾗ ἐφυλάσσετο ὡς ἀπολούμενος, διῆγεν ἐν Μεγάροις. ἐπιθεμένων δὲ τῶν* 5
ἀπὸ Φυλῆς τῇ καθόδῳ, ἐπεὶ χρησιμώτατος ἁπάντων ὤφθη, χρήματά τε παρασχὼν δραχμὰς δισχιλίας καὶ ἀσπίδας διακοσίας πεμφθείς τε σὺν Ἑρμᾶνι ἐπικούρους ἐμισθώσατο τριακοσίους, δύο τ' ἔπεισε τάλαντα δοῦναι Θρασυδαῖον τὸν Ἠλεῖον, ξένον αὐτῷ γεγονότα. ἐφ' οἷς 10
γράψαντος αὐτῷ Θρασυβούλου πολιτείαν μετὰ τὴν κάθοδον ἐπ' ἀναρχίας τῆς πρὸ Εὐκλείδου, ὁ μὲν δῆμος ἐκύρωσε τὴν δωρεάν, ἀπενεγκαμένου δ' Ἀρχίνου γραφὴν παρα-
836 *νόμων διὰ τὸ ἀπροβούλευτον εἰσαχθῆναι, ἑάλω τὸ ψήφισμα· καὶ οὕτως ἀπελαθεὶς τῆς πολιτείας τὸν λοιπὸν* 15
ᾤκησε χρόνον ἰσοτελὴς ὤν, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτόθι ὀγδοήκοντα τρία ἔτη βιούς, ἢ ὥς τινες ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, ἢ ὥς τινες ὑπὲρ ὀγδοήκοντα, ἰδὼν Δημοσθένη μειράκιον ὄντα. γεννηθῆναι δέ φασιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος. φέρονται δ' αὐτοῦ λόγοι τετρακόσιοι εἰκοσιπέντε· τούτων 20
γνησίους φασὶν οἱ περὶ Διονύσιον (Lys. 17) *καὶ Καικίλιον εἶναι διακοσίους τριάκοντα ⟨καὶ τρεῖς⟩, ἐν οἷς δὶς μόνον ἡττῆσθαι λέγεται. ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσμα-*
B *τος, ⟨ὃ⟩ ἐγράψατο Ἀρχῖνος τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιελών, καὶ κατὰ τῶν τριάκοντα ἕτερος* (or. 12). *ἐγένετο δὲ πιθα-* 25
νώτατος καὶ βραχύτατος, [τοῖς ἰδιώταις] τοῖς πολλοῖς

5 *Μεγ.*] Lys. or. 12, 17 || **8** *ἐπικ.*] Iustin. 5, 9, 9 || **11** *Θρασ.*] Phot. 490a 1 || **12** *Εὐκλ.*] Ol. 94/2 (403) || **13** *Ἀρχ.*] cf. Aesch., Contra Ctes. 195 || **17** Dion. Hal., Lys. 12. Phot. 490a 8 || **19** Ol. 80/2 (459) || **21** *Διον.*] Phot. 488b 22 || **26** Quintil. 2, 17, 6. Phot. l. c.

2 *μείνας* om. **Π** || **3** *δὲ* om. **F** || **5** *καὶ διῆγεν* **F** || **9** *ἔπεισέ τε τάλ.* **FΠ** trp. Tay. || **10** *θρασύλαιον* **FΠ** corr. Pal. e Phot. || **22** *καὶ τρεῖς* Duebn. e Photio *τρία ἔτη* **F** (expuncta) || **23** *ὃν ὑπὲρ* **FΠ** corr. Tay. || **24** ⟨*ὃ*⟩ Tay. | *αὐτῷ περιέχων* **FΠ** corr. Tay. || **26** *τ. ἰ.* delevi ut schol. seq. verba explicans. nescio an legendum *τραχύτατος*: *πιθ. καὶ τρανώτατος τοῖς ἰδιώταις, οἷς τοὺς πολλοὺς λόγους ἐκδοὺς ἀπέζη* ci. Re.: *τοὺς πολλοὺς* pro *-οῖς* Bern.

λόγους ἐκδούς. εἰσὶ δ' αὐτῷ καὶ τέχναι ῥητορικαὶ πεποιημέναι καὶ δημηγορίαι, ἐπιστολαί τε καὶ ἐγκώμια καὶ ἐπιτάφιοι καὶ ἐρωτικοὶ καὶ Σωκράτους ἀπολογία ἐστοχασμένη τῶν δικαστῶν. δοκεῖ δὲ κατὰ τὴν λέξιν εὔκολος εἶναι,
5 *δυσμίμητος ὤν. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ* (or. 59, 21) *ἐραστὴν αὐτόν φησι γεγονέναι Μετανείρας, ὁμοδούλου τῇ Νεαίρᾳ· ὕστερον δ' ἔγημε Βραχύλλου τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ* (279 a) *ὡς δεινοτάτου εἰπεῖν καὶ Ἰσοκράτους πρεσ-* C
10 *βυτέρου. ἐποίησε δὲ καὶ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα Φιλίσκος ὁ Ἰσοκράτους μὲν γνώριμος ἑταῖρος δὲ Λυσίου, δι' οὗ φανερὸν ὡς προέλαβε τοῖς ἔτεσιν, ὃ καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος εἰρημένων ἀποδείκνυται· ἔχει δ' οὕτως·*

'⟨νῦν⟩ ὦ Καλλιόπης θύγατερ, πολυήγορε Φρόντι,
15 *δείξεις εἴ τι φρονεῖς καί τι περισσὸν ἔχεις·*
τῷ γὰρ ἐς ἄλλο σχῆμα μεθαρμοσθέντι καὶ ἄλλοις
ἐν κόσμοισι βίου σῶμα λαβόνθ' ἕτερον
δεῖ σ' ἀρετῆς κήρυκα τεκεῖν τινα Λυσίᾳ ὕμνον,
δόντα καταφθιμένῳ †καὶ σοφῷ† ἀθάνατον,
20 *ὅς τό τ' ἐμῆς ψυχῆς δείξει φιλέταιρον ἅπασι,*
καὶ τὴν τοῦ φθιμένου πᾶσι βροτοῖς' ἀρετήν.' D

συνέγραψε δὲ λόγω καὶ Ἰφικράτει, τὸν μὲν πρὸς Ἁρμόδιον (fr. 18 Thalh.), *τὸν δὲ προδοσίας κρίνοντι Τιμόθεον* (fr. 116 Thalh.)· *καὶ ἀμφοτέροις ἐνίκα· ἀναδεξαμένου δ'*
25 *Ἰφικράτους τὰς τοῦ Τιμοθέου πράξεις, ταῖς εὐθύναις ἀνα-*

1–4 fr. coll. Thalh. in edit. || **10** ALG 1³ p. 113 Diehl. PLG 2⁴ p. 327 Bergk || **23** *Τιμ.*] cf. Dion. Hal., Lys. 12 || **24** haud verum. cf. [Demosth.] or. 49, 9 (Contra Timoth.)

2 *δημηγορία* F*Π* corr. Bern. cl. Dion. Hal. || **4** *τῶν* expl. F || **12** *φανερόν ἐστιν ὡς* E | *ὃ* om. E || **14** *⟨νῦν⟩* Jac. | *Καλλιόπης* Wy. *-ίππης Π* | *φροντίδι Π* corr. Wy. || **16** *τὸν . . . -θέντα Π* corr. Salm. || **18** *λυσιδάϊμνον Π* corr. Salm. || **19** *δόντα κατὰ φθιμένων καὶ σοφῷ ἀθάνατον Π* corr. Diehl: *καὶ σοφῷ* sensu carent. dubito an substituenda *κῦδος γ'* vel *τι κλέος*, ut Re. || **20** *δεῖξαι* vel *δείξαι Π* corr. Brunck || **22** *λόγον Π* corr. Mei. || **23** *κρίνων Π* corr. Tay. || **24** *ἀμφοτέρους Π* corr. Re. || **25** *τοῦ α* om. O

λαβὼν τὴν τῆς προδοσίας αἰτίαν ἀπολογεῖται διὰ τοῦ Λυσίου λόγου· καὶ αὐτὸς μὲν ἀπελύθη, ὁ δὲ Τιμόθεος ἐζημιώθη πλείστοις χρήμασιν. ἀνέγνω δὲ καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ πανηγύρει λόγον μέγιστον, διαλλαγέντας τοὺς Ἕλληνας καταλῦσαι Διονύσιον. 5

E

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

Ἰσοκράτης Θεοδώρου μὲν ἦν παῖς τοῦ Ἐρχιέως τῶν μετρίων πολιτῶν, θεράποντας αὐλοποιοὺς κεκτημένου καὶ εὐπορήσαντος ἀπὸ τούτων, ὡς καὶ χορηγῆσαι καὶ παιδεῦσαι τοὺς υἱούς· ἦσαν γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλοι, Τελέσιππος καὶ 10 *Διόμνηστος· ἦν δὲ καὶ θυγάτριον· ὅθεν εἰς τοὺς αὐλοὺς*
F *κεκωμῴδηται ὑπ' Ἀριστοφάνους καὶ Στράττιδος. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν ὀγδοηκοστὴν ἕκτην ὀλυμπιάδα Λυσιμάχου Μυρρινουσίου ⟨ἄρχοντος, νεώτερος μὲν Λυσίου⟩ δυσὶ καὶ εἴκοσιν ἔτεσι, πρεσβύτερος δὲ Πλάτωνος ἑπτά,* 15 *παῖς μὲν ὢν ἐπαιδεύετο οὐδενὸς ἧττον Ἀθηναίων, ἀκροώμενος Προδίκου τε τοῦ Κείου καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καὶ Τισίου τοῦ Συρακουσίου καὶ Θηραμένους τοῦ ῥήτορος· οὗ καὶ συλλαμβανομένου ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ φυγόντος ἐπὶ τὴν Βουλαίαν Ἑστίαν, ἁπάντων καταπεπληγ-* 20 *μένων, μόνος ἀνέστη βοηθήσων καὶ πολὺν χρόνον ἐσίγησε*
887 *κατ' ἀρχάς, ἔπειτα ὑπ' αὐτοῦ παρῃτήθη, εἰπόντος ὀδυνηρότερον αὐτῷ συμβήσεσθαι, εἴ τις τῶν φίλων ἀπολαύ-*

8 *αὐλ.*] Dion. Hal., Isocr. 1. Philostr. p. 21, 16K. || **10.11** sec. Sudam *Τείσιππος* et *Θεόμνηστος* || **12** *γεν.*] Dion. Hal., Isocr. 1. Diog. Laert. 3, 3. Phot. 486b 11 || **12–15** Caec. fr. 113 Of. || **13** Ol. 86/1 (436) || **15** *Πλάτ.*] Diog. Laert. 3, 3 || **16** Isocr. or. 15, 161. Dion. Hal., Isocr. 1 p. 54, 9 U.-R. || **17** *Γοργ.*] Philostr. p. 21, 1K. Isocr. or. 10, 3. Cic., Or. 176. Quintil. 3, 1, 13 || **18** *Θηρ.*] v. Sudam et Diod. 14, 5 || **19** Dion. Hal., Isocr. 1 p. 54, 14 U.-R.

7 *Ἐρχιέως* edd. sec. Photium Bekkeri: *ἀρχιερέως* ***Π*** et Photii cod. Marc. gr. 450 p. 486a 20 || **10** *Τελέσιππος* in ras. ***α*** || **12** *Στράτιδος* ***Π*** || **13** *τὴν ὀγδ.* – **15** *Πλάτωνος* om. **A** a. c., i. e. unum integrum versum cod. ***α*** || **14** suppl. Bern.: fere idem, sed pro *Μυρρινουσίου* scr. *μὲν Λυσίου* Ofenloch || **23** malim *ἀπολάβοι* (*αβ* pro *αυ*)

σει τῆς συμφορᾶς· καὶ ἐκείνου τινὰς οὔσας τέχνας αὐτῷ
φασι συμπραγματεύσασθαι, ἡνίκα ἐν τοῖς δικαστηρίοις
ἐσυκοφαντεῖτο, αἵ εἰσιν ἐπιγεγραμμέναι Βότωνος. ἐπεὶ δ'
ἠνδρώθη, τῶν μὲν πολιτικῶν πραγμάτων ἀπέσχετο ἰσχνό-
5 φωνός τ' ὢν καὶ εὐλαβὴς τὸν τρόπον καὶ τὰ πατρῷα
ἀποβεβληκὼς ἐν τῷ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμῳ· ἄλλοις
δὲ ⟨οὔτε συνηγωνισμένος οὔτε⟩ μεμαρτυρηκὼς φαίνεται,
ἕνα δὲ μόνον εἰπὼν λόγον, τὸν περὶ τῆς ἀντιδόσεως. δια-
τριβὴν δὲ συστησάμενος ἐπὶ τὸ φιλοσοφεῖν καὶ γράφειν B
10 διανοηθεὶς ἐτράπετο, καὶ τόν τε Πανηγυρικὸν λόγον καί
τινας ἄλλους τῶν συμβουλευτικῶν, οὓς μὲν αὐτὸς γράφων
ἀνεγίνωσκεν οὓς δ' ἑτέροις παρεσκεύαζεν, ἡγούμενος οὕτως
ἐπὶ τὸ τὰ δέοντα φρονεῖν τοὺς Ἕλληνας προτρέψεσθαι. δι-
αμαρτάνων δὲ τῆς προαιρέσεως τούτων μὲν ἀπέστη σχολῆς
15 δ' ἡγεῖτο, ὥς τινές φασι, πρῶτον ἐπὶ Χίου, μαθητὰς ἔχων
ἐννέα· ὅτε καὶ ἰδὼν τὸν μισθὸν ἀριθμούμενον εἶπε δακρύ-
σας ὡς 'ἐπέγνων ἐμαυτὸν νῦν τούτοις πεπραμένον'. ὡμίλει
δὲ τοῖς βουλομένοις, χωρίσας πρῶτος τοὺς ἐριστικοὺς λό-
γους τῶν πολιτικῶν, περὶ οὓς ἐσπούδασε. καὶ ἀρχὰς δὲ καὶ C
20 περὶ τὴν Χίον κατέστησε καὶ τὴν αὐτὴν τῇ πατρίδι πολι-
τείαν· ἀργύριόν τε ὅσον οὐδεὶς σοφιστῶν εὐπόρησεν, ὡς καὶ
τριηραρχῆσαι. ἀκροαταὶ δ' αὐτοῦ ἐγένοντο εἰς ἑκατόν, ἄλλοι
τε πολλοὶ καὶ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος, σὺν ᾧ καὶ πολλὰς πό-
λεις ἐπῆλθε, συντιθεὶς τὰς πρὸς Ἀθηναίους ὑπὸ Τιμοθέου
25 πεμπομένας ἐπιστολάς· ὅθεν ἐδωρήσατο αὐτῷ τάλαντον

5 Philostr. p. 20, 21 K. Isocr. or. 5, 81. 15, 161 || **6.7** Cic., Brut. 48. Dion. Hal., Isocr. 18 || **11** Isocr. or. 15, 67 || **15–21** Caec. fr. 114 Of. || **13** προτρ.] Isocr. or. 15, 60 || **18** χωρ.] Isocr. or. 15, 45 || **21** ἀργ.] Isocr. or. 15, 155 || **22** – p. **14, 10** Caec. fr. 115 Of. || **23** πολλοὶ] Dion. Hal., Isocr. 1. Athen. 8, 342c | Τιμ.] Isocr. or. 15, 87. 101–139. Philod., Rhet. 2, 178 Sudh. [Demosth.] erot. 46

3 ἐπιγραμμέναι α || **4** ἠνδρύνθη AEn (α habet -ώθη, quod illi -ύνθη simile est) || **5** πρατρῷα α || **7** ⟨οὔτε συνηγ. οὔτε⟩ Zu. | μεμελετηκώς Wo. || **9** δὲ om. α a. c. || **10** διανοηθεὶς Π: ⟨ἃ⟩ διανοηθείη mavult Xyl. cum Wo. sec. Dion. Hal., Isocr. p. 55, 3 U.-R. || **13** προτρέψασθαι Π corr. Co. || **23** κόρωνος α A κήρωνος E γ

τῶν ἀπὸ Σάμου περιγενομένων. ἐμαθήτευσε δ' αὐτῷ καὶ
Θεόπομπος ὁ Χῖος καὶ Ἔφορος ὁ Κυμαῖος καὶ Ἀσκλη-
πιάδης ὁ τὰ τραγῳδούμενα συγγράψας καὶ Θεοδέκτης ὁ
Φασηλίτης ὁ τὰς τραγῳδίας ὕστερον γράψας, οὗ ἐστι τὸ
μνῆμα ἐπὶ τὴν Κυαμῖτιν πορευομένοις κατὰ τὴν ἱερὰν 5
D *ὁδὸν τὴν ἐπ' Ἐλευσῖνα, τὰ νῦν κατερηρειμμένον· ἔνθα*
καὶ τοὺς ἐνδόξους τῶν ποιητῶν ἀνέστησε σὺν αὐτῷ, ὧν
Ὅμηρος ὁ ποιητὴς σῴζεται μόνος· Λεώδαμός τ' Ἀθηναῖος
καὶ Λάκριτος† ὁ νομοθέτης Ἀθηναίοις· ὡς δέ τινές φασι,
καὶ Ὑπερείδης καὶ Ἰσαῖος. καὶ Δημοσθένη δ' ἔτι ῥητο- 10
ρεύοντί φασι μετὰ σπουδῆς προσελθεῖν αὐτῷ, καὶ χιλίας μὲν
ἃς [μόνας] εἰσεπράττετο οὐκ ἔχειν φάναι παρασχεῖν, δια-
κοσίας δὲ ⟨μόνας⟩ δώσειν, ἐφ' ᾧ τε τὸ πέμπτον μέρος ἐκ-
E *μαθεῖν· τὸν δ' ἀποκρίνασθαι ὡς 'οὐ τεμαχίζομεν, ὦ Δημό-*
σθενες, τὴν πραγματείαν· ὥσπερ δὲ τοὺς καλοὺς ἰχθῦς ὅλους 15
πωλοῦσιν, οὕτω κἀγώ σοι, εἰ βούλοιο μαθητεύειν, ὁλόκλη-
ρον ἀποδώσομαι τὴν τέχνην'. ἐτελεύτα δ' ἐπὶ Χαιρώνδου
ἄρχοντος, ἀπαγγελθέντων τῶν περὶ Χαιρώνειαν ἐν τῇ
Ἱπποκράτους παλαίστρᾳ πυθόμενος, ἐξαγαγὼν αὑτὸν τοῦ
βίου τέτταρσιν ἡμέραις διὰ τοῦ σιτίων ἀποσχέσθαι, προ- 20
ειπὼν τρεῖς ἀρχὰς δραμάτων Εὐριπίδου (fr. 228, IT 1,
fr. 819).

'Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ'
'Πέλοψ ὁ Ταντάλειος εἰς Πῖσαν μολών'
'Σιδώνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών' 25

1 sed cf. Isocr. 15, 120. 14, 18 || **4** sec. F. Drexel, Röm. Mitt. 27, 1912, 239 Hermippi (RE VIII, 845, 45) haec sunt || **9** *Λάκρ.*] Demosth. or. 35, 15. 41. Plut., Demosth. 28 || **10** Philostr. p. 20, 2 K. || **17** *ἐτελ.*] Dion. Hal., Isocr. 1 p. 56, 5 U.-R. Philostr. p. 21, 21 K. Phot. 487a 40 | *Χαιρ.*] Ol. 110/3 (338)

9 *Λάκριτος ⟨ὁ Φασηλίτης καὶ Λυκοῦργος⟩ ὁ* We. || **10** *δημοσθέ-νης* ***α*** **A** **n** ***β*** corr. **E** || **12. 13** *μόνας* trp. We. || **13** *ἐκμάθῃ* vel *-οι* ***Π*** corr. Salm. || **16** *πωλοῦμεν* ***Π*** *vendunt* Xyl. || **17** *χερωνίδου* ***Π*** corr. Pet. v. PA 1527 h Kirchner || **20** *τέρασιν* ***α*** *τέτρασιν* **O** | *ἀποχέσθαι* ***α*** **A** (?) *ἀπέχεσθαι* **n** | *προσειπ.* ***α*** || **25** *σιδυώνιον* ***α***

ὀκτὼ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιοὺς ἢ ὥς τινες ἑκατόν, οὐχ ὑπο- F
μείνας τετράκις ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα καταδουλουμένην· πρὸ
ἐνιαυτοῦ ἢ ὥς τινες πρὸ τεσσάρων τῶν τῆς τελευτῆς συγ-
γράψας τὸν Παναθηναϊκόν (or. 12). *τὸν δὲ Πανηγυρι-*
5 *κὸν* (or. 4) *ἔτεσι δέκα συνέθηκεν, οἱ δὲ δεκαπέντε λέγου-*
σιν, ὃν μετενηνοχέναι ἐκ τοῦ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου καὶ
Λυσίου· τὸν δὲ περὶ τῆς ἀντιδόσεως (or. 15) *δύο καὶ*
ὀγδοήκοντα ἔτη γεγονώς· τοὺς δὲ πρὸς Φίλιππον (or. 5)
ὀλίγῳ πρότερον τοῦ θανάτου. ἐγένετο δ' αὐτῷ καὶ παῖς 838
10 *Ἀφαρεὺς πρεσβύτῃ ὄντι ἐκ Πλαθάνης τῆς Ἱππίου τοῦ*
ῥήτορος ποιητός, τῶν δὲ τῆς γυναικὸς τριῶν παίδων ὁ
νεώτατος. εὐπόρησε ⟨δ'⟩ ἱκανῶς οὐ μόνον ἀργύριον εἰσ-
πράττων τοὺς γνωρίμους, ἀλλὰ καὶ παρὰ Νικοκλέους τοῦ
Κυπρίων βασιλέως, ὃς ἦν υἱὸς Εὐαγόρου, εἴκοσι τάλαντα
15 *λαβὼν ὑπὲρ τοῦ πρὸς αὐτὸν γραφέντος λόγου· ἐφ' οἷς*
φθονηθεὶς τρὶς προεβλήθη τριηραρχεῖν, καίτοι δὶς μὲν
ἀσθένειαν σκηψάμενος διὰ τοῦ παιδὸς παρῃτήσατο, τὸ δὲ
τρίτον ὑποστὰς ἀνήλωσεν οὐκ ὀλίγα. πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα
πατέρα ὡς οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀνδράποδον συμπέμψαι ⟨αἰτεῖ⟩
20 *τῷ παιδίῳ 'τοιγαροῦν' ἔφη 'ἄπιθι· δύο γὰρ ἀνθ' ἑνὸς ἕξεις*
ἀνδράποδα.' ἠγωνίσατο δὲ καὶ τὸν ἐπὶ Μαυσώλῳ τεθέντα B
ὑπ' Ἀρτεμισίας ἀγῶνα· τὸ δ' ἐγκώμιον οὐ σῴζεται. ἐποίησε
δὲ καὶ εἰς Ἑλένην ἐγκώμιον (or. 10) *καὶ Ἀρεοπαγιτικόν*
(or. 7). *ἐξελθεῖν δὲ τοῦ βίου οἱ μὲν ἐναταῖόν φασι σίτων*
25 *ἀποσχόμενον, οἱ δὲ τεταρταῖον ἅμα ταῖς ταφαῖς τῶν ἐν Χαι-*
ρωνείᾳ πεσόντων. συνέγραψε δ' αὐτοῦ καὶ ὁ παῖς Ἀφαρεὺς

1 Lucian., Macrob. 23 || **4** *Παν.*] Dion. Hal., De comp. verb. 25. Quintil. 10, 4, 4 || **8** *Φίλ.*] Cic., Or. 176 || **10** *Πλαθ.*] v. infra p. 18, 4 || **12** *εὐπόρησε*] Isocr. or. 15, 164 || **13–15** Caec. fr. 116 Of. || **14** Isocr. or. 15, 30. 40 || **15** ibid. 73 || **16** ibid. 5. 145 || **26** – p. 16, **24** Caec. fr. 117 Of. || **26** *Ἀφ.*] Harpocr. s. v.

2 *-λομένην β δ* || **3** *ἐτῶν* pro *τῶν* edd. post Re. || **6** *ἐκ τῶν Γοργ.* edd. || **7** *τοῦ λυσίου* **E** || **12** ⟨*δ'*⟩ sec. Phot.: l. 11/12 *παίδων* ⟨*ὧν*⟩ *ὁ νεώτ. εὐπόρησεν ἱκανῶς* Re.: *εὐπόρησε ἱκ.* in ras. ***α*** || **16** *τριήρας **α** τριήρας* (s. s. *-εις*) **Λ** *τριηρ* – lac. 4 litt. – *καὶ* **E** corr. Salm. | *καίτοι* Salm. *καὶ τὸ **Π*** [*τὸ*] Mez. || **19. 20** *συνέπεμψε τῷ **Π*** corr. Zu., nam adulescentuli ipsi sophistis pretium institutionis afferre solebant

λόγους. ἐτάφη δὲ μετὰ τῆς συγγενείας πλησίον Κυνοσάργους ἐπὶ τοῦ λόφου ⟨ἐν⟩ ἀριστερᾷ αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θεόδωρος καὶ ἡ μήτηρ †αὐτοῦ· ταύτης τ' ἀδελφὴ τηθὶς τοῦ ῥήτορος Ἀνακὼ καὶ ὁ ποιητὸς υἱὸς Ἀφαρεὺς καὶ ὁ
C ἀνεψιὸς αὐτοῦ Σωκράτης†, μητρὸς Ἰσοκράτους ἀδελφῆς 5
Ἀνακοῦς υἱὸς ὤν, ὅ τ' ἀδελφὸς αὐτοῦ ὁμώνυμος τοῦ πατρὸς Θεόδωρος καὶ οἱ υἱωνοὶ ⟨αὐτοῦ⟩, τοῦ ποιηθέντος αὐτῷ παιδὸς Ἀφαρέως, [Ἀφαρεὺς καὶ ὁ τούτου πατὴρ Θεόδωρος] ἥ τε γυνὴ Πλαθάνη, μήτηρ δὲ τοῦ ποιητοῦ
Ἀφαρέως. ἐπὶ μὲν οὖν τούτων τράπεζαι ἐπῆσαν ἕξ, αἳ νῦν 10
οὐ σῴζονται· αὐτῷ δ' Ἰσοκράτει ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐπῆν κίων τριάκοντα πηχῶν, ἐφ' οὗ σειρὴν πηχῶν ἑπτὰ συμβο-
D λικῶς, ὃς νῦν οὐ σῴζεται. ἦν δὲ καὶ αὐτοῦ τράπεζα πλησίον ἔχουσα ποιητάς τε καὶ τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ, ἐν
οἷς καὶ Γοργίαν εἰς σφαῖραν ἀστρολογικὴν βλέποντα 15
αὐτόν τε τὸν Ἰσοκράτην παρεστῶτα. ἀνάκειται δ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἐλευσῖνι εἰκὼν χαλκῆ ἔμπροσθεν τοῦ προστῴου ὑπὸ Τιμοθέου τοῦ Κόνωνος, καὶ ἐπιγέγραπται

'Τιμόθεος φιλίας τε χάριν ξύνεσίν τε προτιμῶν
Ἰσοκράτους εἰκὼ τήνδ' ἀνέθηκε θεαῖς. 20
Λεωχάρους ἔργον.'

φέρονται δ' αὐτοῦ λόγοι ἑξήκοντα, ὧν εἰσι γνήσιοι κατὰ μὲν Διονύσιον εἰκοσιπέντε κατὰ δὲ Καικίλιον εἰκοσιοκτώ, οἱ δ' ἄλλοι κατεψευσμένοι. εἶχε δ' ἀλλοτρίως πρὸς ἐπίδει-
E ξιν, ὡς ἀφικομένων ποτὲ πρὸς αὐτὸν τριῶν ἐπὶ τὴν ἀκρόα- 25
σιν τοὺς μὲν δύο κατασχεῖν τὸν δὲ τρίτον ἀπολῦσαι, φάμε-

12 σειρὴν] Philostr. p. 19, 27 K. || 15 Isocr. or. 15, 261. F. Drexel, Röm. Mitt. 27, 1912, 234–240 || 21 Λ. ἔργ.] Visconti, Iconogr. Gr. 246 Tab. 28 || 24 κατεψευσ.] Phot. 486b 5. Suda

1 πλησίον δὲ α A || 2 ἀριστερᾷ ὁ υἱός τε Π corr. Re. || 3 αὐτοῦ] Ἡδυτώ Of. || 4 Νακὼ Keil Of. || 5 Σωσικλῆς Keil Of. || 6 αὐτῶ Π corr. Wo. || 7 ⟨αὐτοῦ⟩ Wy. || 8–9 [Ἀφαρεὺς – Θεόδωρος] Duebn. || 12 κριὼν O corr. Turn. Wy. κριὸς β Xyl. Re. | σειρὴν] lac. 5 litt. E || 15 Γοργίαν in ras. α || 19 ξύνεσιν sec. Phot. Salm. ξενίην Π || 20 θεαῖς Π θεῷ Salm. sec. Phot. || 21 Κλεοχάρους Phot.

νος εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἥξειν· νῦν γὰρ αὐτῷ τὸ θέατρον
εἶναι ἐν †ἀκρωτηρίῳ†. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς γνωρίμους
αὑτοῦ λέγειν, ὡς αὐτὸς μὲν δέκα μνῶν διδάσκοι, τῷ
δ' αὐτὸν διδάξοντι τόλμαν καὶ εὐφωνίαν δώσειν δεκακισ-
5 *χιλίας. καὶ πρὸς τὸν ἐρόμενον διὰ τί οὐκ ὢν αὐτὸς ἱκανὸς*
ἄλλους ποιεῖ, εἶπεν ὅτι καὶ αἱ ἀκόναι αὐταὶ μὲν τεμεῖν
οὐ δύνανται τὸν δὲ σίδηρον τμητικὸν ποιοῦσιν. εἰσὶ δ'
οἳ καὶ τέχνας αὐτὸν λέγουσι συγγεγραφέναι, οἱ δ' οὐ F
μεθόδῳ ἀλλ' ἀσκήσει χρήσασθαι. πολίτην δ' οὐδέποτ'
10 *εἰσέπραξε μισθόν. προσέταττε δὲ τοῖς γνωρίμοις εἰς τὰς*
ἐκκλησίας ἀπαντῶσιν ἀναφέρειν αὐτῷ τὰ εἰρημένα. ἐλυ-
πήθη δὲ καὶ οὐ μετρίως ἐπὶ τῷ Σωκράτους θανάτῳ καὶ
μελανειμονῶν τῇ ὑστεραίᾳ προῆλθε. πάλιν δ' ἐρομένου
τινὸς αὐτὸν τί ῥητορική, εἶπε 'τὰ μὲν μικρὰ μεγάλα
15 *τὰ δὲ μεγάλα μικρὰ ποιεῖν'. ἑστιώμενος δέ ποτε*
παρὰ Νικοκρέοντι τῷ Κύπρου τυράννῳ, προτρεπομένων
αὐτὸν τῶν παρόντων διαλεχθῆναι ἔφη 'οἷς μὲν ἐγὼ δει-
νὸς οὐχ ὁ νῦν καιρός, οἷς δ' ὁ νῦν καιρὸς οὐκ ἐγὼ δεινός'.
Σοφοκλέα δὲ τὸν τραγικὸν θεασάμενος ἑπόμενον ἐρωτι-
20 *κῶς παιδὶ εἶπεν 'οὐ μόνον δεῖ, Σοφόκλεις, τὰς χεῖρας* 839
ἔχειν παρ' αὑτῷ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς'. τοῦ δὲ
Κυμαίου Ἐφόρου ἀπράκτου τῆς σχολῆς ἐξελθόντος καὶ
πάλιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Δημοφίλου πεμφθέντος ἐπὶ δευ-
τέρῳ μισθῷ, παίζων Δίφορον αὐτὸν ἐκάλει· ἐσπούδασε
25 *μέντοι ἱκανῶς περὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ὑπόθεσιν τῆς χρείας*
αὐτὸς ὑπεθήκατο. ἐγένετο δὲ καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια κατα-
φερής, ὡς ὑποπάστῳ παρειλκυσμένῳ ἐν τῇ κοίτῃ χρῆ-

5 Sext. Emp. M 2, 19 || **7–9** Caec. fr. 117 Of. || **8** *τέχν.*] Aristot. apud Cic., Brut. 48. Quintil. 2, 15, 33. 3, 1, 15. Plut., Demosth. 5. Isocr. or. 15, 39 || **14** cf. Isocr. or. 15, 15 || **21** *ὀφθ.*] Plato, Rep. 329 c || **22** *Ἐφόρου*] Cic., De or. 2, 57 || **26 – p. 18, 6** Caec. fr. 119 Of.

2 *ἀκροατηρίῳ*, i. e. in auditorio ci. Salm., sed iocum non iam intellego || **4** *-οντι* in *-αντι* corr. ***a*** *-αντι* in *-οντι* ras. corr. **E** *διδά-ξαντι* **A** || **5** *διότι* ***Π*** corr. Wy. || **6** *αὗται* (*αὐταὶ* **E**) ***Π*** | *τέμνειν* Bern. || **8** *τέχνην* ***a*** || **14. 20** *εἰπεῖν* ***Π*** corr. Vulc. || **24** *δίφρον* ***Π*** corr. Xyl. || **27** *χρυσοπάστῳ* Salm. *ὑποσπ.*? Bern.

B σθαι, κρόκῳ διάβροχον ἔχοντα τὸ προσκεφάλαιον. καὶ νέον μὲν ὄντα μὴ γῆμαι, γηράσαντα δ' ἑταίρᾳ συνεῖναι ᾗ ὄνομα ἦν Λαγίσκη, ἐξ ἧς ἔσχε θυγάτριον δ γενόμενον ἐτῶν δώδεκα πρὸ γάμων ἐτελεύτησεν. ἔπειτα Πλαθάνην τὴν Ἱππίου τοῦ ῥήτορος γυναῖκα ἠγάγετο τρεῖς παῖδας 5 ἔχουσαν, ὧν τὸν Ἀφαρέα ὡς προείρηται ἐποιήσατο, ὃς καὶ εἰκόνα αὐτοῦ χαλκῆν ἀνέθηκε πρὸς τῷ Ὀλυμπιείῳ ἐπὶ κίονος καὶ ἐπέγραψεν

'Ἰσοκράτους Ἀφαρεὺς πατρὸς εἰκόνα τήνδ' ἀνέθηκε
Ζηνί, θεούς τε σέβων καὶ γονέων ἀρετήν.' 10

C λέγεται δὲ καὶ κελητίσαι ἔτι παῖς ὤν· ἀνάκειται γὰρ ἐν ἀκροπόλει χαλκοῦς ἐν τῇ σφαιρίστρᾳ τῶν Ἀρρηφόρων κελητίζων ἔτι παῖς ὤν, ὥς εἶπόν τινες. δύο δ' ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ συνέστησαν αὐτῷ ἀγῶνες· πρότερος μὲν εἰς ἀντίδοσιν προκαλεσαμένου αὐτὸν Μεγακλείδου, πρὸς ὃν οὐκ 15 ἀπήντησε διὰ νόσον, τὸν δ' υἱὸν πέμψας Ἀφαρέα ἐνίκησε· δεύτερος δὲ Λυσιμάχου αὐτὸν προκαλεσαμένου περὶ τριηραρχίας εἰς ἀντίδοσιν· ἡττηθεὶς δὲ τὴν τριηραρχίαν ὑπέστη. ἦν δ' αὐτοῦ καὶ γραπτὴ εἰκὼν ἐν τῷ Πομπείῳ. ὁ δ' Ἀφαρεὺς συνέγραψε μὲν λόγους οὐ πολλοὺς δέ, δικανικούς τε 20 καὶ συμβουλευτικούς· ἐποίησε δὲ καὶ τραγῳδίας περὶ D ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, ὧν ἀντιλέγονται δύο. ἀρξάμενος δ' ἀπὸ Λυσιστράτου διδάσκειν ἄχρι Σωσιγένους ἐν ἔτεσιν εἰκοσιοκτὼ διδασκαλίας ἀστικὰς καθῆκεν ἓξ καὶ δὶς ἐνίκησε διὰ Διονυσίου, καθεὶς καὶ δι' ἑτέρων ἑτέρας δύο 25 Ληναϊκάς. τῆς δὲ μητρὸς αὐτῶν Ἰσοκράτους καὶ Θεοδώρου καὶ τῆς ταύτης ἀδελφῆς Νακοῦς εἰκόνες ἀνέκειντο

2 ἑτ.] Athen. 13, 586e. 592 bd. Zos. 256, 78 || 7 εἰκ.] Paus. 1, 18, 8. Plin., Nat. hist. 34, 8. 36, 5 || 7 – p. 19, 4 Caec. fr. 120 Of. || 13 τινες] Heliodoro tribuit Keil || 18 ἀντ.] Isocr. or. 15, 12 || 19 Dion. Hal., Isocr. 18 p. 85, 22 U.-R. || 23 Λυσ.] Ol. 102/4 (369) | Σωσ.] Ol. 109/3 (342)

1 ἔχοντι Re. || 7 ὀλυμπίῳ ὡς *Π* corr. We. [ὡς] Re. || 11. 13 κερητ. *Π* corr. Turn. || 27 et p. 19, 2 Ἀνακοῦς Xyl. restit. Keil

ἐν ἀκροπόλει· ὧν ἡ τῆς μητρὸς παρὰ τὴν Ὑγίειαν νῦν κεῖται μετεπιγεγραμμένη, ἡ δὲ Νακοῦς οὐ σῴζεται. ἔσχε δὲ υἱούς, Ἀλέξανδρον μὲν ἐκ Κόννου, Σωσικλέα δ' ἐκ Λυσίου.

5 ## ΙΣΑΙΟΣ E

Ἰσαῖος Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας καὶ σχολάσας ⟨μὲν Ἰσοκράτει ὥς φησιν Ἕρμιππος μάλιστα δ' ἠκολούθει⟩ Λυσίᾳ κατά τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα,
10 ὥστ' εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥᾳδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι ἐκ λόγων αὐτοῦ, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινε. καθηγήσατο δὲ F
15 Δημοσθένους, ἀποστὰς τῆς σχολῆς, ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις· διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικοὺς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὥς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ἑξήκοντα τέσσαρας, ὧν εἰσι γνήσιοι πεντήκοντα, καὶ ἰδίας τέχνας. πρῶτος δὲ
20 καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν· ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ (fr. 18 I, p. 737 K.)

6 *Χαλκ.*] sic Demetrius ap. Sudam. Atheniensis fuit sec. Harpocr. Hermipp. Sudam (utrumque) Dion. Hal. || 8 *Ἑρμ.*] Dion. Hal., Is. 1 p. 93, 14 U.-R. || 11 *ὁποτ.*] Dion. Hal., Is. 2–5 p. 49 sq. U.-R. || 13 *τεκμ.*] Dion. Hal., Is. 1 p. 93, 6 U.-R. || 14 mortuus post Ol. 106/2, quo anno or. de her. Apollod. habita || 14–21 Caec. fr. 125 Of. || 15 Dion. Hal., Is. ab init. || 17 *ἐπιτρ.*] v. infra p. 30, 12 || 19 *τέχν.*] Dion. Hal., Ad Amm. p. 259, 11 U.-R.

3 ⟨*δύο*⟩ *υἱούς* Bern. | *κοινῶς α κοινοῦς* A in ras., om. in lac. E, corr. Keil, prob. Of. || 7 lac. statuit Bern., supplevi similiter atque Duebn. et Bern. || 8 *λυσίᾳ* in *α* expunct. || 11 post *ὁποτέρου* ras. 3 litt. *α* || 15 *χολῆς α* || 20 *προτρέπειν* E

840

ΑΙΣΧΙΝΗΣ

Αἰσχίνης Ἀτρομήτου, φυγόντος μὲν ἐπὶ τῶν τριάκοντα συγκαταγαγόντος δὲ τὸν δῆμον, καὶ Γλαυκοθέας, τῶν δήμων Κοθωκίδης, οὔτε κατὰ γένος τῶν ἐπιφανῶν οὔτε κατὰ περιουσίαν χρημάτων. νέος δ' ὢν καὶ ἐρρωμένος τῷ 5 σώματι περὶ τὰ γυμνάσια ἐπόνει· λαμπρόφωνος δ' ὢν μετὰ ταῦτα τραγῳδίαν ἤσκησεν· ὡς δὲ Δημοσθένης φησίν, ὑπογραμματεύων καὶ τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διο-
B νυσίοις διετέλει, ἀναλαμβάνων ἐπὶ σχολῆς τὰς παλαιὰς τραγῳδίας, καὶ ἔτι παῖς ὢν ἐδίδασκε γράμματα σὺν τῷ πατρί, 10 καὶ μειράκιον ὢν ἐστρατεύετο ἐν τοῖς ⟨περι⟩πόλοις. ἀκροατὴς δὲ γενόμενος ὥς μέν τινες λέγουσιν Ἰσοκράτους καὶ Πλάτωνος, ὡς δὲ Καικίλιος (fr. 126 Of.) Λεωδάμαντος, καὶ πολιτευόμενος οὐκ ἀφανῶς ἐκ τῆς ἐναντίας μερίδος τοῖς περὶ Δημοσθένη, ἐπρέσβευσεν ἄλλας τε πρεσβείας πολλὰς καὶ 15 πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης· ἐφ' ᾗ κατηγορήθη ὑπὸ Δημοσθένους ⟨ὡς⟩ ἀνῃρημένου τοῦ Φωκέων ἔθνους, ἔτι δ' ὡς πόλεμον ἐξάψας, ἡνίκα πυλαγόρας ᾑρέθη Ἀμφικτύοσι πρὸς Ἀμφισσεῖς ⟨τὴν ἱερὰν γῆν⟩ καὶ τὸν λιμένα ἐργαζομένους· ἐξ οὗ συνέβη τοὺς Ἀμφικτύονας Φιλίππῳ προσ- 20
C φυγεῖν, τὸν δ' ὑπὸ τοῦ Αἰσχίνου συνεργούμενον ἐπιθέσθαι τοῖς πράγμασι καὶ τὴν Φωκίδα λαβεῖν· ἀλλὰ συνειπόντος αὐτῷ Εὐβούλου τοῦ Σπινθάρου Προβαλλουσίου δημαγωγοῦντος τριάκοντα ψήφοις ἀπέφυγεν. εἰσὶ δ' οἵ

2 Ἀτρομ.] Demosth. or. 19, 281. 18, 129. Aesch. or. 2, 78. Ael., Var. Hist. 18, 12 || 3 Γλαυκ.] Demosth. or. 18, 129. 259. 284. Suda || 4 Κοθ.] Demosth. or. 18, 180 || 7 ὑπογραμματεύων] Demosth. or. 19, 249 || 10 πατρί Demosth. or. 18, 258–262 || 11 περιπ.] Aesch. or. 2, 167. Harpocr. s. v. || 13 Πλ.] Philostr. Phot. cf. e. g. Aesch. or. 1, 190–91 et Plato, Rep. 9, 574d || 16 κατηγορ.] Demosth. or. 19, 335. Aesch. or. 2, 9 || 19 ἐργ.] Aesch. or. 3, 119. Demosth. or. 18, 143. Schaefer II² 533 || 23 Εὐβ.] Demosth. or. 19, 292. Aesch. or. 2, 28. 184 || 24 ἀπέφ.] Plut., Demosth. 15

3.4 τὸν δὲ δῆμον E || 4 Κωθωκ. Π || 11 πολλοῖς Π corr. He. sec. testim. || 14 πολιτευόμενος om. α, in mg. suppl. || 16 κατηγορηθεὶς Π corr. Re. || 17 ⟨ὡς⟩ Duebn. | τοῦ] τῶν γ || 19 ⟨τὴν ἱερὰν γῆν⟩ Blass

φασι συγγράψαι μὲν τοὺς ῥήτορας τοὺς λόγους, ἐμποδὼν
δὲ γενομένων τῶν περὶ Χαιρώνειαν, μηκέτι τὴν δίκην
εἰσελθεῖν. χρόνῳ δ' ὕστερον, Φιλίππου μὲν τετελευτηκότος
Ἀλεξάνδρου δὲ διαβαίνοντος εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐγράψατο
5 Κτησιφῶντα (or. 3) παρανόμων ἐπὶ ταῖς Δημοσθένους
τιμαῖς· οὐ μεταλαβὼν δὲ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων
ἔφυγεν εἰς τὴν Ῥόδον, χιλίας δραχμὰς ὑπὲρ τῆς ἥττης οὐ
βουληθεὶς καταθέσθαι. οἱ δ' ἀτιμίας αὐτῷ προστιμηθῆναι D
λέγουσιν οὐ θέλοντι ἐξελθεῖν τῆς πόλεως, καὶ ἐλθεῖν εἰς
10 Ἔφεσον ὡς Ἀλέξανδρον. τοῦ δὲ τελευτήσαντος, ταραχῆς
οὔσης, ἀπάρας εἰς τὴν Ῥόδον ἐνταῦθα σχολὴν καταστη-
σάμενος ἐδίδασκεν. ἀνέγνω τε τοῖς Ῥοδίοις τὸν κατὰ Κτη-
σιφῶντος λόγον ἐπιδεικνύμενος· θαυμαζόντων δὲ πάντων
εἰ ταῦτ' εἰπὼν ἡττήθη 'οὐκ ἄν' ἔφη 'ἐθαυμάζετε, Ῥόδιοι, E
15 εἰ πρὸς ταῦτα Δημοσθένους λέγοντος ἠκούσατε'. σχολήν
τ' ἐκεῖ προσκατέλιπε, τὸ Ῥοδιακὸν διδασκαλεῖον κληθέν.
ἔπειτα πλεύσας εἰς Σάμον καὶ διατρίβων ἐπὶ τῆς νήσου
ὀλίγον ὕστερον ἐτελεύτησεν. ἐγένετο δ' εὔφωνος, ὡς δῆλον
ἔκ τε ὧν φησι Δημοσθένης (or. 18, 259. 308) καὶ ἐκ τοῦ
20 Δημοχάρους λόγου. φέρονται δ' αὐτοῦ λόγοι τέσσαρες,
ὅ τε κατὰ Τιμάρχου καὶ ὁ ⟨περὶ⟩ τῆς παραπρεσβείας καὶ
ὁ κατὰ Κτησιφῶντος, οἳ καὶ μόνοι εἰσὶ γνήσιοι. ὁ γὰρ
ἐπιγραφόμενος Δηλιακὸς οὐκ ἔστιν Αἰσχίνου· ἀπεδείχθη
μὲν γὰρ ἐπὶ τὴν κρίσιν ⟨ἀγῶνος⟩ τοῦ περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ
25 ἐν Δήλῳ συσταθεῖσαν συνήγορος· οὐ μὴν εἶπε τὸν λόγον·
ἐχειροτονήθη γὰρ Ὑπερείδης ἀντ' αὐτοῦ, ὥς φησι Δημο- F
σθένης (or. 18, 134). ἔσχε δὲ καὶ ἀδελφούς, ὥς φησιν
αὐτός (or. 2, 149), Ἀφόβητον καὶ Φιλοχάρη. ἀπήγγειλε

3 *εἰσελθ.*] arg. Aesch. 2. Plut., Demosth. 15, sed vide arg. Demosth. 6 || **5** *Κτησ.*] Demosth. or. 18 || **7** *ἔφυγεν*] v. infra p. 34, 3 || **8** *βουλ.*] Plut., Demosth. 24 || **11** *Ῥόδον*] Philostr. p. 23, 6 K. || **13** *θαυμ.*] Phot. v. 25 (ed. Budé-Martin in Aeschinis editione). Cic., De or. 3, 56 || **20—27** Caec. fr. 127 Of.

6 *ψόφων* **E** || **21** ⟨*περὶ*⟩ Blass || **24** ⟨*ἀγῶνος*⟩ Re. || **25** *συσταθεὶς* ***Π*** corr. We. || **28** *ἄφοβον καὶ δημοχάρη* ***Π*** corr. We. sec. testim.

δὲ καὶ τὴν ἐν Ταμύναις νίκην πρῶτος Ἀθηναίοις, ἐφ' ᾧ καὶ ἐστεφανώθη τὸ δεύτερον. οἱ δ' εἶπον μηδὲ μαθητεῦσαί τισι τὸν Αἰσχίνην, ἀλλ' ἐκ τῆς ὑπογραμματείας ἀρθῆναι ἐν τοῖς δικαστηρίοις τότε διάγοντα· πρῶτον δ' εἰπεῖν ἐν τῷ δήμῳ κατὰ Φιλίππου, εὐδοκιμήσαντά τε πρεσβευτὴν 5 χειροτονηθῆναι πρὸς Ἀρκάδας· πρὸς οὓς ἀφικόμενος 841 συστῆσαι τοὺς μυρίους ἐπὶ Φίλιππον. ἐγράψατο δὲ καὶ Τίμαρχον ἑταιρήσεως· ὁ δ' ἐκλιπὼν τὸν ἀγῶνα αὑτὸν ἀνήρτησεν, ὥς πού φησι Δημοσθένης (or. 19, 2). ἐχειροτονήθη δὲ πρεσβευτὴς ὡς Φίλιππον μετὰ Κτησιφῶντος 10 καὶ Δημοσθένους περὶ τῆς εἰρήνης, ἐν ᾗ ἄμεινον τοῦ Δημοσθένους ἠνέχθη· τὸ ⟨δὲ⟩ δεύτερον δέκατος ὤν, κυρώσας ὅρκοις τὴν εἰρήνην, κριθεὶς ἀπέφυγεν, ὡς προείρηται.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ

Λυκοῦργος πατρὸς μὲν ἦν Λυκόφρονος τοῦ Λυκούργου, 15 B ὃν οἱ τριάκοντα τύραννοι ἀπέκτειναν, αἰτίου αὐτῷ τῆς ἀναιρέσεως γενομένου Ἀριστοδήμου Βατῆθεν, ὃς καὶ ἑλληνοταμίας γενόμενος ἔφυγεν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ· τῶν δήμων δὲ Βουτάδης, γένους τοῦ τῶν Ἐτεοβουταδῶν. ἀκροατὴς δὲ γενόμενος Πλάτωνος τοῦ φιλοσόφου, τὰ 20 πρῶτα ἐφιλοσόφησεν· εἶτα καὶ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος γνώριμος γενόμενος ἐπολιτεύσατο ἐπιφανῶς, καὶ λέγων καὶ πράττων καὶ δὴ πιστευσάμενος τὴν διοίκησιν τῶν χρημάτων· ταμίας γὰρ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας ταλάν-

1 *νίκην*] Aesch. or. 2, 169 || **5.6** *πρεσβ. χειρ.*] Demosth. or. 19, 10. 304. Aesch. or. 2, 79 || **7** *μυρ.*] Demosth. or. 19, 11 || **8** *ἑταιρ.*] Aesch. or. 1, 3 || **11** *ἄμ.*] Plut., Demosth. 16 || **16** *ὃν*] ad avum respicit || **19** *Ἐτεοβ.*] Etym. Magn. Harpocr. s. v. Apollod., Bibl. 3, 15–16 || **20** *Πλ.*] Diog. Laert. 3, 46 || **23** *διοίκ.*] de re v. Hyperid. fr. 118 Jensen || **24** *τρ. πεντ.*] = 12 annos, cf. Diod. 16, 88 (IG² II/III¹ 333, 17)

1.2 *Ἀθ. τὸ δεύτ. ἐφ' ᾧ* ***Π*** trp. Fra. *τὸ δεύτ.* del. Re. *τὴν δευτέραν* Am. || **6** *ἀφικόμενος* ***Π*** Ma. Bu. *-ον* edd. || **10** *δὲ* om. ***αA*** | *κατὰ* ***Π*** corr. Fra. || **11.12** *περὶ – Δημοσθένους* om. **AE** || **12** *⟨δὲ⟩* We. || **13** *καὶ κριθεὶς* **E** || **17** *Βατιῆθεν* Salm. e Hesych. || **18.19** *τὸν δῆμον* **E**

των μυρίων τετρακισχιλίων, ἢ ὥς τινες μυρίων ὀκτακισ-
χιλίων ἑξακοσίων πεντήκοντα, καὶ ὁ τὰς τιμὰς αὐτῷ
ψηφιζόμενος Στρατοκλῆς ὁ ῥήτωρ, τὸ μὲν πρῶτον αἱρε- C
θεὶς αὐτός, ἔπειτα τῶν φίλων ἐπιγραψάμενός τινα αὐτὸς
5 ἐποιεῖτο τὴν διοίκησιν διὰ τὸ φθάσαι νόμον εἰσενεγκεῖν,
μὴ πλείω πέντε ἐτῶν διέπειν τὸν χειροτονηθέντα ἐπὶ τὰ
δημόσια χρήματα. ἀεί τ' ἐφεστὼς τοῖς ἔργοις διετέλεσε
καὶ θέρους καὶ χειμῶνος. καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου παρα-
σκευὴν χειροτονηθεὶς πολλὰ τῆς πόλεως ἐπηνώρθωσε,
10 καὶ τριήρεις παρεσκεύασε τῷ δήμῳ τετρακοσίας, καὶ τὸ
ἐν Λυκείῳ γυμνάσιον ἐποίησε καὶ ἐφύτευσε καὶ τὴν παλαί- D
στραν ᾠκοδόμησε καὶ τὸ ἐν Διονύσου θέατρον ἐπιστατῶν
ἐπετέλεσε. πιστευσάμενος δ' ἐν παρακαταθήκῃ παρὰ τῶν
ἰδιωτῶν διακόσια πεντήκοντα τάλαντα ἐφύλαξε, πομπεῖά
15 τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῇ πόλει κατεσκεύασε καὶ Νίκας
χρυσᾶς. πολλὰ δ' ἡμίεργα παραλαβὼν ἐξετέλεσε καὶ νεωσ-
οίκους καὶ τὴν σκευοθήκην· καὶ τῷ σταδίῳ τῷ Παν-
αθηναϊκῷ τὴν κρηπῖδα περιέθηκεν, ἐξεργασάμενος τοῦτό
τε καὶ τὴν χαράδραν ὁμαλὴν ποιήσας, Δεινίου τινός, ὃς
20 ἐκέκτητο τοῦτο τὸ χωρίον, ἀνέντος τῇ πόλει, προειπόντος
αὐτὸ χαρίσασθαι Λυκούργῳ. ἔσχε δὲ καὶ τοῦ ἄστεος τὴν E
φυλακὴν καὶ τῶν κακούργων τὴν σύλληψιν, οὓς ἐξήλασεν
ἅπαντας, ὡς καὶ τῶν σοφιστῶν ἐνίους λέγειν Λυκοῦργον

1 sed cf. infra p. 48, 5 || 4 *τινα*] nescio an Habron filius indicetur. cf. IG^2 II/III^1 463, 36 || 8 *παρασκ.*] v. infra p. 48, 15 || 12 *θέατρον*] Paus. 1, 20, 3. Hyperid. fr. 118 Jensen || 13 v. infra p. 48, 5 sqq. | de publico aere alieno IG^2 II/III^1 333, c 7 || 14 *πομπ.*] IG II/III^2 1493 sq. Paus. 1, 29, 16 || 16 *νεωσοίκ.*] IG II/III^2 1627 || 17 *σκευ.*] IG II/III^2 505 | *σταδ.*] Paus. 1, 19, 6 || 23 *ἐν.*] Plut., Sol. 17. Cic., ad Att. 1, 13, Brut. 34. Diod. 16, 88. Lyc. Leocr. 65

1.2 *ὥς τινες ... καὶ ὁ* i. e.: ut et alii dicunt et is, qui ... in decreto p. 48, 4 sqq. 18 900 tal. publice et 650 tal. priv. hic summam habes neglectis illis 900 (ϡ) || 2.3 *καὶ ὁ – ῥήτωρ* hic del., trp. post p. 27, 27 Lycurgi edd., contradicit We. (Vit. scr. p. 271) || 8 *καὶ θέρ. καὶ χειμ.* del. Co. interpunxi || 9 *ἐπανώρθωσε* *γ*E || 10 *τετρακοσίους* ***α*** a. c. || 13 *ἐτελεύτησε* ***Π*** prob. et explicat Re., corr. sec. Paus. Turic. || 19 *δινίου* ***Π*** || 20.21 *περὶ παντὸς αὐτῶ* ***Π*** corr. Blass *προείπαντος αὐτῷ χαρ. Λυκούργου* Bern. || 21 *ἄστεως* ***α*** A *γ*

οὐ μέλανι ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον κατὰ τῶν πονηρῶν, οὕτω συγγράφειν. ὅθεν ἐξαιτηθέντα αὐτὸν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως ὁ δῆμος οὐ προήκατο. καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐπολέμει Φίλιππος πρὸς Ἀθηναίους τὸν δεύτερον πόλεμον, ἐπρέσβευε μετὰ Πολυεύκτου καὶ Δημοσθένους εἴς τε Πελοπόννησον καί τινας ἑτέρας πόλεις. 5
F διετέλεσέ τε τὸν ἅπαντα χρόνον εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ δίκαιος εἶναι νομιζόμενος, ὥστε καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις τὸ φῆσαι Λυκοῦργον ἐδόκει βοήθημα εἶναι τῷ συναγορευομένῳ. εἰσήνεγκε δὲ καὶ νόμους, τὸν μὲν περὶ 10
τῶν κωμῳδῶν, ἀγῶνα τοῖς Χύτροις ἐπιτελεῖν ἐφάμιλλον ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τὸν νικήσαντα εἰς ἄστυ καταλέγεσθαι, πρότερον οὐκ ἐξόν, ἀναλαμβάνων τὸν ἀγῶνα ἐκλελοιπότα· τὸν δέ, ὡς χαλκᾶς εἰκόνας ἀναθεῖναι τῶν ποιητῶν, Αἰσχύλου Σοφοκλέους Εὐριπίδου, καὶ τὰς τραγῳδίας αὐ- 15
τῶν ἐν κοινῷ γραψαμένους φυλάττειν καὶ τὸν τῆς πόλεως γραμματέα παραναγινώσκειν τοῖς ὑποκρινομένοις· οὐκ ἐξεῖναι γὰρ ⟨παρ'⟩ αὐτὰς ὑποκρίνεσθαι. καὶ τρίτον,
842 μηδενὶ ἐξεῖναι Ἀθηναίων μηδὲ τῶν οἰκούντων Ἀθήνησιν ἐλεύθερον σῶμα πρίασθαι ἐπὶ δουλείᾳ ἐκ τῶν ἁλισκομέ- 20
νων ⟨μηδὲ δοῦλον⟩ ἄνευ τῆς τοῦ προτέρου δεσπότου γνώμης. ἔτι δέ, ὡς τοῦ Ποσειδῶνος ἀγῶνα ποιεῖν ἐν Πειραιεῖ κυκλίων χορῶν οὐκ ἔλαττον τριῶν, ⟨καὶ⟩ δίδοσθαι μὲν τοῖς νικῶσιν οὐκ ἔλαττον δέκα μνᾶς, τοῖς δὲ δευτέροις ὀκτώ, ἓξ δὲ τοῖς τρίτοις κριθεῖσιν. ἔτι ⟨δέ⟩, ἐπὶ ζεύγους 25
μὴ ἀπιέναι γυναῖκα Ἐλευσῖνάδε, ὅπως μὴ ἐλαττῶνται ⟨αἱ δημοτικαὶ⟩ ὑπὸ τῶν πλουσιῶν· εἰ δέ τις φωραθείη,

2.3 v. infra p. 48, 25–49, 2. Diod. 17, 15. Plut., Phoc. 17, Demosth. 23 || **5** *ἐπρ.*] Demosth. or. 9, 72 || **8** *δίκ.*] Demosth. ap. Rutil. Lup. 2, 4 p. 143 R. F. || **11** *Χύ.*] Aristoph., Ran. 218. Athen. 4, 130d (?) || **14** *ἀναθ.*] Paus. 1, 21, 1 || **16** *γραψ.*] Harpocr. s. v. *θεωρικά*. Galen. CMG V 10, 2, 1 p. 79, 23 || **18** *ὑποκρ.*] cf. Quintil. 10, 1, 66 || **26** Lycurgi et templi Eleusini mentio fit IG II/III² 1672. F. G. Maier, Gr. Mauerbauinschr. I 94

10 *μὲν* om. **E** || **12** *κατάγεσθαι* Co. || **13** *ὡς οὐκ* **E** || **18** ⟨*παρ'*⟩ Bern. || **21** ⟨*μηδὲ δοῦλον*⟩ Mei. || **23** ⟨*καὶ*⟩ Duebn. || **25** *τρίτοις* e correctura *α* | ⟨*δέ*⟩ Sa. || **26** *ἀπεῖναι* **Π** corr. Bait. || **27** ⟨*αἱ δημοτικαὶ*⟩ id. sec. Phot.

ἀποτίνειν δραχμὰς ἑξακισχιλίας. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ μὴ πεισθείσης, τῶν συκοφαντῶν φωρασάντων, τάλαντον αὐτοῖς ἔδωκε· κατηγορούμενος δ' ἐν ὑστέρῳ ἐν τῷ δήμῳ B ἔφη 'ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν διδοὺς οὐ λαμβάνων ἑώραμαι'.
5 τελώνου δέ ποτ' ἐπιβαλόντος Ξενοκράτει τῷ φιλοσόφῳ τὰς χεῖρας καὶ πρὸς τὸ μετοίκιον αὐτὸν ἀπάγοντος, ἀπαντήσας ῥάβδῳ τε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ τελώνου κατήνεγκε, καὶ τὸν μὲν Ξενοκράτην ἀπέλυσε, τὸν δ' ὡς οὐ τὰ πρέποντα δράσαντα εἰς τὸ δεσμωτήριον κατέκλεισεν·
10 ἐπαινουμένου δ' ἐπὶ τῇ πράξει, μεθ' ἡμέρας τινὰς συντυχὼν ὁ Ξενοκράτης τοῖς παισὶ τοῦ Λυκούργου ἔφη 'ταχέως γε τῷ πατρὶ ὑμῶν ἀπέδωκα, ὦ παῖδες, τὴν χάριν· ἐπαι- C νεῖται γὰρ ὑπὸ πολλῶν ἐπὶ τῷ βοηθῆσαί μοι'. εἰσήνεγκε δὲ καὶ ψηφίσματα Εὐκλείδῃ τινὶ Ὀλυνθίῳ χρώμενος ἱκα-
15 νωτάτῳ περὶ τὰ ψηφίσματα. εὔπορος δ' ὢν ἱμάτιον ἓν καὶ ταὐτὸ ἐφόρει τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους καὶ ὑπεδέδετο ταῖς ἀναγκαίαις ⟨μόνον⟩ ἡμέραις. ἐμελέτα δὲ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, οὐκ εὖ πρὸς τὰ αὐτοσχέδια πεφυκώς, κλινιδίου δ' αὐτῷ ὑποκειμένου, ἐφ' ᾧ μόνον ἦν κώδιον
20 καὶ προσκεφάλαιον, ὅπως ἐγείροιτο ῥᾳδίως καὶ μελετῴη. ἐγκαλοῦντος δ' αὐτῷ τινος ὅτι μισθοὺς σοφισταῖς δίδωσι περὶ λόγους διατρίβων, ἀλλ' εἴ τις γ' ἐπαγγέλλοιτο, ἔφη, D τοὺς υἱοὺς ἀμείνους αὐτῷ ποιήσειν, οὐ χιλίας ἀλλὰ τὰ ἡμίση τῆς οὐσίας προΐεσθαι. ἦν δὲ καὶ παρρησιαστὴς διὰ
25 τὴν εὐγένειαν· Ἀθηναίων γέ τοί ποτε οὐκ ἀνεχομένων αὐτοῦ δημηγοροῦντος, ἀνέκραγεν ἐκβαλλόμενος 'ὦ Κερκυραία μάστιξ, ὡς πολλῶν ταλάντων εἶ ἀξία'. πάλιν δὲ θεὸν ἀναγορευόντων Ἀλέξανδρον 'καὶ ποδαπὸς ἂν ⟨εἴη⟩' εἶπεν 'ὁ θεός, οὗ τὸ ἱερὸν ἐξιόντας δεήσει περιρραίνεσθαι;'

1 Plut., Comp. Nic. et Crass. 1. Mor. 541 f. Ael., Var. hist. 13, 24 || **10** Plut., Flam. 12, De laude ips. 8. Diog. Laert. 4, 10 || **26.27** idem prov. Strab. 8 fin. cf. Aristoph., Aves 1463

5 ποτ' om. E || **6** ἀπαγαγόντος *Π* corr. Co. e Phot. || **13** βοηθῆσαι μόγις. ἤνεγκε *Π* corr. Solan. Wy. || **16** καθ' αὐτὸ *Π* corr. Mez. || **17** ⟨μόνον⟩ Re. || **19** δ' del. Co. || **23** ἀμείνω E || **28** ⟨εἴη⟩ Co. || **29** περιρράνασθαι *α* A

E ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ παρέδωκαν τοὺς παῖδας τοῖς ἕνδεκα, Μενεσαίχμου μὲν κατηγορήσαντος γραψαμένου δὲ Θρασυκλέους· Δημοσθένους δὲ καθ' ὃν ἔφευγε χρόνον ἐπιστείλαντος τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς κακῶς ἀκούοιεν ἐπὶ τοῖς Λυκούργου παιδίοις, μετενόησαν καὶ ἀφῆκαν αὐτούς, Δημοκλέους 5 τοῦ Θεοφράστου μαθητοῦ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογησαμένου. ἐτάφη δ' αὐτὸς καὶ τῶν ἐκγόνων τινὲς δημοσίᾳ· καὶ ἔστιν αὐτῶν τὰ μνήματα ἄντικρυς τῆς Παιωνίας Ἀθηνᾶς ἐν τῷ Μελανθίου τοῦ φιλοσόφου κήπῳ, τράπεζαι πεποιημέναι, αὐτοῦ τε τοῦ Λυκούργου καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ 10 ἐπιγεγραμμέναι καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι σῳζόμεναι. τὸ μέγιστον, F χίλια διακόσια τάλαντα προσόδου τῇ πόλει κατέστησε, πρότερον ἑξήκοντα προσιόντων. μέλλων δὲ τελευτήσειν εἰς τὸ μητρῷον καὶ τὸ βουλευτήριον ἐκέλευσεν αὐτὸν κομισθῆναι, βουλόμενος εὐθύνας δοῦναι τῶν πεπολιτευμένων· 15 οὐδενὸς δὲ κατηγορῆσαι τολμήσαντος πλὴν Μενεσαίχμου, τὰς διαβολὰς ἀπολυσάμενος εἰς τὴν οἰκίαν ἀπεκομίσθη καὶ ἐτελεύτησεν, ἐπιεικὴς νομισθεὶς παρὰ πάντα τὸν ⟨τοῦ⟩ βίου χρόνον καὶ ἐν λόγοις ἐπαινεθείς, καὶ μηδένα ἀγῶνα ἁλούς, καίτοι πολλῶν κατηγορησάντων. ἔσχε δὲ 20 τρεῖς παῖδας ἐκ Καλλιστοῦς τῆς Ἅβρωνος μὲν θυγατρός, Καλλίου δὲ τοῦ Ἅβρωνος Βατῆθεν ἀδελφῆς, τοῦ ταμιεύ-843 σαντος στρατιωτικῶν ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος· περὶ δὲ τῆς κηδείας ταύτης λέγει ὁ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Πιστίου.

2 Μενεσ.] v. infra l. 16 || 3 ἐπιστείλ.] [Demosth.] ep. 3 || 6 ἀπολ.] etiam Hyperid. fr. 118 Jensen. Dinarch., Κατὰ Λυκ. εὐθῦναι || 7–11 Caec. fr. 129 Of. || 8 de situ sepulchri Paus. 1, 29, 15. v. infra p. 47, 26 || 9 Μελανθ.] Cic., Acad. pr. 6, 16. Pap. Herc. 1021 col. XXXI 3 (Mekler, Academicorum philosoph. index Herc., 1902, 101) || 13 πρότ.] Xenoph., Exp. C. 7, 1, 27. Thuc. 2, 13. Athen. 12, 542c et IG² II/III 457b 20. [Demosth.] ep. 3, 6 || 20 – p. 28, 1 Caec. fr. 130 Of. || 22 Καλλ.] IG II/III² 1629, 478. 830. ibid. 1631, 187. PA 7856 || 23 Χαιρ.] Ol. 110/3 (338/7) || 24 Πιστ.] Dion. Hal., Dinarch. 10 p. 311, 19 U.-R.

2 μενεσαίμου *a* A | Μοιροκλ. pro Θρασυκλ. [Demosth.] ep. 3, 16 || 3 ἔφυγε *Π* corr. Co. || 10 αὐταί *a* corr. A || 19 ⟨τοῦ⟩ Co. || 22 καλαιοῦ *Π* corr. Salm. || 24 παστίου *Π* corr. Meurs. ex Harpocr.

κατέλιπε δὲ παῖδας Ἄβρωνα Λυκοῦργον Λυκόφρονα· ὧν ὁ Ἄβρων καὶ ὁ Λυκοῦργος ἄπαιδες μετήλλαξαν· ἀλλ' ὅ γ' Ἄβρων καὶ πολιτευσάμενος ἐπιφανῶς μετήλλαξε, Λυκόφρων δὲ γήμας Καλλιστομάχην Φιλίππου Αἰξω-
5 *νέως ἐγέννησε Καλλιστώ. ταύτην δὲ γήμας Κλεόμβροτος Δεινοκράτους Ἀχαρνεὺς ἐγέννησε Λυκόφρονα· τοῦτον δ' ὁ πάππος εἰσεποιήσατο Λυκόφρων· οὗτος δ' ἐτελεύτησεν ἄπαις· μετὰ δὲ τὴν Λυκόφρονος τελευτὴν ἔγημε τὴν Καλλιστὼ Σωκράτης καὶ ἔσχεν υἱὸν Σύμμαχον· τοῦ* B
10 *δ' ἐγένετο Ἀριστώνυμος, τοῦ δὲ Χαρμίδης, τοῦ δὲ Φιλίππη· ταύτης δὲ καὶ Λυσάνδρου Μήδειος, ὁ καὶ ἐξηγητὴς ἐξ Εὐμολπιδῶν γενόμενος· τούτου δὲ καὶ Τιμοθέας τῆς Γλαύκου παῖδες Λαοδάμεια καὶ Μήδειος, ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε, καὶ Φιλίππη, ἥτις*
15 *ἱεράσατο τῆς Ἀθηνᾶς ὕστερον· πρότερον δ' αὐτὴν γήμας Διοκλῆς ὁ Μελιτεὺς ἐγέννησε Διοκλέα τὸν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας στρατηγήσαντα· γήμας δ' οὗτος Ἡδίστην Ἄβρωνος Φιλιππίδην καὶ Νικοστράτην ἐγέννησε· γήμας δὲ τὴν* C *Νικοστράτην Θεμιστοκλῆς ὁ Θεοφράστου ὁ δᾳδοῦχος*
20 *ἐγέννησε Θεόφραστον καὶ Διοκλέα· διετάξατο δὲ καὶ τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως. φέρονται δὲ τοῦ ῥήτορος λόγοι δεκαπέντε. ἐστεφανώθη δ' ὑπὸ τοῦ δήμου πολλάκις καὶ εἰκόνων ἔτυχεν· ἀνάκειται δ' αὐτοῦ χαλκῆ εἰκὼν ἐν Κεραμεικῷ κατὰ ψήφισμα ἐπ' Ἀναξικράτους*
25 *ἄρχοντος· ἐφ' οὗ ἔλαβε καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ αὐτός τε [καὶ] ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ πρεσβύτατος αὐτοῦ τῶν ἐκγόνων κατὰ τὸ αὐτὸ ψήφισμα· ἀποθανόντος δὲ Λυκούργου ὁ πρεσβύτατος τῶν παίδων Λυκόφρων ἠμφισβήτησε τῆς*

3 *Ἄβρ.*] IG² II/III¹ 463, 36 || **12** *Εὐμ.*] [Lys.] or. 6, 6. Suda s. v. || **16.17** *ὁπλ. στρ.*] Aristot., Rep. Ath. 61, 1 || **20** *διετ.*] videlicet Diocles. Keil, Herm. 30, 1895, 223 || **21** huius familiae mentionem rec. invenies IG III 904–5. 1283 || **22** *ἐστ.*] IG II/III² 1347 || **24** *Ἀν.*] Ol. 118/2 (307/6) || **28** *Λυκ.*] v. infra p. 47, 15

1 *παῖδα* ***Π*** || **4** *αἰξενέος* ***Π*** corr. Xyl. || **10** *Ἀριστόδημος* **E** || **13** *Λεωδάμεια* We. || **16** *μελιττεὺς* ***Π*** corr. Co. || **20** *διετάξατο* ***a*** **A** a. c. *διεδέξατο* **A** p. c. **E** || **26** [*καὶ*] Wy.

D *δωρεᾶς. εἶπε δὲ καὶ περὶ ἱερῶν πολλάκις. γραψάμενος ⟨δ'⟩ Αὐτόλυκον τὸν Ἀρεοπαγίτην καὶ Λυσικλέα τὸν στρατηγὸν καὶ Δημάδη τὸν Δημέου καὶ Μενέσαιχμον ἄλλους τε πολλοὺς καὶ πάντας εἷλεν. ἔκρινε δὲ καὶ Δίφιλον, ἐκ τῶν ἀργυρείων μετάλλων τοὺς μεσοκρινεῖς, οἳ ἐβάσταζον τὰ ὑπερκείμενα βάρη, ὑφελόντα καὶ ἐξ αὐτῶν πεπλουτηκότα παρὰ τοὺς νόμους· καὶ θανάτου ὄντος ἐπιτιμίου ἁλῶναι ἐποίησε, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν διένειμε, τῶν πάντων συν-* 5

E *αχθέντων ταλάντων ἑκατὸν ἑξήκοντα· ἤ, ὥς τινες, †μνᾶν.† ⟨ἐγράψατ⟩ο δ' εὐθύνας Ἀριστογείτονα καὶ Λεωκράτην καὶ Αὐτόλυκον δειλίας. ἐπεκαλεῖτο δ' ὁ Λυκοῦργος Ἶβις ⟨ὥς φησιν Ἀριστοφάνης·* 10

Ἶβις⟩ Λυκούργῳ, Χαιρεφῶντι νυκτερίς' (Av. 1296).

κατῆγον δὲ τὸ γένος ἀπὸ Βούτου καὶ Ἐρεχθέως τοῦ Γῆς καὶ Ἡφαίστου, τὰ δ' ἐγγυτάτω ἀπὸ Λυκομήδους καὶ Λυκούργου, οὓς ὁ δῆμος ταφαῖς ἐτίμησε δημοσίᾳ· καὶ ἔστιν αὕτη ἡ καταγωγὴ τοῦ γένους τῶν ἱερασαμένων τοῦ Ποσειδῶνος ἐν πίνακι τελείῳ, ὃς ἀνάκειται ἐν Ἐρεχθείῳ, γεγραμμένος ὑπ' Ἰσμηνίου τοῦ Χαλκιδέως· καὶ εἰκόνες ξύλιναι τοῦ τε Λυκούργου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, Ἅβρωνος 15 20

F *Λυκούργου Λυκόφρονος, ἃς εἰργάσαντο Τίμαρχος καὶ Κηφισόδοτος, οἱ Πραξιτέλους υἱεῖς· τὸν δὲ πίνακα ἀνέθηκεν Ἅβρων ὁ παῖς αὐτοῦ, λαχὼν ἐκ τοῦ γένους τὴν ἱερωσύνην*

2 *Αὐτ.*] fr. X 1 D. 13 Bl. | *Λυσ.*] fr. XI 1 D. 77 Bl. ‖ 3 *Δημ.*] fr. VIII D. 57sq. Bl. | *Δημ.*] Athen. 11, 476d | *Μενέσ.*] cf. Ps.-Dinarch., *Ὑπὲρ Μενεσ. ἢ π. τ. Δήλου θυσίας.* v. supra p. 26, 16. Dion. Hal., Dinarch. 11 ‖ **11.12** *Ἀριστ. Λεωκρ. Αὐτόλ.*] fr. 6sq. Bl. | or. serv. | fr. X D. 13sq. Bl. ‖ **19** *πίν.*] Paus. 1, 26, 5

2 ⟨*δ'*⟩ Co. ‖ **3** *δημίου Π* ‖ 5 *ἀργυρίων Π* | *μεσοκρανεῖς Π* corr. e Poll. Xyl. ‖ **10** *μνᾶν* pro numero quodam corrupto stat ‖ **11** supplevi | *Κλεωκράτην α* ‖ **12** *δουλείας Π* corr. Re. sec. Tay. ‖ **13.14** ⟨*ὥς φ. Ἀριστ. Ἶβις*⟩ Tay. Wy. | **14** *Ξενοφῶντι Π* corr. ex Aristoph. Tay. ‖ **15** *ἀπὸ τούτων καὶ Π* corr. Sa. *ἀπὸ Βουταδῶν καὶ* mavult Bern. | *τοῦ*] *τῆς β δ* Laur. 80, 21 ‖ **19** *τελείῳ*] *Πεντελικῷ* dub. Re. | *ἐν*² om. *α* a. c. ‖ **21** *ξύλινοι Π* | *Ἅβρ. α* A hic et infra

καὶ παραχωρήσας τῷ ἀδελφῷ Λυκόφρονι· καὶ διὰ τοῦτο πεποίηται ὁ Ἅβρων προσδιδοὺς αὐτῷ τὴν τρίαιναν. πάντων δ' ὧν διῴκησεν ἀναγραφὴν ποιησάμενος ἀνέθηκεν ἐν στήλῃ πρὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσης παλαίστρας, σκοπεῖν
5 *τοῖς βουλομένοις· οὐδεὶς μέντοι ἐδυνήθη ἐλέγξαι τὸν ἄνδρα νοσφισμοῦ. ἔγραψε δὲ καὶ Νεοπτόλεμον Ἀντικλέους στεφανῶσαι καὶ εἰκόνα ἀναθεῖναι, ὅτι ἐπηγγείλατο χρυσώσειν τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν ἀγορᾷ κατὰ τὴν* 844 *μαντείαν τοῦ θεοῦ. ἐψηφίσατο δὲ καὶ Διοτίμῳ Διοπεί-*
10 *θους Εὐωνυμεῖ τιμὰς ἐπὶ Κτησικλέους ἄρχοντος.*

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Δημοσθένης Δημοσθένους καὶ Κλεοβούλης τῆς Γύλωνος θυγατρός, τῶν δὲ δήμων Παιανιεύς, καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐτῶν ἑπτὰ μετ' ἀδελφῆς πενταέτιδος τὸν μὲν τῆς B
15 *ὀρφανίας χρόνον παρὰ τῇ μητρὶ διῆγε, σχολάζων Ἰσοκράτει ὥς τινες ἔφασαν, ὡς δ' οἱ πλεῖστοι Ἰσαίῳ τῷ Χαλκιδεῖ, ὃς ἦν Ἰσοκράτους μαθητής, διάγοντι ἐν Ἀθήναις, ζηλῶν Θουκυδίδην καὶ Πλάτωνα τὸν φιλόσοφον, ᾧ τινες εἶπον προηγουμένως αὐτὸν σχολάσαι. ὡς δ' Ἡγη-*
20 *σίας ὁ Μάγνης φησίν* (FGrHist 142 F 22), *ἐδεήθη τοῦ παιδαγωγοῦ, ἵνα Καλλιστράτου Ἐμπέδου Ἀφιδναίου,*

3 *ἀναγρ.*] cf. e.g. IG II/III² 1496 (Boeckh, Staatshaush. 2, 247) || **5** *ἐδυν.*] v. supra p. 26, 16 || **6** *Νεοπτ.*] Demosth. or. 18, 114 || **9** *ἐψ.*] Demosth. or. 18, 114 || **10** *Κτησ.*] Ol. 111/3 (334/3) || **13** *θυγ.*] Demosth. or. 28, 3. Plut., Demosth. 4. Aesch. or. 3, 171 || **14** *πενταέτ.*] Demosth. or. 27, 4 || **15** *σχολ. Ἰσ.*] supra p. 14, 10 || **16** *Ἰσαίῳ*] cf. supra p. 19, 15. Plut., Demosth. 4, 4. 5, 6. Demosth. or. 27, 46. 18, 257 || **18** *Θουκ. Πλ.*] Diog. Laert. 3, 46. Plut., Demosth. 5 || **21** *Καλλ.*] Plut., Demosth. 5, 4. Gell. 3, 13

2 *παραδιδ.* vel *ἐπιδιδ.* Re. || **9** *διοτίμου* ***Π*** corr. We. *Διοτίμου . . . Εὐωνυμέως* Re. || **12** *τῆς Γύλωνος* Xyl. sec. Plut. *τῆς γυναικὸς τῆς* ***α*** **A**, idem, sed lac. pro *γυναικὸς* **E** || **13** *τὸν δὲ δῆμον* **E** | *καταλειφθεὶς δὲ* **E** || **17. 18** *Χαλκιδεῖ, διάγοντι ἐν Ἀθήναις, ὃς ἦν Ἰσοκράτους ⟨μὲν⟩ μαθητής, ζηλῶν ⟨δὲ⟩ Θουκ.* Re. e Phot. || **19** *ὅν* (*οἵ γ*E) *τινες . . . αὐτῷ* ***Π*** corr. Xyl.

ῥήτορος δοκίμου ⟨τοῦ⟩ καὶ ἱππαρχήσαντος καὶ ἀναθέντος τὸν βωμὸν τῷ Ἑρμῇ τῷ ἀγοραίῳ, μέλλοντος ἐν τῷ δήμῳ λέγειν, ἀκούσῃ· ἀκούσας δ' ἐραστὴς ἐγένετο τῶν λόγων.
C καὶ τούτου μὲν ἐπ' ὀλίγον ἤκουσεν, ἕως ἐπεδήμει. ἐπειδὴ δ' ὁ μὲν ἔφυγεν εἰς Θρᾴκην ὁ δ' ἐγεγόνει ἐξ ἐφήβων, 5 τηνικαῦτα παρέβαλλεν Ἰσοκράτει καὶ Πλάτωνι· εἶτα καὶ Ἰσαῖον ἀναλαβὼν εἰς τὴν οἰκίαν τετραετῆ χρόνον αὐτὸν διεπόνησε, μιμούμενος αὐτοῦ τοὺς λόγους. ὡς δὲ Κτησίβιός φησιν ἐν τῷ περὶ φιλοσοφίας, διὰ Καλλίου τοῦ Συρακουσίου πορίσας τοὺς Ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου 10 λόγους, διὰ δὲ Χαρικλέους τοῦ Καρυστίου τοὺς Ἀλκιδάμαντος, ἀνέλαβεν αὐτούς. τελειωθεὶς δέ, ἐλάττω παρὰ τῶν ἐπιτρόπων παραλαβών, ἔκρινεν αὐτοὺς ἐπιτροπῆς ἐπὶ Τιμοκράτους ἄρχοντος, τρεῖς ὄντας, Ἄφοβον Θηριππί-
D δην Δημοφῶντα ἢ Δημέαν· καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου 15 κατηγόρησεν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς ὄντος, δέκα τάλαντα τίμημα ἑκάστῃ τῶν δικῶν ἐπιγραψάμενος· καὶ εἷλεν αὐτούς· τῆς δὲ καταδίκης οὐδὲν ἐπράξατο, τοὺς μὲν ⟨ἀφεὶς⟩ ἀργυρίου τοὺς δὲ καὶ χάριτος. Ἀριστοφῶντος δ' ἤδη τὴν προστασίαν διὰ γῆρας καταλιπόντος καὶ χορηγὸς ἐγένετο. 20 Μειδίαν δὲ τὸν Ἀναγυράσι⟨ον⟩ πλήξαντα αὐτὸν ἐν τῷ θεάτρῳ χορηγοῦντα εἰς κρίσιν καταστήσας, λαβὼν τρισχιλίας ἀφῆκε τῆς δίκης. λέγουσι δ' αὐτὸν ἔτι νέον ὄντα εἰς σπήλαιον ἀπιέναι κἀκεῖ φιλολογεῖν τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ἐξυρημένον, ἵνα μὴ προέρχοιτο· καὶ ἐπὶ στενῆς 25
E κλίνης κοιμᾶσθαι, ἵνα διὰ ταχέων ἀνίστηται· τό τε ῥῶ μὴ

5 Θρᾴκην] [Demosth.] or. 50, 48 || 11 Ἀλκ.] [Lucian.] Demosth. laud. 12 || 12 τελ. ἐλ.] Plut., Demosth. 6, 1. Demosth. or. 27, 4 u. ad 6. 15. 30, 6. Aristot., Rep. Ath. 42 || 14 Τιμ.] Ol. 104/1 (364/3) || 15 Δημοφ.] Demosth. or. 29, 56. 28, 15 || 16 ἀδελφοῦ] sed v. Anon. p. 153 Re. Demosth. or. 27, 4 || 21 Μειδ.] Demosth. or. 21, 13. Plut., Demosth. 12 || 23 ἀφ.] Aesch. 3, 52 || 25 ἐξυρ.] Zos. p. 149 Re. Plut., Demosth. 7 || 26 ῥῶ] Cic., De div. 2, 96. Zos. p. 148 Re.

1 ⟨τοῦ⟩ Re. || 6 παρέβαλεν E || 7 αὐτὸν Π || 10 πορισάμενος τοὺς Ζωΐλου We. sec. Mez. || 12 διέλαβεν Duebn. || 15 τοῦ α' ου conicio τούτου Π || 18 ⟨ἀφεὶς⟩ Wo. || 21 ἰναγυράσι Π corr. edd. || 25 ξυ(η α a. c.)ράμενον Π corr. Lamb. || 26 ῥώμη α A | ῥῶ — p. 31, 1 λέγειν] lac. 36 litt. E

δυνάμενον λέγειν ἐκπονῆσαι, καὶ τὸν ὦμον ἐν τῷ μελετᾶν κινοῦντα ἀπρεπῶς καταπαῦσαι, παραρτήσαντα ὀβελίσκον ἢ ὥς τινες ξιφίδιον ἐκ τῆς ὀροφῆς, ἵνα φοβούμενος ἠρεμοίη. προβαίνοντα δὴ κατὰ τὴν τῶν λόγων ἰσχὺν
5 ἔσοπτρον ἰσομέγεθες αὐτῷ κατασκευάσαι καὶ πρὸς τοῦτο ἀφορῶντα μελετᾶν, ἵν' ἐπανορθώσηται τὰ ἐλλείποντα· καὶ κατιόντα ἐπὶ τὸ Φαληρικὸν πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς τὰς σκέψεις ποιεῖσθαι, ἵν', εἴ ποτε θορυβοίη ὁ δῆμος, μὴ ἐκσταίη· τοῦ δὲ πνεύματος αὐτῷ ἐνδέοντος Νεοπτο- F
10 λέμῳ τῷ ὑποκριτῇ μυρίας δοῦναι, ἵν' ὅλας περιόδους ἀπνεύστως λέγῃ. ἐπεὶ δὲ τῷ πολιτεύεσθαι προσῆλθεν, εἰς δύο διῃρημένων τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν μὲν φιλιππιζόντων τῶν δ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας δημηγορούντων, τὴν τῶν ἀντιπολιτευομένων Φιλίππῳ τάξιν εἵλετο· καὶ ⟨διὰ⟩ παν-
15 τὸς τοῦ χρόνου διετέλεσε συμβουλεύων τοῖς κινδυνεύουσιν ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι βοηθεῖν, συμπολιτευόμενος Ὑπερείδῃ Ναυσικλεῖ Πολυεύκτῳ Διοτίμῳ· διὸ καὶ συμ- 845
μάχους τοῖς Ἀθηναίοις ἐποίησε Θηβαίους Εὐβοεῖς Κερκυραίους Κορινθίους Βοιωτούς, καὶ πολλοὺς ἄλλους πρὸς
20 τούτοις. ἐκπεσὼν δέ ποτ' ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀθυμῶν ἐβάδιζεν οἴκοι· συντυχὼν δ' αὐτῷ Εὔνομος ὁ Θριάσιος πρεσβύτης ἤδη ὢν προετρέψατο τὸν Δημοσθένη, μάλιστα δ' ὁ ὑποκριτὴς Ἀνδρόνικος εἰπὼν ὡς οἱ μὲν λόγοι καλῶς ἔχοιεν λείποι δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποκρίσεως, ἀπεμνημόνευσέ
25 τε τῶν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένων· καὶ B
δὴ πιστεύσαντα τὸν Δημοσθένη παραδοῦναι αὐτὸν τῷ

5 ἔσοπ.] Cic., Brut. 142. De or. 3, 213. Quintil. 11, 3, 6. Aesch. or. 2, 39. 3, 167 || 7 κυμ.] Aesch. or. 2, 157. 3, 207 || 9 ἐκσταίη] Plut., Demosth. 7. 8. 11 || 15 διετέλ.] Plut., Demosth. 13, 1 || 17 Ναυσ.] Demosth. or. 18, 114 | Πολ.] Demosth. or. 9, 72 | Διοτ.] Demosth. or. 18, 114. 116 | συμμ.] Demosth. or. 18, 79. 244. Plut., Demosth. 17 || 19 ἄλλ.] v. infra p. 45, 19 || 21 Εὔν.] Plut., Demosth. 6, 5 || 23 Ἀνδρ.] sed. v. ibid. 7 || 24 ὑποκρ.] Dion. Hal., Demosth. 53 p. 243, 21 U.-R. Cic., Brut. 141. Quintil. 11, 3, 6–7

4 δὲ We. || 5 ἰσομέγεθος *a* a. c. E || 14 ⟨διὰ⟩ Lamb. || 23 δ' ὁ We. δὲ *Π* || 24 λείπει *a* (?) AE

Ἀνδρονίκῳ. ὅθεν ἐρομένου αὐτόν ⟨τινος⟩ τί πρῶτον ἐν ῥητορικῇ, εἶπεν 'ὑπόκρισις'· καὶ τί δεύτερον 'ὑπόκρισις'· καὶ τί τρίτον 'ὑπόκρισις'. προελθὼν δὲ πάλιν εἰς τὰς ἐκκλησίας, νεωτερικῶς τινα λέγων διεσύρετο, ὡς κωμῳδηθῆναι αὐτὸν ὑπ' Ἀντιφάνους καὶ Τιμοκλέους (fr. 296, 38, II p. 128. 466 Kock). 5

'μὰ γῆν μὰ κρήνας μὰ ποταμοὺς μὰ νάματα'·

ὀμόσας δὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐν τῷ δήμῳ θόρυβον ἐκίνησεν. ὤμνυε δὲ καὶ τὸν Ἀσκληπιόν, προπαροξύνων Ἀσκλήπιον· καὶ παρεδείκνυεν αὐτὸν ὀρθῶς λέγοντα· εἶναι γὰρ 10
C *τὸν θεὸν ἤπιον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλάκις ἐθορυβήθη. σχολάσας δ' Εὐβουλίδῃ τῷ διαλεκτικῷ Μιλησίῳ ἐπηνωρθώσατο πάντα. γενόμενος δὲ καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ πανηγύρει καὶ ἀκούσας Λαμάχου τοῦ Τερειναίου Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου ἐγκώμιον ἀναγινώσκοντος Θηβαίων δὲ καὶ Ὀλυνθίων κατατρέχοντος, παραναστὰς ἀρχαίων ποιητῶν μαρτυρίας προηνέγκατο περὶ τῶν Θηβαίοις καὶ Ὀλυνθίοις καλῶς πραχθέντων, ὡς παύσασθαί τε τὸ λοιπὸν τὸν* 15
D *Λάμαχον καὶ φυγεῖν ἐκ τῆς πανηγύρεως. Φίλιππον δὲ πρὸς τοὺς ἀναφέροντας αὐτῷ τὰς κατ' αὐτοῦ δημηγορίας εἰπεῖν ὅτι 'καὶ αὐτὸς ἂν ἀκούων λέγοντος Δημοσθένους ἐχειροτόνησα τὸν ἄνδρα πρὸς τὸν κατ' ἐμοῦ πόλεμον'. ἐκάλει δὲ τοὺς μὲν αὐτοῦ λόγους ὁμοίους τοῖς στρατιώταις διὰ τὴν πολεμικὴν δύναμιν, τοὺς δ' Ἰσοκράτους τοῖς ἀθληταῖς· τέρψιν γὰρ παρέχειν αὐτοὺς θεατρικήν. ἑπτὰ δὲ καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονώς, λογιζομένοις ἀπὸ Δεξιθέου εἰς Καλλίμαχον, ἐφ' οὗ παρ' Ὀλυνθίων ἧκε πρεσβεία περὶ τῆς* 20 25

7 Plut., Demosth. 9, 4 || **11** *ἐθορ.*] schol. ad Demosth. or. 18, 52 (p. 282, 12 Dindorf) || **12** *Εὐβ.*] Diog. Laert. 2, 108 || **14** *Λαμ.*] Plut., Demosth. 9. Dinarch. or. 1, 81 || **23** *στρατ.*] Phot., Bibl. p. 121 b 13 || **25** – p. 33, 7 Caec. fr. 133 Of. || **26** *Δεξ.*] Ol. 98/4 (385/4) || **27** *Καλλ.*] Ol. 107/4 (349/8) | *Ὀλ.*] Diod. 16, 52

1 ⟨*τινος*⟩ Mez. || **2** *καὶ τί* om. ***α*** a. c. || **9** *ἀσκληπιόν* ***α*** a. c. || **10** *αὑτὸν* ***α* A** || **23** *αὑτοῦ* **ΛE** | *ὁμοίως* ***α* Λ** || **24** *πομπικὴν* ***Π*** corr. Xyl. e Phot. || **27** *πρὸς Ὀλ.* ***γ* E**

βοηθείας, ἐπεὶ ἐπιέζοντο ὑπὸ Φιλίππου τῷ πολέμῳ, ἔπεισεν ἐκπέμψαι τὴν βοήθειαν (or. 1)· *τῷ δ' ἑξῆς, ἐφ' οὗ* E
Πλάτων ἐτελεύτησε, Φίλιππος Ὀλυνθίους κατεστρέψατο. ἔγνω δ' αὐτὸν καὶ Ξενοφῶν ὁ Σωκρατικὸς ἢ ἀρχόμενον
5 *ἢ ἀκμάζοντα· τῷ μὲν γὰρ τὰ Ἑλληνικὰ ἐτελεῖτο τὰ περὶ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην, ἄρχοντα δὲ Χαρικλείδην· ὁ δὲ πρότερον ἐπὶ Τιμοκράτους εἷλε τοὺς ἐπιτρόπους. φεύγοντος δ' Αἰσχίνου μετὰ τὴν καταδίκην, ἵππῳ κατεδίωξεν αὐτόν· τοῦ δ' οἰηθέντος αὐτὸν συλλαμβάνεσθαι καὶ προσ-*
10 *πεσόντος καὶ συγκαλυψαμένου, ἀναστήσας αὐτὸν παρεμυθήσατο καὶ τάλαντον ἔδωκεν ἀργυρίου. καὶ συνεβού-* F
λευσε δὲ τῷ δήμῳ ξενικὸν ἐν Θάσῳ τρέφειν, καὶ ἐπὶ τοῦτο τριηράρχης ἐξέπλευσε. σιτώνης δὲ γενόμενος καὶ κατηγορηθεὶς κλοπῆς ἀφείθη. Φιλίππου δ' Ἐλάτειαν
15 *καταλαβομένου καὶ αὐτὸς τοῖς ἐν Χαιρωνείᾳ μαχεσαμένοις συνεξῆλθεν· ὅθεν καὶ δοκεῖ τὴν τάξιν λιπεῖν, φεύγοντος δ' αὐτοῦ βάτον ἐπιλαβέσθαι τῆς χλαμύδος, τὸν δ' ἐπιστραφέντα εἰπεῖν 'ζώγρει'. εἶχε δὲ καὶ ἐπίσημον ἐπὶ τῆς ἀσπίδος 'ἀγαθῇ τύχῃ'. εἶπε μέντοι τὸν ἐπιτάφιον*
20 *ἐπὶ τοῖς πεσοῦσι. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς τὴν ἐπισκευὴν τῆς πόλεως τῇ ἐπιμελείᾳ προσελθὼν καὶ τῶν τειχῶν ἐπιμελητὴς χειροτονηθεὶς ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας εἰσήνεγκε τὸ ἀναλωθὲν ἀργύριον, μνᾶς ἑκατόν· ἐπέδωκε δὲ καὶ θεωροῖς* 846
μυρίας· τριήρους τ' ἐπιβὰς περιέπλευσε τοὺς συμμάχους
25 *ἀργυρολογῶν. ἐφ' οἷς πολλάκις ἐστεφανώθη, πρότερον μὲν ὑπὸ Δημομελοῦς Ἀριστονίκου Ὑπερείδου χρυσῷ*

3 *Πλ.*] Diog. Laert. 3, 2. 5. 9 || **6** *Χαρ.*] Ol. 104/2 (363/2) || **7** *Τιμ.*] Ol. 104/1 (364/3) | *φεύγ.*] Plut., Demosth. 24. simil. fab. de Demosth. ipso ibid. 26 || **13** *σιτ.*] Demosth. or. 18, 248—9 || **14** *Ἐλ.*] Demosth. or. 18, 169. Plut., Demosth. 18, 1 || **16** *τάξ. λιπ.*] Aesch. or. 3, 175. 244. 253. Plut., Demosth. 20, 2 || **19** *ἐπιτ.*] Demosth. or. 18, 285. Plut., Demosth. 21, 2. Diod. 16, 85 || **21** Demosth. or. 18, 118. Aesch. or. 3, 17. infra p. 45, 11 sqq.

3 *κατετρέψατο* *α* Λ || **5** ⟨*εἰς*⟩ *τὰ περὶ* Xyl. || **12** *δὲ* om. *γ*E || **13** *τούτῳ* E || **14** post *δὲ* ras. 5 litt. *α* || **15** fort. *μαχεσομένοις* || **19** *ἀγαθὴν τύχην* *Π* corr. Duebn. e Plut.

στεφάνῳ, τελευταῖον δ' ὑπὸ Κτησιφῶντος· καὶ γραφέντος τοῦ ψηφίσματος παρανόμων ὑπὸ Διοδότου καὶ Αἰσχίνου, ἀπολογούμενος ἐνίκησεν, ὥστε τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τὸν διώκοντα μὴ μεταλαβεῖν. ὕστερον δ' Ἀλεξ-άνδρου ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατευομένου καὶ φυγόντος 5 *Ἁρπάλου μετὰ χρημάτων εἰς Ἀθήνας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκώλυσεν αὐτὸν εἰσδεχθῆναι· ἐπειδὴ δ' εἰσέπλευσε, λαβὼν*
B *Δαρεικοὺς χιλίους μετετάξατο· βουλομένων τ' Ἀθηναίων Ἀντιπάτρῳ παραδοῦναι τὸν ἄνθρωπον ἀντεῖπεν, ἔγραψέ τ' ἀποθέσθαι τὰ χρήματα εἰς ἀκρόπολιν μηδὲ τῷ δήμῳ* 10 *τὸν ἀριθμὸν εἰπόντα· φήσαντος δ' Ἁρπάλου ἑπτακόσια ⟨συγκατακομίσαι τάλαντα τὰ ἀνενεχθέντα εἰς τὴν ἀκρό-πολιν, εὑρέθη τριακόσια⟩ καὶ πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλεί-ονα ὥς φησι Φιλόχορος* (FGrHist 328 F 163)· *μετὰ δὲ ταῦτα φυγόντος Ἁρπάλου ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, ἐν ᾧ* 15 *ἐφυλάσσετο, μέχρις ἂν ἀφίκηταί τις παρ' Ἀλεξάνδρου, καὶ πορευθέντος εἰς Κρήτην ἢ ὡς ἔνιοι ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, αἰτίαν ἔσχεν ὁ Δημοσθένης δωροδοκίας,*
C *ὡς διὰ τοῦτο μήτε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνακομισθέντων μεμηνυκὼς μήτε τὴν τῶν φυλασσόντων ἀμέλειαν. εἰσ-* 20 *αχθεὶς δ' εἰς δικαστήριον ὑπὸ Ὑπερείδου Πυθέου Μενε-σαίχμου Ἱμεραίου Πατροκλέους, οἳ ἐποίησαν καταγνῶναι αὐτοῦ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν, καὶ ἁλοὺς ἔφυγε, πενταπλασίονα ἀποτῖσαι μὴ δυνάμενος (εἶχε δ' αἰτίαν τριάκοντα τάλαντα λαβεῖν), ἢ ὡς ἔνιοι οὐχ ὑπομείνας* 25 *τὴν κρίσιν. μετὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν Ἀθηναίων Πολύευκτον πεμψάντων πρεσβευτὴν πρὸς τὸ κοινὸν τῶν*

1 *στεφ.*] Demosth. or. 18, 118. 223. v. infra p. 40, 7 || 2 *Διοδ.*] fort. errore pro *Διώνδου* | *Αἰσχ.*] Plut., Demosth. 24, 2. Aesch. or. 3, 236 || 6 *Ἁρπ.*] Plut., Demosth. 25. Dinarch. or. 1, 89. Hyperid. or. 1, 1. 17 || 18 *δωρ.*] Diod. 17, 108. Paus. 2, 33, 4 || 21. 22 cf. [Lucian.] Demosth. laud. 31 || 27 *Πολ.*] supra p. 24, 5 et 31, 17. Demost. or. 9, 72

10 *ἀκρόπολιν ⟨αὐτὸν δὲ φρουρεῖν⟩ ἤδη* Re. | *μηδὲ* Phot. *ἤδη* **Π** || 11 *εἰπόντα* **Π** Schae. 3, 310 *εἰπών* We. sec. Phot. || 12–13 suppl. We. || 13 *ἢ πεντ.* **Π** corr. Duebn. || 19 *ὡς* We. *καὶ* **Π** || 24 *πεντακόσια* Laur. 80, 21 || 25 *λαβών* E

Ἀρκάδων, ὥστ' ἀποστῆσαι αὐτοὺς τῆς τῶν Μακεδόνων D
συμμαχίας, καὶ τοῦ Πολυεύκτου πεῖσαι μὴ δυναμένου,
ἐπιφανεὶς Δημοσθένης καὶ συνειπὼν ἔπεισεν. ἐφ' ᾧ θαυ-
μασθεὶς μετὰ χρόνον τινὰ κάθοδον εὕρατο, ψηφίσματος
5 *γραφέντος τριήρους ἀποσταλείσης. τῶν δ' Ἀθηναίων*
ψηφισαμένων οἷς ὤφειλε τριάκοντα ⟨ταλάντοις κοσμ⟩ῆσαι
αὐτὸν τὸν βωμὸν τοῦ σωτῆρος Διὸς ἐν Πειραιεῖ καὶ ἀφ-
εῖσθαι, τοῦτο γράψαντος τὸ ψήφισμα Δήμωνος Παια-
νιέως, ὃς ἦν ἀνεψιὸς αὐτῷ, πάλιν ἐπὶ τούτοις ἦν πολιτευό-
10 *μενος. Ἀντιπάτρου δ' εἰς Λάμειαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων συγ-*
κλεισθέντος, τῶν Ἀθηναίων εὐαγγέλια θυόντων, πρός E
τινα τῶν ἑταίρων Ἀγησίστρατον ἔφη οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην
ἔχειν τοῖς ἄλλοις περὶ τῶν πραγμάτων· 'ἐπίσταμαι γάρ'
εἰπεῖν 'τοὺς Ἕλληνας στάδιον μὲν πολεμεῖν καὶ εἰδότας
15 *καὶ δυναμένους, δόλιχον δ' οὐκέτι'. Φάρσαλον δ' ἑλόντος*
Ἀντιπάτρου καὶ πολιορκήσειν ἀπειλοῦντος Ἀθηναίους,
εἰ μὴ τοὺς ῥήτορας ἐκδοίησαν, καταλιπὼν ὁ Δημοσθένης
τὴν πόλιν ἔφυγε πρῶτον μὲν εἰς Αἴγιναν ἐπὶ τὸ Αἰάκειον
καθεδούμενος, φοβηθεὶς δ' εἰς Καλαυρίαν μετέστη.
20 *ἐκδιδόναι δὲ τοὺς ῥήτορας τῶν Ἀθηναίων ψηφισαμένων*
κἀκεῖνον, καθέζετο ἱκέτης ἐν τῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ· F
ἐλθόντος δ' ἐπ' αὐτὸν Ἀρχίου τοῦ Φυγαδοθήρου ἐπικα-
λουμένου, ὃς παρέβαλεν Ἀναξιμένει τῷ ῥήτορι, καὶ πεί-
θοντος αὐτὸν ἀναστῆναι ὡς φίλον Ἀντιπάτρῳ γενησόμε-
25 *νον, εἶπεν ὅτι 'οὔτε, ὅτε ἐτραγῴδεις, ἔπειθές με οὔτε νῦν*
πείσεις συμβουλεύων'· τοῦ δ' ἐπιχειροῦντος βιάζεσθαι,
ἐκώλυσαν αὐτὸν οἱ κατὰ τὴν πόλιν· καὶ Δημοσθένης ἔφη
'οὐ σωτηρίας δεόμενος κατέφυγον εἰς Καλαυρίαν, ἀλλ'

3 *Δημ.*] Plut., Demosth. 27, 3 || **15** *δόλ.*] eadem metaphora utitur [Lucian.] Demosth. laud. 3 || **16** *Ἀντ.*] Plut., Demosth. 28 || **22** *Ἀρχ.*] [Lucian.] Demosth. laud. 28 || **25** *ἐτραγ.*] Plut., Demosth. 29

1 *ἀποστῆναι* ***Π*** corr. Wy. || **5** *καὶ* post *γραφέντος* ins. Bern. e Phot. || **6** *οἷς* We. *εἰς ἃ* ***Π*** || **6.7** *τριάκοντα νῆσαι αὐτὸν* ***α*** **A** *τριάκοντα* — lac. 4 litt. — *αὐτὸν* E suppl. We. || **9** *ἐπὶ* Duebn. *ἐν* ***Π*** || **17** *δὲ ὁ Δ.* ***α*** || **18** *τὸ Αἰάκειον* Xyl. e Plut. *τὸν ἀκραῖον* ***Π*** || **21** *ἱκ. καθ.* **E** || **22** *δ'* om. ***α*** **A** || **23** *καὶ* om. ***α*** **A** || **25** *ὅτε* om. ***γ***

ὡς ἐλέγξων Μακεδόνας καὶ [κα]τὰ τῶν θεῶν βιασομέ-
847 νους· αἰτήσας τε γραμματεῖον ἔγραψεν, ὡς μὲν Δημή-
τριος ὁ Μάγνης φησί (fr. p. 66 Sch.), τὸ ἐπὶ τῆς εἰκόνος
αὐτοῦ ἐλεγεῖον, ἐπιγεγραμμένον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων
ὕστερον 5

'εἴπερ ἴσην ῥώμην γνώμῃ, Δημόσθενες, ἔσχες,
οὔποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.'

κεῖται δ' ⟨ἡ⟩ εἰκὼν πλησίον τοῦ περισχοινίσματος καὶ
τοῦ βωμοῦ τῶν δώδεκα θεῶν, ὑπὸ Πολυεύκτου πε-
ποιημένη. ὡς δ' ἔνιοί φασι, τοῦτο εὑρέθη γεγραμμένον 10
'Δημοσθένης Ἀντιπάτρῳ χαίρειν'. ἀποθανεῖν δ' αὐτὸν
Φιλόχορος (FGrHist 328 F 164) μέν φησι φάρμακον
πιόντα· Σάτυρος (FHG III 162) δ' ὁ συγγραφεὺς τὸν
B κάλαμον πεφαρμάχθαι, ᾧ γράφειν ἤρξατο τὴν ἐπιστολήν,
οὗ γευσάμενον ἀποθανεῖν· Ἐρατοσθένης (FGrHist 241 15
F 31) δ' ἐκ πολλοῦ δεδοικότα Μακεδόνας περὶ τῷ βρα-
χίονι κρίκον περικεῖσθαι πεφαρμαγμένον. εἰσὶ δ' οἵ φασι
συσχόντα αὐτὸν τὸ πνεῦμα ἀποθανεῖν· οἱ δ' εἶπον τοῦ κατὰ
τὴν σφραγῖδα φαρμάκου γευσάμενον. ⟨ἐβίω δ' ὡς μὲν
οἱ τὰ πλείω λέγουσιν ἔτη ἑβδομήκοντα, ὡς δ' οἱ τὰ ἐλάτ- 20
τω ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα· ἐπολιτεύσατο⟩ δὲ δύο καὶ εἴκοσιν.
ἡνίκα δὲ Φίλιππος ἐτεθνήκει, λαμπρὰν ἐσθῆτα προῆλθεν
ἔχων, καίτοι τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ νεωστὶ τετελευτηκυίας,
ἐφηδόμενος τῷ τοῦ Μακεδόνος θανάτῳ. συνήργησε καὶ
C Θηβαίοις πρὸς Ἀλέξανδρον πολεμοῦσι καὶ τοὺς ἄλλους 25
Ἕλληνας ἐπέρρωσεν ἀεί· διόπερ Θήβας κατασκάψας ἐξ-
ῄτει παρ' Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος αὐτόν, ἀπειλῶν, εἰ μὴ

3 *εἰκ.*] Plut., Demosth. 30, 5. Schaefer III² 401 sq. || **6—10** Caec. fr. 134 Of. || **11** *χαίρειν*] Plut., Demosth. 30 || **14** *κάλ.*] [Lucian]. Demosth. laud. 43—50 || **22** *λ. ἐσθ.*] Aesch. or. 3, 77. Plut., Demosth. 22, 3 || **26** *κατασκ.*] Diod. 17, 9. Plut., Demosth. 23 | *ἐξῄτει*] Arr., An. 1, 10, 7

1 [*κα*]*τὰ* Bern. sec. Xyl. in transl. et Phot. | *βιασαμένους* ***Π*** corr. Duebn. || **4** *αὐτοῦ* E || **8** ⟨*ἡ*⟩ Duebn. || **19—21** *ἐβίω — ἐπολιτεύσατο* om. ***Π*** lac. 1 lin. interm. suppl. Salm. e Phot. || **26** *ἐζήτει* ***Π***

δοίησαν. στρατευομένῳ δ' αὐτῷ ἐπὶ Πέρσας καὶ αἰτοῦντι ναυτικὸν παρ' Ἀθηναίων ἀντεῖπεν, ἄδηλον εἰπών, εἰ οὐ κατὰ τῶν παρασχόντων χρήσεται. κατέλιπε δὲ δύο παῖδας ἐκ Σαμίας γυναικὸς τῶν εὐδοκίμων, Ἡλιοδώρου τινὸς
5 *θυγατρός· θυγατέρα ⟨δὲ⟩ μίαν ἔσχεν, ἣ παῖς ἔτι οὖσα πρὸ γάμου ἐτελεύτησεν· εἶχε δὲ καὶ ἀδελφήν, ἐξ ἧς καὶ Λάχου Λευκονοέως ἀδελφιδοῦς αὐτῷ Δημοχάρης ἐγένετο, ἀνὴρ καὶ κατὰ πόλεμον ἀγαθὸς καὶ κατὰ τοὺς πολιτικοὺς λόγους οὐδενὸς χείρων. ἔστι δ' αὐτοῦ εἰκὼν ἐν τῷ πρυτανείῳ* D
10 *εἰσιόντων πρὸς τὴν ἑστίαν ⟨ἐν⟩ δεξιᾷ ὁ πρῶτος περιεζωσμένος ἅμα τῷ ἱματίῳ καὶ ξίφος· οὕτω γὰρ δημηγορῆσαι λέγεται, ἡνίκα Ἀντίπατρος ἐξῄτει τοὺς ῥήτορας. χρόνῳ δ' ὕστερον Ἀθηναῖοι σίτησίν τ' ἐν πρυτανείῳ τοῖς συγγενέσι τοῦ Δημοσθένους ἔδοσαν καὶ αὐτῷ τετελευτη-*
15 *κότι [καὶ] τὴν εἰκόνα ἀνέθεσαν ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ Γοργίου ἄρχοντος, αἰτησαμένου αὐτῷ τὰς δωρεὰς τοῦ ἀδελφιδοῦ Δημοχάρους· ᾧ καὶ αὐτῷ πάλιν ὁ υἱὸς Λάχης Δημοχάρους Λευκονοεὺς ᾐτήσατο δωρεὰς ἐπὶ Πυθαράτου ἄρχοντος, δεκάτῳ ὕστερον ἔτει, εἰς τὴν τῆς εἰκόνος στάσιν ἐν ἀγορᾷ* E
20 *καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ αὐτῷ τε καὶ ἐκγόνων ἀεὶ τῷ πρεσβυτάτῳ καὶ προεδρίαν ἐν ἅπασι τοῖς ἀγῶσι. καὶ ἔστι τὰ ψηφίσματα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀναγεγραμμένα, ἡ δ' εἰκὼν τοῦ Δημοχάρους εἰς τὸ πρυτανεῖον μετεκομίσθη, περὶ ἧς προείρηται. φέρονται δ' αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι*
25 *ἑξήκοντα πέντε. φασὶ δέ τινες καὶ ἀσώτως αὐτὸν βιῶναι, γυναικείαις τ' ἐσθῆσι χρώμενον καὶ κωμάζοντα ἑκάστοτε,*

2 *ναυτ.*] v. infra p. 39, 20 || 4 *Ἡλιοδ.*] cf. Plut., Demosth. 15, 4 || 7 *Δημ.*] v. infra p. 46, 9. Demosth. or. 27, 14 || 9—25 Caec. fr. 135 Of. || 15 *εἰκ.*] Phot. Paus. 1, 8, 2 | *Γοργ.*] Ol. 125/1 (280/79) || 18 *Πυθ.*] Ol. 127/2 (271/0) || 22 *ψηφ.*] infra p. 44—47 || 26 Athen. 13, 592e. Aesch. or. 3, 162. 174. Gell. 1, 5

4 *ἐκ μιᾶς γυναικὸς Π* corr. sec. Plut. | *εὐδοκίμου Π* corr. Re. || 5 ⟨*δὲ*⟩ Xyl. || 6 *Λάχης* etiam in *Λάχου* flecti posse dub. Re. *Λάχητος* ci. We. || 7 *λευκωνοέως Π* v. Kirchner PA 9020 || 8 *καί*[1] om. *γ*E || 10 ⟨*ἐν*⟩ We. | *ὁ πρῶτος*] lac. 6 litt. E || 11 *δημηγορεῦσαι γ* || 12 *ἐζήτει Π* corr. Lamb. || 15 [*καὶ*] Xyl. || 16 *αἰτησαμένῳ γ*E || 25 *βεβιωκέναι* E in ras.

ὅθεν Βάταλον ἐπικληθῆναι· οἱ δ' ὑποκοριστικῶς ἀπὸ τοῦ
F *ὀνόματος τῆς τροφοῦ λέγουσιν αὐτὸν οὕτω λελοιδορῆσθαι. Διογένης δ' ὁ κύων θεασάμενος αὐτόν ποτ' ἐν καπηλείῳ αἰσχυνόμενον καὶ ὑποχωροῦντα εἶπεν 'ὅσῳ μᾶλλον ὑποχωρεῖς, τοσούτῳ μᾶλλον ἐν τῷ καπηλείῳ ἔσῃ'. ἔλεγε* 5
δ' αὐτὸν παρασκώπτων ἐν μὲν τοῖς λόγοις Σκύθην εἶναι, ἐν δὲ ταῖς μάχαις ἀστικόν. ἔλαβε καὶ παρ' Ἐφιάλτου χρυσίον ἑνὸς τῶν δημαγωγῶν, ὃς πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα χρήματα φέρων ἧκε λάθρα, ὅπως διανείμας τοῖς δημαγω-
848 *γοῖς τὸν πρὸς Φίλιππον ἐξάψῃ πόλεμον· καὶ ἰδίᾳ αὐτὸν* 10
δωροδοκῆσαι παρὰ βασιλέως φασὶ δαρεικοὺς τρισχιλίους. Ἀναξίλαν δέ τινα Ὠρείτην, ξένον αὐτοῦ γεγονότα, συλλαβὼν ἐβασάνιζεν ὡς κατάσκοπον, οὐδὲν δ' ἐξειπόντα ἐψηφίσατο τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι. λέγειν δέ ποτε κωλυόμενος ὑπ' Ἀθηναίων ἐν ἐκκλησίᾳ βραχὺ ἔφη βούλεσθαι 15
πρὸς αὐτοὺς εἰπεῖν, τῶν δὲ σιωπησάντων 'νεανίας' εἶπε 'θέρους ὥρᾳ ἐμισθώσατο ἐξ ἄστεος ὄνον Μεγαράδε· μεσούσης δὲ τῆς ἡμέρας καὶ σφοδρῶς φλέγοντος τοῦ ἡλίου ἑκάτερος αὐτῶν ἐβούλετο ὑποδύεσθαι ὑπὸ τὴν σκιάν· εἶργον δ' ἀλλήλους, ὁ μὲν μεμισθωκέναι τὸν ὄνον οὐ τὴν 20
B *σκιὰν λέγων, ὁ δὲ μεμισθωμένος τὴν πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν'· καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπῄει. τῶν δ' Ἀθηναίων ἐπισχόντων καὶ δεομένων πέρας ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ, 'εἶθ' ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς' ἔφη 'βούλεσθε ἀκούειν, λέγοντος δὲ ὑπὲρ σπουδαίων πραγμάτων οὐ βούλεσθε;' Πώλου δέ ποτε* 25
τοῦ ὑποκριτοῦ πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, ὅτι δυσὶν ἡμέραις ἀγωνισάμενος τάλαντον λάβοι μισθόν 'ἐγὼ δ'' εἶπε 'πέντε τάλαντα μίαν ἡμέραν σιωπήσας'. παραφθαρεὶς δὲ τὴν φωνὴν ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ θορυβηθεὶς τοὺς ὑποκριτὰς ἔφη δεῖν κρίνειν ἐκ τῆς φωνῆς τοὺς δὲ ῥήτορας ἐκ τῆς γνώμης. 30

1 *Βάτ.*] Plut., Demosth. 4, 5. Demosth. or. 18, 180 || **7** *χρυσ.*] Plut., Demosth. 20, 4. Aesch. or. 3, 173. Dinarch. or. 1, 18 || **12** *Ἀναξ.*] *Ἀναξῖνος* Demosth. or. 18, 137. Aesch. or. 3, 223 || **27** *εἶπε*] eadem fab. Gell. 11, 9

7 *ἀλφιάτου* **α** *ἀλεφιάλτου* **AE** corr. Xyl. habent iam **β** Laur. 80, 21 || **20** *τὸν* om. **α** a. c. || **23** *τῷ λόγῳ* om. **AE**

ὀνειδίσαντος δ' αὐτὸν Ἐπικλέους ὅτι ἀεὶ σκέπτοιτο 'αἰσχυ- C
νοίμην γὰρ ⟨ἄν⟩' εἶπεν 'εἰ τηλικούτῳ δήμῳ συμβουλεύων
αὐτοσχεδιάζοιμι'. ἱστοροῦσι δ' ὡς οὐδὲ λύχνον ἔσβεσεν,
ἄχρι πεντήκοντα ἐτῶν ἐγένετο, διακριβῶν τοὺς λόγους.
5 *αὐτὸς δέ φησιν ὑδροποσίᾳ χρήσασθαι* (or. 19, 46). *ἔγνω*
δ' αὐτὸν καὶ Λυσίας ὁ ῥήτωρ καὶ Ἰσοκράτης εἶδε πολι-
τευόμενον ἄχρι τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης, καί τινες τῶν
Σωκρατικῶν φιλοσόφων. τοὺς δὲ πλείστους λόγους εἶπεν
αὐτοσχεδιάσας, εὖ πρὸς αὐτὸ πεφυκώς. πρῶτος δ' ἔγραψε D
10 *στεφανωθῆναι αὐτὸν χρυσῷ στεφάνῳ Ἀριστόνικος Νικο-*
φάνους Ἀναγυράσιος, ὑπωμόσατο δὲ Διώνδας.

ΥΠΕΡΕΙΔΗΣ

Ὑπερείδης Γλαυκίππου μὲν ἦν πατρὸς τοῦ Διονυσίου,
τῶν δὲ δήμων Κολλυτεύς. ἔσχε δ' υἱὸν ὁμώνυμον τῷ
15 *πατρὶ Γλαύκιππον, ῥήτορα καὶ λόγους συγγράψαντα· οὗ*
πάλιν Ἀλφίνους ἐγένετο. ἀκροατὴς δὲ Πλάτωνος γενό-
μενος τοῦ φιλοσόφου ἅμα Λυκούργου καὶ Ἰσοκράτους τοῦ
ῥήτορος ἐπολιτεύσατο Ἀθήνησι, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξ- E
ανδρος τῶν Ἑλληνικῶν ἥπτετο πραγμάτων· καὶ περὶ τῶν
20 *στρατηγῶν ὧν ᾔτει παρ' Ἀθηναίων ἀντεῖπε ⟨...⟩ καὶ*
περὶ τῶν τριήρων· συνεβούλευσε δὲ καὶ τὸ ἐπὶ Ταινάρῳ

3 *λύχν.*] cf. fab. Plut., Demosth. 8, 4. Arsenius p. 189 Walz || 7 *τινες*] Diod. 15, 76 || 9 *αὐτοσχ.*] sed cf. supra et Plut., Demosth. 8, 2 || 10.11 *Ἀριστ. Διώνδας*] v. supra p. 33, 26 sq. || 13 *Διον.*] sepulchr. fort. patris ipsius describitur ab A. Brückner, Der Friedhof am Eridanos, Berlin 1909, 74. quia autem sec. epigr. nemo nisi amici, mater, fratres lugent, propinquus quidam caelebs fuisse videtur || 15 *Γλαύκ.*] Plut., Phoc. 4. Athen. 13, 590 c. Phot. || 16 *Πλάτ.*] Diog. Laert. 3, 46 || 17 *Ἰσοκρ.*] Athen. 8, 342 c. Philostr. Cic., De orat. 2, 94 || 20 *ᾔτει*] v. supra ad p. 36, 26 || 21 *τριήρων*] Plut., Phoc. 21 | *Ταιν.*] fort. Diod. 18, 9

2 ⟨*ἄν*⟩ Duebn. || 4 *διακρίνων* ***Π*** corr. Lamb. || 9 *αὐτοὺς* ***Π*** corr. Re. || 14 *τῶν δὲ δήμων* We. sec. cett. vitas *τὸν δὲ δῆμον* ***Π*** | *Κολλυτεύς* IG II/III² 1628, 442 *κολυττεύς* (-*ιττ*- A) ***Π*** || 16 *ἀλφεινὸς* ***α*** A a. c. || 17 *Λυκούργῳ* Blumius || 20 lac. ind. A || 21 *δὲ* om. ***α*** | *καὶ τῶ* ***α***

ξενικὸν μὴ διαλῦσαι, οὗ Χάρης ἡγεῖτο, εὐνόως πρὸς τὸν στρατηγὸν διακείμενος. τὸ δὲ πρῶτον μισθοῦ δίκας ἔλεγε. δόξας δὲ κεκοινωνηκέναι τῶν Περσικῶν χρημάτων Ἐφιάλτῃ τριήραρχός τε αἱρεθείς, ὅτε Βυζάντιον ἐπολιόρκει Φίλιππος, βοηθὸς Βυζαντίοις ἐκπεμφθεὶς κατὰ τὸν ἐνι- 5 αυτὸν τοῦτον ὑπέστη χορηγῆσαι, τῶν ἄλλων λειτουργίας F πάσης ἀφειμένων. ἔγραψε καὶ Δημοσθένει τιμάς, καὶ τοῦ ψηφίσματος ὑπὸ Διώνδα παρανόμων γραφέντος ἀπέφυγε. φίλος δ' ὢν τοῖς περὶ Δημοσθένη καὶ Λυσικλέα καὶ Λυκοῦργον οὐκ ἐνέμεινε μέχρι τέλους· ἀλλ' ἐπεὶ Λυσικλῆς μὲν 10 καὶ Λυκοῦργος ἐτεθνήκεσαν, Δημοσθένης δ' ὡς παρ' Ἁρπάλου δωροδοκήσας ἐκρίνετο, προχειρισθεὶς ἐξ ἁπάντων (μόνος γὰρ ἔμεινεν ἀδωροδόκητος) κατηγόρησεν αὐτοῦ. κριθεὶς δ' ὑπὸ τοῦ Ἀριστογείτονος παρανόμων ἐπὶ 849 τῷ γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν τοὺς μετοίκους πολίτας ποιή- 15 σασθαι τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι, ἀπέφυγεν. αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν ὡς παριδόντα πολλοὺς νόμους ἐν τῷ ψηφίσματι 'ἐπεσκότει' ἔφη 'μοι τὰ Μακεδόνων ὅπλα. οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραψα ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη'. 20 μετὰ μέντοι τοῦτο νεκρῶν ἔδωκεν ἀναίρεσιν ὁ Φίλιππος φοβηθείς, πρότερον οὐ δοὺς τοῖς ἐλθοῦσιν ἐκ Λεβαδείας κήρυξιν. ὕστερον δὲ μετὰ τὰ περὶ Κραννῶνα συμβάντα ἐξαιτηθεὶς ὑπ' Ἀντιπάτρου καὶ μέλλων ἐκδίδοσθαι ὑπὸ B τοῦ δήμου ἔφυγεν ἐκ τῆς πόλεως εἰς Αἴγιναν ἅμα τοῖς 25 κατεψηφισμένοις· καὶ συμβαλὼν Δημοσθένει καὶ περὶ

3 Ἐφ.] v. supra p. 38, 7 || 4 τριήρ.] IG II/III² 1628, 441. 1629, 963 || 5 ἐνιαυτ.] Ol. 110/1 (340/39) || 7 Δημ.] v. supra p. 33, 26 || 13 Athen. 8, 342a. Plut., Phoc. 10 | κατηγ.] or. 1 pap. serv. ed. Blass-Jensen, Leipzig 1917 || 14 Ἀριστογ.] Lycurg., Contra Leocr. 36. [Demosth.] or. 26, 11. Hyperid. fr. 27–39 Jensen || 17 Lycurg., Contra Leocr. 16. 37. 41. 53 || 19 ἔφη] fr. 27 Jensen

2 ἔδειξε AE || 7 δὲ καὶ Laur. 80, 21, edd. | Δημοσθένους Π corr. Re. || 10 μὲν Λυσικλῆς α a. c. || 18 τινων om. E || 19.20 ⟨εἰ μὴ⟩ ἐπεσκότει..., οὐκ ἐγὼ ... ἔγραψα Xyl. || 20 ὅπλα' ⟨καὶ⟩ 'οὐκ edd. || 22 Λεβαδίας Π || 23 κράνωνα Π || 26 καὶ περὶ] διὰ α et fort. A ante ras.

τῆς διαφορᾶς ἀπολογησάμενος, ἀπαλλαγεὶς ἐκεῖθεν, ὑπ' Ἀρχίου τοῦ Φυγαδοθήρου ἐπικληθέντος, Θουρίου μὲν τὸ γένος ὑποκριτοῦ δὲ τὰ πρῶτα τότε δὲ τῷ Ἀντιπάτρῳ βοηθοῦντος, ἐλήφθη πρὸς βίαν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ποσειδῶ-
5 νος ἐχόμενος ⟨τοῦ⟩ ἀγάλματος· καὶ ἀχθεὶς πρὸς Ἀντίπατρον εἰς Κόρινθον, ἔπειτα βασανιζόμενος, διέφαγε τὴν γλῶτταν, ὥστε μηδὲν ἐξειπεῖν τῶν τῆς πόλεως ἀπορρήτων δυνηθῆναι· καὶ οὕτως ἐτελεύτησε, Πυανεψιῶνος ἐνάτῃ ἱσταμένου. Ἕρμιππος (FHG III 50) δέ φησιν αὐτὸν C
10 γλωττοτομηθῆναι εἰς Μακεδονίαν ἐλθόντα καὶ ῥιφῆναι ἄταφον, Ἀλφίνουν δ' ἀνεψιὸν ὄντα αὐτῷ ἤ, ὥς τινες, Γλαυκίππου τοῦ υἱοῦ τὸν υἱὸν διά Φιλοπείθους τινὸς ἰατροῦ λαβόντα ἐξουσίαν τοῦ σώματος καῦσαι αὐτὸν καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσαι εἰς Ἀθήνας τοῖς προσήκουσι παρὰ τὰ Ἀθη-
15 ναίων καὶ Μακεδόνων δόγματα· οὐ μόνον γὰρ κελεῦσαι αὐτοὺς φυγεῖν, ἀλλὰ μηδ' ἐν τῇ οἰκείᾳ ταφῆναι. οἱ δ' ἐν Κλεωναῖς ἀποθανεῖν αὐτὸν λέγουσιν, ἀπαχθέντα μετὰ τῶν ἄλλων, ὅπου γλωττοτομηθῆναι καὶ διαφθαρῆναι ὃν προείρηται τρόπον· τοὺς δ' οἰκείους τὰ ὀστᾶ λαβόντας
20 θάψαι [τε] ἅμα τοῖς γονεῦσι πρὸ τῶν Ἱππάδων πυλῶν, ὥς φησιν Ἡλιόδωρος (FGrHist 372 F 34) ἐν τῷ τρίτῳ περὶ μνημάτων. νυνὶ δὲ κατερήρειπται τὸ μνῆμα καὶ ἔστιν D ἄδηλον. πάντων δὲ κατὰ τὴν δημηγορίαν διενεγκεῖν λέγεται· τέτακται δὲ ὑπ' ἐνίων πρὸ Δημοσθένους, φέρονται
25 δ' αὐτοῦ λόγοι ἑβδομήκοντα ἑπτά, ὧν γνήσιοί εἰσι πεντήκοντα δύο. ἐγένετο δὲ καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφερής, ὡς ἐκβαλεῖν μὲν τὸν υἱὸν εἰσαγαγεῖν δὲ Μυρρίνην τὴν πολυτελεστάτην ἑταίραν, ἐν Πειραιεῖ δ' ἔχειν Ἀρισταγό-

2 Ἀρχίου] v. supra p. 35, 22 || 7 γλῶτταν] cf. Plut., Demosth. 28. Phoc. 29, 1 || 16–23 Caec. fr. 148 Of. || 21 Ἡλιόδ.] Diodoro Perieg. attribuit Ru. def. Keil, Herm. 30, 1895, 200. cf. Athen. 13, 591 e. itaque etiam FGrHist 373 F 7 || 24 – p. 42, 2 Caec. fr. 148 Of. || 27 ἐκβ.] Athen. 13, 590c

5 ⟨τοῦ⟩ Blass || 9 ἐνάτῃ in ras. *a* || 11. 12 ἢ — υἱὸν del. Blass || 12 τοῦ υἱοῦ Bern. sec. Xyl. transl. τινὸς *Π* || 16 οἰκίᾳ *Π* || 17 κλεωναῖς in ras. *a* || 20 [τε] Fra. lac. statuit ante θάψαι Blass

ραν, ἐν Ἐλευσῖνι δ' ἐν τοῖς ἰδίοις κτήμασι Φίλαν τὴν Θη-
E βαίαν, εἴκοσι μνῶν λυτρωσάμενος. ἐποιεῖτό τε τὸν περί-
πατον ἐν τῇ ἰχθυοπώλιδι ὁσημέραι ὡς εἰκός. ⟨καὶ⟩ δὴ καὶ
[δίκῃ] Φρύνῃ τῇ ἑταίρᾳ ἀσεβεῖν κρινομένῃ συνεξητάσθη·
αὐτὸς γὰρ τοῦτο ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου δηλοῖ· μελλούσης δ' 5
αὐτῆς ἁλίσκεσθαι, παραγαγὼν εἰς μέσον καὶ περιρρήξας
τὴν ἐσθῆτα ἐπέδειξε τὰ στέρνα τῆς γυναικός, καὶ τῶν
δικαστῶν εἰς τὸ κάλλος ἀπιδόντων ἀφείθη. συνετίθει δ'
ἡσυχῇ κατὰ τοῦ Δημοσθένους ἐγκλήματα, ὡς καὶ φωρα-
θῆναι· νοσοῦντος γὰρ τοῦ Ὑπερείδου ἥκοντα εἰς τὴν οἰκίαν 10
F τὸν Δημοσθένη ὡς ἐπισκεψόμενον καταλαβεῖν κατ-
έχοντα τὸ καθ' αὐτοῦ βιβλίον· τούτου δ' ἀγανακτοῦντος
εἶπε 'φίλον μὲν ὄντα οὐδένα λυπήσει, ἐχθρὸν δὲ γενόμενον
κωλύσει τι κατ' ἐμοῦ πρᾶξαι'. ἐψηφίσατο δὲ καὶ τιμὰς
Ἰόλᾳ τῷ δο⟨κοῦ⟩ντι Ἀλεξάνδρῳ τὸ φάρμακον δοῦναι. 15
ἐκοινώνησε δὲ καὶ Λεωσθένει τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου,
καὶ ἐπὶ τοῖς πεσοῦσιν εἶπε τὸν ἐπιτάφιον θαυμασίως.
Φιλίππου δὲ πλεῖν ἐπ' Εὐβοίας παρεσκευασμένου καὶ τῶν
Ἀθηναίων εὐλαβῶς ἐχόντων, τεσσαράκοντα τριήρεις
ἤθροισεν ἐξ ἐπιδόσεως καὶ πρῶτος ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ 20
850 παιδὸς ἐπέδωκε δύο τριήρεις. συστάντος δὲ πρὸς Δηλίους
ἀμφισβητήματος, ποτέρους δεῖ προΐστασθαι τοῦ ἱεροῦ,
αἱρεθέντος Αἰσχίνου συνειπεῖν, ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ
Ὑπερείδην ἐχειροτόνησεν· καὶ ἔστιν ὁ λόγος Δηλιακὸς
ἐπιγεγραμμένος (fr. 67–75 Jensen). ἐπρέσβευσε δὲ καὶ 25
πρὸς Ῥοδίους (fr. 161 Jensen). ἡκόντων δὲ καὶ παρ'

3 ἰχθ.] Athen. 8, 342c || 3–8 Caec. fr. 148 Of. || 4 Φρύνῃ] fr. 171–180 Jensen || 15 Ἰόλᾳ] Plut., Alex. 77. Curt. Ruf. 10, 10, 14. Iustin. 12, 14, 7. Diod. 19, 11 || 16 Λαμ. πολ.] Plut., De frat. am. 486d || 17 ἐπιτ.] pap. serv. ed. Jensen p. 90–114 || 21 τριήρεις] Plut., Phoc. 12 || 24 Δηλ.] Demosth. or. 18, 134

1 Φίλαν τὴν Keil sec. Athen. φίλτην Π || 3.4 ὡς εἰκὸς δὲ καὶ δίκῃ Π corr. Re. ὡμιληκὼς δὲ καὶ (del. δίκῃ) Buech. || 12 κατ' αὐτοῦ E || 13 οὐδὲν Re. || 14 καὶ τιμὰς om. AE || 15 δο⟨κοῦ⟩ντι Re. probat F. Zucker per litteras. malim tradita servare et interpretari 'honores dare Iolae, qui Alex. venenum dederat' || 20 αὑτοῦ α A || 22 προτέρους α

Ἀντιπάτρου πρέσβεων, ἐπαινούντων τὸν Ἀντίπατρον ὡς χρηστόν, ἀπαντήσας αὐτοῖς εἶπεν 'οἶδα μὲν ὅτι χρηστὸς ὑπάρχει, ἀλλ' ἡμεῖς γ' οὐ δεόμεθα χρηστοῦ δεσπότου'. λέγεται δ' ἄνευ ὑποκρίσεως δημηγορῆσαι καὶ μόνον B
5 διηγεῖσθαι τὰ πραχθέντα καὶ τούτοις οὐκ ἐνοχλεῖν τοὺς δικαστάς. ἐπέμφθη δὲ καὶ πρὸς Ἠλείους ἀπολογησόμενος ὑπὲρ Καλλίππου τοῦ ἀθλητοῦ, ἔχοντος αἰτίαν φθεῖραι τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐνίκησε. γραψάμενος δὲ καὶ τὴν Φωκίωνος δωρεάν, ἣν εἶπε Μειδίας Μειδίου Ἀναγυράσιος ἐπὶ Ξενίου
10 ἄρχοντος, Γαμηλιῶνος ἑβδόμῃ φθίνοντος, ἡττήθη.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ

Δείναρχος Σωκράτους ἢ Σωστράτου, ὡς μέν τινες ἐγχώριος, ὡς δέ τισι δοκεῖ Κορίνθιος, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας ἔτι νέος, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὴν C
15 Ἀσίαν ⟨ἐστρατεύετο⟩, κατοικήσας αὐτόθι ἀκροατὴς μὲν ἐγένετο Θεοφράστου τοῦ διαδεξαμένου τὴν Ἀριστοτέλους διατριβήν, ὡμίλησε δὲ καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ· μάλιστα δὲ ⟨. . .⟩ τῷ πολιτεύεσθαι μετὰ τὴν Ἀντιπάτρου τελευτήν, τῶν μὲν ἀνῃρημένων ῥητόρων τῶν δὲ πεφευγό-
20 των. φίλος δὲ Κασάνδρῳ γενόμενος, ὡς ἐπὶ πλεῖστον προέκοψε χρήματα τῶν λόγων εἰσπραττόμενος, οὓς τοῖς δεομένοις συνέγραφεν· ἀντετάξατο δὲ πρὸς τοὺς ἐπιφανεστά-

4 ὑποκρ.] Dion. Hal., Dinarch. 6. Hermog., Id. 2, 11 p. 396, 22 Ra. || 7 Καλλ.] fr. 111–112 Jensen || 8 Φωκ.] Phot. 496a 19 || 9 Ξενίου] inter archontes non invenitur neque intelligitur, cur honores Phocioni praeberi vetuerit || 12 natus ca. Ol. 104/4 (361/0): Dion. Hal., Dinarch. 4 || 12–22 Caec. fr. 141 Of.

1 πρέσβ. καὶ ἐπ. E || 2 οἴδαμεν Xyl. sec. Phot. cf. Stob. 3, 464, 11 W.-H. || 12 Σωκράτους ἢ del. Radermacher Of. || 14 ἐπὶ a A a. c. ἐπῄει A p. c. E Xyl. Bern. || 15 ⟨ἐστρατεύετο⟩ Zu. ⟨διέβαινε⟩ vel ⟨διέβη⟩ cett. edd. sec. Phot. || 18 lac. 6 litt. a, cf. Dion. Hal. p. 299, 22 U.-R. ⟨προσῄει⟩ Wy. | δ' ἐπολιτεύσατο Mez. | malim Ἀλεξάνδρου cum We. || 21 γράμματα AE || 22 συνέγγραφεν a A

τους τῶν ῥητόρων, οὐκ εἰς δῆμον παριών· οὐ γὰρ οἷός τ' ἦν· ἀλλὰ τοῖς ἐναντιουμένοις λόγους συγγράφων· καὶ
D *ἐπεὶ Ἅρπαλος διέδρα, πλείους λόγους συνέγραφε κατὰ τῶν αἰτίαν λαβόντων δωροδοκῆσαι, καὶ τούτους τοῖς κατηγόροις ἐξέδωκε. χρόνῳ δ' ὕστερον αἰτιαθεὶς εἰς λόγους* 5 *παραγίνεσθαι Ἀντιπάτρῳ καὶ Κασάνδρῳ περὶ τὴν κατάληψιν τῆς Μουνυχίας, ἡνίκα ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου ἐφρουρήθη ἐπ' Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐξαργυρισάμενος τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας ἔφυγεν εἰς Χαλκίδα. διατρίψας δ' ἐπὶ τῆς φυγῆς ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ πολλὴν* 10 *οὐσίαν κτησάμενος κατῆλθε, πραξάντων αὐτῷ τὴν κάθοδον τῶν περὶ Θεόφραστον ἅμα τοῖς ἄλλοις φυγάσι. καταλύσας δὲ παρὰ Προξένῳ ἑταίρῳ αὐτοῦ καί τι χρυσίον*
E *ἀπολέσας, ἤδη γηραιὸς ὢν καὶ τὰς ὁράσεις ἀσθενής, ⟨οὐ⟩ βουλομένου τοῦ Προξένου ἀναζητεῖν, λαγχάνει αὐτῷ* 15 *δίκην καὶ τότε πρῶτον εἶπεν ἐν δικαστηρίῳ. σῴζεται δ' αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος. φέρονται δ' αὐτοῦ καὶ λόγοι γνήσιοι ἑξήκοντα τέσσαρες· τούτων ἔνιοι παραλαμβάνονται ὡς Ἀριστογείτονος. ζηλωτὴς δ' ἐγένετο Ὑπερείδου ἢ ὥς τινες διὰ τὸ παθητικὸν Δημοσθένους καὶ τὸ σφοδρόν· τῶν* 20 *σχημάτων δ' αὐτοῦ μιμητὴς ὑπάρχει.*

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Α'

F *Δημοχάρης Λάχητος Λευκονοεὺς αἰτεῖ Δημοσθένει τῷ Δημοσθένους Παιανιεῖ δωρεὰν εἰκόνα χαλκῆν ἐν ἀγορᾷ* 25 *καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ καὶ προεδρίαν αὐτῷ καὶ ἐκγόνων*

3 *Ἁρπ.*] cf. omnes Dinarchi orr. servatas. Dion. Hal., Dinarch. 10 || **5–21** Caec. fr. 149 Of. || **5** *αἰτ.*] cf. Dion. Hal., Dinarch. 2. Phot. 496b 23 || **16** *σῴζ.*] Dion. Hal., Dinarch. 10 || **18** *ξδ'*] sed cf. Dion. Hal., ibid. 1 (Demetrius Magnes) || **24** *Δημοχ.*] v. supra p. 37, 17 || **24** – p. 47, 13 Caec. fr. 135 Of.

2 *λόγοις* ***α*** || **3** *συνέγραψε* Blass || **12** *τοῦ περὶ* ***α*** || **13** *καὶ τὸ* ***Π*** correxi sec. Dion. Hal., ubi *τὸ* perp. insertum || **14** *ἀσθενεῖς* ***α*** || **15** ⟨*οὐ*⟩ Xyl. || **17** *καί*[2] om. **E** || **20** *τὸ παθητ. καὶ σφοδρὸν Δημ.* Re. || **24** *Τιμοχάρης Λάχ. Λευκονθεὺς* ***Π*** corr. Xyl. in transl. sec. p. 37, 6 sq. || **26** *ἐγγόνων* ***Π***

ἀεὶ τῷ πρεσβυτάτῳ· εὐεργέτῃ καὶ συμβούλῳ γεγονότι πολλῶν καὶ καλῶν τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων καὶ τήν τε οὐσίαν εἰς τὸ κοινὸν καθεικότι τὴν ἑαυτοῦ καὶ ἐπιδόντι τάλαντα ὀκτὼ καὶ τριήρη, ὅτε ὁ δῆμος ἠλευθέρωσεν Εὔβοιαν·
5 *καὶ ἑτέραν, ὅτε εἰς Ἑλλήσποντον Κηφισόδωρος ἐξέπλευσε·* 851
καὶ ἑτέραν, ὅτε Χάρης καὶ Φωκίων στρατηγοὶ ἐξεπέμφθησαν εἰς Βυζάντιον ὑπὸ τοῦ δήμου· καὶ λυτρωσαμένῳ πολλοὺς τῶν ἁλόντων ἐν Πύδνῃ καὶ Μεθώνῃ καὶ Ὀλύνθῳ ὑπὸ Φιλίππου· καὶ χορηγίαν ἀνδράσιν ἐπιδόντι, ὅτε ἐκ-
10 *λιπόντων τῶν Πανδιονιδῶν τοῦ χορηγεῖν ἐπέδωκε καὶ καθώπλισε τοὺς πολίτας τῶν ἐλλειπόντων· καὶ εἰς τὴν τειχοποιίαν ἀνάλωσε χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου, ἐπιδόντος αὐτοῦ τρία τάλαντα καὶ ἃς ἐπέδωκε δύο τάφρους περὶ τὸν Πειραιᾶ ταφρεύσας· καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην*
15 *ἐπέδωκε τάλαντον, καὶ εἰς τὴν σιτωνίαν ἐπέδωκεν ἐν τῇ* B
σιτοδείᾳ τάλαντον· καὶ ὅτι εἰς συμμαχίαν τῷ δήμῳ προσηγάγετο πείσας καὶ εὐεργέτης γενόμενος καὶ σύμβουλος ⟨Θηβαίους⟩, δι' ὧν ἔπεισε [Θηβαίους] Εὐβοεῖς Κορινθίους Μεγαρεῖς Ἀχαιοὺς Λοκροὺς Βυζαντίους Μεσσηνίους,
20 *καὶ ⟨διὰ⟩ δυνάμεις ἃς συνεστήσατο τῷ δήμῳ καὶ τοῖς συμμάχοις, πεζοὺς μὲν μυρίους ἱππέας δὲ χιλίους, καὶ σύνταξιν χρημάτων ἣν ἔπεισε πρεσβεύσας διδόναι τοὺς [μὲν] συμμάχους εἰς τὸν πόλεμον πλείω πεντακοσίων ταλάντων· καὶ ὡς ἐκώλυσε Πελοποννησίους ἐπὶ Θήβας Ἀλεξάνδρῳ*
25 *βοηθῆσαι, χρήματα δοὺς καὶ αὐτὸς πρεσβεύσας· καὶ* C
ἄλλων πολλῶν καὶ καλῶν τῷ δήμῳ συμβούλῳ γεγονότι καὶ πεπολιτευμένῳ τῶν καθ' ἑαυτὸν πρὸς ἐλευθερίαν καὶ

4 *τριήρη*] cf. IG II/III² 1612, 301 || **5** *Κηφ.*] IG II/III² 1629, 963 || **13** *τρία τάλ.*] sed v. Phot. cod. 265 p. 494a 14. Demosth. or. 18, 118. La. p. 89 || **18** de rebus ante Chaeroneam gestis et de Demosthenis apud Thebanos auctoritate v. Schaefer II² 553

2 *δήμῳ τῷ Ἀθ.* La. more titulorum || **5** *Κηφισοφῶν* Schae. || **5.6** *ὅτε — ἐξεπέμφθησαν* om. **AE** || **7** *λυτρωσαμένου* **a A** || **9** [*ἐπιδόντι*] *ὅτι* We. La. || **16** *ὅτε* **Π** corr. We. || **18** transposui, trad. def. La. || **20** *καὶ* scil. *προσηγάγετο δυν.*? || **22** [*μὲν*] La. || **23** *πεντακοσίων*] lac. 4 litt. **E** || **24** *ὡς*] *ὅτι* We.

δημοκρατίαν ἄριστα· φυγόντι δὲ δι' ὀλιγαρχίαν, καταλυθέντος τοῦ δήμου, καὶ τελευτήσαντι αὐτῷ ἐν Καλαυρίᾳ διὰ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν, πεμφθέντων στρατιωτῶν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ Ἀντιπάτρου, διαμείναντι ἐν τῇ πρὸς τὸ πλῆθος εὐνοίᾳ καὶ οἰκειότητι, καὶ οὔτε ὑποχειρίῳ γενο- 5 *μένῳ τοῖς ἐχθροῖς οὔτε ⟨τι⟩ ἀνάξιον ἐν τῷ κινδύνῳ πράξαντι τοῦ δήμου.*

B'

D *Ἄρχων Πυθάρατος· Λάχης Δημοχάρους Λευκονοεὺς αἰτεῖ δωρεὰν τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων* 10 *Δημοχάρει Λάχητος Λευκονοεῖ εἰκόνα χαλκῆν ἐν ἀγορᾷ καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ ⟨αὐτῷ⟩ καὶ τῶν ἐκγόνων ἀεὶ τῷ πρεσβυτάτῳ καὶ προεδρίαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀγῶσιν, εὐεργέτῃ καὶ συμβούλῳ γεγονότι ἀγαθῷ τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων καὶ εὐηργετηκότι τὸν δῆμον τάδε πρεσβεύοντι καὶ* 15 *γράφοντι καὶ πολιτευομένῳ· οἰκοδομὴν τειχῶν καὶ παρασκευὴν ὅπλων καὶ βελῶν καὶ μηχανημάτων, καὶ ὀχυρωσα-* E *μένῳ τὴν πόλιν ἐπὶ τοῦ τετραετοῦς πολέμου, καὶ εἰρήνην καὶ ἀνοχὰς καὶ συμμαχίαν ποιησαμένῳ πρὸς Βοιωτούς· ἀνθ' ὧν ἐξέπεσεν ὑπὸ τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον· καὶ* 20 *ὡς κατῆλθεν ἐπὶ Διοκλέους ἄρχοντος ὑπὸ τοῦ δήμου, συστείλαντι τὴν διοίκησιν πρώτῳ καὶ φεισαμένῳ τῶν ὑπαρχόντων καὶ πρεσβεύσαντι πρὸς Λυσίμαχον καὶ λαβόντι τῷ δήμῳ τριάκοντα τάλαντα ἀργυρίου καὶ πάλιν ἕτερα ἑκατόν· καὶ γράψαντι πρεσβείαν πρὸς Πτολεμαῖον εἰς* 25

9 *Πυθ.*] Ol. 127/2 (271/0) || **16** *τειχ.*] IG² II/III² 463 || **17** *ὅπλ.*] ibid. 468 || **20** *ἐξέπ.*] Plut., Demetr. 24 || **21** *Διοκλ.*] Ol. 122/3 (290/89)

2 *τελευτήσαντα αὐτοῦ* **α A** *τελευτήσαντι* **E** || **4** *ἐπ' αὐτὸν* om. **E** || **6** ⟨*τι*⟩ Mez. || **9** *Λευκονεύς* hic et infra ***Π*** v. Kirchner PA 9024 || **10** *τὸν*² La. more titulorum *τῶν* ***Π*** || **12** ⟨*αὐτῷ*⟩ We. | *ἐγγόνων* ***Π*** || **14** *τῷ*² La. (v. supra) *τῶν* ***Π*** || **15** *εὐεργετηκότι* **α** a. c. **AE** || **16** post *πολιτευομένῳ* lac. stat. We. suppl. ⟨*ἀεὶ καλῶς καὶ καθαρῶς καὶ κατεργασαμένῳ*⟩ || **20** *ἀπὸ* ***Π*** corr. We. || **23** *πρεσβεύσαντι* **E** *-ευόντων* **O**

Αἴγυπτον, καθ' ἣν ἐκπλεύσαντες πεντήκοντα ἐκόμισαν τάλαντα ἀργυρίου τῷ δήμῳ· καὶ πρὸς Ἀντίπατρον πρεσβεύσαντι καὶ λαβόντι εἴκοσι τάλαντα ἀργυρίου καὶ Ἐλευ- F
σῖνα κομισαμένῳ τῷ δήμῳ καὶ ταῦτα πείσαντι ἑλέσθαι
5 τὸν δῆμον καὶ πράξαντι, καὶ φυγόντι μὲν ὑπὲρ δημοκρατίας, μετεσχηκότι δὲ οὐδεμιᾶς ὀλιγαρχίας οὐδὲ ἀρχὴν οὐδεμίαν ἠρχότι καταλελυκότος τοῦ δήμου· καὶ μόνῳ Ἀθηναίων τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν πολιτευσαμένων μὴ μεμελετηκότι τὴν πατρίδα κινεῖν ἑτέρῳ πολιτεύματι ἢ
10 δημοκρατίᾳ· καὶ τὰς κρίσεις καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ δικαστήρια καὶ τὰς οὐσίας πᾶσιν Ἀθηναίοις ἐν ἀσφαλεῖ ποιήσαντι διὰ τῆς αὐτοῦ πολιτείας καὶ μηδὲν ὑπεναντίον τῇ δημοκρατίᾳ πεπραχότι μήτε λόγῳ μήτε ἔργῳ.

Γ'

15 Λυκόφρων Λυκούργου Βουτάδης ἀπεγράψατο αὐτῷ εἶναι σίτησιν ἐν πρυτανείῳ κατὰ τὴν δοθεῖσαν δωρεὰν ὑπὸ τοῦ δήμου Λυκούργῳ Βουτάδῃ·

Ἐπὶ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ἕκτης 852
πρυτανείας, Στρατοκλῆς Εὐθυδήμου Διομειεὺς εἶπεν.
20 ἐπειδὴ Λυκοῦργος Λυκόφρονος Βουτάδης παραλαβὼν παρὰ τῶν ἑαυτοῦ προγόνων οἰκείαν ἐκ παλαιοῦ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν ⟨. . .⟩,

καὶ οἱ πρόγονοι οἱ Λυκούργου, Λυκομήδης τε καὶ Λυκοῦργος, καὶ ζῶντες ἐτιμῶντο ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ τελευτή-
25 σασιν αὐτοῖς δι' ἀνδραγαθίαν ἔδωκεν ὁ δῆμος δημοσίας ταφὰς ἐν Κεραμεικῷ,

15sqq. Caec. fr. 130 Of., cf. IG² II/III¹ 457 (verbatim 18–22)

2 verisimilius Ἀντίγονον Clinton || 3 ἐλευσίνια Π corr. Koehler, Ath. Mitt. 4, 259 ⟨πρὸς⟩ Ἐλευσίνια Xyl. || 5 ὑπὸ Π corr. Xyl. || 15 λυκοῦργος Π corr. Xyl. | αὐτῷ Π || 18.19 ἐν τῇ πρυτανείᾳ Π corr. Nissen Curtius || 19 διομηδεὺς Π corr. Xyl. || 22 lac. statui, fort. ⟨διατελεῖ παρέχων τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων φιλίαν καὶ εὔνοιαν⟩, anacoluthum vitandum esse ratus. ut longa periodus perlucidior fieret, singulos paragraphos distinxi || 23 Λυκομήδης supra p. 28, 16 Διομ. Π

B καὶ Λυκοῦργος αὐτὸς πολιτευόμενος νόμους τε πολλοὺς καὶ καλοὺς ἔθηκε τῇ πατρίδι,

καὶ γενόμενος τῆς κοινῆς προσόδου ταμίας τῇ πόλει ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας καὶ διανείμας ἐκ τῆς κοινῆς προσόδου μύρια καὶ ὀκτακισχίλια καὶ ἐνακόσια τάλαντα, πολλὰ 5 δὲ τῶν ἰδιωτῶν διὰ πίστεως λαβὼν καὶ προδανείσας καὶ εἰς τοὺς τῆς πόλεως καιροὺς καὶ τοῦ δήμου τὰ πάντα ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα τάλαντα, δόξας δὲ ἅπαντα ταῦτα δικαίως διῳκηκέναι πολλάκις ἐστεφανώθη ὑπὸ τῆς πόλεως, 10

ἔτι δὲ αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου χρήματα πολλὰ συνήγαγεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ παρασκευάσας τῇ θεῷ κόσμον, Νίκας τε ὁλοχρύσους πομπεῖά τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ κόσμον χρυσοῦν εἰς ἑκατὸν κανηφόρους,

C χειροτονηθεὶς δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς 15 ὅπλα μὲν πολλὰ καὶ βελῶν μυριάδας πέντε ἀνήνεγκεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, τετρακοσίας ⟨δὲ⟩ τριήρεις πλωΐμους κατεσκεύασε, τὰς μὲν ἐπισκευάσας τὰς δὲ ἐξ ἀρχῆς ναυπηγησάμενος,

πρὸς δὲ τούτοις ἡμίεργα παραλαβὼν τούς τε νεωσοίκους 20 καὶ τὴν σκευοθήκην καὶ τὸ θέατρον τὸ Διονυσιακὸν ἐξειργάσατο, καὶ ἐπετέλεσε τό τε στάδιον τὸ Παναθηναϊκὸν καὶ τὸ γυμνάσιον τὸ κατὰ Λύκειον κατεσκεύασε, καὶ ἄλλαις πολλαῖς κατασκευαῖς ἐκόσμησε τὴν πόλιν,

Ἀλεξάνδρου τε τοῦ βασιλέως ἅπασαν μὲν τὴν Ἀσίαν 25
D κατεστραμμένου, κοινῇ δὲ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιτάττειν ἀξιοῦντος, ἐξαιτήσα⟨ντο⟩ς Λυκοῦργον ὡς ἐναντία πράτ-

3 ταμίας] B. D. Meritt, Hesperia 29, 1960, 4. suppl. 1, 1937, 12 || 3–6 v. supra p. 22, 24 sqq. || 6 Boeckh, Staatsh. 513. IG² II/III¹ 333c || 12 παρασκ.] cf. supra p. 23, 14 sqq. || 15 πολ. παρ.] cf. supra p. 23, 8 sqq. || 21–27 = inscr. b 5–22 || 22 Παναθ.] cf. supra p. 23, 17

3. 4 ταμίας — προσόδου om. γE | ἐπιτρέπει πεντ. αA corr. Mez. || 6. 7 [καὶ] εἰς Of. || 8 post τάλαντα lac. 10 litt. E || 9 ταῦτα om. α a. c. || 13 ἀργύρεα α (-εα in ras.) AE || 15 δὲ om. α a. c. || 17 ⟨δὲ⟩ Co. || 23 τὸ κατὰ Schoe. (recte, quia in lapide post γυμνάσιον lit. τ[legitur) καὶ τὸ Π || 27 ἐξαιτήσα⟨ντο⟩ς Mez. | πράττοντος αὐτοῦ Π corr. Mez.

*τοντα αὐτῷ, οὐκ ἐξέδωκεν ὁ δῆμος ⟨διὰ τὸν⟩ παρ' Ἀλεξ-
άνδρου φόβον,*

*καὶ διδοὺς εὐθύνας πολλάκις τῶν πεπολιτευμένων ἐν
ἐλευθέρᾳ καὶ δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει διετέλεσεν ἀνεξ-*
5 *έλεγκτος καὶ ἀδωροδόκητος τὸν ἅπαντα χρόνον·*

*ὅπως ἂν εἰδῶσι πάντες, διότι τοὺς προαιρουμένους ὑπὲρ
τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας δικαίως πολιτεύε-
σθαι καὶ ζῶντας μὲν περὶ πλείστου ποιεῖται καὶ τελευ-
τήσασι δὲ ἀποδίδωσι χάριτας ἀειμνήστους,*

10 *ἀγαθῇ τύχῃ δεδόχθαι τῷ δήμῳ ἐπαινέσαι μὲν Λυκοῦρ-* E
*γον Λυκόφρονος Βουτάδην ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης
καὶ στῆσαι αὐτοῦ τὸν δῆμον χαλκῆν εἰκόνα ἐν ἀγορᾷ,
πλὴν εἴ που ὁ νόμος ἀπαγορεύει μὴ ἱστάναι, δοῦναι δὲ
σίτησιν ἐν πρυτανείῳ τῶν ἐκγόνων ἀεὶ τῶν Λυκούργου*
15 *τῷ πρεσβυτάτῳ εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον, ἀναθεῖναι δ'
αὐτοῦ — καὶ εἶναι κύρια — πάντα τὰ ψηφίσματα τὸν γραμ-
ματέα τοῦ δήμου ἐν στήλαις λιθίναις καὶ στῆσαι ἐν ἀκρο-
πόλει πλησίον τῶν ἀναθημάτων· εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν
τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ δήμου πεντήκοντα*
20 *δραχμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ ⟨κατὰ⟩ ψηφίσματα ἀναλισκομένων
τῷ δήμῳ.*

3 *εὐθ.*] cf. supra p. 26, 15 ‖ **12** sed v. supra p. 27, 24. Paus. 1, 8, 2. de basi fort. servata cf. comm. in Paus. 1, 159 H.-B. ‖ **13** *νόμος*] de limitatione loci cf. IG² II/III² 450 b 11

1 ⟨*διὰ τὸν*⟩ We. ‖ **8** *πλεῖστον Π* corr. Mez. ‖ **14** *ἐγγόνων Π* ‖ **15—17** *ἀναθεῖναι — δήμου Π καὶ εἶναι κύρια πάντα τὰ ψηφίσματα αὐτοῦ, ἀναθεῖναι δὲ τὸν γραμματέα τοῦ δήμου* Duebn. Bern. | *ἀναθεῖναι*] *ἀναγράψαι* Mei. ‖ **17** ⟨*ἀναγράψαντα*⟩ *ἐν στήλ.* Mei. ‖ **20** ⟨*κατὰ*⟩ Boeckh

58.

874

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΒΙΒΛΙΑ Ε'

(Plan. 51)

ΤΟ Α', ΕΝ ΩΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΑΔΕ

α'. *Τί ἐστιν ἡ φύσις* 5
β'. *Τίνι διαφέρει ἀρχὴ καὶ στοιχεῖα*
γ'. *Περὶ ἀρχῶν τί εἰσιν*
δ'. *Πῶς συνέστηκεν ὁ κόσμος*
ε'. *Εἰ ἓν τὸ πᾶν*
ϛ'. *Πόθεν ἔννοιαν θεοῦ ἔσχον οἱ ἄνθρωποι* 10
ζ'. *Τίς ὁ θεός*
η'. *Περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων*
θ'. *Περὶ ὕλης*
ι'. *Περὶ ἰδέας*
ια'. *Περὶ αἰτιῶν* 15
ιβ'. *Περὶ σωμάτων*
ιγ'. *Περὶ ἐλαχίστων*
ιδ'. *Περὶ σχημάτων*
ιε'. *Περὶ χρωμάτων*
ιϛ'. *Περὶ τομῆς σωμάτων* 20
ιζ'. *Περὶ μίξεως καὶ κράσεως*
ιη'. *Περὶ κενοῦ*
ιθ'. *Περὶ τόπου*
κ'. *Περὶ χώρας*

Titulos ex **M** recepi, desunt in *α* || **1–4** mutila in **𝔐** *πλουτάρχου περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλίον α'* **AE** || **5** *ἡ* om. **A** || **6** *στοιχεῖον* **AE** || **7** *τῶν ἀρχ.* **E** || **10** *ἐνν. ἔσχον θεοῦ ἄνθρωποι* **AE** || **15** *αἰτίων* **AE**

Μέλλοντες τὸν φυσικὸν παραδώσειν λόγον ἀναγκαῖον ἡγούμεθα εὐθὺς ἐν ἀρχαῖς διελέσθαι τὴν τῆς φιλοσοφίας πραγματείαν, ἵν' εἰδῶμεν τί ἐστι καὶ πόστον μέρος αὐτῆς ἡ φυσικὴ διέξοδος. οἱ μὲν οὖν Στωικοὶ ἔφασαν τὴν μὲν E
15 *σοφίαν εἶναι θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων ἐπιστήμην, τὴν δὲ φιλοσοφίαν ἄσκησιν ἐπιτηδείου τέχνης, ἐπιτήδειον δ' εἶναι μίαν καὶ ἀνωτάτω τὴν ἀρετήν, ἀρετὰς δὲ τὰς γενικωτάτας τρεῖς, φυσικὴν ἠθικὴν λογικήν· δι' ἣν αἰτίαν καὶ τριμερής ἐστιν ἡ φιλοσοφία, ἧς τὸ μὲν φυσικὸν τὸ δ' ἠθικὸν*
20 *τὸ δὲ λογικόν· καὶ φυσικὸν μὲν ὅταν περὶ κόσμου ζητῶμεν καὶ τῶν ἐν κόσμῳ, ἠθικὸν δὲ τὸ κατησχολημένον περὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον, λογικὸν δὲ τὸ περὶ τὸν λόγον, ὃ καὶ διαλεκτικὸν καλοῦσιν. Ἀριστοτέλης δὲ καὶ Θεόφραστος* F
καὶ σχεδὸν πάντες οἱ Περιπατητικοὶ διείλοντο τὴν φιλο-
25 *σοφίαν οὕτως· ἀναγκαῖον τὸν τέλειον ἄνδρα καὶ θεωρητικὸν εἶναι τῶν ὄντων καὶ πρακτικὸν τῶν δεόντων· τοῦτο δ' ἔξεστι καὶ ἐκ τούτων συνιδεῖν, οἷον· ζητεῖ τις εἰ ζῷον ἢ μὴ ζῷον ὁ ἥλιος, [εἴπερ ὁρᾶται] τοῦτο δὲ ζητῶν θεωρη-*

14 *Στωικοὶ*] II 35 A. || **23** *Ἀριστοτ.*] cf. Metaph. *α* 1 993 b 20 || **28** cf. Achill. p. 40, 25 sqq. Maass

13 *πόσον* 𝕸 || **24** *διεῖλον Π* || **27** *ζητεῖ τις* scripsi *ζητεῖται Ω* || **28** *εἴπερ φέρεται* ci. Diels *εἴπερ πορεύεται* Us. cl. Philone De plant. p. 135, 17 W. *εἰ πεπύρωται?* Bern. seclusi putans olim interpolatum esse *εἰ περιφέρεται* vel simile quid | *ὃ τοῦτο Π*

τικός ἐστιν· οὐδὲ γάρ τι πλέον θεωρεῖται ἢ τὸ ὄν. ζητεῖται ὁμοίως εἰ ἄπειρος ὁ κόσμος ἐστὶ καὶ εἰ ἔξω τι τοῦ κόσμου **875** *ἐστι· ταῦτα γὰρ πάντα θεωρητικά. ζητεῖται πάλιν πῶς βιοτεύειν καὶ πῶς προΐστασθαι τέκνων προσήκει καὶ πῶς ἄρχειν καὶ πῶς νομοθετεῖν· ταῦτα γὰρ πάντα ἕνεκα τοῦ* 5 *πρᾶξαι ζητεῖται· καὶ ἔστιν ὁ τοιοῦτος πρακτικὸς ἀνήρ.*

α'. Τί ἐστι φύσις

Ἐπειδὴ πρόκειται ἡμῖν τὰ φυσικὰ θεωρῆσαι, ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι δηλῶσαι, τί ποτ' ἐστὶν ἡ φύσις· ἄτοπον γὰρ πειρᾶσθαι μὲν φυσιολογεῖν, ἀγνοεῖν δ' αὐτὸ τοῦτο, τὴν τῆς 10 B *φύσεως δύναμιν. ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην φύσις ἀρχὴ κινήσεως καὶ ἠρεμίας, ἐν ᾧ πρώτως ἐστὶ καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός· πάντα γὰρ τὰ ὁρώμενα, ὅσα μήτε ὑπὸ τύχης μήτε ὑπ' ἀνάγκης μήτ' ἐστὶ θεῖα μήτε τοιαύτην αἰτίαν ἔχει, φυσικὰ λέγεται καὶ φύσιν ἔχει ἰδίαν· οἷον γῆ πῦρ* 15 *ὕδωρ ἀὴρ φυτὰ ζῷα· ἔτι δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα, ὄμβροι χάλαζαι κεραυνοὶ πρηστῆρες ἄνεμοι· ταῦτα γὰρ ἔχει ἀρχήν τινα· οὐ γὰρ ἐξ αἰῶνος ἕκαστον τούτων ἐστὶν ἀλλ' ἀπό τινος ἀρχῆς γίνεται· καὶ ταῦτα μέντοι, οἷον ζῷα φυτά, ἀρχὴν γενέσεως ἔχει· ἐν δὴ τούτοις ἡ φύσις ἀρχὴ τὸ πρῶ-* 20 C *τόν ἐστι καὶ οὐ μόνον κινήσεως ἀλλὰ καὶ ἠρεμίας· ὅσα γὰρ ἀρχὴν κινήσεως ἔλαβε, ταῦτα δύναται λαβεῖν καὶ τελευτήν. διὰ τοῦτο οὖν ἡ φύσις ἀρχὴ κινήσεώς ἐστι καὶ ἠρεμίας.*

β'. Τίνι διαφέρει ἀρχὴ καὶ στοιχεῖα

Οἱ μὲν οὖν περὶ Ἀριστοτέλην καὶ Πλάτωνα διαφέρειν 25 *ἡγοῦνται ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα, Θαλῆς δ' ὁ Μιλήσιος ταὐ-*

11 *Ἀριστοτ.*] Phys. *B* 1 192 b 21 || 25 *Ἀριστοτ.*] cf. Metaph. *Λ* 4 1070 b 23 || 26 *Θαλῆς*] v. Aristot. Metaph. *A* 3 983 b 6

24 – p. 53, 10 Galen. § 21

1 *οὐδὲν* M 𝔐 || 3 *πῶς πάλιν* *Ω* trp. Bu. || 4 *πῶς*[1] om. M || 7 om. 𝔐 || 8 *ἐπεὶ δὲ* M 𝔐 *a* || 9 *ἡγούμεθα* 𝔐 || 15 *ἰδίαν ἔχει* *Π* || 17 *ἀρχὴν ἔχει* *Π* || 20 *γεννήσεως* *Π* *κινήσεως* fort. recte Cors. || 20. 21 *ἀρχὴ τὸ πρῶτον ἐστίν· ἀρχὴ δὲ κινήσεώς ἐστι· καὶ οὐ μόνον* M 𝔐 || 22 *δύνονται* vel *-ανται* *a* *δύνονται* A *δύνανται* E || 23 *ἐστι* om. 𝔐 || 24 *καὶ τίνι στοιχεῖα* 𝔐 (mutilus, teste Par. 2423)

τὸν νομίζει ἀρχὴν καὶ στοιχεῖα. πλεῖστον δ' ὅσον διαφέρει ἀλλήλων· τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖά ἐστι σύνθετα, τὰς δ' ἀρχάς φαμεν εἶναι οὔτε συνθέτους οὔτ' ἀποτελέσματα· οἷον στοιχεῖα μὲν καλοῦμεν γῆν ὕδωρ ἀέρα πῦρ· ἀρχὰς δὲ λέγομεν D
5 διὰ τοῦτο, ὅτι οὐκ ἔχει τι πρότερον ἐξ οὗ γεννᾶται, ἐπεὶ οὐκ ἔσται ἀρχὴ τοῦτο, ἀλλ' ἐκεῖνο ἐξ οὗ γεγέννηται. τῆς δὲ γῆς καὶ τοῦ ὕδατος ἔστι τινὰ πρότερα ἐξ ὧν γέγονεν, ἡ ὕλη ἄμορφος οὖσα καὶ ἀειδής, καὶ τὸ εἶδος ὃ καλοῦμεν ἐντελέχειαν, καὶ ἡ στέρησις. ἁμαρτάνει οὖν ὁ Θαλῆς στοι-
10 χεῖον καὶ ἀρχὴν λέγων τὸ ὕδωρ.

γ'. Περὶ τῶν ἀρχῶν τί εἰσιν

Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀπεφήνατο τὸ ὕδωρ. δοκεῖ δ' ὁ ἀνὴρ οὗτος ἄρξαι τῆς φιλοσοφίας καὶ ἀπ' αὐτοῦ E ἡ Ἰωνικὴ αἵρεσις προσηγορεύθη· ἐγένοντο γὰρ πλεῖσται
15 διαδοχαὶ φιλοσοφίας. φιλοσοφήσας δ' ἐν Αἰγύπτῳ ἦλθεν εἰς Μίλητον πρεσβύτερος. [ὅς] ἐξ ὕδατος ⟨γάρ⟩ φησι πάντα εἶναι καὶ εἰς ὕδωρ πάντα ἀναλύεσθαι· στοχάζεται δ' ἐκ τούτου πρῶτον, ὅτι πάντων τῶν ζῴων ἡ γονὴ ἀρχή ἐστιν, ὑγρὰ οὖσα· οὕτως εἰκὸς καὶ τὰ πάντα ἐξ ὑγροῦ τὴν
20 ἀρχὴν ἔχειν. δεύτερον, ὅτι πάντα τὰ φυτὰ ὑγρῷ τρέφεται καὶ καρποφορεῖ, ἀμοιροῦντα δὲ ξηραίνεται· τρίτον, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πῦρ τὸ τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τῶν ἄστρων ταῖς τῶν F ὑδάτων ἀναθυμιάσεσι τρέφεται καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος· διὰ τοῦτο καὶ Ὅμηρος (Ξ 246) ταύτην τὴν γνώμην ὑπο-
25 τίθεται περὶ τοῦ ὕδατος

'Ὠκεανός, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται.'

12 Θαλῆς] 11 A 11 D.

12 – p. 54, 11 Euseb. 14, 14, 1 | Ps.-Iustin. 3 p. 28, 7 et 34, 16 Otto

3 ἀποτέλεσμα Π || 5.6 γεννᾶται – ἐξ οὗ om. 𝔐 || 6 γεγένηται 𝔐Π || 8 ἣν καλοῦμεν Mα || 16 [ὅς] et ⟨γάρ⟩ Diels || 18 ἐκ om. 𝔐 | τῶν ζῴων om. 𝔐 || 22 τό² om. MΠ || 24 γνώμην] γένεσιν Ω γρ. γνώμην mg. M

Ἀναξίμανδρος δ' ὁ Μιλήσιός φησι τῶν ὄντων τὴν ἀρχὴν εἶναι τὸ ἄπειρον· ἐκ γὰρ τούτου πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς τοῦτο πάντα φθείρεσθαι· διὸ καὶ γεννᾶσθαι ἀπείρους κόσμους, καὶ πάλιν φθείρεσθαι εἰς τὸ ἐξ οὗ γίνονται. λέγει γοῦν διὰ τί ἄπειρόν ἐστιν· ἵνα μηδὲν ἐλλείπῃ ἡ γένεσις ἡ 5
876 *ὑφισταμένη. ἁμαρτάνει δ' οὗτος μὴ λέγων τί ἐστι τὸ ἄπειρον, πότερον ἀήρ ἐστιν ἢ ὕδωρ ἢ γῆ ἢ ἄλλα τινὰ σώματα. ἁμαρτάνει οὖν τὴν μὲν ὕλην ἀποφαινόμενος τὸ δὲ ποιοῦν αἴτιον ἀναιρῶν· τὸ γὰρ ἄπειρον οὐδὲν ἄλλο ἢ ὕλη ἐστίν· οὐ δύναται δ' ἡ ὕλη εἶναι ἐνεργείᾳ, ἂν μὴ τὸ* 10 *ποιοῦν ὑποκέηται.*

Ἀναξιμένης δ' ὁ Μιλήσιος ἀρχὴν τῶν ὄντων ἀέρα ἀπεφήνατο· ἐκ γὰρ τούτου τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναλύεσθαι, οἷον 'ἡ ψυχή' φησίν 'ἡ ἡμετέρα ἀὴρ οὖσα συγκρατεῖ ἡμᾶς, καὶ ὅλον τὸν κόσμον πνεῦμα καὶ 15
B *ἀὴρ περιέχει·' λέγεται δὲ συνωνύμως ἀὴρ καὶ πνεῦμα. ἁμαρτάνει δὲ καὶ οὗτος ἐξ ἁπλοῦ καὶ μονοειδοῦς ἀέρος καὶ πνεύματος δοκῶν συνεστάναι τὰ ζῷα· ἀδύνατον γὰρ ἀρχὴν μίαν τὴν ὕλην τῶν ὄντων, ἐξ ἧς τὰ πάντα, ὑποστῆναι· ἀλλὰ καὶ τὸ ποιοῦν αἴτιον χρὴ ὑποτιθέναι· οἷον ἄργυρος* 20 *οὐκ ἀρκεῖ πρὸς τὸ ἔκπωμα γενέσθαι, ἂν μὴ καὶ τὸ ποιοῦν ᾖ, τουτέστιν ὁ ἀργυροκόπος ὁμοίως καὶ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ ξύλου καὶ τῆς ἄλλης ὕλης.*

Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζομένιος ἀρχὰς τῶν ὄντων τὰς ὁμοιομερείας ἀπεφήνατο· ἐδόκει γὰρ αὐτῷ ἀπορώτατον εἶναι, 25 *πῶς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δύναταί τι γίνεσθαι ἢ φθείρεσθαι*
C *εἰς τὸ μὴ ὄν· τροφὴν γοῦν προσφερόμεθα ἁπλῆν καὶ*

1 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 14 D. || **12** *Ἀναξιμένης*] 13 B 2 D. cf. 13 A 4 D. || **24** *Ἀναξαγ.*] 59 A 46 D.

1–11 Ps.-Iustin. 3 p. 28, 10 Otto. Euseb. 14, 14, 2 || **12–23** Euseb. 14, 14, 3. Ps.-Iustin. 3 p. 28, 13 Otto || **24 – p. 55, 16** Ps.-Iustin. 3 p. 28, 19 Otto

4 *γίνεται* **ΜΠ** || **5** *οὖν* **𝔐Π** | *διότι* edd. sec. Euseb. || **9** *τὸ δὲ ἀπ.* **𝔐** || **10** *ἐνέργεια* **Ω** Diels *-είᾳ* Euseb. || **13** *τὰ* del. Diels || **19** *ἐξ ἧς τὰ πάντα* del. Diels sec. Euseb. || **20. 21** *οὐκ ἄργυρος* **Π** || **24** *Ἀναξ. δὲ* **𝔐** || **26** *γενέσθαι* **Μ 𝔐**

μονοειδῆ, οἷον τὸν 'Δημήτριον ἄρτον ⟨⏑ — ×⟩', τὸ ὕδωρ πίνοντες· καὶ ἐκ ταύτης τῆς τροφῆς τρέφεται θρὶξ φλὲψ ἀρτηρία νεῦρα ὀστᾶ καὶ τὰ λοιπὰ μόρια. τούτων οὖν γινομένων ὁμολογητέον ἐστὶν ὅτι ἐν τῇ τροφῇ τῇ προσφερο-
5 *μένῃ πάντα ἐστὶ τὰ ὄντα καὶ ἐκ τῶν ὄντων πάντα αὔξεται καὶ ἐν ἐκείνῃ ἐστὶ τῇ τροφῇ μόρια αἵματος γεννητικὰ καὶ νεύρων καὶ ὀστέων καὶ τῶν ἄλλων· ἃ ἦν λόγῳ θεωρητὰ μόρια. οὐ γὰρ δεῖ πάντα ἐπὶ τὴν αἴσθησιν ἀνάγειν, ὅτι ἄρτος καὶ τὸ ὕδωρ ταῦτα κατασκευάζει, ἀλλ' ἐν τούτοις* D
10 *ἔστι λόγῳ θεωρητὰ μόρια. ἀπὸ τοῦ οὖν ὅμοια τὰ μέρη εἶναι ἐν τῇ τροφῇ τοῖς γεννωμένοις ὁμοιομερείας αὐτὰς ἐκάλεσε καὶ ἀρχὰς τῶν ὄντων ἀπεφήνατο· καὶ τὰς μὲν ὁμοιομερείας ὕλην, τὸ δὲ ποιοῦν αἴτιον τὸν νοῦν τὸν τὰ πάντα διαταξάμενον. ἄρχεται δ' οὕτως 'ὁμοῦ πάντα χρή-*
15 *ματα ἦν, νοῦς δ' αὐτὰ διήρ⟨ηκ⟩ε καὶ δι⟨ακ⟩εκόσμηκε' χρήματα λέγων τὰ πράγματα. ἀποδεκτέος οὖν ἐστιν, ὅτι τῇ ὕλῃ τὸν τεχνίτην προσέζευξεν.*

Ἀρχέλαος Ἀπολλοδώρου Ἀθηναῖος ἀέρα ἄπειρον καὶ ⟨τὴν . . .⟩ τὴν περὶ αὐτὸν πυκνότητα καὶ μάνωσιν· τού-
20 *των δὲ τὸ μὲν εἶναι πῦρ τὸ δ' ὕδωρ.*

Οὗτοι μὲν οὖν ἐφεξῆς ἀλλήλοις ταῖς διαδοχαῖς γενόμενοι τὴν λεχθεῖσαν Ἰωνικὴν συμπληροῦσι φιλοσοφίαν ἀπὸ Θάλητος. E

Πάλιν δ' ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς Πυθαγόρας Μνησάρχου
25 *Σάμιος, ὁ πρῶτος φιλοσοφίαν τούτῳ τῷ ῥήματι προσ-*

18 *Ἀρχέλ.*] 60A 7D. || **24** *Πυθ.*] 58B 15D. cf. 58B 1a D.

18—20 cf. Ps.-Iustin. 3 p. 28, 19 Otto || **21—23** cf. Ps.-Iustin. 3 p. 28, 22 Otto || **24** — p. 56, 4 cf. Ps.-Iustin. 4 p. 30, 1 sqq. Otto

1 *δημήτρειον Ω* susp. Diels, vox poetica vix ex Aëtio fluxit. conati sunt alii aliud. dubito, an . . . *ἄρτον ἔδοντες* || **2** *σὰρξ* pro *θρὶξ* mavult Diels cl. Stob. et Aristot. de gen. et corr. A 1 314a 18 || **7** *ἄλλων τῶν ἃ* **M** a. c. *Π τῶν ἄλλων τῶν* 𝔐 *τῶν ἄ., ἃ* **M** p. c. edd. || **8** *οὐ*] *καὶ* 𝔐 | *πάντως* 𝔐 || **14** *τὰ πάντα χρ.* 𝔐 || **15** *διήρεε* et *διεκόσμεε* Valckenaer. perfectum induxi. *διῇρε . . . διεκόσμησε Ω* || **18** *δὲ ὁ Ἀπ.* 𝔐 || **19** excidisse e communi fonte puto *τὴν μεταβολὴν* vel *τ. ποιότητα* vel sim. qu. | *μάννωσιν* 𝔐 || **25** *ὁ Σάμιος* 𝔐

αγορεύσας, ἀρχὰς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς συμμετρίας τὰς ἐν τούτοις, ἃς καὶ ἁρμονίας καλεῖ, τὰ δ' ἐξ ἀμφοτέρων σύνθετα στοιχεῖα, καλούμενα δὲ γεωμετρικά· πάλιν δὲ
F τὴν μονάδα καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα ἐν ταῖς ἀρχαῖς. σπεύδει δ' αὐτῷ τῶν ἀρχῶν ἡ μὲν ἐπὶ τὸ ποιητικὸν αἴτιον καὶ 5
εἰδικόν, ὅπερ ἐστὶ νοῦς ὁ θεός, ἡ δ' ἐπὶ τὸ παθητικόν τε καὶ ὑλικόν, ὅπερ ἐστὶν ὁ ὁρατὸς κόσμος. εἶναι δὲ τὴν φύσιν τοῦ ἀριθμοῦ δεκάδα· 'μέχρι γὰρ τῶν δέκα πάντες Ἕλληνες, πάντες βάρβαροι ἀριθμοῦσιν, ἐφ' ἃ ἐλθόντες πάλιν ἀναποδ⟨ίζ⟩ουσιν ἐπὶ τὴν μονάδα· καὶ τῶν δέκα 10
πάλιν, φησίν, ἡ δύναμίς ἐστιν ἐν τοῖς τέσσαρσι καὶ τῇ τετράδι· τὸ δ' αἴτιον, εἴ τις ἀπὸ τῆς μονάδος [ἀναποδῶν] κατὰ πρόσθεσιν τιθείη τοὺς ἀριθμούς, ἄχρι τῶν τεσσάρων προελθὼν ἐκπληρώσει τὸν δέκα ἀριθμόν· ἐὰν δὲ ὑπερ-
877 βάληται τὸν τῆς τετράδος, καὶ τῶν δέκα ὑπερεκπεσεῖται· 15
οἷον εἴ τις θείη ἓν καὶ δύο προσθείη καὶ τρία καὶ τούτοις τέσσαρα, τὸν τῶν δέκα πληρώσει ἀριθμόν· ὥστε ὁ ἀριθμὸς κατὰ μὲν μονάδα ἐν τοῖς δέκα κατὰ δὲ δύναμιν ἐν τοῖς τέσσαρσι.' διὸ καὶ ἐφθέγγοντο οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς μεγίστου ὅρκου ὄντος τῆς τετράδος, 20

'οὐ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου φύσεος ῥίζωμά τ' ἔχουσαν.'

'καὶ ἡ ἡμετέρα ψυχή' φησίν 'ἐκ τετράδος σύγκειται·' εἶναι γὰρ νοῦν ἐπιστήμην δόξαν αἴσθησιν, ἐξ ὧν πᾶσα τέχνη καὶ ἐπιστήμη καὶ αὐτοὶ λογικοί ἐσμεν. νοῦς μὲν 25
B οὖν ἡ μονάς ἐστιν ὁ γὰρ νοῦς κατὰ μονάδα θεωρεῖται, οἷον πολλῶν ὄντων ἀνθρώπων οἱ μὲν ἐπὶ μέρους εἰσὶν ἀναίσθητοι ἀπερίληπτοι καὶ ἄπειροι, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο

6 νοῦς καὶ θεὸς **𝔐** (ὁ Stob.) || **10** ἀναποδοῦσιν *Ω* pseudodoricam vocem spurii fontis ἀναποδέοντι hunc in modum corruptum esse verisimiliter putat Diels; ἀναποδίζουσιν edd. || **12** delevi, interpolatum sec. supra l. 10 librarii cuiusdam amore vocum rararum || **15** ἐκπεσεῖται **𝔐** || **20** ὄντος ὅρκου *Π* || **21. 22** ἡμ. ψυχῇ . . . πηγὴν **M**[2] || **22** ἀενάου **M 𝔐** | ῥιζώματ' ἔχ. **M 𝔐** *Π* corr. Wy. || **24** γὰρ οὖν ἐπιστ. **M** a. c. || **26** θεωρεῖ Us. || **28** καὶ om. **𝔐**

ἄνθρωπον ἕνα μόνον νοοῦμεν, ᾧ οὐδεὶς ἔτυχεν ὅμοιος· καὶ ἵππον ἕνα μόνον νοοῦμεν, οἱ δ' ἐπὶ μέρους εἰσὶν ἄπειροι. τὰ γὰρ εἴδη ταῦτα πάντα καὶ γένη κατὰ μονάδας εἰσί· διὸ καὶ ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν τοῦτον τὸν ὅρον ἀποδιδόν-
5 τες λέγουσι ζῷον λογικὸν ἢ ζῷον χρεμετιστικόν [ῥητέον]. διὰ τοῦτο οὖν νοῦς ἡ μονάς, ᾧ ταῦτα νοοῦμεν, καὶ ἡ δυὰς δ' ἡ ἀόριστος ἐπιστήμη, εἰκότως· πᾶσα γὰρ ἀπόδειξις C καὶ πᾶσα πίστις ἐπιστήμης, πρὸς δὲ καὶ πᾶς συλλογισμὸς ἔκ τινων ὁμολογουμένων τὸ ἀμφισβητούμενον συνάγει και
10 ῥαδίως ἀποδείκνυται ἕτερον· ὧν ἡ ἐπιστήμη κατάληψίς ἐστι, διὸ εἴη ἂν δυάς. ἡ δὲ δόξα τριὰς ἐκ καταλήψεώς ἐστιν, εὐλόγως, ὅτι πολλῶν ἐστιν ἡ δόξα· ἡ δὲ τριὰς πλῆθος, ὡς 'τρισμάκαρες Δαναοί' (ε 306). διὰ τοῦτο οὐκ ἐγκρίνει τὴν τριάδα⟨. . .⟩. ⟨ἡ δὲ τούτων αἵρεσις Ἰταλικὴ
15 προσηγορεύθη διὰ τὸ τὸν Πυθαγόραν ἐν Ἰταλίᾳ σχολάσαι· μετέστη γὰρ ἀπὸ Σάμου τῆς πατρίδος, τῇ Πολυκράτους τυραννίδι δυσαρεστήσας⟩.

Ἡράκλειτος καὶ Ἵππασος ὁ Μεταποντῖνος ἀρχὴν τῶν ὅλων τὸ πῦρ· ἐκ πυρὸς γὰρ τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς
20 πῦρ πάντα τελευτᾶν λέγουσι· τούτου δὲ κατασβεννυμένου κοσμοποιεῖσθαι τὰ πάντα. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ παχυμερέστατον αὐτοῦ εἰς αὐτὸ συστελλόμενον γῆν γίνεσθαι, ἔπειτ' ἀναχαλωμένην τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ πυρὸς φύσει ὕδωρ D ἀποτελεῖσθαι, ἀναθυμιώμενον δ' ἀέρα γίνεσθαι· πάλιν δὲ
25 τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ σώματα ὑπὸ πυρὸς ἀναλοῦσθαι ἐν τῇ ἐκπυρώσει. ἀρχὴ οὖν τὸ πῦρ, ὅτι ἐκ τούτου τὰ πάντα· τέλος δέ, ὅτι καὶ εἰς τοῦτο ἀναλύεται τὰ πάντα.

18 Ἡράκλ.] 22 A 5 D.

18–27 Euseb. 14, 14, 4. Ps.-Iustin. 3 p. 28, 16 Otto

2 μόνον om. M𝔐 || **4** τὸν om. MΠ || **5** [ῥητέον] Beck || **9** ἀνάγει 𝔐 || **13** οὐκ] οὖν fort. recte Cors. || **14** lac. ind. Xyl.; exciderunt, quae de sensibus et de quattuor numero legere expectamus | ἡ δὲ – **17**, tradita post p. 59, 19, huc pertinere docuit Beck || **21** παχυμερέστερον 𝔐 || **22** γῆν γίνεσθαι Wy. γῆ -εται Ω || **23** χύσει Doehner Bern. || **24** ἀναθυμώτερον M a. c. ἀναθυμώμενον M p. c. || **25** τὰ om. 𝔐

Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθηναῖος κατὰ Δημόκριτον φιλοσοφήσας ἔφη τὰς ἀρχὰς τῶν ὄντων σώματα λόγῳ θεωρητά, ἀμέτοχα κενοῦ, ἀγένητα, ἀίδια, ἄφθαρτα, οὔτε θραυσθῆναι δυνάμενα οὔτε διαπλασμὸν ἐκ τῶν μερῶν
E λαβεῖν οὔτ' ἀλλοιωθῆναι· εἶναι δ' αὐτὰ λόγῳ θεωρητά· 5
ταῦτα μέντοι κινεῖσθαι ἐν τῷ κενῷ καὶ διὰ τοῦ κενοῦ· εἶναι δὲ καὶ αὐτὸ τὸ κενὸν ἄπειρον καὶ τὰ σώματα ἄπειρα. συμβεβηκέναι δὲ τοῖς σώμασι τρία ταῦτα, σχῆμα μέγεθος βάρος. Δημόκριτος μὲν γὰρ ἔλεγε δύο, μέγεθός τε καὶ σχῆμα, ὁ δ' Ἐπίκουρος τούτοις καὶ τρίτον, τὸ βάρος, 10
ἐπέθηκεν· 'ἀνάγκη γάρ' φησί 'κινεῖσθαι τὰ σώματα τῇ τοῦ βάρους πληγῇ· ἐπεὶ οὐ κινηθήσεται.' εἶναι δὲ τὰ
F σχήματα τῶν ἀτόμων ⟨ἀ⟩περίληπτα, οὐκ ἄπειρα· μὴ γὰρ εἶναι μήτ' ἀγκιστροειδεῖς μήτε τριαινοειδεῖς μήτε κρικοειδεῖς· ταῦτα γὰρ τὰ σχήματα εὔθραυστά ἐστιν, αἱ δ' ἄτο- 15
μοι ἀπαθεῖς ἄθραυστοι· ἴδια δ' ἔχειν σχήματα λόγῳ θεωρητά. καὶ εἴρηται ἄτομος, οὐχ ὅτι ἐστὶν ἐλαχίστη ἀλλ' ὅτι οὐ δύναται τμηθῆναι, ἀπαθὴς οὖσα καὶ ἀμέτοχος κενοῦ· ὥστε, ἐὰν εἴπῃ ἄτομον, ἄθραυστον λέγει καὶ ἀπαθῆ, ἀμέτοχον κενοῦ. ὅτι δὲ ἔστιν ἄτομος, σαφές· καὶ γὰρ 20
ἔστι στοιχεῖα ἀεὶ ὄντα καὶ †ζῷα κενὰ† καὶ ἡ μονάς.
878 Ἐμπεδοκλῆς Μέτωνος Ἀκραγαντῖνος τέτταρα μὲν λέγει στοιχεῖα, πῦρ ἀέρα ὕδωρ γῆν, δύο δ' ἀρχικὰς δυνάμεις, φιλίαν τε καὶ νεῖκος· ὧν ἡ μέν ἐστιν ἑνωτικὴ τὸ δὲ διαιρετικόν. φησὶ δ' οὕτως· 25

1 Ἐπίκ.] fr. 267 Us. | Δημόκρ.] v. infra || 9 Δημόκρ.] 68 A 47 D. || 10 Ἐπίκ.] fr. 275 Us. || 22 Ἐμπεδ.] 31 A 33 D.

1–10 Euseb. 14, 14, 5. Ps.-Iustin. 4 p. 30, 4 Otto || 22 – p. 59, 6 Euseb. 14, 14, 6. Ps.-Iustin. 4 p. 30, 8 Otto. Achill. p. 31, 14

3 ἀγέννητα Ω || 4 διάπλασιν Diels sec. Ps.-Iustin. διπλάσιον 𝔐 || 7 καί[1] om. AE || 11 προσέθηκεν Diels sec. Euseb. || 13 περιληπτὰ ΜΠ περιληπτικὰ 𝔐 corr. Duebn. sec. Diog. Laert. 10, 42 || 14 -ειδῆ ter Π a. c. || 15 θραυστὰ 𝔐 || 19 ὥστε – 21 ut Ps.-Plutarchi ipsius propria reiecit Diels || 20 ἄτομον 𝔐 || 21 nullam medelam inveni, vox ζῷα fort. ad perpetuam motionem atomorum respicit || 22 μὲν om. 𝔐 || 25 οὗτος 𝔐

'τέσσαρα τῶν πάντων ῥιζώματα πρῶτον ἄκουε·
Ζεὺς αἰθὴρ Ἥρη τε φερέσβιος ἠδ' Ἀιδωνεύς,
Νῆστίς θ', ἣ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον.'

Δία μὲν γὰρ λέγει τὴν ζέσιν καὶ τὸν αἰθέρα, Ἥρην τε
5 φερέσβιον τὸν ἀέρα, τὴν δὲ γῆν τὸν Ἀιδωνέα, Νῆστιν δὲ
καὶ κρούνωμα βρότειον οἱονεὶ τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὕδωρ.

Σωκράτης Σωφρονίσκου Ἀθηναῖος καὶ Πλάτων Ἀρίστω- B
νος Ἀθηναῖος (αἱ γὰρ αὐταὶ περὶ παντὸς ἑκατέρου δόξαι)
τρεῖς ἀρχάς, τὸν θεὸν τὴν ὕλην τὴν ἰδέαν. ἔστι δὲ ὁ θεὸς
10 ὁ νοῦς ⟨τοῦ κόσμου⟩, ὕλη δὲ τὸ ὑποκείμενον πρῶτον γενέ-
σει καὶ φθορᾷ, ἰδέα δ' οὐσία ἀσώματος ἐν τοῖς νοήμασι
καὶ ταῖς φαντασίαις τοῦ θεοῦ. [ὁ δὲ θεὸς νοῦς ἐστι τοῦ
κόσμου.]

Ἀριστοτέλης δὲ Νικομάχου Σταγειρίτης ἀρχὰς μὲν
15 ἐντελέχειαν ἤτοι εἶδος ὕλην στέρησιν· στοιχεῖα δὲ τέτταρα,
πέμπτον δέ τι σῶμα αἰθέριον ἀμετάβλητον.

Ζήνων Μνασέου Κιτιεὺς ἀρχὰς μὲν τὸν θεὸν καὶ τὴν
ὕλην, ὧν ὁ μέν ἐστι τοῦ ποιεῖν αἴτιος ἡ δὲ τοῦ πάσχειν, C
στοιχεῖα δὲ τέτταρα. [...]

20 ## δ'. Πῶς συνέστηκεν ὁ κόσμος

Ὁ τοίνυν κόσμος συνέστη περικεκλασμένῳ σχήματι
ἐσχηματισμένος τὸν τρόπον τοῦτον. τῶν ἀτόμων σωμάτων
ἀπρονόητον καὶ τυχαίαν ἐχόντων τὴν κίνησιν συνεχῶς τε

1 31 B 6 D. || **4–6** Cratetis Mallotae fr. 2 a Mette || **7** *Πλάτων*] doctrina neoplatonica, Tim. 48e similibusque locis extracta || **14** *Ἀριστοτ.*] cf. Metaph. *A* 3 983a 24 || **15** *στοιχ.*] cf. De mundo *B* 392a 8 || **17** *Ζήνων*] I 85 A. || **21** – p. 60, **30** Leucipp. 67 A 24 D.

7–13 Achill. p. 31, 11 M. || **14–16** Achill. p. 31, 8 M. Theodoret. 4, 11 || **17–19** Achill. p. 31, 2 M. Theodoret. 4, 12 || **20** – p. 60, **13** Galen. § 33 || **20** – p. 60, **29** Euseb. 15, 32, 1–7

1 *τῶν* om. 𝔐 || **2** *Ζεὺς ἀργὴς* edd. post Beck || **4** *τε*] *δὲ* ***Π*** || **7.8** *Σωκράτης – δόξαι* ut a Ps.-Plutarcho addita reiecit Diels, exempto nomine Platonis || **10** *ὁ* om. 𝔐 | ⟨*τοῦ κόσμου*⟩ Bern. || **12.13** antiquitus e Stob. interpolata seclusi, secus Diels || **19** *τέτ-ταρα*] v. supra ad p. 57, 14

D *καὶ τάχιστα κινουμένων εἰς τὸ αὐτό, πολλὰ σώματα συν-*
ηθροίσθη, [καὶ] διὰ τοῦτο ποικιλίαν ἔχοντα καὶ σχημάτων
καὶ μεγεθῶν. ἀθροιζομένων δ' ἐν ταὐτῷ τούτων, τὰ μέν,
ὅσα μείζονα ἦν καὶ βαρύτατα, πάντως ὑπεκάθιζεν· ὅσα δὲ
μικρὰ καὶ περιφερῆ καὶ λεῖα καὶ εὐόλισθα, ταῦτα καὶ 5
ἐξεθλίβετο κατὰ τὴν σύνοδον τῶν σωμάτων εἴς τε τὸ
μετέωρον ἀνεφέρετο. ὡς δ' οὖν ἐξέλιπε μὲν ἡ πληκτικὴ
δύναμις μετεωρίζουσα, οὐκέτι δ' ἦγεν ἡ πληγὴ πρὸς τὸ
μετέωρον, ἐκωλύετο δὲ ταῦτα κάτω φέρεσθαι, ἐπιέζετο
E *πρὸς τοὺς τόπους τοὺς δυναμένους δέξασθαι· οὗτοι δ'* 10
ἦσαν οἱ πέριξ, καὶ πρὸς τούτοις τὸ πλῆθος τῶν σωμά-
των περιεκλᾶτο, περιπλεκόμενα δ' ἀλλήλοις κατὰ τὴν
περίκλασιν τὸν οὐρανὸν ἐγέννησεν· τῆς δ' αὐτῆς ἐχόμεναι
φύσεως ⟨αἱ⟩ ἄτομοι, ποικίλαι οὖσαι, καθὼς εἴρηται, πρὸς
τὸ μετέωρον ἐξωθούμεναι τὴν τῶν ἀστέρων φύσιν ἀπετέ- 15
λουν· τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀναθυμιωμένων σωμάτων
ἔπληττε τὸν ἀέρα καὶ τοῦτον ἐξέθλιβε· πνευματούμενος
δ' οὗτος κατὰ τὴν κίνησιν καὶ συμπεριλαμβάνων τὰ ἄστρα
F *συμπεριῆγε ταῦτα καὶ τὴν νῦν περιφορὰν αὐτῶν μετέωρον*
ἐφύλαττε. κἄπειτα ἐκ μὲν τῶν ὑποκαθιζόντων ἐγεννήθη 20
ἡ γῆ, ἐκ δὲ τῶν μετεωριζομένων οὐρανὸς πῦρ ἀήρ. πολ-
λῆς δ' ὕλης ἔτι περιειλημμένης ἐν τῇ γῇ, πυκνουμένης τε
ταύτης κατὰ τὰς ἀπὸ τῶν πνευμάτων πληγὰς καὶ τὰς
ἀπὸ τῶν ἀστέρων αὔρας, προσεθλίβετο πᾶς ὁ μικρομερὴς
σχηματισμὸς ταύτης καὶ τὴν ὑγρὰν φύσιν ἐγέννα· ῥευστι- 25
κῶς δ' αὕτη διακειμένη κατεφέρετο πρὸς τοὺς κοίλους
τόπους καὶ δυναμένους χωρῆσαί τε καὶ στέξαι, ἢ καθ'
αὑτὸ τὸ ὕδωρ ὑποστὰν ἐκοίλανε τοὺς ὑποκειμένους τό-
πους. τὰ μὲν οὖν κυριώτατα μέρη τοῦ κόσμου τὸν τρόπον
τοῦτον ἐγεννήθη. 30

1 *τὰ πολλὰ* 𝔐 || **2** [*καὶ*] Us. || **4** *βαρύτερα* Us. || **6** *κατὰ τὴν σωμάτων σύνοδον* ***Π*** idem, sed *τὴν* om. 𝔐 || **13** *ἐγέννησαν* ***Π*** | **14** *αἱ* Euseb. || **17** *ἐπέπληττε* Euseb. || **19** *-ῆγεν αὐτὰ* Diels sec. Euseb. || **22** *ἔτι περιειλ.* ***Π*** Euseb. *ἐμπεριειλ.* **M** *περιειλ.* 𝔐 || **28** *ἐκοίλαινε* **E** || **29** *οὖν* om. **MA**

ε΄. Εἰ ἓν τὸ πᾶν

879

Οἱ μὲν ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἕνα κόσμον ἀπεφήναντο, ὃν δὴ καὶ τὸ πᾶν ἔφασαν εἶναι καὶ τὸ σωματικόν.

Ἐμπεδοκλῆς δὲ κόσμον μὲν ἕνα, οὐ μέντοι τὸ πᾶν εἶναι 5 *τὸν κόσμον ἀλλ' ὀλίγον τι τοῦ παντὸς μέρος, τὸ δὲ λοιπὸν ἀργὴν ὕλην.*

Πλάτων δὲ τεκμαίρεται τὸ δοκοῦν, ὅτι εἷς κόσμος καὶ ἓν τὸ πᾶν, ἐκ τριῶν· ἐκ τοῦ μὴ εἶναι τέλειον, ἐὰν μὴ πάντα περιέχῃ· ἐκ τοῦ μὴ ἔσεσθαι ὅμοιον τῷ παραδείγματι, 10 *ἐὰν μὴ μονογενὴς ᾖ· ἐκ τοῦ μὴ ἔσεσθαι αὐτὸν ἄφθαρτον, ἐὰν ᾖ τι ἐξωτέρω αὐτοῦ. πρὸς δὴ τὸν Πλάτωνα ῥητέον, ὅτι οὐ τέλειος ὁ κόσμος· οὐδὲ γὰρ ⟨εἰ⟩ πάντα περιέχει·* B *καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπός ἐστι τέλειος, ἀλλ' οὐ πάντα περιέχει· καὶ πολλὰ παραδείγματα ἔστιν, ὥσπερ ἐπ' ἀνδριάντων* 15 *καὶ οἰκιῶν καὶ ζωγραφιῶν. πῶς δὲ τέλειος, εἴπερ ἔξωθέν τι αὐτοῦ περιδινεῖσθαι δύναται; ἄφθαρτος δ' οὐκ ἔστιν οὐδὲ δύναται εἶναι γενητὸς ὤν.*

Μητρόδωρος δέ φησιν ἄτοπον εἶναι ἐν μεγάλῳ πεδίῳ ἕνα στάχυν γεννηθῆναι καὶ ἕνα κόσμον ἐν τῷ ἀπείρῳ. ὅτι 20 *δ' ἄπειροι κατὰ τὸ πλῆθος, δῆλον ἐκ τοῦ ἄπειρα τὰ αἴτια εἶναι· εἰ γὰρ ὁ μὲν κόσμος πεπερασμένος, τὰ δ' αἴτια πάντα ἄπειρα, ἐξ ὧν ὅδε ὁ κόσμος γέγονεν, ἀνάγκη ἀπείρους εἶναι. ὅπου γὰρ †τὰ πάντα γέγονεν αἴτια†, ἐκεῖ καὶ τὰ* C *ἀποτελέσματα· αἴτια δ' ἤτοι αἱ ἄτομοι ἢ τὰ στοιχεῖα.*

25

ς΄. Πόθεν ἔννοιαν ἔσχον θεῶν ἄνθρωποι

Ὁρίζονται δὲ τὴν τοῦ θείου οὐσίαν οἱ Στωικοὶ οὕτως· πνεῦμα νοερὸν καὶ πυρῶδες οὐκ ἔχον μὲν μορφήν, μετα-

2 *Στοᾶς*] II 530 A. || **4** *Ἐμπεδ.*] 31 A 47 D. || **7** *Πλάτων*] Tim. 31 a || **18** *Μητρόδ.*] 70 A 6 D. || **26** *Στωικοὶ*] II 1009 A.

26 – p. 62, 5 Cyrill., Contra Iulian. 2, 51 E

2 *τὸν κόσμον* **𝔐** || **5** *μέρους* **𝔐** || **6** *ἀργὴν εἶναι τὴν ὕλην* **AE** || **12** *οὐ γὰρ* ***Π*** | *εἰ* supplevi ⟨*ἂν*⟩ . . . *-χων* Diels || **13** *καὶ – περιέχει* om. **𝔐** | *ἐστι*] *ἔνι* (?) **M** | *ἐντέλειος* ***Π*** (*εἰ τέλ.* **A**) || **19** *γενηθῆναι* **M** a. c. edd. || **20** *ἄπειροι* Meineke *-ρος* ***Ω*** || **21** *εἰ*] *ἀεὶ* **𝔐** || **22** *ὅδε* om. **𝔐** || **23** fons corruptus. *ἄπειρα γέγονε τὰ αἴτια* legendum sec. Re. || **25** *θεοῦ* ***Π*** || **26** *θεοῦ* Diels sec. Cyrill. et Galen.

βάλλον δ' εἰς ἃ βούλεται καὶ συνεξομοιούμενον πᾶσιν. ἔσχον δ' ἔννοιαν τούτου πρῶτον μὲν ἀπὸ τοῦ κάλλους τῶν ἐμφαινομένων προσλαμβάνοντες· οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε γίνεται, ἀλλὰ μετά τινος τέχνης δημι-
D *ουργούσης. καλὸς δ' ὁ κόσμος· δῆλον δ' ἐκ τοῦ σχήματος* 5
καὶ τοῦ χρώματος καὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς περὶ τὸν κόσμον τῶν ἀστέρων ποικιλίας. σφαιροειδὴς γὰρ ὁ κόσμος, ὃ πάντων τῶν σχημάτων πρωτεύει· μόνον γὰρ τοῦτο τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν ὁμοιοῦται· περιφερὴς δ' ὢν ἔχει τὰ μέρη περιφερῆ· διὰ τοῦτο γὰρ κατὰ τὸν Πλάτωνα ἐν τῇ κεφαλῇ 10
τὸ ἱερώτατον συνέστηκε νοῦς. καὶ τὸ χρῶμα δὲ καλόν· κυανώσει γὰρ κέχρωσται, ὃ πορφύρας μέν ἐστι μελάντερον στίλβουσαν δ' ἔχει τὴν ποιότητα· καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῷ τῆς χροιᾶς συντόνῳ διακόπτον τηλικαύτην ἀέρος
E *σύστασιν ἐκ τοσούτων διαστημάτων θεωρεῖται. καὶ ἐκ* 15
τοῦ μεγέθους καλός· πάντων γὰρ τῶν ὁμογενῶν τὸ ὑπερέχον καλὸν ὡς ζῷον καὶ δένδρον. ἐπιτελεῖ τὸ κάλλος τοῦ κόσμου καὶ ταῦτα τὰ φαινόμενα· ὁ μὲν γὰρ λοξὸς κύκλος ἐν οὐρανῷ διαφόροις εἰδώλοις πεποίκιλται·

> *'τῷ δ' ἔνι καρκίνος ἐστί, λέων δ' ἐπὶ τῷ, μετὰ δ' αὐτὸν* 20
> *παρθένος, ἠδ' ἐπί οἱ χηλαὶ καὶ [ἐπ' αὐτῷ] σκορπίος αὐτὸς*
> *τοξευτής τε καὶ αἰγόκερως, ἐπὶ δ' αἰγοκερῆι*
> *ὑδροχόος· δύο δ' αὐτὸν ἐπ' ἰχθύες ἀστερόεντες·*
> *τοὺς δὲ μέτα κριός, ταῦρος δ' ἐπὶ τῷ δίδυμοί τε.'*

F *μυρία δ' ἄλλα καθ' ὁμοίας τοῦ κόσμου περικλάσεις πε-* 25
ποίηκεν· ὅθεν καὶ Εὐριπίδης φησί

10 *Πλάτωνα*] Tim. 44d || **20** Arat., Phaen. 545–549 || **26** *Εὐριπ.*] Critiae sunt (fr. 1, 33 p. 771 Nauck. 88 B 25 D.)

1 *ὃ* Diels item || **7** *γὰρ*] *δὲ* **Π** || **8** *τῶν* om. **M 𝔐** || **11** *ἱερὸν* **𝔐** || **12** *κυανώδει* Beck edd. | *γὰρ* om. **𝔐** || **14** *διακόπτων* edd. || **15** *ἀπόστασιν* **MΠ** || **16** *τῶν* om. **𝔐** | *περιέχον* **MΠ** || **18** *τὰ* om. **MΠ** || **20** *τῷ δ' ἔνι* **M 𝔐** *τῷ δ' ἔπι* **Π** || **21** del. edd. sec. Arat. || **22** *τοξευτὴρ* **E** | *αἰγοκέρω* **M 𝔐** *-κέρωτι* **Π** *-ερῆι* Arat. || **23** *ὑδρηχόος* **M 𝔐** || **25** *τοῦ κόσμου* om. **M**

'τό τ' ἀστερωπὸν οὐρανοῦ σέλας,
χρόνου καλὸν ποίκιλμα, τέκτονος σοφοῦ.'

ἐλάβομεν δ' ἐκ τούτου ἔννοιαν θεοῦ· ἀεί τε γὰρ ἥλιος καὶ σελήνη καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἄστρων τὴν ὑπόγειον φορὰν
5 ἐνεχθέντα ὅμοια μὲν ἀνατέλλει τοῖς χρώμασιν, ἴσα δὲ τοῖς μεγέθεσι καὶ κατὰ τόπους καὶ κατὰ χρόνους τοὺς αὐτούς. διόπερ οἱ τὸν περὶ τῶν θεῶν παραδόντες σεβασμὸν διὰ τριῶν ἐξέθηκαν ἡμῖν εἰδῶν, πρῶτον μὲν τοῦ φυσικοῦ, δεύτερον δὲ τοῦ μυθικοῦ, τρίτον δὲ τοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐκ 880
10 τῶν νόμων εἰληφότος [διοικεῖσθαι]. διδάσκεται δὲ τὸ μὲν φυσικὸν ὑπὸ τῶν φιλοσόφων, τὸ δὲ μυθικὸν ὑπὸ τῶν ποιητῶν, τὸ δὲ νομικὸν ὑφ' ἑκάστης ἀεὶ πόλεως συνίσταται. διαιρεῖται δ' ἡ πᾶσα διδαχὴ εἰς εἴδη ἑπτά· καὶ πρῶτον μὲν τὸ ἐκ τῶν φαινομένων καὶ μετεώρων· θεοῦ γὰρ ἔννοιαν
15 ἔσχον ἀπὸ τῶν φαινομένων ἀστέρων, ὁρῶντες τούτους μεγάλης συμφωνίας ὄντας αἰτίους καὶ τεταγμένους ἡμέραν τε καὶ νύκτα καὶ χειμῶνα καὶ θέρος, ἀνατολάς τε καὶ δυσμάς, καὶ τὰ ὑπὸ τῆς γῆς ζῳογονούμενα καὶ καρπογονού- B μενα. διὸ πατὴρ μὲν ἔδοξεν αὐτοῖς οὐρανὸς ὑπάρχειν, μή-
20 τηρ δὲ γῆ· τούτων δ' ὁ μὲν πατὴρ διὰ τὸ τὰς τῶν ὑδάτων ἐκχύσεις σπερμάτων ἔχειν τάξιν, ἡ δὲ γῆ μήτηρ διὰ τὸ δέχεσθαι ταῦτα καὶ τίκτειν· βλέποντες δὲ τοὺς ἀστέρας ἀεὶ θέοντας αἰτίους τε τοῦ θεωρεῖν ἡμᾶς ἥλιον καὶ σελήνην θεοὺς προσηγόρευσαν. εἰς δεύτερον δὲ καὶ τρίτον τόπον
25 τοὺς θεοὺς διεῖλον, εἴς τε τὸ βλάπτον καὶ τὸ ὠφελοῦν· καὶ τοὺς μὲν ὠφελοῦντας Δία Ἥραν Ἑρμῆν Δήμητραν· τοὺς C δὲ βλάπτοντας Ποινὰς Ἐρινύας Ἄρην, τούτους ἀφοσιού-

3–6 Cyrill., Contra Iulian. 2, 51 D

1 τό τ' Sext. Emp. M 9, 54 τὸν **Ω** || 2 χρόνου Sext. Emp. ibid. χρόνον **Ω** || 3 ὁ ἥλιος **Π** || 4 φθορὰν (?) **M** a. c. || 7 τῶν om. **𝔐** || 8 ἡμῖν ἐξέθηκαν **Π** || 10 [διοικεῖσθαι] Re. lac. ante δ. susp. Duebn. || 13 δὴ πᾶσα **𝔐** δὲ π. **M** μὴν π. **Π** || 16 τεταγμένως **M** -νας **Π** || 19 ὁ οὐρανὸς **Π** || 20 δὲ τούτων ἡ γῆ **Π** | ὁ μὲν ἀὴρ πατὴρ **MΠ** || 21 γῆ del. Diels || 23 ἀεὶ ante 22 τοὺς **Π** | ὑμῖν **𝔐** || 27 ἐριν-νύας **M** p. c. **𝔐** | τούτοις **𝔐**

μενοι χαλεποὺς ὄντας καὶ βιαίους. τέταρτον καὶ πέμπτον
προστεθείκασι τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς πάθεσι, καθάπερ
Ἔρωτα Ἀφροδίτην Πόθον, πραγμάτων δ' Ἐλπίδα Δίκην
Εὐνομίαν. ἕκτον δὲ τόπον προσέλαβε τὸ ὑπὸ τῶν ποιητῶν
πεπλασμένον· Ἡσίοδος γὰρ βουλόμενος τοῖς γενητοῖς 5
θεοὺς πατέρας συστῆσαι εἰσήγαγε τοιούτους αὐτοῖς γεν-
νήτορας (Theog. 134)·

'Κοῖόν τε Κρεῖόν θ' Ὑπερίονά τ' Ἰαπετόν τε'·

διὰ τοῦτο καὶ μυθικὸν κέκληται. ἕβδομον δὲ καὶ ἐπὶ πᾶσι
τὸ διὰ τὰς εἰς τὸν κοινὸν βίον εὐεργεσίας ἐκτετιμημένον 10
ἀνθρώπινον δὲ γεννηθέν, ὡς Ἡρακλέα ὡς Διοσκόρους ὡς
D Διόνυσον. ἀνθρωποειδεῖς δ' αὐτοὺς ἔφασαν εἶναι, διότι
τῶν μὲν ἁπάντων τὸ θεῖον κυριώτατον, τῶν δὲ ζῴων ἄν-
θρωπος κάλλιστον καί, ⟨κε⟩κοσμημένον ἀρετῇ διαφόρως
κατὰ τὴν τοῦ νοῦ σύστασιν, τὸ κράτιστον. τοῖς οὖν ἀρι- 15
στεύουσι τὸ κράτιστον ὁμοίως καὶ ⟨κάλλιστον ἐπιτιθέναι⟩
καλῶς ἔχειν διενοήθησαν.

ζʹ. Τίς ὁ θεός

Ἔνιοι τῶν φιλοσόφων, καθάπερ Διαγόρας ὁ Μήλιος καὶ
Θεόδωρος ὁ Κυρηναῖος καὶ Εὐήμερος ὁ Τεγεάτης, καθόλου 20
φασὶ μὴ εἶναι θεούς· τὸν δ' Εὐήμερον καὶ Καλλίμαχος ὁ Κυ-
ρηναῖος αἰνίττεται ἐν τοῖς Ἰάμβοις γράφων (fr. 191, 9 Pf.)·

E 'εἰς τὸ πρὸ τείχευς ἱερὸν ἁλέες δεῦτε,
οὗ τὸν πάλαι Παγχαῖον ὁ πλάσας Ζᾶνα
γέρων ἀλαζὼν ἄδικα βιβλία ψήχει', 25

19–20 *Διαγόρ. Θεόδωρ. Εὐήμερ.*] FGrHist. 63 T 4a. cf. Cic., De. nat. deor. 1, 1, 2. 42, 119. Sext. Emp., PH 3, 218. M 9, 17. 51

19 – p. 68, **17** Euseb. 14, 16, 1–10. Galen. § 35.

4 *προσέλαβον* 𝔐 ‖ **5** *γεννητοῖς* 𝔐 ‖ **6** *θεοῖς* ***Ω*** corr. Diels | *αὐτοῖς* Wy. *-ὸς* ***Ω*** ‖ **11** *ἀνθρώπινα δὲ γεννηθέντα* **M** *-ον δὲ γεννηθέντα* 𝔐 *-ως δὲ γεννηθέντας* ***Π*** corr. Diels sec. Beck | *ἡρακλῆν* 𝔐 ‖ **14** *καὶ κοσμ.* **M** *καὶ* om. 𝔐***Π*** Diels ‖ **15** *τὸ κράτιστον* del. Diels ‖ **16** supplevi ‖ **19** *Μήλιος* Diels sec. Galen. *Μιλήσιος* ***Ω*** Euseb. Theodoret. ‖ **23** *πρὸ* om. 𝔐 ‖ **24** *Παγχαῖον* Diels sec. Bentley. comprob. papyro Callimachi 191, 10 Pf. *χάλκεον* ***Ω*** ‖ **25** *ψήχει* Bentley *ψύχει* **M** 𝔐 *ψῦχε* ***Π***

ταῦτ' ἔστι τὰ περὶ τοῦ μὴ εἶναι θεούς. καὶ Εὐριπίδης δ' ὁ τραγῳδοποιὸς ἀποκαλύψασθαι μὲν οὐκ ἠθέλησε, δεδοικὼς τὸν Ἄρειον πάγον, ἐνέφηνε δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· τὸν γὰρ Σίσυφον εἰσήγαγε προστάτην ταύτης τῆς δόξης
5 *καὶ συνηγόρησεν αὐτοῦ ταύτῃ τῇ γνώμῃ·*

*'ἦν' γάρ 'χρόνος' φησίν 'ὅτ' ἦν ἄτακτος ἀνθρώπων βίος
καὶ θηριώδης ἰσχύος θ' ὑπηρέτης'·*

ἔπειτα φησὶ τὴν ἀνομίαν λυθῆναι νόμων εἰσαγωγῇ· ἐπεὶ F
γὰρ ὁ νόμος τὰ φανερὰ τῶν ἀδικημάτων εἴργειν ἐδύνατο
10 *κρύφα δ' ἠδίκουν πολλοί, τότε τις σοφὸς ἀνὴρ ἐπέστησεν, ὡς δεῖ 'ψευδεῖ λόγῳ τυφλῶσαι τὴν ἀλήθειαν' καὶ πεῖσαι τοὺς ἀνθρώπους*

*'ὡς ἔστι δαίμων ἀφθίτῳ θάλλων βίῳ,
ὃς ταῦτ' ἀκούει καὶ βλέπει φρονεῖ τ' ἄγαν'·*

15 *ἀναιρείσθω γάρ, φησίν, ὁ ποιητικὸς λῆρος σὺν Καλλιμάχῳ τῷ λέγοντι* (fr. 586 Pf.)·

*'εἰ θεὸν οἶσθα,
ἴσθ' ὅτι καὶ ῥέξαι δαίμονι πᾶν δυνατόν'.*

οὐδὲ γὰρ ὁ θεὸς δύναται πᾶν ποιεῖν· ἐπεί τοί γε, εἰ θεὸς
20 *ἔστι, ποιείτω τὴν χιόνα μέλαιναν τὸ δὲ πῦρ ψυχρὸν τὸν δὲ* 881
καθήμενον ὀρθὸν καὶ τὸ ἐναντίον. καὶ γὰρ Πλάτων ὁ μεγαλόφωνος εἰπὼν 'ὁ θεὸς ἔπλασε τὸν κόσμον πρὸς ἑαυτὸν ὑπόδειγμα' ὄζει λήρου βεκκεσελήνου κατά γε τοὺς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητάς· πῶς γὰρ αὐτῷ ἀτενίζων
25 *ἔπλασεν; ἢ πῶς σφαιροειδῆ τὸν θεόν, ὄντα ταπεινότερον ἀνθρώπου; ὁ δ' Ἀναξαγόρας φησὶν ὡς 'εἱστήκει κατ' ἀρχὰς τὰ σώματα, νοῦς ⟨δὲ⟩ αὐτὰ διεκόσμησε θεοῦ καὶ τὰς*

1 *Εὐριπίδ.*] v. p. 771, 772 Nauck ‖ **13.14** v. p. 772 Nauck ‖ **21** *Πλάτων*] cf. Tim. 28c sq. ‖ **23** *βεκκεσ.*] Aristoph., Nub. 398 ‖ **26** *Ἀναξαγ.*] 59 A 48 D.

1 τὰ om. **M** | δ' om. ***Π*** ‖ **6** ἄτακτος ἦν **M*Π*** ‖ **7** ἰσχυρὸς **𝔐** ‖ **9** ἠδύνατο **𝔐** ‖ **10** δ' Nauck τ' ***Ω*** ‖ **15** σὺν] ἂν v. l. ἐν **𝔐** ‖ **18** *δαίμονι ῥέξαι* ***a*** | πᾶν] περὶ **M** ‖ **20** τὸν] τὸ ***Π*** ‖ **23** βεκκεσελίνου **M** | τε **𝔐** ‖ **24** γὰρ om. **𝔐** ‖ **25** πῶς om. **𝔐** ‖ **26** δ' om. **M** ‖ **27** add. sec. Euseb.

*γενέσεις τῶν ὅλων ἐποίησεν.' ὁ δὲ Πλάτων οὐχ ἑστηκότα
ὑπέθετο τὰ πρῶτα σώματα, ἀτάκτως δὲ κινούμενα· 'διὸ
καὶ ὁ θεός, φησίν, ἐπιστήσας ὡς τάξις ἀταξίας ἐστὶ βελ-
B τίων, διεκόσμησε ταῦτα.' κοινῶς οὖν ἁμαρτάνουσιν ἀμφό-
τεροι, ὅτι τὸν θεὸν ἐποίησαν ἐπιστρεφόμενον τῶν ἀνθρω-* 5
*πίνων ἢ καὶ τούτου χάριν τὸν κόσμον κατασκευάζοντα·
τὸ γὰρ μακάριον καὶ ἄφθαρτον ζῷον συμπεπληρωμένον
τε πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς καὶ κακοῦ παντὸς ἄδεκτον, ὅλον ὂν
περὶ τὴν συνοχὴν τῆς ἰδίας εὐδαιμονίας τε καὶ ἀφθαρσίας,
ἀνεπιστρεφές ἐστι τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· κακο-* 10
*δαίμων δ' ἂν εἴη ἐργάτου δίκην καὶ τέκτονος ἀχθοφορῶν
καὶ μεριμνῶν εἰς τὴν τοῦ κόσμου κατασκευήν. καὶ πάλιν
C ὁ θεὸς ὃν λέγουσιν ἤτοι τὸν ἔμπροσθεν αἰῶνα οὐκ ἦν, ὅτ'
ἦν ἀκίνητα τὰ σώματα ἢ ἀτάκτως ἐκινεῖτο, ἢ ἐκοιμᾶτο ἢ
ἐγρηγόρει ἢ οὐδέτερον τούτων. καὶ οὔτε τὸ πρῶτον ἔστι* 15
*δέξασθαι, ὁ γὰρ θεὸς αἰώνιος· οὔτε τὸ δεύτερον, εἰ γὰρ
ἐκοιμᾶτο ἐξ αἰῶνος ὁ θεός, ἐτεθνήκει· αἰώνιος γὰρ ὕπνος
ὁ θάνατός ἐστιν· ἀλλ' οὐδὲ δεκτικὸς ὕπνου θεός, τὸ γὰρ
ἀθάνατον τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ἐγγὺς θανάτου πολὺ κεχώρι-
σται. εἰ δ' ἦν ὁ θεὸς ἐγρηγορώς, ἤτοι ἐνέλειπεν εἰς εὐδαι-* 20
*μονίαν ἢ ἐπεπλήρωτο ἐν μακαριότητι· καὶ οὔτε κατὰ τὸ
πρῶτον μακάριός ἐστιν ὁ θεός, τὸ γὰρ ἐλλεῖπον εἰς εὐδαι-
μονίαν οὐ μακάριον· οὔτε κατὰ τὸ δεύτερον, μηδὲν γὰρ
ἐλλείπων κεναῖς ἔμελλεν ἐπιχειρεῖν πράξεσι. πῶς δέ, εἴπερ
D ὁ θεός ἐστι καὶ τῇ τούτου φροντίδι τὰ κατ' ἄνθρωπον* 25
*οἰκονομεῖται, τὸ μὲν κίβδηλον εὐτυχεῖ τὸ δ' ἀστεῖον τἀναν-
τία πάσχει; Ἀγαμέμνων τε γάρ* (Hom. *Γ* 179),

'ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής',

1 *Πλάτων*] Tim. 30a

3 *ὁ* om. **M 𝔐** || **9** *τὰς συνοχὰς* **M** || **13** *ὂν*] *ὁ* **𝔐** || **15** *οὔποτε* **𝔐** || **16** *τὸ* om. ***Π*** || **18** *ἀλλ' οὐδὲ δεκτ.* Bern. *ἀλλ' οὔτε δεκτ.* ***Ω*** *ἀλλά γε ἄδεκτος* Diels sec. Euseb. || **21** *πεπληρώκει μακαριότητα* ***Ω*** corr. Diels sec. Euseb. || **22.23** *τὸ — μακάριον* om. **𝔐** || **23** *γὰρ* Euseb. *δὲ* ***Ω*** || **25** *τὰ* om. **M** s. s. ***α*** || **27** *τε* om. **𝔐**

ὑπὸ μοιχοῦ καὶ μοιχάδος ἡττηθεὶς ἐδολοφονήθη· καὶ ὁ τούτου δὲ συγγενὴς Ἡρακλῆς πολλὰ τῶν ἐπιλυμαινομένων τὸν ἀνθρώπινον βίον καθάρας ὑπὸ Δηιανείρας φαρμακευθεὶς ἐδολοφονήθη.

5 *Θαλῆς νοῦν τοῦ κόσμου θεόν.*

Ἀναξίμανδρος τοὺς ἀστέρας οὐρανίους θεούς.

Δημόκριτος νοῦν τὸν θεόν, ἐμπυροειδῆ τὴν τοῦ κόσμου ψυχήν.

Πυθαγόρας τῶν ἀρχῶν τὴν μὲν μονάδα θεὸν καὶ τἀγα- E
10 *θόν, ἥτις ἐστὶν ἡ τοῦ ἑνὸς φύσις, αὐτὸς ὁ νοῦς· τὴν δ' ἀόριστον δυάδα δαίμονα καὶ τὸ κακόν, περὶ ἣν ἐστι τὸ ὑλικὸν πλῆθος. [ἔστι δὲ καὶ ὁρατὸς ὁ κόσμος.]*

Σωκράτης καὶ Πλάτων τὸ ἕν, τὸ μονοφυὲς καὶ αὐτοφυές, τὸ μοναδικόν, τὸ ὄντως ἀγαθόν· πάντα δὲ τ⟨ὰ τοι⟩αῦτα
15 *τῶν ὀνομάτων εἰς τὸν νοῦν σπεύδει· νοῦς οὖν ὁ θεός, χωριστὸν εἶδος, τουτέστι τὸ ἀμιγὲς πάσης ὕλης μηδενὶ παθητῷ συμπεπλεγμένον.*

Ἀριστοτέλης τὸν μὲν ἀνωτάτω θεὸν εἶδος χωριστὸν ἐπιβεβηκότα τῇ σφαίρᾳ τοῦ παντός, ἥτις ἐστὶν αἰθέριον F
20 *σῶμα, τὸ πέμπτον ὑπ' αὐτοῦ καλούμενον· διῃρημένου δὲ τούτου κατὰ σφαίρας, τῇ μὲν φύσει συναφεῖς τῷ λόγῳ*

5 *Θαλῆς*] 11 A 23 D. || 6 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 17 D. || 7 *Δημόκρ.*] 68 A 74 D. || 7.8 *τὴν – ψυχήν* Diels sec. Stob. Diogeni Ap. (64 A 8 D.) Cleanthi (I 532 A.) Oenopidi (41, 6 D.) attribuit || 9 *Πυθ.*] cf. Diog. Laert. 8, 25. Aristot., Metaph. *I* 6 1056b 5. EN *B* 5 1106b 29 || 18 *Ἀριστοτ.*] cf. De mundo 391b 14. 400b 6

5—8. 18 sq. cf. Cyrill., Contra Iulian. 1, 28 || 18 – p. 68, 4 Athenag. 6 p. 321, 9 Goodspeed

6 *τοὺς ἀπείρους οὐρανοὺς* Diels sec. Stob. et Cyrill. (qui: *κόσμους*) || 7.8 Aëtium teste Stob. scripsisse constat: *Δημ. νοῦν τὸν θεὸν ἐν πυρὶ σφαιροειδεῖ* (cf. Galen. Euseb. Cyrill.). *Διογένης καὶ Κλεάνθης καὶ Οἰνοπίδης τὴν τοῦ κόσμου ψυχήν* || 9 *μὲν* ante *ἀρχῶν* M || 12 [*ἔστι – κόσμος*] Diels | *ὁ ὁρατὸς κ.* Bern. || 13 *Σωκράτης καὶ* del. Diels | *αὐτοφ. μονοφ.* trp. M || 14 suppl. Bern. sec. Stob. || 19 *ἐπι* – ras. 3 litt. – *βεβηκότα α* || 20 *ὑπ' αὐτοῦ Ω οὐρανοῦ* (?) a. c. 𝕸

δὲ κεχωρισμένας, ἑκάστην οἴεται τῶν σφαιρῶν ζῷον εἶναι σύνθετον ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ὧν τὸ μὲν σῶμά ἐστιν αἰθέριον κινούμενον κυκλοφορικῶς, ἡ ψυχὴ δὲ λόγος ἀκίνητος αἴτιος τῆς κινήσεως κατ' ἐνέργειαν.

Οἱ Στωικοὶ νοερὸν θεὸν ἀποφαίνονται, πῦρ τεχνικὸν 5 *ὁδῷ βαδίζον ἐπὶ γένεσιν κόσμου, ἐμπεριειληφὸς πάντας τοὺς σπερματικοὺς λόγους, καθ' οὓς ἕκαστα καθ' εἱμαρ-* 882 *μένην γίνεται· καὶ πνεῦμα μὲν διῆκον δι' ὅλου τοῦ κόσμου, τὰς δὲ προσηγορίας μεταλαμβάνον † δι' ὅλης τῆς ὕλης δι' ἧς κεχωρήκει παραλλάξεις †· θεὸν δὲ καὶ τὸν κόσμον καὶ τοὺς* 10 *ἀστέρας καὶ τὴν γῆν, τὸν τ' ἀνωτάτω πάντων νοῦν ἐν αἰθέρι.*

Ἐπίκουρος ἀνθρωποειδεῖς μὲν πάντας τοὺς θεούς, λόγῳ δὲ πάντας τούτους θεωρητοὺς διὰ τὴν λεπτομέρειαν τῆς τῶν εἰδώλων φύσεως· ὁ δ' αὐτὸς ἄλλως τέσσαρας φύσεις κατὰ γένος ἀφθάρτους τάσδε, τὰ ἄτομα τὸ κενὸν τὸ ἄπει- 15 *ρον τὰς ὁμοιότητας· αὗται δὲ λέγονται ὁμοιομέρειαι καὶ στοιχεῖα.*

B

η'. Περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων

Παρακειμένως δὲ τῷ περὶ θεῶν λόγῳ τὸν περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων ἱστορητέον. 20

Θαλῆς Πυθαγόρας Πλάτων οἱ Στωικοὶ δαίμονας ὑπάρχειν οὐσίας ψυχικάς· εἶναι δὲ καὶ ἥρωας τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων, καὶ ἀγαθοὺς μὲν τὰς ἀγαθὰς κακοὺς δὲ τὰς φαύλας.

Ἐπίκουρος δ' οὐδὲν τούτων ἐγκρίνει. 25

5 *Στωικοί*] II 1027 A. || **12** *Ἐπίκ.*] fr. 355 Us. v. G. Freymuth, Zur Lehre v. d. Götterbildern, Berlin 1953, 13sq. || **21** *Θαλ.*] cf. Diog. Laert. 1, 27 | *Πυθ.*] cf. ibid. 8, 32 | *Στωικοί*] II 1101 A. || **25** *Ἐπίκ.*] fr. 393 Us.

5 *Στωικοί*] Cyrill., Contra Iulian. 1, 28. Athenag. 6 p. 125, 5 G. || **18–25** Galen. § 36. Euseb. 15, 43, 1–3 || **21–24** Athenag. 23 p. 141, 18 G.

4 *τῆς* om. **𝔐** || **5** *νοερὸν* Diels sec. Stob. *κοινότερον* ***Ω*** || **6** *γενέσει* **ΜΠ** Stob. | *ἐμπεριειληφότος* ***Ω*** corr. Diels sec. Athenag. Stob. || **9. 10** Beck sec. Galen. temptat *διὰ τὰς τῆς ὕλης δι' ἧς κεχώρηκε π.* || **11** *αἰθέριον* (*ἐν* om.) **𝔐** || **14** *ἄλλας* ***Π*** || **18** tit. om., in mg. add. **𝔐**

ϑ'. Περὶ ὕλης

Ὕλη ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον πρῶτον γενέσει καὶ φθορᾷ καὶ ταῖς ἄλλαις μεταβολαῖς. C

Οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου καὶ οἱ Στωικοὶ τρεπτὴν 5 καὶ ἀλλοιωτὴν καὶ μεταβλητὴν καὶ ῥευστὴν ὅλην δι' ὅλης τὴν ὕλην.

Οἱ ἀπὸ Δημοκρίτου ἀπαθῆ τὰ πρῶτα, τὴν ἄτομον καὶ τὸ κενὸν καὶ τὸ ἀσώματον.

Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων τὴν ὕλην σωματοειδῆ ἄμορ- 10 φον ἀνείδεον ἀσχημάτιστον ἄποιον μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ φύσει, δεξαμενὴν δὲ τῶν εἰδῶν οἷον τιθήνην καὶ ἐκμαγεῖον καὶ μητέρα γενέσθαι.

Οἱ δ' ὕδωρ λέγοντες ἢ γῆν ἢ πῦρ ἢ ἀέρα τὴν ὕλην οὐκ- ἔτι ἄμορφον αὐτὴν λέγουσιν ἀλλὰ σῶμα· οἱ δὲ τὰ ἀμερῆ 15 καὶ τὰς ἀτόμους ἄμορφον.

ι'. Περὶ ἰδέας

D

Ἰδέα ἐστὶν οὐσία ἀσώματος, αὐτὴ μὲν μὴ ὑφεστῶσα καθ' αὑτήν, εἰκονίζουσα δὲ τὰς ἀμόρφους ὕλας καὶ αἰτία γινομένη τῆς τούτων δείξεως.

20 Σωκράτης καὶ Πλάτων χωριστὰς τῆς ὕλης οὐσίας τὰς ἰδέας ὑπολαμβάνει, ἐν τοῖς νοήμασι καὶ ταῖς φαντασίαις τοῦ θεοῦ, τουτέστι τοῦ νοῦ, ὑφεστώσας.

Ἀριστοτέλης δ' εἴδη μὲν ἀπέλιπε καὶ ἰδέας, οὐ μὴν κεχω- ρισμένας τῆς ὕλης, †δ ἐξ ὧν γεγονὸς τὸ ὑπὸ τοῦ θεοῦ†.

25 Οἱ ἀπὸ Ζήνωνος Στωικοὶ ἐννοήματα ἡμέτερα τὰς ἰδέας ἔφασαν. E

4 Θάλ.] cf. Aristot., De caelo Γ 5 303b 19. Galen., De el. s. Hipp. 442 K. | Στωικοὶ] II 324 A. || 9 Πλάτων] Tim. 52a || 20 Πλάτων] cf. Tim. 51e || 23 Ἀριστοτ.] cf. Metaph. A 9 990a 34 || 25 Στωικοὶ] I 65 et II 360 A.

1–15 Euseb. 15, 44, 1–4 || 16–26 Galen. § 25. Euseb. 15, 45, 1–4

2 πρῶτον 𝔐 πρώτη M Π || 5 δι' ὅλων M δι' ὅλου Π || 10 ἀνεί- δωλον M || 11 δεξαμένην M | τιθηνὸν 𝔐 || 15 τὰς om. 𝔐 || 17 σώ- ματος 𝔐 | μὴ del. Diels sec. Stob. Galen. || 18 αἴτια 𝔐 || 24 δ om. 𝔐 | γεγονὼς a. c. 𝔐 | coniecturarum, quas affert Diels, nulla probabilis

ια'. Περὶ αἰτίων

Αἴτιόν ἐστι ⟨δι' ὃ⟩ τὸ ἀποτέλεσμα ἢ δι' ὃ συμβαίνει τι.
Πλάτων τριχῶς τὸ αἴτιον· φησὶ γὰρ ὑφ' οὗ ἐξ οὗ πρὸς ὅ· κυριώτερον δ' ἡγεῖται τὸ ὑφ' οὗ· τοῦτο δ' ἦν τὸ ποιοῦν, ὅ ἐστι νοῦς. 5
Πυθαγόρας Ἀριστοτέλης τὰ μὲν πρῶτα αἴτια ἀσώματα, τὰ δὲ κατὰ μετοχὴν ἢ κατὰ συμβεβηκὸς τῆς σωματικῆς ὑποστάσεως· ὥστ' εἶναι τὸν κόσμον σῶμα.
F *Οἱ Στωικοὶ πάντα τὰ αἴτια σωματικά· πνεύματα γάρ.*

ιβ'. Περὶ σωμάτων 10

Σῶμά ἐστι τὸ τριχῇ διαστατόν, πλάτει βάθει μήκει· ἢ ὄγκος ἀντίτυπος ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ· ἢ τὸ κατέχον τόπον.
Πλάτων [δ] μήτε βαρὺ μήτε κοῦφον εἶναί τι φύσει ἔν γε τῷ οἰκείῳ τόπῳ ὑπάρχον· ἐν δέ γε τῷ ἀλλοτρίῳ γενό-
883 *μενον τότε νεῦσιν ἴσχειν, ἐκ δὲ τῆς νεύσεως ῥοπὴν ἤτοι* 15 *πρὸς βαρύτητα ἢ κουφότητα.*
Ἀριστοτέλης βαρύτατον μὲν εἶναι τὴν γῆν ἁπλῶς, κουφότατον δὲ τὸ πῦρ· ἀέρα δὲ καὶ ὕδωρ ἄλλοτ' ἄλλως.
Οἱ Στωικοὶ δύο μὲν ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων κοῦφα, πῦρ καὶ ἀέρα, δύο δὲ βαρέα, ὕδωρ καὶ γῆν· κοῦφον γὰρ 20 *ὑπάρχει φύσει, ὃ νεύει ἀπὸ τοῦ ἰδίου μέσου, βαρὺ δὲ τὸ εἰς μέσον. [βαρὺ δ' οὐκ ἔστι τὸ μέσον.]*
Ἐπίκουρος δ' †ἀπερίληπτα εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰ πρῶτα δ' ἁπλᾶ†, τὰ δ' ἐξ ἐκείνων συγκρίματα πάντα βάρος ἔχειν· κινεῖσθαι δὲ τὰ ἄτομα ποτὲ μὲν κατὰ 25

6 *Ἀριστοτ.*] cf. Metaph. *A* 3 983a 24 || 9 *Στωικοὶ*] II 340 A. || 13 *Πλάτων*] cf. Tim. 63b c || 19 *Στωικοὶ*] II 571 A. || 23 *Ἐπίκ.*] fr. 275 Us. || 25 *κινεῖσθαι*] Epic. fr. 280 Us.

1 *αἰτιῶν* 𝔐 || 2 ⟨*δι' ὃ*⟩ Diels ex Stob. || 4 *τοῦτο*] *τὸ* *Π* || 7 *κατὰ*² om. 𝔐 || 12 *ἑαυτό* M *ἑαυτόν* *Π* || 13 [*δ*] Diels | *τι* scripsi sec. Stob. *τῇ* *Ω* || 18 *τὸ* om. 𝔐 || 21 *ὃ νεύει* edd. *οὐ νεύσει* *Ω* || 22 [*βαρὺ* — *μέσον*] Diels || 23. 24 corrupta nescio an restituam *ἀεικίνητα εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰ* ⟨*μὲν*⟩ *πρῶτα* [*δ'*] *ἁπλῶς, τὰ* || 25 – p. 71, 1 *ποτὲ* – *τοτὲ* (sic!) M *τοτὲ* – *τοτὲ* 𝔐 *τὸ μὲν* – *τὸ δὲ* *Π*

στάθμην ποτὲ δὲ κατὰ παρέγκλισιν, τὰ δ' ἄνω κινού- B
μενα κατὰ πληγήν, κατὰ παλμόν.

ιγ'. Περὶ ἐλαχίστων

Ἐμπεδοκλῆς πρὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων θραύσματα
5 *ἐλάχιστα, οἱονεὶ στοιχεῖα πρὶν στοιχείων, ὁμοιομερῆ* [*ὅ*
ἐστι στρογγύλα].
Ἡράκλειτος ψηγμάτιά τινα ἐλάχιστα καὶ ἀμερῆ εἰσάγει.

ιδ'. Περὶ σχημάτων

Σχῆμά ἐστιν ἐπιφάνεια καὶ περιγραφὴ καὶ πέρας σώματος.
10 *Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου σφαιρικὰ τὰ σώματα τῶν τεττάρων*
στοιχείων, μόνον δὲ τὸ ἀνώτατον πῦρ κωνοειδές. C

ιε'. Περὶ χρωμάτων

Χρῶμά ἐστι ποιότης σώματος ὁρατή.
Οἱ Πυθαγορικοὶ χροιὰν ἐκάλουν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ
15 *σώματος.*
Ἐμπεδοκλῆς τὸ τοῖς πόροις τῆς ὄψεως ἐναρμόττον.
Πλάτων φλόγα ἀπὸ τῶν σωμάτων σύμμετρα μόρια
ἔχουσαν πρὸς τὴν ὄψιν.
Ζήνων ὁ Στωικὸς τὰ χρώματα πρώτους εἶναι σχημα-
20 *τισμοὺς τῆς ὕλης.*
Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου τὰ γένη τῶν χρωμάτων λευκόν τε
καὶ μέλαν, ἐρυθρόν, ὠχρόν· τὰς δὲ διαφορὰς τῶν χρωμά- D
των παρὰ τὰς ποιὰς μίξεις τῶν στοιχείων· τὰς δὲ τῶν
ζῴων καὶ παρὰ τὰς ποικιλίας τῶν τροφῶν καὶ τῶν ἀέρων.

4 *Ἐμπεδ.*] 31 A 43 D. || **10** *Πυθ.*] cf. Aristot., Metaph. *A* 8 990a 15 || **16** *Ἐμπεδ.*] 31 A 92 D. || **17** *Πλάτων*] cf. Tim. 67c–68b || **19** *Ζήν.*] I 91 A.

12–24 Galen. § 27

2 *τολμόν* **M** || **5.6** [*ὅ ἐστι στρ.*] Diels sec. Stob. || **10** *σώματα*] *σχήματα* Diels || **14** *χροιὰν ἀνεκάλουν* ***Π*** || **23** *περὶ* **M** p. c. **𝔐** lig. **M** a. c. || **24** *περὶ* **M** p. c. **𝔐** lig. **M** a. c. | *τροφῶν* Cors. *τρο-πῶν* vel *τρόπων* ***Ω***

ιϛʹ. Περὶ τομῆς σωμάτων

Οἱ ἀπὸ Θάλεω καὶ Πυθαγόρου παθητὰ ⟨τὰ⟩ σώματα καὶ τμητὰ εἰς ἄπειρον.

Οἱ τὰς ἀτόμους ⟨εἰσάγοντες⟩ περὶ τὰ ἀμερῆ ἵστασθαι καὶ μὴ εἰς ἄπειρον εἶναι τὴν τομήν. 5

Ἀριστοτέλης δυνάμει μὲν εἰς ἄπειρον ἐντελεχείᾳ δ' οὐδαμῶς.

ιζʹ. Περὶ μίξεως καὶ κράσεως

E Οἱ μὲν ἀρχαῖοι τὰς τῶν στοιχείων μίξεις κατ' ἀλλοίωσιν.

Οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Δημόκριτον κατὰ παράθεσιν. 10

Ἐμπεδοκλῆς δ' ἐκ μικροτέρων ὄγκων τὰ στοιχεῖα συγκρίνει, ἅπερ ἐστὶν ἐλάχιστα καὶ οἱονεὶ στοιχεῖα στοιχείων.

Πλάτων τὰ μὲν τρία σώματα (οὐ γὰρ θέλει κυρίως αὐτὰ εἶναι στοιχεῖα ἢ προσονομάζειν) τρεπτὰ εἰς ἄλληλα, πῦρ ἀέρα ὕδωρ, τὴν δὲ γῆν εἴς τι τούτων ἀμετάβλητον. 15

ιηʹ. Περὶ κενοῦ

Οἱ ἀπὸ Θάλεω φυσικοὶ πάντες μέχρι Πλάτωνος τὸ
F κενὸν ἀπέγνωσαν.

Ἐμπεδοκλῆς·
'οὐδέ τι τοῦ παντὸς κενεὸν πέλει οὐδὲ περισσόν.' 20

Λεύκιππος Δημόκριτος Δημήτριος Μητρόδωρος Ἐπίκουρος τὰ μὲν ἄτομα ἄπειρα τῷ πλήθει, τὸ δὲ κενὸν ἄπειρον τῷ μεγέθει.

2 Πυθ.] sed cf. Aristot., Metaph. M 8 1083b 8 (264 M) || 4 ἀτόμ.] Democr. 68 A 48 D. || 6 Ἀριστοτ.] cf. Phys. Θ 8 266b 31 || 9 ἀρχ.] Thal. 11 A 13a D. || 10 Ἀναξαγ.] 59 A 54 D. || 11 Ἐμπεδ.] 31 A 43 D. || 13 Πλάτων] cf. Tim. 49b || 17 Θάλ.] cf. autem Aristot., Phys. Δ 6 213a 12 sqq. || 19 Ἐμπεδ.] 31 B 13 D. || 21 Λεύκ.] 67 A 15 D. | Δημήτρ.] v. p. 19 De Falco | Ἐπίκ.] fr. 295 Us.

8–9 Galen. § 29 || 16 – p. 73, 4 Galen. § 30

2 ⟨τὰ⟩ edd. | σώματα om. 𝔐 || 4 οἱ] ἢ M p. c. Π | addidi | περὶ Diels sec. Stob. ἢ Ω || 20 οὐδὲν et κενὸν Ω

Οἱ Στωικοὶ ἐντὸς μὲν τοῦ κόσμου οὐδὲν εἶναι κενὸν ἔξωθεν δ' αὐτοῦ ἄπειρον.

Ἀριστοτέλης τοσοῦτον εἶναι τὸ κενὸν ἐκτὸς τοῦ κόσμου, ὥστ' ἀναπνεῖν τὸν οὐρανόν· εἶναι γὰρ αὐτὸν πύρινον.

5 *ιθ'. Περὶ τόπου* 884

Πλάτων τὸ μεταληπτικὸν τῶν εἰδῶν, ὅπερ εἴρηκε μεταφορικῶς τὴν ὕλην, καθάπερ τινὰ τιθήνην καὶ δεξαμενήν.

Ἀριστοτέλης τὸ ἔσχατον τοῦ περιέχοντος συνάπτον τῷ περιεχομένῳ.

10 *κ'. Περὶ χώρας*

Οἱ Στωικοὶ καὶ Ἐπίκουρος διαφέρειν κενὸν τόπον χώραν· καὶ τὸ μὲν κενὸν εἶναι ἐρημίαν σώματος, τὸν δὲ τόπον τὸ ἐχόμενον ὑπὸ σώματος· τὴν δὲ χώραν τὸ ἐκ μέρους B *ἐχόμενον, ὥσπερ ἐπὶ τῆς τοῦ οἴνου πιθάκνης.*

15 *κα'. Περὶ χρόνου*

Πυθαγόρας τὸν χρόνον τὴν σφαῖραν τοῦ περιέχοντος εἶναι.

Πλάτων αἰῶνος εἰκόνα κινητὴν ἢ διάστημα τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως.

Ἐρατοσθένης τὴν τοῦ ἡλίου πορείαν.

20 *κβ'. Περὶ οὐσίας χρόνου*

Πλάτων οὐσίαν χρόνου τὴν τοῦ οὐρανοῦ κίνησιν.

Οἱ πλείους τῶν Στωικῶν αὐτὴν τὴν κίνησιν. καὶ οἱ μὲν πλείους ἀγένητον τὸν χρόνον, Πλάτων δὲ γενητὸν κατ' ἐπίνοιαν.

1 *Στωικοὶ*] I 195 A. || **3** *Ἀριστοτ.*] sec. Stob. Pythag. cf. Phys. Δ 6 213b 22sqq. || **6** *Πλάτων*] cf. Tim. 48e–49a || **8** *Ἀριστοτ.*] cf. De caelo Δ 3 310b 7 et Phys. Δ 5 || **11** *Στωικοὶ*] II 504 A. | *Ἐπίκ.*] fr. 271 Us. || **16** *Πυθ.*] 58 B 33 D. || **17** *Πλάτων*] cf. Tim. 38c. Def. 411b || **19** *Ἐρατοσθ.*] RE VI 362, 14 || **21** *Πλάτων*] v. supra || **22** *Στωικῶν*] II 514 A.

1 Theodoret. 4, 14 || **15–19** Galen. § 37 || **20–24** Galen. § 38

1 *μὲν* om. *Π* || **6** post *Πλάτων* suppl. *τόπον εἶναι* Bern. sec. Stob. || **10** tit. om. 𝕸 || **13** *τοῦ σώμ.* *Π* || **14** *πιθνάκνης* 𝕸 || **21** *τὴν* p. c. *τὰς* a. c. **M** || **23** *ἀγέννητον* *Ω*

C *κγ'. Περὶ κινήσεως*

Πυθαγόρας Πλάτων· κίνησίς ἐστι διαφορά τις ἢ ἑτερότης ἐν ὕλῃ.

Ἀριστοτέλης· ἐντελέχεια κινητοῦ.

Δημόκριτος· ἓν γένος τῆς κινήσεως τὸ κατὰ †πλάγιον†. 5

Ἐπίκουρος· δύο εἴδη τῆς κινήσεως, τὸ κατὰ στάθμην καὶ τὸ κατὰ παρέγκλισιν.

Ἡρόφιλος κινήσεως τὴν μὲν λόγῳ θεωρητὴν τὴν δ' αἰσθητήν.

Ἡράκλειτος ἠρεμίαν μὲν καὶ στάσιν ἐκ τῶν ὅλων ἀν- 10 *ῄρει· ἔστι γὰρ τοῦτο τῶν νεκρῶν· κίνησιν δ' ἀίδιον μὲν τοῖς ἀιδίοις φθαρτὴν δὲ τοῖς φθαρτοῖς.*

κδ'. Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς

D *Παρμενίδης Μέλισσος Ζήνων ἀνῄρουν γένεσιν καὶ φθορὰν διὰ τὸ νομίζειν τὸ πᾶν ἀκίνητον.* 15

Ἐμπεδοκλῆς δὲ καὶ Ἐπίκουρος καὶ πάντες, ὅσοι κατὰ συναθροισμὸν τῶν λεπτομερῶν σωμάτων κοσμοποιοῦσι, [καὶ] συγκρίσεις μὲν καὶ διακρίσεις εἰσάγουσι, γενέσεις δὲ καὶ φθορὰς οὐ κυρίως· οὐ γὰρ κατὰ ⟨τὸ⟩ ποιὸν ἐξ ἀλλοιώσεως, κατὰ δὲ τὸ ποσὸν ἐκ συναθροισμοῦ ταύτας 20 *γίνεσθαι.*

Πυθαγόρας καὶ πάντες, ὅσοι παθητὴν τὴν ὕλην ὑποτίθενται, κυρίως γένεσιν καὶ φθορὰν γίνεσθαι· ἐκ γὰρ ἀλλοιώσεως στοιχείων καὶ τροπῆς καὶ ἀναλύσεως ταῦτα γίνεσθαι. 25

4 *Ἀριστοτ.*] Phys. *Γ* 2 201b 31 || **5** *Δημόκρ.*] 68 A 47 D. || **6** *Ἐπίκ.*] fr. 280 Us. || **10** *Ἡράκλ.*] 22 A 6 D. || **14** *Παρμ.*] 28 A 29 D. | *Μέλ.*] 30 A 12 D. || **16** *Ἐμπεδ.*] 31 A 44 D.

13–25 Galen. § 39

5 *παλμόν* Diels sec. Stob. *πληγήν* Zeller || **8. 9** *τὰς . . . αἰσθητάς* a. c., *τὴν . . . -ήν* p. c. **M** || **10** *τῶν λόγων* 𝕸 || **18** [*καὶ*] Diels sec. Galen. || **19** ⟨*τὸ*⟩ Diels || **20** *τὸ* om. 𝕸*Π* | *ἐκ* om. 𝕸

κε΄. Περὶ ἀνάγκης

Θαλῆς· ἰσχυρότατον ἀνάγκη, κρατεῖ γὰρ τοῦ παντός. E
Πυθαγόρας ἀνάγκην ἔφη περικεῖσθαι τῷ κόσμῳ.
Παρμενίδης καὶ Δημόκριτος πάντα κατ' ἀνάγκην·
5 τὴν αὐτὴν δ' εἶναι εἱμαρμένην καὶ δίκην καὶ πρόνοιαν καὶ κοσμοποιόν.

κς΄. Περὶ οὐσίας ἀνάγκης

Πλάτων τὰ μὲν εἰς πρόνοιαν ⟨ἀν⟩άγει τὰ δ' εἰς ἀνάγκην. F
Ἐμπεδοκλῆς οὐσίαν ἀνάγκης αἰτίαν χρηστικὴν τῶν
10 ἀρχῶν καὶ τῶν στοιχείων.
Δημόκριτος τὴν ἀντιτυπίαν καὶ φορὰν καὶ πληγὴν τῆς ὕλης.
Πλάτων ὁτὲ μὲν τὴν ὕλην ὁτὲ δὲ τὴν τοῦ ποιοῦντος πρὸς τὴν ὕλην σχέσιν.

15 κζ΄. Περὶ εἱμαρμένης

Ἡράκλειτος πάντα καθ' εἱμαρμένην, τὴν δ' αὐτὴν ὑπάρχειν καὶ ἀνάγκην.
Πλάτων ἐγκρίνει μὲν τὴν εἱμαρμένην ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν καὶ βίων, συνεισάγει δὲ καὶ τὴν παρ' ἡμᾶς 885
20 αἰτίαν.
Οἱ Στωικοὶ Πλάτωνι ἐμφερῶς, καὶ τὴν μὲν ἀνάγκην ἀνίκητόν φασιν αἰτίαν καὶ βιαστικήν, τὴν δ' εἱμαρμένην συμπλοκὴν αἰτιῶν τεταγμένην, ἐν ᾗ συμπλοκῇ καὶ τὸ παρ' ἡμᾶς, ὥστε τὰ μὲν εἱμάρθαι τὰ δ' ἀνειμάρθαι.

4 Παρμ.] 28 A 32 D. || 8 Πλάτων] cf. Tim. 48a || 9 Ἐμπεδ.] 31 A 45 D. || 11 Δημόκρ.] 68 A 66 D. || 13 Πλάτων] cf. Tim. 50 a b || 16 Ἡράκλ.] 22 A 8 D. || 18 Πλάτων] cf. Pyth. Diog. Laert. 8, 27 || 21 Στωικοί] Π 976 A.

1–6 Galen. § 40 || 3 sq. Theodoret. 6, 13 || 7–14 Galen. § 41 || 16 Theodoret. 6, 13

3 pro ἔφη alia quaedam, quae legi non possunt α || 5 καὶ εἱμαρμ. καὶ Π | καὶ[3] om. 𝔐 || 7 tradita ante 9 Ἐμπ. trp. Wy. || 8 ⟨ἀν⟩- Diels || 11 φορὰν Wy. φθορὰν M 𝔐 τὴν φθ. Π | τὴν πληγὴν M || 19 συνάγει 𝔐 || 24 ἡμῖν 𝔐

κη'. Περὶ οὐσίας εἱμαρμένης

Ἡράκλειτος οὐσίαν εἱμαρμένης λόγον τὸν διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντὸς διήκοντα· αὕτη δ' ἐστὶ τὸ αἰθέριον σῶμα, σπέρμα τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως.

Πλάτων λόγον ἀίδιον καὶ νόμον ἀίδιον τῆς τοῦ παντὸς 5 φύσεως.

B Χρύσιππος δύναμιν πνευματικὴν τάξει τοῦ παντὸς διοικητικήν· καὶ πάλιν ἐν τοῖς Ὅροις· 'εἱμαρμένη ἐστὶν ὁ τοῦ κόσμου λόγος ἢ νόμος τῶν [ὄντων] ἐν τῷ κόσμῳ προνοίᾳ διοικουμένων· ἢ λόγος, καθ' ὃν τὰ μὲν γεγονότα 10 γέγονε τὰ δὲ γινόμενα γίνεται τὰ δὲ γενησόμενα γενήσεται.'

Οἱ Στωικοὶ εἱρμὸν αἰτιῶν, τουτέστι τάξιν καὶ ἐπισύνδεσιν ἀπαράβατον.

Ποσειδώνιος τρίτην ἀπὸ Διός· πρῶτον μὲν γὰρ εἶναι τὸν Δία, δεύτερον δὲ τὴν φύσιν, τρίτον δὲ τὴν εἱμαρμένην. 15

κθ'. Περὶ τύχης

C Πλάτων αἰτίαν ἐν προαιρετικοῖς κατὰ συμβεβηκὸς καὶ παρακολούθημα.

Ἀριστοτέλης αἰτίαν κατὰ συμβεβηκὸς ἐν τοῖς καθ' ὁρμὴν ἕνεκά τινος γινομένοις, ἄδηλον καὶ ἄστατον. δια- 20 φέρειν δὲ τῆς τύχης τὸ αὐτόματον· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τύχης καὶ ταὐτομάτου εἶναι ἐν τοῖς πρακτέοις πάντως· τὸ δ' αὐτόματον οὐκ ἀπὸ τύχης, ἐν γὰρ τοῖς ἔξω πράξεως· καὶ τὴν μὲν τύχην τῶν λογικῶν, τὸ δ' αὐτόματον καὶ τῶν λογικῶν καὶ τῶν ἀλόγων ζῴων καὶ τῶν ἀψύχων σωμάτων. 25

Ἐπίκουρος ἄστατον αἰτίαν προσώποις χρόνοις τόποις.

2 Ἡράκλ.] 22 A 8 D. || 7 Χρύσ.] II 913 A. || 12 Στωικοὶ] II 917 A. || 17 Πλάτων] cf. Def. 411 b || 19 Ἀριστοτ.] cf. Phys. *B* 6 197 a 5 et a 36 sqq. || 26 Ἐπίκ.] fr. 380 Us.

7 Theodoret. 6, 14 || 17 sqq. Theodoret. 6, 15

8 πάλιν] πάγην M || 8. 9 ὁ τοῦ νόμου κόσμος ἢ λόγος ἢ νόμος τῶν 𝔐 || 9 [ὄντων] Diels || 10 γενόμενα α || 12 ἐπίδεσιν 𝔐 || 14 ποσειδ. δὲ 𝔐 | τρίτον α a. c. || 15 δὲ[1] om. Π || 21 γὰρ om. 𝔐 || 22 αὐτομάτου 𝔐 || 26 ἀσύστατον Π | τρόποις Π

Ἀναξαγόρας καὶ οἱ Στωικοὶ ἄδηλον αἰτίαν ἀνθρωπίνῳ λογισμῷ· ἃ μὲν γὰρ εἶναι κατ᾽ ἀνάγκην, ἃ δὲ καθ᾽ εἱμαρμένην, ἃ δὲ κατὰ προαίρεσιν, ἃ δὲ κατὰ τύχην, ἃ δὲ κατὰ τὸ αὐτόματον. D

5 *λ´. Περὶ φύσεως*

Ἐμπεδοκλῆς φύσιν μηδὲν εἶναι, μῖξιν δὲ τῶν στοιχείων καὶ διάστασιν. γράφει γὰρ οὕτως ἐν τῷ πρώτῳ Φυσικῶν·

> *ʻἄλλο δέ τοι ἐρέω· φύσις οὐδενός ἐστιν ἁπάντων*
> *θνητῶν, οὐδέ τις οὐλομένου θανάτοιο τελευτή,*
> 10 *ἀλλὰ μόνον μῖξίς τε διάλλαξίς τε μιγέντων*
> *ἐστί, φύσις δὲ βροτοῖς ὀνομάζεται ἀνθρώποισιν.᾽*

Ἀναξαγόρας ὁμοίως τὴν φύσιν σύγκρισιν καὶ διάκρισιν, τουτέστι γένεσιν καὶ φθοράν.

1 *Ἀναξ.*] 59 A 66 D. cf. Democr. 68 A 70 D. | *Στωικοί*] II 966 A. || 6 *Ἐμπεδ.*] 31 B 8 D. || 12 *Ἀναξαγ.*] Aristot., Phys. *Α* 4 187a 20. cf. De gen. et corr. *Α* 1 314a 13

6 *μηδενὸς* Diels || 7 *τῶν φυσικῶν* 𝔐 *φυσικῷ Π* || 8 *δέ τι* 𝔐 | *οὐδὲν Ω* (v. cett. testim.) || 10 *μίξις τε καὶ Π*

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΕΠΙΤΟΜΗΣ

ΤΟ Β′, ΕΝ ΩΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΑΔΕ

Libri et capitum descriptionem ex **M** sumpsi. deest in *α* || **4** *τὸ βιβλίον* **AE** | *ἐν – τάδε* om. **E** || **7** *καὶ – διοικ.* om. **AE** || **9** *πόθεν*] *εἰ* 𝔐 || **10** *πρώτου* om. **AE** || **12** *τοῦ κ.* 𝔐**AE** || **13** *Περὶ τοῦ* om. **AE** | *τοῦ τὸν κόσμον* **AE** || **19** *ἡ οὐσ.* **AE** | *πλ. – ἀπλ.* om. **AE** || **20** *συνεστήκασι* **AE**

Τετελεκὼς τοίνυν τὸν περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων καὶ 886 B
20 *τῶν συνεδρευόντων αὐτοῖς λόγον τρέψομαι πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, ἀπὸ τοῦ περιεκτικωτάτου πάντων ἐνστησάμενος.*

α΄. Περὶ κόσμου

Πυθαγόρας πρῶτος ὠνόμασε τὴν τῶν ὅλων περιοχὴν
25 *κόσμον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως.*

24 *Πυθ.*] 14, 21 D.

23 – p. 80, **12** Galen. § **44** || **24.25** Achill. p. 36, 8 M. Cyrill., Contra Iulian. 2, 46 B

2 *τῶν* om. **AE** || **4** *καὶ ὅτι* etc. om. **AE** || **13** *ἐγκλίσεως* sive *ἐγκλείψεως* 𝔐 || **14** *καὶ* om. **AE** || **15** *περὶ ἀποστήματος τ. σελ. ὁ ἀ.* etc. **AE** || **17** *πλανωμένων* **AE** || **17.18** *χρόνος καὶ τίς* om. **AE** || **21** *ἐπὶ τῶν* om. Laur. 80, 30 Laur. 31, 37 (habet *τῶν*) *περὶ τῶν* corr. Vossiani Q 2 edd.: vulg. san. puto cl. Aristot., Pol. 1280a 17, EN 1131b 18 || **24** *ὠνόμασε* om. α^1 || **25** *αὐτῇ* Laur. 31, 37

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἕνα τὸν κόσμον.
C *Δημόκριτος καὶ Ἐπίκουρος καὶ ὁ τούτου καθηγητὴς Μητρόδωρος ἀπείρους κόσμους ἐν τῷ ἀπείρῳ κατὰ πᾶσαν περίστασιν.*
Ἐμπεδοκλῆς τὸν τοῦ ἡλίου περίδρομον εἶναι περιγραφὴν 5 *τοῦ κόσμου καὶ τοῦ πέρατος αὐτοῦ.*
Σέλευκος ἄπειρον τὸν κόσμον.
Διογένης τὸ μὲν πᾶν ἄπειρον, τὸν δὲ κόσμον πεπεράνθαι.
Οἱ Στωικοὶ διαφέρειν τὸ πᾶν καὶ τὸ ὅλον· πᾶν μὲν γὰρ 10 *εἶναι τὸ σὺν κενῷ ἄπειρον, ὅλον δὲ χωρὶς τοῦ κενοῦ τὸν κόσμον· ὥστε [οὐ] τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ ὅλον καὶ τὸν κόσμον.*

β'. Περὶ σχήματος κόσμου

Οἱ μὲν Στωικοὶ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον, ἄλλοι δὲ κωνο- D *ειδῆ, οἱ δ' ᾠοειδῆ.* 15
Ἐπίκουρος δ' ἐνδέχεσθαι μὲν εἶναι σφαιροειδεῖς τοὺς κόσμους, ἐνδέχεσθαι δὲ καὶ ἑτέροις σχήμασι κεχρῆσθαι.

γ'. Εἰ ἔμψυχος ὁ κόσμος καὶ προνοίᾳ διοικούμενος

Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἔμψυχον τὸν κόσμον καὶ προνοίᾳ διοικούμενον. 20

1 *Θαλ.*] 11 A 13b D. || 2 *Ἐπίκ.*] fr. 301 Us. || 3 *Μητρ.*] 70 A 6 D. || 5 *Ἐμπεδ.*] 31 A 50 D. || 8 *Διογ.*] 64 A 10 D. || 10 *Στωικοὶ*] II 522 A. || 14 *Στωικοὶ*] II 547 A. || 16 *Ἐπίκ.*] fr. 302 Us.

2 Achill. p. 37, 5 M. Theodoret. 4, 15 || 14 Achill. p. 37, 8 M. Galen. § 45 || 18 – p. 81, 9 Galen. § 46. Euseb. 15, 34, 1–3. Cyrill. et Theodoret. l. c.

2 *τούτων μαθητὴς* **Ω** corr. cl. Galen. et Stob. 1, 22, 4 Diels || 5 *τὴν — περιδρομὴν* **Π** || 6 *τοῦ κόσμου καὶ τοῦτο πέρας αὐτοῦ* **Π** *τοῦ πέρατος τοῦ κόσμου* edd. sec. Stob. Galen. Cyrill. || 7 *Σέλευκος δὲ* 𝕸 || 11 sic **Ω**, sed *τὸ σὺν τῷ κενῷ τῷ ἀπείρῳ* edd. cl. Galen. Cyrill. Stob. || 12 *ὥστε – κόσμον* om. 𝕸 | [*οὐ*] Re. probat Diels || 13 pro titulo *εἰ σφαιροειδεὶς ὁ κόσμος ἢ κυμβοειδείς* mg. *α* || 15 *ὠνοειδῆ* **M** || 18 *καὶ – διοικ.* om. **Π**

Δημόκριτος δὲ καὶ Ἐπίκουρος καὶ ὅσοι τὰ ἄτομα εἰσηγοῦνται καὶ τὸ κενὸν οὔτ᾽ ἔμψυχον οὔτε προνοίᾳ διοικεῖσθαι, φύσει δέ τινι ἀλόγῳ.

Ἀριστοτέλης οὔτ᾽ ἔμψυχον ὅλον δι᾽ ὅλων, οὔτε μὴν αἰ-
5 *σθητικὸν οὔτε λογικὸν οὔτε νοερὸν οὔτε προνοίᾳ διοικού-* E
μενον· τὰ μὲν γὰρ οὐράνια τούτων ἁπάντων κοινωνεῖν, σφαίρας γὰρ περιέχειν ἐμψύχους καὶ ζωτικάς, τὰ δὲ περίγεια μηδενὸς αὐτῶν, τῆς δ᾽ εὐταξίας κατὰ συμβεβηκὸς οὐ προηγουμένως μετέχειν.

10 *δ′. Εἰ ἄφθαρτος ὁ κόσμος*

Πυθαγόρας ⟨καὶ Πλάτων⟩ καὶ οἱ Στωικοὶ γενητὸν ὑπὸ θεοῦ τὸν κόσμον· καὶ φθαρτὸν μὲν ὅσον ἐπὶ τῇ φύσει, αἰσθητὸν γὰρ εἶναι διότι καὶ σωματικόν, οὐ μὴν φθαρησόμενόν γε προνοίᾳ καὶ συνοχῇ θεοῦ.

15 *Ἐπίκουρος φθαρτόν, ὅτι καὶ γενητόν, ὡς ζῷον ὡς φυτόν.*

Ξενοφάνης ἀγένητον καὶ ἀίδιον καὶ ἄφθαρτον τὸν κόσμον. F

Ἀριστοτέλης τὸ ὑπὸ τὴν σελήνην τοῦ κόσμου μέρος
20 *παθητόν, ἐν ᾧ καὶ τὰ περίγεια κηραίνεται.*

1 *Δημόκρ.*] 67 (Leucipp.!) A 22 D. | *Ἐπίκ.*] cf. fr. 382 Us. || **4** *Ἀριστοτ.*] De caelo. *B* 3 || **11** *Πλάτων*] e. g. Tim. 41 a b | *Στωικοί*] II 575 A. || **15** *Ἐπίκ.*] fr. 305 Us. || **17** *Ξεν.*] 21 A 37 D. || **19** *Ἀριστοτ.*] cf. De caelo. *B* 11 291 b

10–20 Galen. § 47. Cyrill. l. c. Theodoret. 4, 16. Euseb. 15, 35, 1–4

3 *ἀλόγῳ* in ras. fort. *ἀθανάτῳ* *α* || **6** *πάντων* Diels sec. Euseb. Galen. Cyrill. || **7** *σφ. γὰρ περιέχουσιν ἐμψύχων καὶ ζωτικῶν* Laur. 31, 37 || **10** *εἰ γεννητὸς ὁ κόσμος ἢ ἀγένητος· εἰ φθαρτὸς ἢ ἄφθαρτος* mg. *α* || **11** ⟨*καὶ Πλάτων*⟩ Diels sec. Euseb. | pro *οἱ Στωικοί* delineato *πλάτων* Laur. 80, 21 || **13** *διότι σωμ.* **M** *διὰ τοῦτο καὶ σωμ.* **𝔐** *διὰ τὸ σωμ.* *Π* *διότι σωματικὸς* Laur. 31, 37 corr. Diels ex Stob. || **20** *κορέννυται* Laur. 31, 37

ε'. Πόθεν τρέφεται ὁ κόσμος

Ἀριστοτέλης· εἰ τρέφεται ὁ κόσμος, καὶ φθαρήσεται· ἀλλὰ μὴν οὐδεμιᾶς τινος ἐπιδεῖται τροφῆς· διὰ τοῦτο καὶ ἀίδιος.

887 *Πλάτων αὐτὸν αὑτῷ τὸν κόσμον ἐκ τοῦ φθίνοντος κατὰ* 5 *μεταβολὴν τὸ τρέφον παρέχεσθαι.*

Φιλόλαος διττὴν εἶναι τὴν φθοράν, τότε μὲν ἐξ οὐρανοῦ πυρὸς ῥυέντος, τότε δ' ἐξ ὕδατος σεληνιακοῦ περιστροφῇ τοῦ ἀέρος ἀποχυθέντος· καὶ τούτων εἶναι τὰς ἀναθυμιάσεις τροφὰς τοῦ κόσμου. 10

ϛ'. Ἀπὸ ποίου πρώτου στοιχείου ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ θεός

Οἱ φυσικοὶ ἀπὸ γῆς ἄρξασθαί φασι τὴν γένεσιν τοῦ κόσμου καθάπερ ἀπὸ κέντρου· ἀρχὴ δὲ σφαίρας τὸ κέντρον.

Πυθαγόρας ἀπὸ πυρὸς καὶ τοῦ πέμπτου στοιχείου. 15

B *Ἐμπεδοκλῆς τὸν μὲν αἰθέρα πρῶτον διακριθῆναι, δεύτερον δὲ τὸ πῦρ ἐφ' ᾧ τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἄγαν περισφιγγομένης τῇ ῥύμῃ τῆς περιφορᾶς ἀναβλύσαι τὸ ὕδωρ· ἐξ οὗ ⟨ἀνα⟩θυμιαθῆναι τὸν ἀέρα καὶ γενέσθαι τὸν μὲν οὐρανὸν ἐκ τοῦ αἰθέρος τὸν δ' ἥλιον ἐκ τοῦ πυρός, πιληθῆναι δ' ἐκ* 20 *τῶν ἄλλων τὰ περίγεια.*

5 *Πλάτων*] Tim. 33c || 7 *Φιλ.*] 44 A 18 D. || 13 *φυσ.* (i. e. Stoici)] II 582 A. || 16 *Ἐμπεδ.*] 31 A 49 et 66 D.

1–10 Galen. § 48. Euseb. 15, 36, 1–3. Achill. p. 35, 15 M. || **11** – p. 83, **10** Galen. § 49. Euseb. 15, 37, 1–6

1 *πόθεν*] *εἰ* 𝔐 || 3 [*τινος*] Diels sec. Euseb. || 5 *αὐτὸν* om. Laur. 31, 37 || 7.8 *τότε*] *ποτὲ* Laur. 31, 37 *τὸ* Stobaei quidam codex edd. || 7 *οὐρανίου* ci. Cors. || 8 *περιστροφῆς* Laur. 31, 37 || 9 *ἀστέρος* 𝔐 || 11 *πρώτου* om. *Π* Laur. 31, 37 | pro tit. *πόθεν ἄρχεται ὁ κόσμος καὶ ἐκ ποίων στοιχείων* mg. *a* || 14 *δὲ*] *γὰρ* Laur. 31, 37 || 16 *Διοκλῆς* pro *Ἐμπ.* Galen. || 19 ⟨*ἀνα*⟩ Re. sec. Galen. *θυμιασθῆναι* 𝔐 || 20 *ἀέρος* Laur. 31, 37 | *εἰληθῆναι* Euseb.

Πλάτων τὸν ὁρατὸν κόσμον γεγονέναι πρὸς παράδειγμα τοῦ νοητοῦ κόσμου· τοῦ δ' ὁρατοῦ κόσμου προτέραν μὲν εἶναι τὴν ψυχήν, μετὰ δὲ ταύτην τὸ σωματοειδὲς τὸ ἐκ πυρὸς μὲν καὶ γῆς πρῶτον, ὕδατος δὲ καὶ ἀέρος δεύτερον.
5 Πυθαγόρας πέντε σχημάτων ὄντων στερεῶν, ἅπερ καλεῖται καὶ μαθηματικά, ἐκ μὲν τοῦ κύβου φησὶ γεγονέναι τὴν γῆν, ἐκ δὲ τῆς πυραμίδος τὸ πῦρ, ἐκ δὲ τοῦ ὀκταέδρου C τὸν ἀέρα, ἐκ δὲ τοῦ εἰκοσαέδρου τὸ ὕδωρ, ἐκ δὲ τοῦ δωδεκαέδρου τὴν τοῦ παντὸς σφαῖραν.
10 Πλάτων δὲ καὶ ἐν τούτοις πυθαγορίζει.

ζʹ. Περὶ τάξεως κόσμου

Παρμενίδης στεφάνας εἶναι περιπεπλεγμένας ἐπαλλήλους, τὴν μὲν ἐκ τοῦ ἀραιοῦ τὴν δ' ἐκ τοῦ πυκνοῦ, μικτὰς δ' ἄλλας ἐκ φωτὸς καὶ σκότους μεταξὺ τούτων· καὶ τὸ
15 περιέχον δὲ πάσας τείχους δίκην στερεὸν ὑπάρχειν.
Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος χιτῶνα κύκλῳ καὶ ὑμένα D περιτείνουσι τῷ κόσμῳ.
Ἐπίκουρος ἐνίων μὲν κόσμων ἀραιὸν τὸ πέρας ἐνίων δὲ πυκνόν, καὶ τούτων τὰ μέν τινα κινούμενα τὰ δ' ἀκίνητα.
20 Πλάτων πῦρ πρῶτον εἶτ' αἰθέρα μεθ' ὃν ἀέρα ἐφ' ᾧ ὕδωρ, τελευταίαν δὲ γῆν· ἐνίοτε δὲ τὸν αἰθέρα τῷ πυρὶ συνάπτει.
Ἀριστοτέλης πρῶτον μὲν αἰθέρα ἀπαθῆ, πέμπτον δή τι σῶμα· μεθ' ὃν παθητὰ πῦρ ἀέρα ὕδωρ· τελευταίαν δὲ

1 *Πλάτων*] Tim. 36d sqq. || 5 *Πυθ.*] 44 (Philolaus!) A 15 D. || 12 *Παρμ.*] 28 A 37 D. || 16 *Λεύκ. Δημόκρ.*] 67 A 23 D. || 18 *Ἐπίκ.*] fr. 303 Us. || 20 *Πλάτων*] Tim. 53c || 22 *Ἀριστοτ.*] De mundo 392a 8

5 Achill. p. 37, 29 M. || 11 – p. 84, 3 Galen. § 50. Euseb. 15, 38, 1–6

1 *τὸν ὁρατὸν* Ω *ὁρ. τ.* Galen. Euseb. || 2 *δ' ὁρ. κ.* om. Laur. 31, 37 *v* || 4 *τῆς γῆς* Π | *πρώτων* et *δευτέρῳ* 𝔐M (corr. m. 2) || 6 *κύβου*] *κόσμου* M *κύκλου* Laur. 31, 37 || 11 *τοῦ κ.* Π *π. τῆς τοῦ κ. τ.* Laur. 31, 37 || 12 *ἐπ' ἀλλήλας* 𝔐 *-αις* Laur. 31, 37 || 14 *ἀλλήλας* Ω corr. Diels ex Euseb. || 16 *κύκλου* *a*[1] || 17 *περιζωννύουσι* Laur. 31, 37 || 19 *τινα* om. Laur. 31, 37 || 21 — p. 84, 1 *ἐνίοτε* u. ad *γῆν* om. A, mg. suppl. || 22 *ἀέρα* Ω | *ἀέρα ἀπαθῆ τὸν αἰθέρα* 𝔐 | *δέ τι* Ω corr. Duebn. || 23 *ὃν* M *ὃ* O

γῆν. τούτων δὲ τοῖς μὲν οὐρανίοις ἀποδεδόσθαι τὴν κυκλικὴν κίνησιν, τῶν δ' ὑπ' ἐκεῖνα τεταγμένων τοῖς μὲν κούφοις τὴν ἄνω τοῖς δὲ βαρέσι τὴν κάτω.

E *Ἐμπεδοκλῆς μὴ διὰ παντὸς ἑστῶτας εἶναι μηδ' ὡρισμένους τοὺς τόπους τῶν στοιχείων, ἀλλὰ †πάντα τοὺς† ἀλλήλων μεταλαμβάνειν.* 5

η'. Τίς ἡ αἰτία τοῦ τὸν κόσμον ἐγκλιθῆναι

Διογένης Ἀναξαγόρας μετὰ τὸ συστῆναι τὸν κόσμον καὶ τὰ ζῷα ἐκ τῆς γῆς ἐξαγαγεῖν ἐγκλιθῆναί πως τὸν κόσμον ἐκ τοῦ αὐτομάτου εἰς τὸ μεσημβρινὸν αὐτοῦ μέρος, ἴσως 10 *ὑπὸ προνοίας, ἵν' ἃ μὲν [τινα] ἀοίκητα γένηται ἃ δ' οἰκητὰ μέρη τοῦ κόσμου κατὰ ψῦξιν καὶ ἐκπύρωσιν καὶ εὐκρασίαν.*

F *Ἐμπεδοκλῆς τοῦ ἀέρος εἴξαντος τῇ τοῦ ἡλίου ὁρμῇ, ἐγκλιθῆναι τὰς ἄρκτους, καὶ τὰ μὲν βόρεια ὑψωθῆναι τὰ δὲ νότια ταπεινωθῆναι, καθ' ὃ καὶ τὸν ὅλον κόσμον.* 15

θ'. Περὶ τοῦ ἐκτὸς τοῦ κόσμου, εἰ ἔστι κενόν

Οἱ μὲν ἀπὸ Πυθαγόρου ἐκτὸς εἶναι τοῦ κόσμου κενόν, εἰς ὃ ἀναπνεῖ ὁ κόσμος καὶ ἐξ οὗ.

888 *Οἱ δὲ Στωικοί, εἰς ὃ κατὰ τὴν ἐκπύρωσιν ἀναλύεται, τὸ ἄπειρον.* 20

Ποσειδώνιος οὐκ ἄπειρον, ἀλλ' ὅσον αὔταρκες εἰς τὴν διάλυσιν [ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ κενοῦ].

4 *Ἐμπεδ.*] 31 A 35 D. || 8 *Διογ.*] 64 A 11 D. | *Ἀναξ.*] 59 A 67 D. || 13 *Ἐμπεδ.*] 31 A 58 D. || 19 *Στωικοί*] II 609 A. || 21 *Ποσειδ.*] cf. RE XXII 685 || 22 *Περὶ κεν.*] Aristot. Phys. Δ 6 213a 11 sqq.

4 Achill. p. 34, 20 M. || 7—15 Galen. § 51. Euseb. 15, 39, 1. 2 || 16 — p. 85, 3 Galen. § 52. Euseb. 15, 40, 1—4

1 *ἀποδιδόναι* **Π** || 2 *ἐπ'* **𝔐** || 4 *εἶναι* om. **Π** || 5 sic **ΜΠ𝔐** *πάντη τοῦ* Laur. 31, 37 *πάντα πως* Euseb. *πανταχῶς* Wachsmuth Bern. *πάντας τοὺς* Stob. || 7 *περὶ τοῦ τίς* etc. **𝔐** | *ἐγκεκλίσθαι* **Π** || 10 *αὑτοῦ* Diels *αὐτοῦ* **ΜΠ𝔐** || 11 [*τινα*] Diels sec. Galen. ut glossema || 14 *ἐπικλιθῆναι* **𝔐** Euseb. | *τοὺς ἄρκτους* **Μ** *τὸν κόσμον* **𝔐** || 19 *δὲ* om. **𝔐** | *τὸ* del. Diels sec. Euseb. || 22 [*ἐν — κενοῦ*] et p. 85, 1 [*ἔλεγεν*] Diels | *ἔλεγεν* tantum delevit et librum *περὶ κεν.* Posidonio attribuit Bern.

Ἀριστοτέλης [ἔλεγεν] μηδὲν εἶναι κενόν.
Πλάτων μήτ' ἐκτὸς τοῦ κόσμου μήτ' ἐντὸς μηδὲν εἶναι κενόν.

ι'. Τίνα δεξιὰ τοῦ κόσμου καὶ τίνα ἀριστερά

5 Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστοτέλης δεξιὰ τοῦ κόσμου τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ἀφ' ὧν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἀριστερὰ δὲ τὰ δυτικά. B
Ἐμπεδοκλῆς δεξιὰ μὲν τὰ κατὰ τὸν θερινὸν τροπικόν, ἀριστερὰ δὲ τὰ κατὰ τὸν χειμερινόν.

10 ια'. Περὶ οὐρανοῦ, τίς ἡ τούτου οὐσία

Ἀναξιμένης τὴν περιφορὰν τὴν ἐξωτάτω γηίνην.
Ἐμπεδοκλῆς στερέμνιον εἶναι τὸν οὐρανὸν ἐξ ἀέρος συμπαγέντος ὑπὸ πυρὸς κρυσταλλοειδῶς, τὸ πυρῶδες καὶ ⟨τὸ⟩ ἀερῶδες ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἡμισφαιρίων περιέχοντα.
15 Ἀριστοτέλης ἐκ πέμπτου σώματος ⟨...⟩ †πυρὸς ἢ† ⟨...⟩ ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ μίγματος.

ιβ'. Περὶ διαιρέσεως οὐρανοῦ, εἰς πόσους κύκλους διαιρεῖται C

Θαλῆς Πυθαγόρας οἱ ἀπ' αὐτοῦ μεμερίσθαι τὴν τοῦ 20 παντὸς οὐρανοῦ σφαῖραν εἰς κύκλους πέντε, οὕστινας προσαγορεύουσι ζώνας· καλεῖται δ' αὐτῶν ὁ μὲν ἀρκτι-

2 Πλάτων] e. g. Tim. 58a || 5 Ἀριστοτ.] De caelo. *B* 2 284b 6sqq. || 8 Ἐμπεδ.] 31 A 50 D. || 11 Ἀναξ.] 13 A 13 D. || 12 Ἐμπεδ.] 31 A 51 D. || 15 Ἀριστοτ.] v. supra p. 83, 22 || 19 Θαλ.] 11 A 13c D.

4—9 Galen. § 53. Euseb. 15, 41, 1. 2 || 10—16 Galen. § 54. Euseb. 15, 42, 1. 2 || 12 Achill. p. 34, 29 M. || 12—16 Ps.-Aristotel. erotoapocrisis, v. Rose, Hermes 9, 1875, 119 || 15.16 cf. Achill. p. 35, 1 M. || 17 — p. 86, 9 Galen. § 55

2 μηδὲν om. Laur. 31, 37 || 6.7 ἀφ' — δυτικά om. *v* || 11 γηίνην] γῆς εἶναι ci. Diels ex Galen., qui habet τὴν ἐξωτ. γῆν εἶναι || 14 ⟨τὸ⟩ Diels ex Galen. et Stob. || 15.16 lacunas indicavit Diels, ex Galen. et Achille sic restituit: Ἀριστ. ἐκ πέμπτου σώματος. ⟨sec. Stob. Parmenides etc.⟩ πύρ⟨ιν⟩ον ⟨εἶναι τὸν οὐρανόν. Ἀναξίμανδρος⟩ [ἢ] ἐκ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ μίγματος || 21 δὲ ὁ μὲν αὐτῶν *Π*

κός τε καὶ ἀειφανής, ὁ δὲ θερινὸς τροπικός, ὁ δ' ἰσημερινός, ὁ δὲ χειμερινὸς τροπικός, ὁ δ' ἀνταρκτικός τε καὶ ἀφανής· λοξὸς δὲ τοῖς τρισὶ μέσοις ὁ καλούμενος ζῳδιακὸς ὑποβέβληται, παρεπιψαύων τῶν μέσων τριῶν· πάντας δ' αὐτοὺς ὁ μεσημβρινὸς πρὸς ὀρθὰς ἀπὸ τῶν ἄρκτων ἐπὶ 5 *τὸ ἀντίξουν τέμνει.*

Πυθαγόρας πρῶτος ἐπινενοηκέναι λέγεται τὴν λόξωσιν D *τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου, ἥντινα Οἰνοπίδης ὁ Χῖος ὡς ἰδίαν ἐπίνοιαν σφετερίζεται.*

ιγ'. Τίς ἡ οὐσία τῶν ἄστρων, πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν, 10 *καὶ πῶς συνέστη*

Θαλῆς γεώδη μὲν ἔμπυρα δὲ τὰ ἄστρα.

Ἐμπεδοκλῆς πύρινα ἐκ τοῦ πυρώδους, ὅπερ ὁ ἀὴρ ἐν ἑαυτῷ περιέχων ἐξανέθλιψε κατὰ τὴν πρώτην διάκρισιν.

Ἀναξαγόρας τὸν περικείμενον αἰθέρα πύρινον μὲν εἶναι 15 *κατὰ τὴν οὐσίαν, τῇ δ' εὐτονίᾳ τῆς περιδινήσεως ἀναρπάσαντα πέτρους ἐκ τῆς γῆς καὶ καταφλέξαντα τούτους ἠστερικέναι.*

E *Διογένης κισηρώδη τὰ ἄστρα, διαπνοὰς δ' αὐτὰ νομίζει τοῦ κόσμου· πάλιν δ' ὁ αὐτὸς ἀφανεῖς μὲν λίθους, πίπτον-* 20 *τας δὲ πολλάκις ἐπὶ τὴν γῆν σβέννυσθαι, καθάπερ τὸν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς πυροειδῶς κατενεχθέντα ἀστέρα πέτρινον.*

8 *Οἰνοπ.*] 41, 7 D. || **12** *Θαλ.*] 11 A 17a D. || **13** *Ἐμπεδ.*] 31 A 53 D. || **15** *Ἀναξ.*] 59 A 71 D. || **19** *Διογ.*] 64 A 12 D.

10 – p. 87, **14** Galen. § 56. Euseb. 15, 30, 1–9 || **10** Achill. p. 40, 1 M. Theodoret. 4, 17 || **15** Achill. p. 40, 3 M. Theodoret. l. c. || **19** Achill. p. 40, 8 M. Theodoret. l. c.

1–3 *ὁ δὲ θερ. – ἀφανής* om. *v* || **1–2** *ὁ δ' ἰσημ. — τροπικός* om. 𝔐 || **2–3** *ὁ δὲ χειμ. — ἀφανής* om. Laur. 31, 37 | *ἀρκτικός τε καὶ ἀειφανής* perp. **M** || **3** *μέσος δὲ ὁ ζῳδιακὸς καλούμενος* 𝔐 || **5** *ἀπὸ τῶν ἄρκτων* om. **E** || **6** *ἀντίξον* **M** || **11** *συνεστήκασι* ***Π*** || **13** *ἐμπεδ. ἅπερ* (om. *πυρ. ἑ. τ. πυρώδ.*) Laur. 31, 37 | *αἰθὴρ* ***Π*** || **14** *ἐξέθλιψε* ***Π*** || **16** *πανδινήσεως* Laur. 31, 37 | *ἀναρπάζοντα* ***Π*** || **17** *ἐκ* ***Ω*** *ἀπὸ* Diels cum Galen. Euseb. || **19** *κισσηρώδη* ***Π*** (𝔐?) || **20** *ἀφανεῖς*] *λέγει* 𝔐 || **21** *σβεννύναι* 𝔐

Ἐμπεδοκλῆς τοὺς μὲν ἀπλανεῖς ἀστέρας συνδεδέσθαι τῷ κρυστάλλῳ, τοὺς δὲ πλανήτας ἀνεῖσθαι.

Πλάτων ἐκ μὲν τοῦ πλείστου μέρους πυρίνους, μετέχοντας δὲ καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων κόλλης δίκην.

5 Ξενοφάνης ἐκ νεφῶν ⟨μὲν⟩ πεπυρωμένων, σβεννυμένους δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀναζωπυρεῖν νύκτωρ, καθάπερ τοὺς ἄνθρακας· τὰς γὰρ ἀνατολὰς καὶ τὰς δύσεις ἐξάψεις εἶναι καὶ σβέσεις. F

Ἡρακλείδης καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἕκαστον τῶν ἀστέρων 10 κόσμον ὑπάρχειν, γῆν περιέχοντα ἀέρα τε καὶ αἰθέρα ἐν τῷ ἀπείρῳ αἰθέρι· ταῦτα δὲ τὰ δόγματα ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς φέρεται· κοσμοποιοῦσι γὰρ ἕκαστον τῶν ἀστέρων.

Ἐπίκουρος οὐδὲν ἀπογινώσκει τούτων, ἐχόμενος τοῦ ἐνδεχομένου. 889

15 ## ιδ'. Περὶ σχημάτων ἀστέρων

Οἱ Στωικοὶ σφαιρικοὺς τοὺς ἀστέρας, καθάπερ τὸν κόσμον καὶ ἥλιον καὶ σελήνην.

Κλεάνθης κωνοειδεῖς.

Ἀναξιμένης ἥλων δίκην καταπεπηγέναι τῷ κρυσταλ- 20 λοειδεῖ.

Ἔνιοι δὲ πέταλα εἶναι πύρινα, ὥσπερ ζωγραφήματα.

ιε'. Περὶ τάξεως ἀστέρων

Ξενοκράτης κατὰ μιᾶς ἐπιφανείας οἴεται κινεῖσθαι τοὺς ἀστέρας.

1 Ἐμπεδ.] 31 A 54 D. || 3 Πλάτων] Tim. 40a || 5 Ξεν.] 21 A 38 D. || 9 Ἡρακλ.] fr. 113b Wehrli | Πυθ.] cf. 44 A 18 D. adn. || 13 Ἐπίκ.] cf. Diog. Laert. 10, 90 || 16 Στωικοί] II 681 A. || 18 Κλε.] I 508 A. || 19 Ἀναξιμέν.] 13 A 14 D.

3 Achill. p. 40, 10 M. || 5 Achill. p. 40, 12 M. Theodoret. 4, 19 || 15–21 Galen. § 56a. Euseb. 15, 31, 1–3 || 16 Achill. p. 40, 21 M. Theodoret. 4, 20 || 18 Achill. p. 40, 19 M. Theodoret. ibid. || 21 Achill. p. 40, 20 M. || 22 – p. 88, 15 Galen. § 57. Euseb. 15, 46, 1–6

3 πλάτων εἶναι δὲ ἐκ 𝔐 || 4 κόλλης] κόσμου Laur. 31, 37 || 5 ⟨μὲν⟩ Diels ex Euseb. et Stob. || 15 σχήματος Π || 19 καταπεπληγέναι 𝔐 || 21 καθάπερ πέταλα 𝔐 (idem, sed ἔνιοι δὲ om. Marciani apogr. Paris. 1734) | ἐζωγραφημένα 𝔐

Οἱ δ' ἄλλοι Στωικοὶ πρὸ τῶν ἑτέρων τοὺς ἑτέρους ἐν ὕψει καὶ βάθει.

B *Δημόκριτος τὰ μὲν ἀπλανῆ πρῶτον, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς πλανήτας, ἐφ' οἷς ἥλιον φωσφόρον σελήνην.*

Πλάτων μετὰ τὴν τῶν ἀπλανῶν θέσιν πρῶτον φαίνοντα 5 *λεγόμενον τὸν τοῦ Κρόνου, δεύτερον φαέθοντα τὸν τοῦ Διός, τρίτον πυρόεντα τὸν τοῦ Ἄρεος, τέταρτον ἑωσφόρον τὸν τῆς Ἀφροδίτης, πέμπτον στίλβοντα τὸν τοῦ Ἑρμοῦ, ἕκτον ἥλιον, ἕβδομον σελήνην.*

Τῶν μαθηματικῶν τινὲς μὲν ὡς Πλάτων, τινὲς δὲ μέσον 10 *πάντων τὸν ἥλιον.*

Ἀναξίμανδρος καὶ Μητρόδωρος ὁ Χῖος καὶ Κράτης ἀνωτάτω μὲν πάντων τὸν ἥλιον τετάχθαι, μετ' αὐτὸν δὲ τὴν σελήνην, ὑπὸ δ' αὐτοὺς τὰ ἀπλανῆ τῶν ἄστρων καὶ τοὺς πλανήτας. 15

C *ιϛ'. Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς καὶ κινήσεως*

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος Κλεάνθης ἀπ' ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμὰς φέρεσθαι πάντας τοὺς ἀστέρας.

Ἀλκμαίων καὶ οἱ μαθηματικοὶ τοὺς πλανήτας τοῖς ἀπλανέσιν ἐναντίως, ἀπὸ γὰρ δυσμῶν ἐπ' ἀνατολὰς ἀντι- 20 *φέρεσθαι.*

Ἀναξίμανδρος ὑπὸ τῶν κύκλων καὶ τῶν σφαιρῶν, ἐφ' ὧν ἕκαστος βέβηκε, φέρεσθαι.

Ἀναξιμένης ⟨*οὐχ*⟩ [*ὁμοίως*] *ὑπὸ τὴν γῆν* [*καὶ*] *περὶ αὐτὴν* ⟨*δὲ*⟩ *στρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας.* 25

1 *Στωικοὶ*] II 689 A. ‖ 3 *Δημόκρ.*] 68 A 86 D. ‖ 5 *Πλάτων*] cf. 28 (Parmenides!) A 40a D. ‖ 12 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 18 D. ‖ 17 *Ἀναξαγ.*] 59 A 78 D. | *Κλε.*] I 507 A. ‖ 19 *Ἀλκ.*] 24 A 4 D. ‖ 22 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 18 D. ‖ 24 *Ἀναξιμέν.*] 13 A 14 D.

16—p. 89, 2 Galen. § 58. Euseb. 15, 47, 1—4

3 *τὰ μὲν γὰρ α* | *μετὰ δὲ ταῦτα*] *εἶτα* Laur. 31, 37 ‖ 5 *φαίνωνα* Diels ex Euseb. ‖ 6 *λέγει* 𝔐 ‖ 7 *ἄρεως* **M** ‖ 12. 13 *Ἀναξ.* — *ἥλιον* om. 𝔐 (homoeotel.) ‖ 14 *τὴν* om. 𝔐 ‖ 16 *τῆς τῶν* om. 𝔐 ‖ 20 *ἐναντίους* **Π** | *ἐναντίως* et *γὰρ* del. Diels cl. Galen. Stob. ‖ 24 emend. Diels cl. Euseb. cf. etiam Aristot., Meteor. *B* 1 354 a 28

Πλάτων καὶ οἱ μαθηματικοὶ ἰσοδρόμους εἶναι τὸν ἥλιον τὸν ἑωσφόρον τὸν στίλβοντα.

ιζ'. Πόθεν φωτίζονται οἱ ἀστέρες

Μητρόδωρος ἅπαντας τοὺς ἀπλανεῖς ὑπὸ τοῦ ἡλίου προσ- D
5 λάμπεσθαι.

Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ τρέφεσθαι τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς ἐπιγείου ἀναθυμιάσεως.

Ἀριστοτέλης μὴ δεῖσθαι τὰ οὐράνια τροφῆς· οὐ γὰρ φθαρτὰ ἀλλ' ἀίδια.

10 Πλάτων οἱ Στωικοί, ὡς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ τὰ ἄστρα ἐξ αὑτῶν τρέφεσθαι.

ιη'. Περὶ τῶν ἄστρων τῶν καλουμένων Διοσκούρων

Ξενοφάνης τοὺς ἐπὶ τῶν πλοίων φαινομένους οἷον ἀστέρας νεφέλια εἶναι κατὰ τὴν ποιὰν κίνησιν παρα-
15 λάμποντα.

Μητρόδωρος τῶν ὁρώντων ὀφθαλμῶν μετὰ δέους καὶ καταπλήξεως εἶναι στιλβηδόνας.

ιθ'. Περὶ ἐπισημασίας ἀστέρων καὶ πῶς γίνεται χειμὼν καὶ θέρος E

20 Πλάτων τὰς ἐπισημασίας τάς τε θερινὰς καὶ τὰς χειμερινὰς κατὰ τὰς τῶν ἀστέρων ἐπιτολάς τε καὶ δυσμὰς

1 Πλάτων] Tim. 38d || **4** Μητρόδ.] 70A 9D. || **6** Ἡράκλ.] 22A 11D. | Στωικοί] II 690A. || **13** Ξεν.] 21A 39D. || **16** Μητρόδ.] 70A 10D. || **20** Πλάτων] e. g. Tim. 38b–39d

3–5 Galen. § 59 || **3–11** Euseb. 15, 48, 1–4 || **12–17** Galen. § 60. Euseb. 15, 49, 1–2 || **18**–p. 90, **1** Galen. § 61

4 ἀπλαν. ⟨ἀστέρας⟩ Diels ex Euseb. Stob. | λάμπεσθαι 𝔐 || **10** καὶ ante οἱ Π | Πλάτων [οἱ Στωι]κοι⟨ν⟩ῶς τὸν κόσμον ὅλον Diels cum Euseb. || **11** αὐτῶν M𝔐 αὑτοῦ Diels cum Euseb. || **12** τῶν[1] om. 𝔐Π | ἀστέρων 𝔐Π || **18** τῶν ἀστ. 𝔐 || **20** θερ. et χειμ. trp. Laur. 31, 37 || **21** ἐπι τ ολὰς α (τ p. c. in ras. 5 litt.)

γίνεσθαι, ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν καὶ ἀπλανῶν.

Ἀναξιμένης δὲ διὰ μὲν ταῦτα μηδὲν τούτων, διὰ δὲ τὸν ἥλιον μόνον.

F *Εὔδοξος Ἄρατος κοινῶς διὰ πάντας τοὺς ἀστέρας, ἐν* 5 *οἷς φησιν* (Phaen. 10–12)·

> *'αὐτὸς γὰρ τάδε σήματ' ἐν οὐρανῷ ἐστήριξεν,*
> *ἄστρα διακρίνας· ἐσκέψατο δ' εἰς ἐνιαυτὸν*
> *ἀστέρας, οἵ κε μάλιστα τετυγμένα σημαίνοιεν.'*

κ'. Περὶ οὐσίας ἡλίου καὶ ὅτι δύο καὶ τρεῖς εἰσίν 10

Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ὀκτωκαιεικοσαπλασίονα τῆς γῆς, ἁρματίου τροχῷ ⟨παραπλήσιον⟩, τὴν ἀψῖδα [παραπλήσιον] ἔχοντα κοίλην, πλήρη πυρός, [ἧς] κατά τι μέρος 890 *ἐκφαίνουσαν διὰ στομίου τὸ πῦρ ὥσπερ διὰ πρηστῆρος αὐλοῦ· καὶ τοῦτ' εἶναι τὸν ἥλιον.* 15

Ξενοφάνης ἐκ πυριδίων τῶν συναθροιζομένων μὲν ἐκ τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως συναθροιζόντων δὲ τὸν ἥλιον· ἢ νέφος πεπυρωμένον.

Οἱ Στωικοὶ ἄναμμα νοερὸν ἐκ θαλάττης.

Πλάτων ἐκ πλείστου πυρός. 20

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος Μητρόδωρος μύδρον ἢ πέτρον διάπυρον.

3 *Ἀναξιμέν.*] 13 A 14 D. || **5** *Εὔδ.*] fr. 142 Lasserre || **11** *Ἀναξίμαν.*] 12 A 21 D. || **16** *Ξεν.*] 21 A 40 D. || **19** *Στωικοὶ*] I 501 et II 655 A. || **21** *Ἀναξαγ.*] 59 A 72 D. | *Μητρόδ.*] 70 A 11 D.

10 – p. 91, **19** Galen. § 62. Euseb. 15, 23, 1–9 || **11** Achill. p. 46, 20 M. Theodoret. 4, 22 || **16** Achill. p. 46, 10 M. Theodoret. 4, 21 || **20** Achill. p. 46, 9 M. Theodoret. 4, 21 || **21** Achill. p. 46, 12 M. Theodoret. 4, 21

1–2 *ἡλίου – ἀπλανῶν* spur. put. Diels, om. Galen. | *ἄλλων τῶν τε* Laur. 31, 37 | *πλ. τε καὶ ἀπλ.* 𝕸 || **3** *δὲ*[1] om. 𝕸 Laur. 31, 37 | *ταύτην* **MΠ** Laur. 31, 37 || **7** *τά γε* Arati codd. || **10** *οὐσίας* om. 𝕸 | *καὶ ὅτι* etc. om. **Π** || **12** *ἁρματίου τροχοῦ* 𝕸 *ἁρματείου τροχοῦ* **Π** | *παραπλ.* trp. Diels || **13** [*ἧς*] Diels cum Euseb. || **14** *ἐκφαίνουσαν* Diels *ἐκφαινούσης* **Ω** || **18** *ἐκ νεφῶν πεπυρωμένων* ci. Diels ex Euseb. cl. Galen.

Ἀριστοτέλης σφαῖραν ἐκ τοῦ πέμπτου σώματος.

Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος ὑαλοειδῆ, δεχόμενον μὲν τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ πυρὸς τὴν ἀνταύγειαν, διηθοῦντα δὲ πρὸς ἡμᾶς τὸ φῶς, ὥστε προσεοικέναι ἡλίῳ τὸ ἐν τῷ οὐρανῷ 5 *πυρῶδες τό τε δὴ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐσοπτροειδές, καὶ τρίτον* B *τὴν ἀπὸ τοῦ ἐσόπτρου κατ' ἀνάκλασιν διασπειρομένην πρὸς ἡμᾶς αὐγήν· καὶ γὰρ ταύτην προσονομάζομεν ἥλιον οἱονεὶ εἴδωλον εἰδώλου.*

Ἐμπεδοκλῆς δύο ἡλίους, τὸν μὲν ἀρχέτυπον, πῦρ ἐν 10 *τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τοῦ κόσμου πεπληρωκὸς τὸ ἡμισφαίριον, ἀεὶ καταντικρὺ τῇ ἀνταυγείᾳ ἑαυτοῦ τεταγμένον· τὸν δὲ φαινόμενον ἀνταύγειαν ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡμισφαιρίῳ τῷ τοῦ ἀέρος τοῦ θερμομιγοῦς πεπληρωμένῳ, ἀπὸ κυκλοτεροῦς τῆς ⟨αὐ⟩γῆς κατ' ἀνάκλασιν ἐγγιγνομένην εἰς τὸν* 15 *ἥλιον τὸν κρυσταλλοειδῆ, συμπεριελκομένην δὲ τῇ κινήσει τοῦ πυρίνου· ὡς δὲ βραχέως εἰρῆσθαι συντεμόντα, ἀνταύγειαν εἶναι τοῦ περὶ τὴν γῆν πυρὸς τὸν ἥλιον.* C

Ἐπίκουρος γήινον πύκνωμα κισηροειδῶς ταῖς κατατρήσεσιν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀνημμένον.

1 *Ἀριστοτ.*] De mundo *B* 392a 5 || 2 *Φιλόλ.*] 44 A 19 D. || 9 *Ἐμπεδ.*] 31 A 56 D. || 18 *Ἐπίκ.*] fr. 343 Us.

2 Achill. p. 46, 13 M. Theodoret. 4, 21 || 9 Theodoret. 4, 21 || 18 Achill. p. 46, 18 M.

2 *ὑελλοειδῆ* 𝔐 (litt. minusc. perp. lectis) || 3 *ἀνταύγειαν διηθ.*] *ἔλλαμψιν πέμποντα* 𝔐 || 4 *προσεῖναι* Voss. 2 corr. *τρισσὸν εἶναι ἥλιον* vel *τρεῖς εἶναι ἡλίους* ci. Diels cl. Achill. et p. c. Galen. || 5 *αὐτοῦ ⟨πυρῶδες⟩ καὶ* Diels ex Galen., sed subaudiendum | *κατὰ τὸ ἐσοπτ.* fort. recte ci. Diels || 7 *προσαγορεύομεν* **Π** || 9 *τὸ* Paris. 2423 Euseb. | *πῦρ ⟨ὂν⟩ ἐν* Bern. ex Stob. || 13 *τοῦ*[2] om. 𝔐 || 14 *⟨αὐ⟩γῆς* Bern. | *[ἐγ]γιγν.* edd. || 15 *συμπεριπλεκομένην* **M** Voss. 2 a. c. || 16 *βραχέος* 𝔐 | *συντεμόντα,* post passivum *εἰρῆσθαι* anacoluthum, ex antiquo glossemate irrepsisse put. Diels || 17 *γῆν*] *αὐγὴν* Laur. 31, 37, v. l. 14 || 18 *κισσηροειδὲς* **Π** | *κισηροειδῶς ⟨καὶ σπογγοειδῶς⟩,* sed locum antiquitus corruptum esse putans, Diels ex Stob.

κα΄. Περὶ μεγέθους ἡλίου

Ἀναξίμανδρος τὸν μὲν ἥλιον ἴσον τῇ γῇ εἶναι, τὸν δὲ κύκλον, ἀφ' οὗ τὴν ἐκπνοὴν ἔχει καὶ ἐφ' οὗ φέρεται, ἑπτακαιεικοσαπλασίονα τῆς γῆς.
Ἀναξαγόρας πολλαπλασίονα Πελοποννήσου. 5
Ἡράκλειτος εὖρος ποδὸς ἀνθρωπείου.
Ἐπίκουρος [πάλιν φησὶν ἐνδέχεσθαι τὰ προειρημένα πάντα ἢ] τηλικοῦτον ἡλίκος φαίνεται, μικρῷ ⟨τινι⟩ μείζω ἢ ἐλάττω.

D

κβ΄. Περὶ σχήματος ἡλίου 10

Ἀναξιμένης πλατὺν ὡς πέταλον τὸν ἥλιον.
Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ, ὑπόκυρτον.
Οἱ Στωικοὶ σφαιροειδῆ, ὡς τὸν κόσμον καὶ τὰ ἄστρα.
Ἐπίκουρος ἐνδέχεσθαι τὰ προειρημένα πάντα. 15

κγ΄. Περὶ τροπῶν ἡλίου

Ἀναξιμένης ὑπὸ πεπυκνωμένου ἀέρος καὶ ἀντιτύπου ἐξωθεῖσθαι τὰ ἄστρα.

2 Ἀναξίμαν.] 12 A 21 D. || 5 Ἀναξαγ.] 59 A 72 D. || 6 Ἡράκλ.] 22 B 3 D. || 7 Ἐπίκ.] fr. 345 Us. || 11 Ἀναξιμέν.] 13 A 15 D. || 12 Ἡράκλ.] 22 A 12 D. || 13 Στωικοὶ] II 654 A. || 15 Ἐπίκ.] fr. 344 Us. || 17 Ἀναξιμέν.] 13 A 15 D.

1–9 Galen. § 63. Euseb. 15, 24, 1–4 || 10–15 Galen. § 64. Euseb. 15, 25, 1–4. Achill. p. 46, 27 M. Theodoret. 4, 22 || 16 – p. 93, 10 Galen. § 65

3 ἀφ' οὗ τὴν ἐκπνοὴν α^2 in ras. | καὶ ὑφ' οὗ ci. Diels ex Euseb. | expectabas ὀκτωκαιεικ. cl. supra p. 90, 11, sed hic sol quantum a rotae centro distet, ibi rotae ipsius magnitudo indicatur; utrumque numerum ($28 = 4 \cdot 7$; $27 = 3^3$) def. Deichgräber || 6 εὖρος κτλ. versus heroici finis. Cleanthis esse put. Diels || 7.8 [πάλιν u. ad πάντα ἢ] ut interpolata e l. 15 del. Diels || 8 ⟨τινι⟩ Diels || 8.9 μείζων ἢ ἐλάττων Ω corr. edd. || 12 ἐπίκυρτον Laur. 31, 37. 80, 30 || 15 om. E || 17 πυκνωμένου α a. c. πυκνωμένος Laur. 31, 37. 80, 30

Ἀναξαγόρας ἀνταπώσει τοῦ πρὸς ταῖς ἄρκτοις ἀέρος, ὃν αὐτὸς συνωθῶν ἐκ τῆς πυκνώσεως ἰσχυροποιεῖ.

Ἐμπεδοκλῆς ὑπὸ τῆς περιεχούσης αὐτὸν σφαίρας κωλυόμενον ἄχρι παντὸς εὐθυπορεῖν καὶ ὑπὸ τῶν τροπικῶν E
5 *κύκλων.*

Διογένης ὑπὸ τοῦ ἀντιπίπτοντος τῇ θερμότητι ψύχους σβέννυσθαι τὸν ἥλιον.

Οἱ Στωικοὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑποκειμένης τροφῆς διέρχεσθαι τὸν ἥλιον· ὠκεανὸς δ' ἐστὶν ἡ γῆ, ἧς τὴν
10 *ἀναθυμίασιν ἐπινέμεται.*

Πλάτων Πυθαγόρας Ἀριστοτέλης παρὰ τὴν λόξωσιν τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου, δι' οὗ φέρεται λοξοπορῶν ὁ ἥλιος, καὶ κατὰ δορυφορίαν τῶν τροπικῶν κύκλων· ταῦτα δὲ πάντα καὶ ἡ σφαῖρα δείκνυσιν.

15 *κδ'. Περὶ ἐκλείψεως ἡλίου* F

Θαλῆς πρῶτος ἔφη ἐκλείπειν τὸν ἥλιον τῆς σελήνης αὐτὸν ὑποτρεχούσης κατὰ κάθετον, οὔσης φύσει γεώδους· βλέπεσθαι δὲ τοῦτο κατοπτρικῶς ὑποτιθεμένῳ τῷ δίσκῳ.

Ἀναξίμανδρος τοῦ στομίου τῆς τοῦ πυρὸς διεκπνοῆς
20 *ἀποκλειομένου.*

Ἡράκλειτος κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφήν, ὥστε τὸ μὲν κοῖλον ἄνω γίνεσθαι τὸ δὲ κυρτὸν κάτω πρὸς τὴν ἡμετέραν ὄψιν.

Ξενοφάνης κατὰ σβέσιν· ἕτερον δὲ πάλιν πρὸς ταῖς ἀνα-
25 *τολαῖς γίνεσθαι· παριστόρηκε δὲ καὶ ἔκλειψιν ἡλίου ἐφ'* 891

1 *Ἀναξαγ.*] 59 A 72 D. || 3 *Ἐμπεδ.*] 31 A 58 D. || 6 *Διογ.*] 64 A 13 D. || 8 *Στωικοὶ*] I 501 et II 658 A. || 16 *Θαλ.*] 11 A 17a D. || 19 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 21 D. || 21 *Ἡράκλ.*] 22 A 12 D. || 24 *Ξεν.*] 21 A 41 D.

15 – p. 94, 7 Galen. § 66. Euseb. 15, 50, 1–7 || 15 Achill. p. 46, 32 M. || 21 – p. 94, 2 Schol. in Plat. Remp. 498 A p. 347 Hermann

1 *ἀνταπόσει* M *ἀντιπτήσει* 𝔐 (sed *ἀντισπάσει* Paris. 2423 et *πυρὸς* pro *πρὸς* Paris. 1734) || 3 *ἐμπεριεχούσης* 𝔐 || 9 *ἡ* om. M 𝔐 || 11 *περὶ* 𝔐 *Π* (lig. cod. M, utrum sibi velit, haud discerno) || 17 *ὑπερτρεχούσης* M a. c. || 18 *κλέπεσθαι* M a. c. || 19 *τὸ τοῦ στ.* *Π* | *τῆς* om. M || 22 *τὴν* om. 𝔐

ὅλον μῆνα καὶ πάλιν ἔκλειψιν ἐντελῆ, ὥστε τὴν ἡμέραν νύκτα φανῆναι.

Ἔνιοι πύκνωμα τῶν ἀοράτως ἐπερχομένων τῷ δίσκῳ νεφῶν.

Ἀρίσταρχος τὸν ἥλιον ἵστησι μετὰ τῶν ἀπλανῶν, τὴν 5 *δὲ γῆν κινεῖ περὶ τὸν ἡλιακὸν κύκλον καὶ κατὰ τὰς ταύτης ἐγκλίσεις σκιάζεσθαι τὸν δίσκον.*

Ξενοφάνης πολλοὺς εἶναι ἡλίους καὶ σελήνας κατὰ κλίμα τῆς γῆς καὶ ἀποτομὰς καὶ ζώνας· κατά τινα δὲ καιρὸν ἐμπίπτειν τὸν δίσκον εἴς τινα ἀποτομὴν τῆς γῆς οὐκ 10 *οἰκουμένην ὑφ' ἡμῶν, καὶ οὕτως ὥσπερ κενεμβατοῦντα* B *ἔκλειψιν ὑποφαίνειν. ὁ δ' αὐτὸς τὸν ἥλιον εἰς ἄπειρον μὲν προϊέναι, δοκεῖν δὲ κυκλεῖσθαι διὰ τὴν ἀπόστασιν.*

κε'. Περὶ οὐσίας σελήνης

Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ἐννεακαιδεκαπλασίονα τῆς 15 *γῆς, ὥσπερ ⟨τὸν⟩ τοῦ ἡλίου πλήρη πυρός· ἐκλείπειν δὲ κατὰ τὰς ἐπιστροφὰς τοῦ τροχοῦ· ὅμοιον γὰρ εἶναι ἁρματίου τροχῷ κοίλην ἔχοντι τὴν ἀψῖδα καὶ πλήρη πυρός, ἔχοντι μίαν ἐκπνοήν.*

Ξενοφάνης νέφος εἶναι πεπιλημένον. 20

Οἱ Στωικοὶ μικτὴν ἐκ πυρὸς καὶ ἀέρος.

C *Πλάτων ἐκ πλείονος τοῦ πυρώδους.*

5 *Ἀρίσταρχ.*] cf. Archimed., Aren. p. 244, 9 Heib. || 8 *Ξεν.*] 21 A 41a D. || 15 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 22 D. || 20 *Ξεν.*] 21 A 43 D. || 21 *Στωικοί*] II 671 A. || 22 *Πλάτων*] Tim. 40a

14 – p. 95, 4 Galen. § 67. Euseb. 15, 26, 1–7. cf. Ioann. Lyd., De mens. 3, 12 p. 53, 6 Wünsch

1 *εὐτελῆ* M || 3 *ἔνιοι νεφῶν πύκνωσιν* Π || 4 *νεφῶν* om. Π (v. l. 3) || 7 *τὸν δίσκον* abesse malim. cf. Stob. glossa? || 12 *ὑπομένειν* 𝔐Π || 16 ⟨*τὸν*⟩ Beck ex Stob. || 17 *ὅμοιος* M || 18 *ἁρματείῳ* Π Euseb. | *ἔχοντα* 𝔐 a. c. || 19 *ἔχοντα* Diels ex Euseb. | *πνοήν* 𝔐 || 20 *πεπυρωλημένον* M (ex exemplari, quod sec. Dielsii opinionem habebat *πεπυρωμένον* with *ι λη* written above) *πεπυρωμένον* 𝔐

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος στερέωμα διάπυρον, ἔχον ἐν ἑαυτῷ πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.
Ἡράκλειτος γῆν ὁμίχλῃ περιειλημμένην.
Πυθαγόρας †κατὰ τὸ πυροειδὲς† σῶμα [σελήνης].

5 ### κϛ'. Περὶ μεγέθους σελήνης

Οἱ Στωικοὶ μείζονα τῆς γῆς ἀποφαίνονται ὡς καὶ τὸν ἥλιον.
Παρμενίδης ἴσην τῷ ἡλίῳ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ φωτίζεσθαι.

κζ'. Περὶ σχήματος σελήνης

10 Οἱ Στωικοὶ σφαιροειδῆ εἶναι ὡς τὸν ἥλιον.
Ἐμπεδοκλῆς δισκοειδῆ.
Ἡράκλειτος σκαφοειδῆ.
Ἄλλοι κυλινδροειδῆ.

κη'. Περὶ φωτισμῶν σελήνης D

15 Ἀναξίμανδρος ἴδιον αὐτὴν ἔχειν φῶς, ἀραιότερον δέ πως.
Ἀντιφῶν ἰδίῳ φέγγει λάμπειν τὴν σελήνην, τὸ δ' ἀποκρυπτόμενον περὶ αὐτὴν ὑπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ ἡλίου ἀμαυροῦσθαι, πεφυκότος τοῦ ἰσχυροτέρου πυρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν· ὃ δὴ συμβαίνειν καὶ περὶ τὰ ἄλλα
20 ἄστρα.

1 Ἀναξαγ.] 59 A 77 D. || 3 fr. Heraclidis Pont. 114a Wehrli || 4 Πυθ.] cf. infra p. 100, 11 || 6 Στωικοί] II 666 A. || 8 Παρμ.] 28 A 42 D. || 10 Στωικοί] II 667 A. || 11 Ἐμπεδ.] 31 A 60 D. || 12 Ἡράκλ.] 22 A 12 D. || 15 Ἀναξίμαν.] 12 A 22 D. || 16 Ἀντ.] cf. 87 B 27 D.

5–8 Galen. § 67a. Euseb. 15, 27, 1–2 || 9–13 Galen. § 68. Euseb. 15, 28, 1–3. Achill. p. 49, 8 M. Theodoret. 4, 24 || 14–p. 96, 8 Galen. § 69. Euseb. 15, 29, 1–4. Ioann. Lyd., De mens. 3, 12 p. 53, 14 sqq. Wünsch

3 Ἡρακλείδης suo iure ci. Fabricius ex Stob. || 4 sic *Ω*, sim. Lyd. κατοπτροειδὲς edd. ex Stob. | [σελήνης] Diels || 8 ἴσον *Π* (-ην ss. E) Euseb. | παρ' αὐτοῦ 𝔐 || 10 εἶναι om. 𝔐 | ὡς καὶ τὸν 𝔐 E || 11 post 12 sec. Galen. Euseb. Stob. Diels || 15 αὐτὸς 𝔐 || 18 ἰσχυροτάτου φωτὸς 𝔐 || 19 ὃ δὲ 𝔐 | συμβαίνει *Ω* corr. Diels ex Euseb.

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἡλίου φωτίζεσθαι τὴν σελήνην.

Ἡράκλειτος τὸ αὐτὸ πεπονθέναι τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελή-
E *νην· σκαφοειδεῖς γὰρ ὄντας τοῖς σχήμασι τοὺς ἀστέρας δεχομένους δὲ τὰς ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς ἀναθυμιάσεως αὐγὰς* 5 *φωτίζεσθαι πρὸς τὴν φαντασίαν, λαμπρότερον μὲν τὸν ἥλιον, ἐν καθαρωτέρῳ γὰρ ἀέρι φέρεσθαι, τὴν δὲ σελήνην ἐν θολωτέρῳ, διὰ τοῦτο καὶ ἀμαυροτέραν φαίνεσθαι.*

κθ'. Περὶ ἐκλείψεως σελήνης

Ἀναξίμανδρος τοῦ στομίου τοῦ περὶ τὸν τροχὸν ἐπιφραττ- 10 *ομένου.*

Βήρωσος κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπυρώτου μέρους.

Ἡράκλειτος κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς [συ]στροφήν.

F *Τῶν Πυθαγορείων τινὲς ἀνταυγείᾳ καὶ ἐπιφράξει τὸ* 15 *μὲν τῆς γῆς τὸ δὲ τῆς ἀντίχθονος· οἱ δὲ νεώτεροι κατ' ἐπινέμησιν φλογὸς κατὰ μικρὸν ἐξαπτομένης τεταγμένως, ἕως ἂν τὴν τελείαν πανσέληνον ἀποδῷ, καὶ πάλιν ἀναλόγως μειουμένης μέχρι τῆς συνόδου, καθ' ἣν τελείως σβέννυται.* 20

Πλάτων Ἀριστοτέλης οἱ Στωικοὶ οἱ μαθηματικοὶ συμφώνως τὰς μὲν μηνιαίους ἀποκρύψεις συνοδεύουσαν αὐτὴν ἡλίῳ καὶ περιλαμπομένην ποιεῖσθαι, τὰς δ' ἐκλείψεις εἰς

1 *Θαλ.*] 11 A 17b D. || 3 *Ἡράκλ.*] 22 A 12 D. || 10 *Ἀναξίμ.*] 12 A 22 D. || 12 *Βήρ.*] cf. 12 A 22 et 21 A 43 D. || 14 *Ἡράκλ.*] 22 A 12 D. || 15 *Πυθ.*] 58 B 36 D. || 21 *Ἀριστοτ.*] e. g. Metaph. *H* 4 1044b 10 | *Στωικοὶ*] II 676 A.

9 – p. 97, 3 Galen. § 70. Euseb. 15, 51, 1–5. Achill. p. 49, 9 M.

5 *δὲ* del. edd. | *τὰ* ***Ω*** pr. Voss. 2 | *αὐγὰς*] *αὐτὰ* ***Ω*** corr. Beck ex Stob. || 7 *καθαρωτάτω* **𝔐** | *γὰρ* – 8 *θολωτέρῳ* om. **M**, m. 2 mg. suppl., sed *θολερωτ.* || 8 *θολερωτέρω* ***a*** p. c. **A** Voss. 2 || 10 *Ἀναξιμένης* **M*Π*** || 12 *Βηρωσσός* ***Ω*** || 14 corr. Diels ex Euseb. || 15 *ἀνταύγειαν καὶ ἐπίφραξιν* ***Π*** || 23 *τῷ ἡλίῳ* **E**

τὸ σκίασμα τῆς γῆς ἐμπίπτουσαν, μεταξὺ μὲν ἀμφοτέρων τῶν ἀστέρων γινομένης, †μᾶλλον δὲ τῆς σελήνης ἀντιφραττομένης†.

λ'. Περὶ ἐμφάσεως αὐτῆς, διὰ τί γεώδης φαίνεται 892

5 Οἱ Πυθαγόρειοι γεώδη φαίνεσθαι τὴν σελήνην διὰ τὸ περιοικεῖσθαι αὐτὴν καθάπερ τὴν παρ' ἡμῖν γῆν μείζοσι ζῴοις καὶ φυτοῖς καλλίοσιν· εἶναι γὰρ πεντεκαιδεκαπλασίονα τὰ ἐπ' αὐτῆς ζῷα τῇ δυνάμει μηδὲν περιττωματικὸν ἀποκρίνοντα, καὶ τὴν ἡμέραν τοσαύτην τῷ μήκει.

10 Ἀναξαγόρας ἀνωμαλότητα [διὰ] τοῦ συγκρίματος διὰ τὸ ψυχρομιγὲς ἅμα καὶ γεῶδες· παραμεμῖχθαι γὰρ τῷ πυροειδεῖ τὸ ζοφῶδες· ὅθεν ψευδοφαῆ λέγεσθαι τὸν ἀστέρα.

Οἱ Στωικοὶ διὰ τὸ †ἑτεροειδὲς τῆς οὐσίας μὴ εἶναι αὐ- B
15 τῆς ἀκήρατον τὸ σύγκριμα.

λα'. Περὶ ἀποστημάτων τῆς σελήνης, πόσον ἀφέστηκε τοῦ ἡλίου

Ἐμπεδοκλῆς διπλάσιον ἀπέχειν τὴν σελήνην ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἤπερ ἀπὸ† τῆς γῆς.

20 Οἱ ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν ὀκτωκαιδεκαπλάσιον.

5 *Πυθ.*] 44 A 20 D. (Philolaus!) || 10 *Ἀναξαγ.*] 59 A 77 D. || 14 *Στωικοί*] II 669 A. || 18 *Ἐμπεδ.*] 31 A 61 D.

4–15 Galen. § 71. Euseb. 15, 52, 1–3 || 16 – p. 98, 3 Galen. § 72. Euseb. 15, 53, 1–3. Theodoret. 4, 24

1 *μὲν*] *δὲ* 𝔐 || 2.3 Stobaei et Plut. comm. mendum corrigere conatur Diels *ἡλίου δὲ τ. σελ. ἀντιφραττούσης* || 4 *καὶ διὰ τί* 𝔐 || 6 *ταύτην* 𝔐*Π* || 7 *-πλάσια* edd. || 8 *περισσομ.* M || 9 *ταύτην* α a. c. || 10 [*διὰ*] Diels ex Stob. Galen. || 11 *ψυχομ.* *Ω*, cf. Euseb. || 12 *ψευδοφαῆ*] cf. Diog. Laert. 2, 1 et Eusebii codd. *ψευδοφανῆ* α a. c. || 14 *ἀερομιγὲς* ci. Diels ex Euseb. et Stob. || 16.17 *ἀποστήματος τ. σελ. ὅ Π* || 19 Plut. et Stob. commune vitium susp. Diels, qui *τὸν ἥλιον ἀπὸ τῆς γῆς ἤπερ τὴν σελήνην* ci.

Ἐρατοσθένης τὸν ἥλιον ἀπέχειν τῆς γῆς σταδίων μυριάδας ⟨τετρακοσίας καὶ ὀκτακισμυρίας, τὴν δὲ σελήνην ἀπέχειν τῆς γῆς μυριάδας⟩ ἑβδομήκοντα ὀκτώ.

λβ'. Περὶ ἐνιαυτοῦ, πόσος ἑκάστου τῶν πλανητῶν χρόνος, καὶ τίς ὁ μέγας ἐνιαυτός 5

Ἐνιαυτός ἐστι Κρόνου μὲν ἐνιαυτῶν περίοδος λ', Διὸς δὲ ιβ', Ἄρεος δυεῖν, Ἡλίου ιβ' μῆνες· οἱ δ' αὐτοὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης, ἰσόδρομοι γάρ· σελήνης ἡμέραι λ'· οὗτος C *γὰρ ὁ τέλειος μὴν ἀπὸ φάσεως εἰς σύνοδον.*

Τὸν δὲ μέγαν ἐνιαυτὸν οἱ μὲν ἐν τῇ ὀκταετηρίδι τίθεν- 10 *ται οἱ δ' ἐν τῇ ἐννεακαιδεκαετηρίδι οἱ δ' ἐν τοῖς ἑξήκοντα ἑνὸς δέουσιν.*

Ἡράκλειτος ἐκ μυρίων ὀκτακισχιλίων ἡλιακῶν.

Διογένης ἐκ πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίων ἐνιαυτῶν τοσούτων ὅσων ὁ κατὰ Ἡράκλειτον ἐνιαυτός. ἄλλοι 15 *δὲ δι' ἑπτακισχιλίων ψοζ'.*

13 *Ἡράκλ.*] 22 A 13 D. || 14 *Διογ.*] III Diog. 28 A.

1 Ioann. Lyd., De mens. 3, 12 p. 54, 7 Wünsch || 6–16 Galen. § 73. Euseb. 15, 54

2–3 homoeoteleuto elapsa suppl. Diels ex Lydo || 4 *πλανωμένων* Π || 5 *χρ. καὶ τίς* om. Π || 7 *Ἄρεως* ΜΠ | *δυοῖν* Μ𝔐 || 9 *φάνσεως* 𝔐 *φαύσεως* A || 14 *ἐνιαυτ.*] *ἐτῶν* 𝔐

ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΤΟΜΗ

ΤΟ Γ', ΕΝ ΩΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΑΔΕ

Περιωδευκὼς ἐν τοῖς προτέροις ἐν ἐπιτομῇ τὸν περὶ τῶν οὐρανίων λόγον, σελήνη δ' αὐτῶν τὸ μεθόριον, τρέ- E
25 *ψομαι ἐν τῷ τρίτῳ πρὸς τὰ μετάρσια· ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ*

4 τοῦ om. **Π** || 6 τε om. **Π** || 13 οὐσία αὐτῆς καὶ πόση **Π** || 14 σχ. γῆς **Π** || 20 συνέστη **Π** || 21 περὶ τοῦ πῶς ἀμπώτιδες γίνονται καὶ πλημμύραι **Π** | πλ. καὶ ἅλως (om. l. 22) **M**

ἀπὸ τοῦ κύκλου τῆς σελήνης καθήκοντα μέχρι πρὸς τὴν θέσιν τῆς γῆς, ἥντινα κέντρου τάξιν ἐπέχειν τῇ περιοχῇ τῆς σφαίρας νενομίκασιν. ἄρξομαι δ' ἐντεῦθεν.

α'. Περὶ τοῦ γαλαξίου κύκλου

Κύκλος ἐστὶ νεφελοειδὴς ἐν μὲν τῷ ἀέρι διὰ παντὸς φαι- 5
νόμενος, διὰ δὲ τὴν λευκόχροιαν γαλαξίας ὀνομαζόμενος.

F *Τῶν Πυθαγορείων οἱ μὲν ἔφασαν ἀστέρος εἶναι διάκαυσιν, ἐκπεσόντος μὲν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἕδρας, δι' οὗ δὲ ἐπέδραμε χωρίου κυκλοτερῶς αὐτὸ καταφλέξαντος ἐπὶ τοῦ κατὰ Φαέθοντα ἐμπρησμοῦ· οἱ δὲ τὸν ἡλιακὸν ταύτῃ* 10 *φασὶ κατ' ἀρχὰς γεγονέναι δρόμον. τινὲς δὲ κατοπτρικὴν εἶναι φαντασίαν τοῦ ἡλίου τὰς αὐγὰς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνακλῶντος, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἴριδος καὶ ἐπὶ τῶν νεφῶν συμβαίνει.*

Μητρόδωρος διὰ τὴν πάροδον τοῦ ἡλίου· τοῦτον γὰρ 15 *εἶναι τὸν ἡλιακὸν κύκλον.*

Παρμενίδης τὸ τοῦ πυκνοῦ καὶ ἀραιοῦ μῖγμα γαλακτοειδὲς ἀποτελέσαι χρῶμα.

898 *Ἀναξαγόρας τὴν σκιὰν τῆς γῆς κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἵστασθαι τοῦ οὐρανοῦ, ὅταν ὑπὸ τὴν γῆν ὁ ἥλιος γινό-* 20 *μενος μὴ πάντα φωτίζῃ.*

Δημόκριτος πολλῶν καὶ μικρῶν καὶ συνεχῶν ἀστέρων συμφωτιζομένων ἀλλήλοις συναυγασμὸν διὰ τὴν πύκνωσιν.

Ἀριστοτέλης ἀναθυμιάσεως ξηρᾶς ἔξαψιν πολλῆς τε καὶ συνεχοῦς· καὶ οὕτω κόμην πυρὸς ὑπὸ τὸν αἰθέρα 25 *κατωτέρω τῶν πλανητῶν.*

Ποσειδώνιος πυρὸς σύστασιν ἄστρου μὲν μανοτέραν αὐγῆς δὲ πυκνοτέραν.

7 *Πυθαγ.*] 58 B 37 c D., cf. 41, 10 D. || 15 *Μητρ.*] 70 A 13 D. || 17 *Παρμ.*] 28 A 48 D. || 19 *Ἀναξ.*] 59 A 80 D. || 22 *Δημ.*] 68 A 91 D. || 24 *Ἀριστοτ.*] cf. Meteor. *Α* 8 345 a 11 || 27 *Ποσειδ.*] cf. Macrob. in somn. Scip. 1, 15, 7

4 *τοῦ* om. *Π* || 8 *οἰκείας πφ* | *περιέδραμε* E || 10 *Φαέθοντος* 𝔐 || 20 *ἐπὶ τὴν γῆν* M || 22 *καί*[1] om. M || 23 *συναγασμὸν α* || 25 *κόσμην* M | *τὴν αἰθέρα* M || 27.28 *λαμπρότερον* et *πυκνότερον* codd., corr. Beck e Stob.

β'. Περὶ κομητῶν καὶ διαττόντων καὶ δοκίδων

Τῶν ἀπὸ Πυθαγόρου τινὲς μὲν ἀστέρα φασὶν εἶναι τὸν B
κομήτην τῶν οὐκ ἀεὶ φαινομένων, διά τινος δ' ὡρι-
σμένου χρόνου περιοδικῶς ἀνατελλόντων· ἄλλοι δ' ἀνά-
5 κλασιν τῆς ἡμετέρας ὄψεως πρὸς τὸν ἥλιον, παραπλησίαν
ταῖς κατοπτρικαῖς ἐμφάσεσιν.

Ἀναξαγόρας Δημόκριτος σύνοδον ἀστέρων δυεῖν ἢ καὶ
πλειόνων κατὰ συναυγασμόν.

Ἀριστοτέλης τῆς ξηρᾶς ἐκ γῆς ἀναθυμιάσεως διάπυρον
10 σύστασιν.

Στράτων ἄστρου φῶς περιληφθὲν νέφει πυκνῷ, καθ- C
άπερ ἐπὶ τῶν λαμπτήρων γίνεται.

Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς νέφος μετάρσιον ὑπὸ μεταρσίου
φωτὸς καταυγαζόμενον. ὁμοίως δ' αἰτιολογεῖ πωγωνίαν
15 ἅλω δοκίδα κίονα καὶ τὰ συγγενῆ τούτοις, καθάπερ ἀμέ-
λει πάντες οἱ Περιπατητικοί, παρὰ τοὺς τοῦ νέφους ταυτὶ
γίνεσθαι σχηματισμούς.

Ἐπιγένης πνεύματος ἀναφορὰν γεωμιγοῦς πεπυρωμένου.

Βόηθος ἀέρος ἀνημμένου φαντασίαν.

20 Διογένης ἀστέρας εἶναι τοὺς κομήτας.

Ἀναξαγόρας τοὺς καλουμένους διάττοντας ἀπὸ τοῦ
αἰθέρος σπινθήρων δίκην καταφέρεσθαι· διὸ καὶ παρ-
αυτίκα σβέννυσθαι.

Μητρόδωρος τὴν εἰς τὰ νέφη τοῦ ἡλίου βιαίαν ἔμπτω- D
25 σιν σπινθηρίζειν.

Ξενοφάνης πάντα τὰ τοιαῦτα νεφῶν πεπυρωμένων
συστήματα ἢ κινήματα.

2 *Πυθαγ.*] Aristot. Meteor. *A* 6 342b 29 || 7 *Ἀναξαγ.*] 59 A 81 D. || 9 *Ἀριστοτ.*] Meteor. *A* 7 344a 8 || 11 *Στράτ.*] fr. 86 Wehrli || 13 *Ἡρακλ.*] fr. 116 Wehrli || 18 *Ἐπιγ.*] cf. Sen., Nat. quaest. 7, 6 sqq. || 19 *Βόη.*] III Boeth. 9 A. || 20 *Διογ.*] 64 A 15 D. || 21 *Ἀναξαγ.*] 59 A 82 D. || 24 *Μητρόδ.*] 70 A 14 D. || 26 *Ξεν.*] 21 A 44 D.

5 *πρὸς*] *εἰς* **M** | *παραπλησίως* **Π** || 9 *τὴν ἐκ τῆς ξηρᾶς ἀν.* **MΠ** *ἐκ τῆς ξηρᾶς ἀν.* **𝔐** corr. || 13 *ὑπὸ τοῦ μ.* **𝔐** || 15 *ἄλλο* **Π** || 16 *τοὺς* om. **𝔐** | *ταύτῃ* **Ω** corr. Voss. 2 mg. || 18–19 *πνεύματος — Βόηθος* om. **E** || 18 *γεομιγοῦς* **M** | *πεπυκνωμένου* **𝔐** || 19 *ἀνειμένου* **MΠ** || 21 *τοῦ* om. **𝔐** || 23 *κατασβέννυσθαι* **MΠ** || 26 *τῶν νεφῶν* **a A** || 27 *κινήματα ἢ συστήματα* **M**

γ'. Περὶ βροντῶν ἀστραπῶν κεραυνῶν πρηστήρων τε καὶ τυφώνων

Ἀναξίμανδρος ἐκ τοῦ πνεύματος ταυτὶ πάντα συμβαίνειν· ὅταν γὰρ περιληφθὲν νέφει παχεῖ βιασάμενον ἐκπέσῃ τῇ λεπτομερείᾳ καὶ κουφότητι, τότε ἡ μὲν ῥῆξις τὸν ψόφον ἡ δὲ διαστολὴ παρὰ τὴν μελανίαν τοῦ νέφους τὸν διαυγασμὸν ἀποτελεῖ. 5

E *Μητρόδωρος, ὅταν εἰς νέφος πεπηγὸς ὑπὸ πυκνότητος ἐμπέσῃ πνεῦμα, τῇ μὲν θραύσει τὸν κτύπον ἀποτελεῖ τῇ δὲ πληγῇ καὶ τῷ σχισμῷ διαυγάζει, τῇ δ' ὀξύτητι τῆς φορᾶς προσλαμβάνον τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου θερμότητα κεραυνοβολεῖ, τοῦ δὲ κεραυνοῦ τὴν ἀσθένειαν εἰς πρηστῆρα περιίστησιν.* 10

Ἀναξαγόρας, ὅταν τὸ θερμὸν εἰς τὸ ψυχρὸν ἐμπέσῃ, τοῦτο δ' ἐστὶν αἰθέριον μέρος εἰς ἀερῶδες, τῷ μὲν ψόφῳ τὴν βροντὴν ἀποτελεῖ τῷ δὲ παρὰ τὴν μελανίαν τοῦ νεφώ- 15
F *δους χρώματι τὴν ἀστραπήν, τῷ δὲ πλήθει καὶ μεγέθει τοῦ φωτὸς τὸν κεραυνόν, τῷ δὲ πολυσωματωτέρῳ πυρὶ τὸν τυφῶνα, τῷ δὲ νεφελομιγεῖ τὸν πρηστῆρα.*

Οἱ Στωικοὶ βροντὴν μὲν συγκρουσμὸν νεφῶν, ἀστραπὴν δ' ἔξαψιν ἐκ παρατρίψεως, κεραυνὸν δὲ σφοδροτέραν ἔλλαμψιν, πρηστῆρα δὲ νωχελεστέραν. 20

Ἀριστοτέλης ἐξ ἀναθυμιάσεως καὶ τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι τῆς ξηρᾶς· ὅταν οὖν ἐντύχῃ μὲν τῇ ὑγρᾷ παραβιάζηται δὲ τὴν ἔξοδον, τῇ μὲν παρατρίψει καὶ τῇ ῥήξει τὸν ψόφον τῆς βροντῆς γίνεσθαι, τῇ δ' ἐξάψει τῆς ξηρότητος τὴν ἀστραπήν· πρηστῆρας δὲ καὶ τυφῶνας τῷ πλεονασμῷ 25

3 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 23 D. || **8** *Μητρόδ.*] 70 A 15 D. || **14** *Ἀναξαγ.*] 59 A 84 D. || **20** *Στωικοί*] II 705 A. || **23** *Ἀριστοτ.*] cf. e. g. Meteor. *Γ* 1 370b 3

1 – p. 103, **2** Galen. § 76

1 *περὶ βροντῆς* mg. ***α*** || **5** *καὶ τῇ κουφ.* ***Π*** || **8** *εἰς* om. **𝔐** || **9** *τὸ πνεῦμα* **𝔐** || **11** *προλαμβάνον* ***Π*** || **14** *τὸ θερμὸν εἰς ψυχρὸν* **AE** *τὸ ψυχρὸν εἰς τὸν θερμὸν* ***α*** || **16. 17** *τοῦ* (del.) *χρώματος* (corr. in *-τι*) *τοῦ νέφους τὴν ἀστρ.* **𝔐** || **19** *νεφελοειδεῖ* ***Π*** || **23** *καὶ ταῦτα* **𝔐** || **24** *τῆς* om. **𝔐** | *παραβιάζεται* **M**

τῆς ὕλης, ἣν ἑκάτερος αὐτῶν συνεφέλκεται, θερμοτέραν μὲν ὁ πρηστὴρ παχυτέραν δ' ὁ τυφών.

δ'. Περὶ νεφῶν ὑετῶν χιόνων χαλαζῶν 894

Ἀναξιμένης νέφη μὲν γίνεσθαι παχυνθέντος ὅτι πλεῖ-
5 *στον τοῦ ἀέρος, μᾶλλον δ' ἐπισυναχθέντος ἐκθλίβεσθαι τοὺς ὄμβρους, χιόνα δ' ἐπειδὰν τὸ καταφερόμενον ὕδωρ παγῇ, χάλαζαν δ' ὅταν συμπεριληφθῇ τῷ ὑγρῷ πνεῦμά τι.*

Μητρόδωρος ἀπὸ τῆς ὑδατώδους ἀναφορᾶς συνίστασθαι τὰ νέφη.

10 *Ὁ δ' Ἐπίκουρος ἀπὸ τῶν ἀτόμων· στρογγυλαίνεσθαι δὲ τὴν χάλαζαν καὶ τὸν ὑετὸν ἀπὸ τῆς μακρᾶς καταφορᾶς ὑποπεπλασμένον.*

ε'. Περὶ ἴριδος

Τῶν μεταρσίων παθῶν τὰ μὲν καθ' ὑπόστασιν γίνεται B
15 *οἷον ὄμβρος χάλαζα, τὰ δὲ κατ' ἔμφασιν ἰδίαν οὐκ ἔχοντα ὑπόστασιν· αὐτίκα γοῦν πλεόντων ἡμῶν ἡ ἤπειρος κινεῖσθαι δοκεῖ· ἔστιν οὖν κατ' ἔμφασιν ἡ ἶρις.*

Πλάτων φησὶ Θαύμαντος αὐτὴν γενεαλογῆσαι τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὸ θαυμάσαι ταύτην. Ὅμηρος (*P* 547)

20 *'ἠύτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσει'.*

διὸ καὶ ἐμυθεύσαντό τινες αὐτὴν ταύρου κεφαλὴν ἔχουσαν ἀναρροφεῖν τοὺς ποταμούς.

4 *Ἀναξιμέν.*] 13 A 17 D. || **8** *Μητρόδ.*] 70 A 16 D. || **10** *Ἐπίκ.*] fr. 349 Us. || **18** *Πλάτων*] Theaet. 155d

3–12 Galen. § 77 || **13** – p. 105, 9 Galen. § 78

3 *καὶ χαλαζῶν* 𝔐 | *περὶ χίονος χαλάζης* mg. *α* om., in mg. suppl. A || **7** *χάλαζα* M | *τι ὑγρῷ πνεύματι* M*Π* *τι τῷ ὑγρῷ πνευματι⟨κόν⟩* Diels sec. Stob. || **10** *ἀτμῶν* *Ω* corr. Diels sec. Galen. Stob. | *στρογγύλεσθαι* 𝔐 || **12** *ὑποπεπλησμένον* *Π* *ὑποκεκλασμένον* Beck *συμπεπιλημένον* Voss. 2 corr. (*compactilem* Bu.) || **13** *περὶ τῶν μεταρσίων περὶ ἴριδος τὸ λεγόμενον τόξον* mg. *α* || **18** *ἐκ θαύματος* 𝔐 *θαύματος* M | *γενεαλογεῖσθαι* 𝔐

Πῶς οὖν γίνεται ἶρις; ὁρῶμεν δὴ κατὰ γραμμὰς ἢ κατ' C εὐθείας ἢ κατὰ καμπύλας ἢ κατ' ἀνακλωμένας, γραμμὰς ἀδήλους λόγῳ θεωρητὰς καὶ ἀσωμάτους. κατὰ μὲν οὖν εὐθείας ὁρῶμεν τὰ ἐν ἀέρι καὶ τὰ διὰ τῶν λίθων τῶν διαυγῶν καὶ κεράτων· λεπτομερῆ γὰρ ταῦτα πάντα. καμπύλας 5 δὲ γραμμὰς καθ' ὕδατος βλέπομεν γινομένας· κάμπτεται γὰρ ἡ ὄψις βίᾳ διὰ τὴν πυκνοτέραν τοῦ ὕδατος ὕλην· διὸ καὶ τὴν κώπην ἐν τῇ θαλάσσῃ μακρόθεν καμπτομένην ὁρῶμεν. τρίτος τρόπος τοῦ βλέπειν τὰ ἀνακλώμενα ὡς τὰ κατοπτρικά· ἔστιν οὖν τὸ τῆς ἴριδος πάθος τοιοῦτον. 10 D δεῖ γὰρ ἐπινοῆσαι τὴν ὑγρὰν ἀναθυμίασιν εἰς νέφος μεταβάλλουσαν, εἶτ' ἐκ τού⟨του⟩ κατὰ βραχὺ εἰς μικρὰς ῥανίδας νοτιζούσας· ὅταν οὖν ὁ ἥλιος γένηται εἰς δυσμάς, ἀνάγκη πᾶσα ἶριν ἄντικρυς ἡλίου φαίνεσθαι, ὅτε ἡ ὄψις προσπεσοῦσα ταῖς ῥανίσιν ἀνακλᾶται, ὥστε γίνεσθαι τὴν 15 ἶριν. εἰσὶ δ' αἱ ῥανίδες οὐ σχήματος μορφή, ἀλλὰ χρώματος· καὶ ἔχει τὸ μὲν πρῶτον φοινικοῦν, τὸ δὲ δεύτερον ἁλουργὲς καὶ πορφυροῦν, τὸ δὲ τρίτον κυάνεον καὶ πράσινον. μήποτ' οὖν τὸ μὲν φοινίκεον, ὅτι ἡ λαμπρότης τοῦ ἡλίου προσπεσοῦσα καὶ ἡ ἀκραιφνὴς λαμπηδὼν ἀνακλωμένη 20 ἐρυθρὸν ποιεῖ καὶ φοινικοῦν τὸ χρῶμα· τὸ δὲ δεύτερον E μέρος ἐπιθολούμενον καὶ ἐκλυόμενον μᾶλλον τῆς λαμπηδόνος διὰ τὰς ῥανίδας ἁλουργές· ἄνεσις γὰρ τοῦ ἐρυθροῦ τοῦτο. ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπιθολούμενον τὸ διορίζον εἰς τὸ πράσινον μεταβάλλει. ἔστιν οὖν τοῦτο δοκιμάσαι δι' ἔργων· 25 εἰ γάρ τις ἄντικρυς τῶν ἡλίου ἀκτίνων λάβῃ ὕδωρ καὶ πυτίσῃ, αἱ δὲ ῥανίδες ἀνάκλασιν πρὸς τὸν ἥλιον λάβωσιν, εὑρήσει γινομένην ἶριν· καὶ οἱ ὀφθαλμιῶντες δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ὅταν εἰς τὸν λύχνον ἀποβλέψωσιν.

1 *γοῦν* **Π** || 3 *ἀδήλους* del. Diels || 9 *ἀνακτώμενα* **M** || 12 *ἐκ τοῦ* **MΠ** om. **𝔐** suppl. Diels sec. Galen. || 14 *πᾶσαν* **Π** Galen. || 15 *ῥαννίσιν* **M** || 16 *μορφαί* Diels sec. Galen. || 19 *μήποτε τὸ* Diels sec. Galen. || 24 *μᾶλλον* **M𝔐** *πάλιν* **Π** | *διορίζον* **M𝔐Π** Stob. *δροσίζον* Diels sec. Galen. | *τὸ* om. **𝔐** || 27 *πιτύσει* **M𝔐Π** corr. Diels || 28 *ἐγγινομένην* Diels sec. Galen.

Ἀναξιμένης ἶριν γίνεσθαι κατ᾽ αὐγασμὸν ἡλίου πρὸς νέφει πυκνῷ καὶ παχεῖ καὶ μέλανι παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὰς ἀκτῖνας εἰς τὸ πέραν διακόπτειν ἐπισυνισταμένας αὐτῷ.

Ἀναξαγόρας ἀνάκλασιν ἀπὸ νέφους πυκνοῦ τῆς ἡλιακῆς F
5 *περιφεγγείας, καταντικρὺ δὲ τοῦ κατοπτρίζοντος αὐτὴν ἀστέρος διὰ παντὸς ἵστασθαι. παραπλησίως δὲ αἰτιολογεῖται τὰ καλούμενα παρήλια, γινόμενα δὲ κατὰ τὸν Πόντον.*

Μητρόδωρος, ὅταν διὰ νεφῶν ἥλιος διαλάμψῃ, τὸ μὲν νέφος κυανίζειν τὴν δ᾽ αὐγὴν ἐρυθραίνεσθαι.

10 *ϛ΄. Περὶ ῥάβδων*

Τὰ κατὰ τὰς ῥάβδους καὶ ἀνθηλίους συμβαίνοντα μίξει τῆς ὑποστάσεως καὶ ἐμφάσεως ὑπάρχει, τῶν μὲν νεφῶν 895 *ὁρωμένων, οὐ κατ᾽ οἰκεῖον δὲ χρῶμα, ἀλλ᾽ ἕτερον ὅπερ κατ᾽ ἔμφασιν φαίνεται. ἐν δὲ τούτοις πᾶσι τά τε κατὰ*
15 *φύσιν καὶ τὰ ἐπίκτητα ὅμοια συμβαίνει πάθη.*

ζ΄. Περὶ ἀνέμων

Ἀναξίμανδρος ἄνεμον εἶναι ῥύσιν ἀέρος, τῶν λεπτοτάτων ἐν αὐτῷ καὶ ὑγροτάτων ὑπὸ τοῦ ἡλίου κινουμένων ἢ τηκομένων.

20 *Οἱ Στωικοὶ πᾶν πνεῦμα ἀέρος εἶναι ῥύσιν, ταῖς τῶν τόπων δὲ παραλλαγαῖς τὰς ἐπωνυμίας παραλλάττουσαν·* B *οἷον ⟨τὸν⟩ ἀπὸ τοῦ ζόφου καὶ τῆς δύσεως ζέφυρον, ⟨τὸν δ᾽⟩ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ τοῦ ἡλίου ἀπηλιώτην, τὸν δ᾽ ἀπὸ τῶν ἄρκτων βορέαν, τὸν δ᾽ ἀπὸ τῶν νοτίων λίβα.*

1 *Ἀναξιμέν.*] 13A 18D. || 4 *Ἀναξαγ.*] 59A 86D. || 8 *Μητρόδ.*] 70A 17D. || 17 *Ἀναξίμαν.*] 12A 24D. || 20 *Στωικοί*] II 697A.

16 – p. 106, 5 Galen. § 79 || 17 Achill. p. 68, 11 M.

3 *διακόψαι* **Π** || 5 *περιφεγγίας* **M 𝔐** | *αὐτὸν* **Π** || 6 *φυσιολογεῖται* **Π** || 7 *τὸν* om. **𝔐** || 8 *ὁ ἥλ.* **𝔐** || 12 *ὑπάρχειν* **Π** || 14 *κατὰ τὴν ἔμφασιν* **MΠ** || 15 *καὶ κατὰ ἐπίκτησιν ὅμοια* **Π** || 17 *τὴν λεπτοτάτην* **𝔐** || 18 *ὑγροτάτην* **𝔐** || 18. 19 *κινουμένην ἢ τηκομένην* **𝔐** || 21 *παραλλάττουσιν* **MΠ** || 22 ⟨*τὸν*⟩ Diels sec. Galen. | *ἀπό τε ψόφου* **𝔐** || 22. 23 ⟨*τὸν δ᾽*⟩ Diels || 23 *καὶ* om. **M 𝔐** || 24 *ἄρκτων εἶναι βορέαν* **Π**

Μητρόδωρος ἐξ ὑδατώδους ἀναθυμιάσεως διὰ τὴν ἡλιακὴν ἔκκαυσιν γίνεσθαι ὁρμὴν πνευμάτων †θείων†. τοὺς δ' ἐτησίας πνεῖν τοῦ πρὸς ταῖς ἄρκτοις παχυνθέντος ἀέρος, ὑποχωροῦντι τῷ ἡλίῳ κατὰ τὴν θερινὴν τροπὴν ἐπισυρρέοντος. 5

η'. Περὶ χειμῶνος καὶ θέρους

C *Ἐμπεδοκλῆς καὶ οἱ Στωικοὶ χειμῶνα μὲν γίνεσθαι τοῦ ἀέρος ἐπικρατοῦντος τῇ πυκνώσει καὶ εἰς τὸ ἀνωτέρω βιαζομένου, θερείαν δὲ τοῦ πυρός, ὅταν εἰς τὸ κατωτέρω βιάζηται.*

Περιγεγραμμένων δέ μοι τῶν μεταρσίων, ἐφοδευθήσεται καὶ τὰ πρόσγεια. 10

θ'. Περὶ γῆς καὶ τίς ἡ ταύτης οὐσία καὶ πόσαι

Θαλῆς καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ μίαν εἶναι τὴν γῆν.

Ἱκέτης ὁ Πυθαγόρειος δύο, ταύτην καὶ τὴν ἀντίχθονα.

Οἱ Στωικοὶ τὴν γῆν μίαν καὶ πεπερασμένην. 15

D *Ξενοφάνης ἐκ τοῦ κατωτέρω μέρους εἰς ἄπειρον [μέρος] ἐρριζῶσθαι, ἐξ ἀέρος δὲ καὶ πυρὸς συμπαγῆναι.*

Μητρόδωρος τὴν μὲν γῆν ὑπόστασιν εἶναι καὶ τρύγα τοῦ ὕδατος, τὸν δ' ἥλιον τοῦ ἀέρος.

ι'. Περὶ σχήματος γῆς 20

Θαλῆς καὶ οἱ Στωικοὶ καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν σφαιροειδῆ τὴν γῆν.

1 *Μητρόδ.*] 70 A 18 D. || **7** *Ἐμπεδ.*] 31 A 65 D. | *Στωικοί*] II 696 A. || **14** *Ἱκ.*] 50, 2 D. p. 237 M. || **15** *Στωικοί*] II 647 A. || **16** *Ξεν.*] 21 A 47 D. || **18** *Μητρόδ.*] 70 A 20 D. || **21** *Στωικοί*] II 648 A.

1 Achill. p. 68, 12 M. || **6–9** Galen. § 80 || **12–19** Galen. § 81. Euseb. 15, 55, 1–5 || **20** – p. 107, 5 Galen. § 82. Euseb. 15, 56, 1–5

1 *ἐξ* om. **MΠ** || **2** *θείων*] *θερμῶν* dub. Diels sec. Diog. Laert. 10, 104 || **3** *ἐτησίους* **𝔐** || **5** *ἐπισυρρέοντας* **Ω** corr. Diels || **9** *θερείαν* **M𝔐¹Π** *θέρος* **𝔐²** in mg. sec. Galen. || **12** *καὶ τίς ἡ οὐσία αὐτῆς καὶ πόση* **Π** om. **α** || **13–19** om., in sup. mg. add. **A** || **14** *οἰκέτης* **Π** || **15** *καὶ* om. **Π** || **16** *κάτω* **EA** *κατωτέρου* **Mα** | *μέρος*] *βάθος* **EA** del. Diels || **20** om. **αA**

Ἀναξίμανδρος λίθῳ κίονι τὴν γῆν προσφερῆ· τῶν ἐπιπέδων . . .
Ἀναξιμένης τραπεζοειδῆ.
Λεύκιππος τυμπανοειδῆ.
5 Δημόκριτος δισκοειδῆ μὲν τῷ πλάτει κοίλην δὲ τῷ μέσῳ.

ια'. Περὶ θέσεως γῆς E

Οἱ ἀπὸ Θάλεω τὴν γῆν μέσην.
Ξενοφάνης πρώτην, εἰς ἄπειρον ⟨γὰρ⟩ ἐρριζῶσθαι.
Φιλόλαος ὁ Πυθαγόρειος τὸ μὲν πῦρ μέσον, τοῦτο γὰρ
10 εἶναι τοῦ παντὸς ἑστίαν· δευτέραν δὲ τὴν ἀντίχθονα, τρίτην δ' ἣν οἰκοῦμεν γῆν ἐξ ἐναντίας κειμένην τε καὶ περιφερομένην τῇ ἀντίχθονι· παρ' ὃ καὶ μὴ ὁρᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἐν τῇδε τοὺς ἐν ἐκείνῃ.
Παρμενίδης πρῶτος ἀφώρισε τῆς γῆς τοὺς οἰκουμέ-
15 νους τόπους ὑπὸ ταῖς δυσὶ ζώναις ταῖς τροπικαῖς.

ιβ'. Περὶ ἐγκλίσεως γῆς F

Λεύκιππος παρεκπεσεῖν τὴν γῆν εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη διὰ τὴν ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς ἀραιότητα, ἅτε δὴ πεπηγότων τῶν βορείων διὰ τὸ κατεψῦχθαι τοῖς κρυμοῖς,
20 τῶν δ' ἀντιθέτων πεπυρωμένων.
Δημόκριτος διὰ τὸ ἀσθενέστερον εἶναι τὸ μεσημβρινὸν τοῦ περιέχοντος αὐξομένην τὴν γῆν κατὰ τοῦτο ἐγκλιθῆναι· τὰ γὰρ βόρεια ἄκρατα τὰ δὲ μεσημβρινὰ κέκραται· ὅθεν κατὰ τοῦτο βεβάρηται, ὅπου περισσή ἐστι τοῖς καρ-
25 ποῖς καὶ τῇ αὔξῃ.

1 Ἀναξίμαν.] 12 A 25 D. || 3 Ἀναξιμέν.] 13 A 20 D. || 4 Λεύκ.] 67 A 26 D. || 5 Δημόκρ.] 68 A 94 D. || 7 Θάλ.] 11 A 15 D. || 8 Ξεν.] 21 A 47 D. || 9 Φιλόλ.] 44 A 17 D. || 14 Παρμ.] 28 A 44a D. || 17 Λεύκ.] 67 A 27 D. || 21 Δημόκρ.] 68 A 96 D.

6–15 Galen. § 83. Euseb. 15, 57, 1–4

1 τῇ γῇ M 𝔐 || 5 τὸ μέσον Ω corr. Diels sec. Euseb. et Galen. || 8 ⟨γὰρ⟩ Diels sec. Euseb. || 11 τὴν οἰκουμένην γῆν Diels sec. Galen. et Euseb. || 13 ἐν[1] om. 𝔐 || 16 om. α || 22 αὐξανομένην 𝔐 || 25 αὐξήσει Π

896 *ιγ΄. Περὶ κινήσεως γῆς*

Οἱ μὲν ἄλλοι μένειν τὴν γῆν.

Φιλόλαος δ᾽ ὁ Πυθαγόρειος κύκλῳ περιφέρεσθαι περὶ τὸ πῦρ κατὰ κύκλον λοξὸν ὁμοιοτρόπως ἡλίῳ καὶ σελήνῃ.

Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς καὶ Ἔκφαντος ὁ Πυθαγόρειος 5 *κινοῦσι μὲν τὴν γῆν, οὐ μήν γε μεταβατικῶς, ⟨ἀλλὰ τρεπτικῶς⟩ τροχοῦ δίκην ἐνηξονισμένην, ἀπὸ δυσμῶν ἐπ᾽ ἀνατολὰς περὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς κέντρον.*

Κατ᾽ ἀρχὰς μὲν πλάζεσθαι τὴν γῆν φησιν ὁ Δημόκριτος διά τε μικρότητα καὶ κουφότητα, πυκνωθεῖσαν δὲ 10 B *τῷ χρόνῳ καὶ βαρυνθεῖσαν καταστῆναι.*

ιδ΄. Περὶ διαιρέσεως γῆς, πόσαι εἰσὶ ζῶναι αὐτῆς

Πυθαγόρας τὴν γῆν ἀναλόγως τῇ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ σφαίρᾳ διῃρῆσθαι εἰς πέντε ζώνας, ἀρκτικὴν θερινὴν χειμερινὴν ἀνταρκτικὴν ἰσημερινήν, ὧν ἡ μέση τὸ †μέ- 15 *σον† τῆς γῆς ὁρίζει, παρ᾽ αὐτὸ τοῦτο διακεκαυμένη καλουμένη· ἡ δ᾽ οἰκητή [ἐστιν ἡ μέση τῆς θερινῆς καὶ χειμερινῆς, εὔκρατός τις οὖσα] . . .*

ιε΄. Περὶ σεισμῶν γῆς

C *Θαλῆς μὲν καὶ Δημόκριτος ὕδατι τὴν αἰτίαν τῶν σεισ-* 20 *μῶν προσάπτουσιν.*

3 *Φιλόλ.*] 44 A 21 D. || 5 *Ἡρακλ.*] fr. 104 Wehrli | *Ἐκφ.*] 51, 5 D. || 9 *Δημόκρ.*] 68 A 95 D. || 20 *Δημόκρ.*] cf. Aristot., Meteor. *B* 7 365b 1

1–11 Galen. § 84. Euseb. 15, 58, 1–4 || 12–18 Galen. § 85 || 19 – p. 110, 13 Galen. § 86

4 *κύκλον λοξοῦ* *Ω* corr. Re. || 6 ⟨*ἀλλὰ τρεπτ.*⟩ Diels sec. Euseb. || 7 *ἐνιζωνισμένην* M *ἐνιζομένην* *Π* *ἐνι* – spat. 4 litt. 𝔐 corr. Re. (*ἐναξονίζω*) || 9 *Δημόκριτος* ante *κατ᾽* trp. et *φησιν* del. edd. || 10 *κουφ. καὶ μικρ.* 𝔐 || 13 *οὐρανοῦ* del. Diels sec. Galen. || 15 *ἀνταρκτικὴν* om. M 𝔐 post *ἀρκτ.* trp. Diels | *μέσον*] an *θερμόν*? || 17 inde ab *ἐστιν* glossema put. Diels | *οἰκητήριον* A E

Οἱ δὲ Στωικοί φασι· 'σεισμός ἐστι τὸ ἐν τῇ γῇ ὑγρὸν εἰς ἀέρα διακρινόμενον καὶ ἐκπῖπτον'.

Ἀναξιμένης ξηρότητα καὶ ὑγρότητα τῆς γῆς αἰτίαν τῶν σεισμῶν, ὧν τὴν μὲν αὐχμοὶ γεννῶσι τὴν δ' ἐπομβρίαι.

5 *Ἀναξαγόρας ἀέρος ὑποδύσει τῇ μὲν πυκνότητι τῆς ἐπιφανείας προσπίπτοντος, τῷ δ' ἔκκρισιν λαβεῖν μὴ δύνασθαι τρόμῳ τὸ περιέχον κραδαίνοντος.*

Ἀριστοτέλης διὰ τὴν τοῦ ψυχροῦ ⟨τῷ θερμῷ⟩ πανταχόθεν ἀντιπερίστασιν, κάτωθεν καὶ ἄνωθεν αὐτῷ περι-
10 *στάντος· τὸ γὰρ θερμὸν ἀνωτέρω γενέσθαι σπεύδει ἅτε δὴ κοῦφον ὄν· διὰ τοῦτο ἐν ἀπολήψει γινομένης τῆς ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως τῇ σφηνώσει καὶ τοῖς ἀντελιγμοῖς δια-* D
ταράττεσθαι.

Μητρόδωρος μηδὲν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ σῶμα κινεῖσθαι,
15 *εἰ μή τις προώσειεν ἢ καθελκύσειε κατ' ἐνέργειαν· διὸ μηδὲ τὴν γῆν, ἅτε δὴ κειμένην φυσικῶς, κινεῖσθαι, τόπους δέ τινας αὐτῆς νοστεῖν τοῖς †ἄλλοις . . .*

Παρμενίδης Δημόκριτος διὰ τὸ πανταχόθεν ἴσον ἀφεστῶσαν μένειν ἐπὶ τῆς ἰσορροπίας, οὐκ ἔχουσαν αἰτίαν
20 *δι' ἣν δεῦρο μᾶλλον ἢ ἐκεῖσε ῥέψειεν ἄν· διὰ τοῦτο μόνον μὲν κραδαίνεσθαι μὴ κινεῖσθαι δέ.*

Ἀναξιμένης διὰ τὸ πλάτος ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι.

Οἱ δέ φασιν ἐφ' ὕδατος, καθάπερ τὰ πλαταμώδη καὶ E
σανιδώδη ἐπὶ τῶν ὑδάτων· διὰ τοῦτο κινεῖσθαι.

25 *Πλάτων πάσης μὲν κινήσεως ἓξ εἶναι περιστάσεις, ἄνω καὶ κάτω, ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ θάτερα, ἔμπροσθεν καὶ ὀπι-*

1 *Στωικοί*] II 707 A. || 3 *Ἀναξιμέν.*] 13 A 21 D. || 5 *Ἀναξαγ.*] 59 A 89 D. || 8 *Ἀριστοτ.*] Meteor. *B* 8 365b 21 || 14 *Μητρόδ.*] 70 A 21 D. || 18 *Παρμ.*] 28 A 44 D. | *Δημόκρ.*] cf. 68 A 98 D. || 22 *Ἀναξιμέν.*] 13 A 20 D.

3 *ὑγρότητα* edd. Galeni *ἀραιότητα* **Ω** || 6 *τὸ δὲ* **M** || 7 *κραδαίνεσθαι* **M 𝔐** || 8 *τῷ θερμῷ* des. Re. || 9 *αὐτῇ* **Ω** corr. Re. || 11 *ἀπολείψει* **𝔐** || 12 *ἀντελ.* **Ω** *ἀνθελ.* Diels || 15 *προσώσειεν* **Ω** corr. Duebn. || 17 *νοσεῖν* **M** Bern. cl. Aristoph., Thesm. 872 *νοστεῖν* def. Diels cl. Aristot., Met. *B* 7 365b 12 | *σάλοις* dub. Diels Bern. || 20 *ἐκεῖ* **𝔐** || 23 *πλατανώδη* **Π** || 24 *διὰ τοῦτο κινεῖσθαι* om. **𝔐** || 26 *καί*[1] om. **Π**

σθεν· κατ' οὐδεμίαν δὲ τούτων ἐνδέχεσθαι τὴν γῆν κινεῖσθαι, ἐν τῷ πανταχόθεν κατωτάτω κειμένην· μένειν μὲν ἀκίνητον, μηδὲν ἔχουσαν ἐξαίρετον εἰς τὸ ῥέψαι μᾶλλον, τόπους δ' αὐτῆς κατ' ἀραιότητα σαλεύεσθαι.

Ἐπίκουρος ἐνδέχεσθαι μὲν ὑπὸ πάχους ἀέρος τοῦ ὑπο- 5
F *κειμένου ὑδατώδους ὄντος ἀνακρουομένην αὐτὴν καὶ οἷον ὑποτυπτομένην κινεῖσθαι· ἐνδέχεσθαι δὲ καὶ σηραγγώδη τοῖς κατωτέρω μέρεσι καθεστῶσαν ὑπὸ τοῦ διασπειρομένου πνεύματος εἰς τὰς ἀντροειδεῖς κοιλότητας ἐμπίπτοντος σαλεύεσθαι.* 10

ις'. Περὶ θαλάσσης, πῶς συνέστη καὶ πῶς ἐστι πικρά

Ἀναξίμανδρος τὴν θάλασσάν φησιν εἶναι τῆς πρώτης ὑγρασίας λείψανον, ἧς τὸ μὲν πλεῖον μέρος ἀνεξήρανε τὸ πῦρ τὸ δ' ὑπολειφθὲν διὰ τὴν ἔκκαυσιν μετέβαλεν.

Ἀναξαγόρας τοῦ κατ' ἀρχὴν λιμνάζοντος ὑγροῦ περι- 15
καέντος ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς περιφορᾶς καὶ τοῦ λιπαροῦ ἐξ-
897 *ατμισθέντος εἰς ἁλυκίδα καὶ πικρίαν τὸ λοιπὸν ὑποστῆναι.*

Ἐμπεδοκλῆς ἱδρῶτα τῆς γῆς ἐκκαιομένης ὑπὸ τοῦ ἡλίου διὰ τὴν ἐπιπόλαιον †πλῆσιν†.

Ἀντιφῶν ἱδρῶτα θερμοῦ, ἐξ οὗ τὸ περιληφθὲν ὑγρὸν 20
ἀπεκρίθη, τῷ καθεψηθῆναι †παραλυκίσασα†, ὅπερ ἐπὶ παντὸς ἱδρῶτος συμβαίνει.

5 *Ἐπίκ.*] fr. 350 Us. || 12 *Ἀναξίμαν.*] 12 A 27 D. || 15 *Ἀναξαγ.*] 59 A 90 D. || 18 *Ἐμπεδ.*] 31 A 66 D. || 20 *Ἀντ.*] 87 B 32 D.

11 – p. 111, 7 Galen. § 87. Euseb. 15, 59, 1–6

2 ante *ἐν* Aëtium *ἀλλ'* habuisse put. Diels | *κατωτάτην* *Ω* corr. Bonon. 3635 Diels | *οὖν* post *μὲν* ci. Duebn. || 3 *ῥέπειν* *Π* || 5 *τοῦ πάχους* *Π* || 6 *αὐτὴν* *Π* *δι' αὐτὴν* M *ὑπ' αὐτοῦ* 𝔐 || 13 *πλεῖστον* 𝔐 | *ἐξήρανε* 𝔐 || 16 *λιπαροῦ* *Ω* *λεπτοτέρου* dub. Diels || 18 *ἐκκαιόμενον* 𝔐 || 19 *ἐπιπόλαιον πλύσιν* 𝔐 *ἐπὶ τὸ πλεῖον πίλησιν* Diels sec. Duebn. ex Euseb. || 20 *περιλειφθὲν* M 𝔐 Bern. || 21 *ὑπεκρίθη* 𝔐 | *κατεψηθῆναι* *Ω* corr. Diels sec. Euseb. | *παρακυλίσασα* *Π* *παραλυκίσαντα* Xyl. *παραλυκίσαν* Voss. 2 corrector | corruptum, etiam 20 *θερμοῦ* susp. Diels

Μητρόδωρος διὰ τὸ διηθεῖσθαι διὰ τῆς γῆς μετειληφέναι τοῦ περὶ αὐτὴν πάχους, καθάπερ τὰ διὰ τῆς τέφρας ὑλιζόμενα.

Οἱ ἀπὸ Πλάτωνος τοῦ στοιχειώδους ὕδατος τὸ μὲν ἐξ 5 *ἀέρος κατὰ περίψυξιν συνιστάμενον γλυκὺ γίνεσθαι, τὸ δ' ἀπὸ γῆς κατὰ περίκαυσιν καὶ ἐκπύρωσιν ἀναθυμιώμενον ἁλμυρόν.*

ιζ'. Πῶς ἀμπώτιδες γίνονται καὶ πλήμμυραι B

Ἀριστοτέλης Ἡρακλείδης ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰ πλεῖστα 10 *τῶν πνευμάτων κινοῦντος καὶ συμπεριφέροντος· ὑφ' ὧν ἐμβαλλόντων μὲν προωθουμένην ἀνοιδεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θάλασσαν, καὶ παρασκευάζειν τὴν πλήμμυραν, καταληγόντων δ' ἀντιπερισπωμένην ὑποβαίνειν, ὅπερ εἶναι τὴν ἄμπωτιν.*

15 *Πυθέας ὁ Μασσαλιώτης τῇ πληρώσει τῆς σελήνης τὰς πλημμύρας γίνεσθαι τῇ δὲ μειώσει τὰς ἀμπώτιδας.*

Πλάτων ἐπὶ τὴν αἰώραν φέρεται τῶν ὑδάτων· εἶναι C *γάρ τινα αἰώραν διά τινος στομίου τρήματος περιφέρουσαν παλίρροιαν, ὑφ' ἧς ἀντικυμαίνεσθαι τὰ πελάγη.*

20 *Τίμαιος τοὺς ἐμβάλλοντας ποταμοὺς εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν διὰ τῆς Κελτικῆς ὀρεινῆς αἰτιᾶται, προωθοῦντας μὲν ταῖς ἐφόδοις καὶ πλήμμυραν ποιοῦντας ὑφέλκοντας δὲ ταῖς ἀναπαύλαις καὶ ἀμπώτιδας κατασκευάζοντας.*

Σέλευκος ὁ μαθηματικὸς κινῶν καὶ οὗτος τὴν γῆν ἀντι- 25 *κόπτειν αὐτῆς τῇ δίνῃ φησὶ καὶ τῇ κινήσει τὴν περιστροφὴν τῆς σελήνης· τοῦ δὲ μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν σωμά-*

1 *Μητρόδ.*] 70 A 19 D. || 9 *Ἡρακλ.*] fr. 117 Wehrli || 15 *Πυθ.*] fr. 2 Mette || 17 *Πλάτων*] Phaed. 111 e || 20 *Τίμ.*] apud Galen. *Τιμόθεος* || 24 *Σέλ.*] cf. Strabo 1, 1, 9. 3, 5, 9

8 – p. 112, 3 Galen. § 88. cf. Cratetis Mallotae fr. 7 Mette

1 *διηθεῖσαν* **Π** || 8 *αἱ ἀμπ.* M | *αἱ πλήμμ.* 𝔐 || 9 *Ἡράκλειτος* **Π** | *τὰ γὰρ πλ.* M **Π** || 11 *ἐμβαλόντων* M 𝔐 | *προωθουμένων* 𝔐 || 12 *κατασκευάζειν* Diels sec. Galen. || 17 et 18 *ἑώραν* M *ἐώραν* **Π** || 17 *φέρεσθαι* A E || 18 *στομίου* ut glossema del. Beck *ἐγγείου* Stob. || 21 *προσωθοῦντας* M || 22 *καὶ – ποιοῦντας* et 23 *καὶ – κατασκευάζοντας* ab Aëtio aliena Diels

των ἀντιπερισπωμένου πνεύματος καὶ ἐμπίπτοντος εἰς τὸ Ἀτλαντικὸν πέλαγος κατὰ λόγον αὐτῷ συγκυκᾶσθαι τὴν θάλασσαν.

ιη'. Περὶ ἅλω

D Ἡ δ' ἅλως οὑτωσὶ ἀποτελεῖται· μεταξὺ τῆς σελήνης 5 ἤ τινος ἄλλου ἄστρου καὶ τῆς ὄψεως ἀὴρ παχὺς καὶ ὁμιχλώδης ἵσταται· εἶτ' ἐν τούτῳ τῆς ὄψεως κατακλωμένης καὶ εὐρυνομένης κᾆθ' οὕτω τῷ κύκλῳ τοῦ ἄστρου προσπιπτούσης κατὰ τὴν ἔξω περιφέρειαν, κύκλος δοκεῖ περὶ τὸ ἄστρον φαίνεσθαι· ὃς κύκλος φαινόμενος ἅλως καλεῖται, 10 ὅτι ἐστὶν ἅλῳ προσεοικώς, ἐκεῖ δοκοῦντος τοῦ φάσματος γίνεσθαι, ἔνθα συνέπεσε τὸ πάθος τῆς ὄψεως.

4 ἅλωνος 𝔐 ἅλως Μα || 11 ἅλως Π | προσεχῶς Μ 𝔐 || 12 ἔνθα νῦν ἔπεσε τὸ πάχος Ω corr. Re.

ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ

ΤΟ Δ΄, ΕΝ ΩΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΑΔΕ

α΄. *Περὶ Νείλου ἀναβάσεως*
5 β΄. *Περὶ ψυχῆς*
γ΄. *Εἰ σῶμα ἡ ψυχὴ καὶ τίς ἡ οὐσία αὐτῆς*
δ΄. *Περὶ μερῶν ψυχῆς*
ε΄. *Τί τὸ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικὸν καὶ ἐν τίνι ἐστίν*
ς΄. *Περὶ κινήσεως ψυχῆς*
10 ζ΄. *Περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς*
η΄. *Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν*
θ΄. *Εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις καὶ φαντασίαι*
ι΄. *Πόσαι εἰσὶν αἰσθήσεις*
ια΄. *Πῶς γίνεται ἡ αἴσθησις καὶ ἡ ἔννοια καὶ ὁ κατὰ*
15 *διάθεσιν λόγος*
ιβ΄. *Τίνι διαφέρει φαντασία, φανταστόν, φανταστικόν, φάντασμα*
ιγ΄. *Περὶ ὁράσεως, πῶς ὁρῶμεν*
ιδ΄. *Περὶ κατοπτρικῶν ἐμφάσεων*
20 ιε΄. *Εἰ ὁρατὸν τὸ σκότος*
ις΄. *Περὶ ἀκοῆς*
ιζ΄. *Περὶ ὀσφρήσεως*
ιη΄. *Περὶ γεύσεως*
ιθ΄. *Περὶ φωνῆς*
25 κ΄. *Εἰ ἀσώματος ἡ φωνὴ καὶ πῶς ἠχὼ γίνεται*
κα΄. *Πόθεν αἰσθητικὴ γίνεται ἡ ψυχὴ καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν*
κβ΄. *Περὶ ἀναπνοῆς*
κγ΄. *Περὶ παθῶν σωματικῶν καὶ εἰ συναλγεῖ αὐτοῖς ἡ*
30 *ψυχή*

E *Περιωδευμένων δὲ τῶν τοῦ κόσμου μερῶν διαβήσομαι πρὸς τὰ κατὰ μέρος.*

F *α'. Περὶ Νείλου ἀναβάσεως*

Θαλῆς τοὺς ἐτησίας ἀνέμους οἴεται πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀντιπροσώπους ἐπαίρειν τοῦ Νείλου τὸν ὄγκον διὰ τὸ τὰς 5 *ἐκροὰς αὐτοῦ τῇ παροιδήσει τοῦ ἀντιπαρήκοντος πελάγους ἀνακόπτεσθαι.*

Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἔξω θαλάσσης γλυκείας κατ' αὐτὸν οὔσης νομίζει πληροῦσθαι τὸν ποταμόν. 10

Ἀναξαγόρας ἐκ τῆς χιόνος τῆς ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, τηκομένης μὲν ἐν τῷ θέρει ψυχομένης δὲ τῷ χειμῶνι.

898 *Δημόκριτος τῆς χιόνος τῆς ἐν τοῖς πρὸς ἄρκτον μέρεσιν ὑπὸ θερινὰς τροπὰς ἀναλυομένης τε καὶ διαχεομένης νέφη μὲν ἐκ τῶν ἀτμῶν πιλοῦσθαι· τούτων δ' ἀνελαυ-* 15 *νομένων πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν † Αἴγυπτον † ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἀνέμων, ἀποτελεῖσθαι ῥαγδαίους ὄμβρους, ὑφ' ὧν ἀναπίμπλασθαι τάς τε λίμνας καὶ τὸν Νεῖλον ποταμόν.*

Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς ἴσον μὲν ἐκ τῶν πηγῶν φέρεσθαι χειμῶνος καὶ θέρους, φαίνεσθαι δ' ἐλάττονα τοῦ 20 *χειμῶνος διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ πλησίον ἰόντα τὸν ἥλιον τῆς Αἰγύπτου ἐξατμίζειν τὰ νάματα.*

3 *Νείλ.*] cf. Herodot. 2, 20sqq. || 4 *Θαλ.*] 11 A 16 D. || 8 *Εὐθ.*] Herodot. 2, 21. Sen., Nat. quaest. 4, 2, 22–25 (RE XVII 580, 18 Rehm) || 11 *Ἀναξαγ.*] 59 A 91 D. || 13 *Δημόκρ.*] 68 A 99 D. || 19 *Ἡρόδ.*] 2, 25sq.

3–22 Galen. § 89

4 *ἐτησίους* 𝔐 || 9 *κατ' αὐτὴν* Π || 11 *Ἀναξιμένης* 𝔐 cf. Hippol., Elench. 1, 8, 5 | *τῇ* om. M || 12 *ἐν* del. Diels || 15–18 *τούτων – ἀναπίμπλ.* om. 𝔐 || 15 *ἀπελαυν.* Π || 16 pro *Αἴγυπτ.* exspectes *Αἰθιοπίαν* sec. Diod. 1, 39 || 18 *τὸν νεῖλον τὸν ποτ.* 𝔐

Ἔφορος ὁ ἱστοριογράφος κατὰ θέρος φησὶν ἀναχαλᾶσθαι B
τὴν ὅλην Αἴγυπτον καὶ οἱονεὶ ἐξιδροῦν τὸ πολὺ νᾶμα·
συνδίδωσι δ' αὐτῇ καὶ ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Λιβύη παρὰ τὸ
ἀραιὸν καὶ ὑπόψαμμον.
5 *Εὔδοξος τοὺς ἱερεῖς φησι λέγειν τὰ ὄμβρια τῶν ὑδάτων*
κατὰ τὴν ἀντιπερίστασιν τῶν ὡρῶν· ὅταν γὰρ ἡμῖν ᾖ
θέρος τοῖς ὑπὸ τὸν θερινὸν τροπικὸν οἰκοῦσιν, τότε τοῖς
ὑπὸ τὸν χειμερινὸν τροπικὸν ἀντοίκοις χειμών ἐστιν, ἐξ
ὧν τὸ πλημμῦρον ὕδωρ καταρρήγνυται.

10 ## *β'. Περὶ ψυχῆς*

Θαλῆς ἀπεφήνατο πρῶτος τὴν ψυχὴν φύσιν ἀεικίνητον
ἢ αὐτοκίνητον.
Πυθαγόρας ἀριθμὸν ἑαυτὸν κινοῦντα, τὸν δ' ἀριθμὸν C
ἀντὶ τοῦ νοῦ παραλαμβάνει.
15 *Πλάτων οὐσίαν νοητήν, ἐξ ἑαυτῆς κινητικὴν κατ' ἀριθ-*
μὸν ἐναρμόνιον κινουμένην.
Ἀριστοτέλης ἐντελέχειαν πρώτην σώματος φυσικοῦ,
ὀργανικοῦ, δυνάμει ζωὴν ἔχοντος· τὴν δ' ἐντελέχειαν
ἀκουστέον ἀντὶ τῆς ἐνεργείας.
20 *Δικαίαρχος ἁρμονίαν τῶν τεσσάρων στοιχείων.*
Ἀσκληπιάδης ὁ ἰατρὸς συγγυμνασίαν τῶν αἰσθήσεων.

1 *Ἐφορ.*] FGrHist 70 F 65c || **5** *Εὔδοξ.*] fr. 288 Lasserre || **11** *Θαλ.*] 11 A 22a D. || **13** *Πυθ.*] Aristot., De anima *A* 2 404a 16 (284 M.). A 4 407b 27. Metaph. *A* 5 985b 23 (254 M.) || **15** *Πλάτων*] cf. Tim. 43a. cf. Def. 411c || **17** *Ἀριστοτ.*] De anima *B* 1 412a 27 || **20** *Δικαί.*] fr. 12a Wehrli || **21** *Ἀσκλ.*] cf. Galen., De nat. fac. 2, 28 Kühn

11–21 Theodoret. 5, 17. Nemes. p. 68 Mat.

6 *κατὰ* Roeper *καὶ Ω* | *γὰρ* Diels *παρ' Ω* | *εἴη* M 𝔐 *a* || **9** *πλημμῦρον* 𝔐 *πλημμύρον* M *πλημμυροῦν Π* || **15** *κινητὴν Π* Diels sec. Theodoret. | *κατὰ ῥυθμὸν* 𝔐

γʹ. Εἰ σῶμα ἡ ψυχὴ καὶ τίς ἡ οὐσία αὐτῆς

Οὗτοι πάντες οἱ προτεταγμένοι ἀσώματον τὴν ψυχὴν ὑποτίθενται, φύσιν λέγοντες αὐτοκίνητον καὶ οὐσίαν νοητὴν καὶ τοῦ φυσικοῦ ὀργανικοῦ ζωὴν ἔχοντος ἐντελέχειαν. 5

D *Οἱ δ' ἀπ' Ἀναξαγόρου ἀεροειδῆ ἔλεγόν τε καὶ σῶμα.*

Οἱ Στωικοὶ πνεῦμα θερμόν.

Δημόκριτος πυρῶδες σύγκριμα ἐκ τῶν λόγῳ θεωρητῶν, σφαιρικὰς μὲν ἐχόντων τὰς ἰδέας πυρίνην δὲ τὴν δύναμιν, ὅπερ σῶμα εἶναι. 10

Ἐπίκουρος κρᾶμα ἐκ τεσσάρων, ἐκ ποιοῦ πυρώδους, ἐκ ποιοῦ ἀερώδους, ἐκ ποιοῦ πνευματικοῦ· ἐκ τετάρτου τινὸς ἀκατονομάστου, ὃ ἦν αὐτῷ αἰσθητικόν.

Ἡράκλειτος τὴν μὲν τοῦ κόσμου ψυχὴν ἀναθυμίασιν ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ὑγρῶν, τὴν δ' ἐν τοῖς ζῴοις ἀπὸ τῆς ἐκτὸς 15 *καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀναθυμιάσεως ὁμογενῆ.*

E

δʹ. Περὶ μερῶν ψυχῆς

Πυθαγόρας Πλάτων κατὰ μὲν τὸν ἀνωτάτω λόγον διμερῆ τὴν ψυχήν, τὸ μὲν γὰρ ἔχει λογικὸν τὸ δ' ἄλογον· κατὰ δὲ τὸ προσεχὲς καὶ ἀκριβὲς τριμερῆ, τὸ γὰρ ἄλο- 20 *γον διαιροῦσιν εἴς τε τὸ θυμικὸν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν.*

Οἱ Στωικοὶ ἐξ ὀκτὼ μερῶν φασι συνεστάναι, πέντε μὲν τῶν αἰσθητικῶν, ὁρατικοῦ ἀκουστικοῦ ὀσφρητικοῦ γευστικοῦ ἁπτικοῦ, ἕκτου δὲ φωνητικοῦ, ἑβδόμου ⟨δὲ⟩ σπερ-

F *ματικοῦ, ὀγδόου ⟨δ'⟩ αὐτοῦ τοῦ ἡγεμονικοῦ, ἀφ' οὗ ταῦτα* 25

6 *Ἀναξαγ.*] 59 A 93 D. || 7 *Στωικοὶ*] II 779 A. || 8 *Δημόκρ.*] 68 A 102 D. || 11 *Ἐπίκ.*] fr. 315 Us. || 14 *Ἡράκλ.*] 22 A 15 D. || 18 *Πυθ.*] cf. Diog. Laert. 3, 12 (120 M.). Calcid., In Tim. 279 (140 M.) || 22 *Στωικοὶ*] II 827 A.

1–16 Theodoret. 5, 17 || 17 – p. 117, 9 Euseb. 15, 60, 1–4. Theodoret. 5, 19–22

3 *φύσει* **Ω** corr. Re. || 11 *ποιοῦ πυρώδους* (mg. *γρ. γεώδους*) 𝔐 *ποιοῦ γε πυρώδους* **M** || 19 *ἔχειν* Diels sec. Euseb. || 21 *τὸ*[2] om. 𝔐 || 24.25 ⟨*δὲ*⟩ Diels ex Euseb.

πάντα ἐπιτέταται διὰ τῶν οἰκείων ὀργάνων προσφερῶς ταῖς τοῦ πολύποδος πλεκτάναις.

Δημόκριτος Ἐπίκουρος διμερῆ τὴν ψυχήν, τὸ μὲν λογικὸν ἔχουσαν ἐν τῷ θώρακι καθιδρυμένον, τὸ δ' ἄλογον 5 καθ' ὅλην τὴν σύγκρισιν τοῦ σώματος διεσπαρμένον.

Ὁ δὲ Δημόκριτος πάντα μετέχειν φησὶ ψυχῆς ποιᾶς, καὶ τὰ νεκρὰ τῶν σωμάτων, διότι ἀεὶ διαφανῶς τινος θερμοῦ καὶ αἰσθητικοῦ μετέχει τοῦ πλείονος διαπνεομένου.

10 ε'. Τί τὸ τῆς ψυχῆς ἡγεμονικὸν καὶ ἐν τίνι ἐστίν 899

Πλάτων Δημόκριτος ἐν ὅλῃ τῇ κεφαλῇ.

Στράτων ἐν μεσοφρύῳ.

Ἐρασίστρατος περὶ τὴν μήνιγγα τοῦ ἐγκεφάλου, ἣν ἐπικρανίδα λέγει.

15 Ἡρόφιλος ἐν τῇ τοῦ ἐγκεφάλου κοιλίᾳ, ἥτις ἐστὶ καὶ βάσις.

Παρμενίδης ἐν ὅλῳ τῷ θώρακι καὶ Ἐπίκουρος.

Οἱ Στωικοὶ πάντες ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ἢ τῷ περὶ τὴν καρδίαν πνεύματι.

20 Διογένης ἐν τῇ ἀρτηριακῇ κοιλίᾳ τῆς καρδίας, ἥτις ἐστὶ πνευματική.

Ἐμπεδοκλῆς ἐν τῇ τοῦ αἵματος συστάσει.

Οἱ δ' ἐν τῷ τραχήλῳ τῆς καρδίας, οἱ δ' ἐν τῷ περικαρδίῳ ὑμένι, οἱ δ' ἐν τῷ διαφράγματι. τῶν νεωτέρων τινὲς B 25 διήκειν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι τοῦ διαφράγματος.

3 Δημόκρ.] 68 A 105 D. | Ἐπίκ.] fr. 312 Us. || 6 Δημόκρ.] 68 A 117 D. || 11 Πλάτων] cf. Tim. 44c sqq. | Δημόκρ.] cf. 68 A 105 D. || 12 Στράτ.] fr. 119b Wehrli || 13 Ἐρασί.] cf. Galen., De Hipp. et Plat. plac. 5, 602 Kühn || 15 Ἡρόφ.] Galen., De usu partium 3, 667 Kühn || 17 Παρμ.] 28 A 45 D. | Ἐπίκ.] fr. 312 Us. || 18 Στωικοί] II 838 A. || 20 Διογ.] 64 A 20 D. || 22 Ἐμπεδ.] 31 A 97 D.

10 – p. 118, 2 Euseb. 15, 61, 1–10. Theodoret. 5, 22

1 ἐπιτέτακται Ω corr. Zeller || 17 καὶ Ἐπίκουρος post Παρμενίδης 𝔐 (olim schol. in mg. fuisse susp. Diels) || 18 τὴν om. 𝔐Π || 23–24 οἱ δὲ ἐν τῷ τραχήλῳ – ὑμένι om. 𝔐 | περὶ καρδίαν Π

Πυθαγόρας τὸ μὲν ζωτικὸν περὶ τὴν καρδίαν, τὸ δὲ λογικὸν καὶ νοερὸν περὶ τὴν κεφαλήν.

ς'. Περὶ κινήσεως ψυχῆς

Πλάτων ἀεικίνητον μὲν τὴν ψυχήν, τὸν δὲ νοῦν ἀκίνητον τῆς μεταβατικῆς κινήσεως. 5

Ἀριστοτέλης ἀκίνητον τὴν ψυχὴν πάσης κινήσεως προηγουμένην, τῆς δὲ κατὰ συμβεβηκὸς μετέχειν καθάπερ τὰ εἴδη τῶν σωμάτων.

ζ'. Περὶ ἀφθαρσίας ψυχῆς

C *Πυθαγόρας Πλάτων ἄφθαρτον εἶναι τὴν ψυχήν, ἐξιοῦσαν* 10 *γὰρ εἰς τὴν τοῦ παντὸς ψυχὴν ἀναχωρεῖν πρὸς τὸ ὁμογενές.*

Οἱ Στωικοὶ ἐξιοῦσαν ἐκ τῶν σωμάτων ὑποφέρεσθαι† †τὴν μὲν ἀσθενεστέραν ἅμα †τοῖς συγκρίμασι γίνεσθαι†, ταύτην δ' εἶναι τῶν ἀπαιδεύτων· τὴν δ' ἰσχυροτέραν, οἵα ἐστὶ περὶ τοὺς σοφούς, καὶ μέχρι τῆς ἐκπυρώσεως. 15

Δημόκριτος Ἐπίκουρος φθαρτὴν τῷ σώματι συνδιαφθειρομένην.

Πυθαγόρας Πλάτων τὸ μὲν λογικὸν ἄφθαρτον· καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν οὐ θεὸν ἀλλ' ἔργον τοῦ ἀιδίου θεοῦ ὑπάρχειν· τὸ δ' ἄλογον φθαρτόν. 20

1 *Πυθ.*] 58 B 1a D. || **6** *Ἀριστοτ.*] De anima *A* 4 408b 30 || **10** *ἀφθ. τ. ψυχ.*] cf. Diog. Ap. 64 A 20 D. et Anaxag. 59 A 93 D., quibus sec. Theodoret. haec attribuenda sunt | *ἐξιοῦσαν*] praecedens nomen Heracliti olim excidisse nos docet Theodoret. 22 A 17 D. || **12** *Στωικοί*] II 810 A. || **16** *Δημόκρ.*] 68 A 109 D. | *Ἐπίκ.*] fr. 336 Us. || **18** *Πυθ.*] cf. Aristot., De anima *A* 2 405a 29 (142 M.)

4–6 Ps.-Iustin. 6, 38 Otto || **10–20** Theodoret. 5, 23

4 *μὲν* om. A || **5** *τῆς*] *πάσης* E || **6** *προηγουμένης* **𝔐Π** || **10** et **11** v. app. I || **12** *ἐκ* om. *Π* || **12–15** *ὑποφέρεσθαι* *Ω* *οὔπω φθείρεσθαι ⟨ἀλλ' ἐπιδιαμένειν τινὰς χρόνους καθ' αὑτήν. καὶ⟩ τὴν μὲν ἀσθενεστέραν ⟨ἐπ' ὀλίγον⟩, ταύτην δ' εἶναι τῶν ἀπαιδεύτων· τὴν δ' ἰσχ.* dub. Diels deletis **13** *ἅμα – γίνεσθαι.* secus Arnim || **15** *παρὰ* **𝔐** | *καὶ* om. **𝔐** || **19** *οὐ θεὸν ἀλλ'* *Ω* *ἀθάνατον* dub. Diels

η′. Περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν

Οἱ Στωικοὶ ὁρίζονται οὕτως τὴν αἴσθησιν· ʽαἴσθησίς D
ἐστιν ἀντίληψις ⟨δι'⟩ αἰσθητηρίου ἢ κατάληψις.' πολ-
λαχῶς δὲ λέγεται ἡ αἴσθησις· ἥ τε γὰρ ἕξις καὶ ἡ δύναμις
5 καὶ ἡ ἐνέργεια. καὶ ἡ φαντασία ἡ καταληπτικὴ δι' αἰσθη-
τηρίου γίνεται κατὰ τὸ ἡγεμονικόν. ἀφ' οὗ [συνίσταται]
πάλιν [δ'] αἰσθητήρια λέγεται πνεύματα νοερὰ ἀπὸ τοῦ
ἡγεμονικοῦ ἐπὶ τὰ ὄργανα τεταμένα.

Ἐπίκουρος· τὸ μόριόν ἐστιν ἡ αἴσθησις, ἥτις ἐστὶν ἡ
10 δύναμις, καὶ τὸ ἐπαίσθημα, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐνέργημα· ὥστε
διχῶς παρ' αὐτῷ λέγεσθαι, αἴσθησιν μὲν τὴν δύναμιν,
αἰσθητὸν δὲ τὸ ἐνέργημα.

Πλάτων τὴν αἴσθησιν ἀποφαίνεται ψυχῆς καὶ σώμα- E
τος κοινωνίαν πρὸς τὰ ἐκτός· ἡ μὲν γὰρ δύναμις ψυχῆς,
15 τὸ δ' ὄργανον σώματος· ἄμφω δὲ διὰ φαντασίαν ἀντιλη-
πτικὰ τῶν ἔξωθεν γίνεται.

Λεύκιππος Δημόκριτος τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν νόησιν
γίνεσθαι, εἰδώλων ἔξωθεν προσιόντων· μηδενὶ γὰρ ἐπι-
βάλλειν μηδετέραν χωρὶς τοῦ προσπίπτοντος εἰδώλου.

20 θ′. Εἰ ἀληθεῖς αἱ αἰσθήσεις καὶ φαντασίαι F

Οἱ Στωικοὶ τὰς μὲν αἰσθήσεις ἀληθεῖς, τῶν δὲ φαντα-
σιῶν τὰς μὲν ἀληθεῖς τὰς δὲ ψευδεῖς.

2 Στωικοί] II 850 A. || 9 Ἐπίκ.] fr. 249 Us. || 13 Πλάτων] cf. Def. 414c || 17 Λεύκ.] 67 A 30 D. cf. Epic. fr. 317 Us. || 21 Στωικοί] II 78 A.

1–18 Galen. § 90 || 2–8 et 13–16 Nemes. p. 176 Mat. || 20 – p. 120, 5 Galen. § 91

1 αἰσθήσεων Π (π. αἰσθήσεως α om. cett.) || 3 ⟨δι'⟩ sec. Galen. Diels || 4 λέγ.] γίνεται 𝔐 || 6 γίνονται καὶ τὸ ὄγδοον ἡγεμονικόν Ω correxi sec. Arnim (ὄγδοον ex η̄ dittographia!) | [συνίσταται] edd. || 7 [δ'] Arnim || 5–8 antiquitus corrupta esse docet Diels || 8 τεταγμένα M 𝔐 || 10 ὅθεν Ω corr. edd. sec. Stob. etc. || 10–12 ὥστε – ἐνέργημα om. M, al. man. in mg. suppl. || 11 αὐτοῦ Π || 12 αἰσθητικὸν Π || 14 γὰρ om. 𝔐 || 15 φαντασίας edd. || 20 καὶ αἱ Π

Ἐπίκουρος πᾶσαν αἴσθησιν καὶ πᾶσαν φαντασίαν ἀληθῆ, τῶν δὲ δοξῶν τὰς μὲν ἀληθεῖς τὰς δὲ ψευδεῖς· καὶ ἡ μὲν αἴσθησις μοναχῶς ψευδοποιεῖται [τὰ] κατὰ τὰ νοητά, ἡ δὲ φαντασία διχῶς· καὶ γὰρ αἰσθητῶν ἔστι φαντασία καὶ νοητῶν. 5

Ἐμπεδοκλῆς Ἡρακλείδης παρὰ τὰς συμμετρίας τῶν πόρων τὰς κατὰ μέρος αἰσθήσεις γίνεσθαι, τοῦ οἰκείου τῶν αἰσθητῶν ἑκάστῃ ἁρμόζοντος.

900 *ι'. Πόσαι εἰσὶν αἱ αἰσθήσεις*

Οἱ Στωικοὶ πέντε τὰς εἰδικὰς αἰσθήσεις, ὅρασιν ἀκοὴν ὄσφρησιν γεῦσιν ἁφήν. 10

Ἀριστοτέλης ἕκτην μὲν οὐ λέγει, κοινὴν δ' αἴσθησιν τὴν τῶν συνθέτων εἰδῶν κριτικήν, εἰς ἣν πᾶσαι συμβάλλουσιν αἱ ἁπλαῖ τὰς ἰδίας ἑκάστη φαντασίας· ἐν ᾗ τὸ μεταβατικὸν ἀφ' ἑτέρου πρὸς ἕτερον, οἱονεὶ σχήματος καὶ κινήσεως, δείκνυται. 15

Δημόκριτος πλείους εἶναι αἰσθήσεις, περὶ τὰ ἄλογα ζῷα καὶ περὶ τοὺς σοφοὺς καὶ περὶ τοὺς θεούς.

ια'. Πῶς γίνεται ἡ αἴσθησις καὶ ἡ ἔννοια καὶ ὁ κατὰ ⟨ἐν⟩διάθεσιν λόγος 20

B *Οἱ Στωικοί φασιν· ὅταν γεννηθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν μέρος τῆς ψυχῆς ὥσπερ χαρτίον εὐεργὸν εἰς ἀπογραφήν. εἰς τοῦτο μίαν ἑκάστην τῶν ἐννοιῶν ἐναπο-*

1 *Ἐπίκ.*] fr. 248 Us. || 6 *Ἐμπεδ.*] 31 A 90 D. cf. Parm. 28 A 47 D. | *Ἡρακλ.*] fr. 122 a Wehrli || 10 *Στωικοί*] II 853 A. || 12 *Ἀριστοτ.*] cf. De anima *B* 11 422b 22 et De somno *B* 455a 14 || 17 *Δημόκρ.*] 68 A 116 D. || 21 *Στωικοί*] II 83 A.

19—p. 121, 18 Galen. § 92

2—5 *καὶ — νοητῶν* secl. Us. || 3 [*τὰ*] Diels | *τὰ*[2] om. 𝔐 || 8 *ἑκάστης* **MΠ** || 9 *αἱ* om. 𝔐 | *εἰσὶν* post *αἰσθ.* **M** || 16 *δείκνυται* ab Aëtio alienum Diels || 18 *καὶ περὶ τοὺς θεοὺς καὶ σοφούς* **Π** || 20 ⟨*ἐν*⟩ Wy. || 22 *χάρτης* **Π** *χάρτην* edd. | *ἐνεργὸν* **M𝔐** *ἐνεργῶν* **Π** corr. Diels || 23 *ἀπογράφεται* 𝔐

γράφεται. πρῶτος δὲ [ὁ] τῆς ἀναγραφῆς τρόπος ὁ διὰ τῶν
αἰσθήσεων· αἰσθανόμενοι γάρ τινος οἷον λευκοῦ, ἀπελ-
θόντος αὐτοῦ μνήμην ἔχουσιν· ὅταν δ' ὁμοειδεῖς πολλαὶ
μνῆμαι γένωνται, τότε φαμὲν ἔχειν ἐμπειρίαν· ἐμπειρία
5 γάρ ἐστι τὸ τῶν ὁμοειδῶν ⟨φαντασιῶν⟩ πλῆθος. τῶν δ'
ἐννοιῶν αἳ μὲν φυσικῶς γίνονται κατὰ τοὺς εἰρημένους
τρόπους καὶ ἀνεπιτεχνήτως, αἳ δ' ἤδη δι' ἡμετέρας διδα-
σκαλίας καὶ ἐπιμελείας· αὗται μὲν οὖν ἔννοιαι καλοῦνται C
μόνον, ἐκεῖναι δὲ καὶ προλήψεις. ὁ δὲ λόγος, καθ' ὃν προσ-
10 αγορευόμεθα λογικοί, ἐκ τῶν προλήψεων συμπληροῦ-
σθαι λέγεται κατὰ τὴν πρώτην ἑβδομάδα. ἔστι δ' ἐννόημα
φάντασμα διανοίας λογικοῦ ζῴου· τὸ γὰρ φάντασμα,
ἐπειδὰν λογικῇ προσπίπτῃ ψυχῇ, τότε ἐννόημα καλεῖται,
εἰληφὸς τοὔνομα παρὰ τοῦ νοῦ. διόπερ τοῖς ἀλόγοις ζῴοις
15 ὅσα προσπίπτει φαντάσματα, ⟨φαντάσματα μόνον ἐστίν⟩·
ὅσα δὲ καὶ θεοῖς καὶ ἡμῖν γε, ταῦτα [φαντάσματα μόνον
ἐστίν· ὅσα δὲ ἡμῖν, ταῦτα] καὶ φαντάσματα κατὰ γένος
καὶ ἐννοήματα κατ' εἶδος· ὥσπερ τὰ δηνάρια καὶ οἱ D
στατῆρες αὐτὰ μὲν καθ' αὑτὰ ὑπάρχει δηνάρια ⟨καὶ⟩
20 στατῆρες, ἐὰν δ' εἰς πλοίων δοθῇ μίσθωσιν, τηνικαῦτα
πρὸς τῷ δηνάρια εἶναι καὶ ναῦλα λέγεται.

ιβ'. Τίνι διαφέρει φαντασία φανταστὸν φανταστι-κὸν φάντασμα

Χρύσιππος διαφέρειν ἀλλήλων φησὶ τέτταρα ταῦτα.
25 φαντασία μὲν οὖν ἐστι πάθος ἐν τῇ ψυχῇ γινόμενον,

9 *λόγος*] cf. I 149 A. || **24** *Χρύσ.*] II 54 A.

24 – p. 122, **26** Galen. § 93. Nemes. p. 171 sq. Mat.

1 [ὁ] Arnim || **2** *αἰσθ[αν]όμενοι* Diels | *τινες* **ΜΠ** || **4** *φασιν* **Π** || **5** ⟨*φαντασιῶν*⟩ Diels sec. Galen. || **6** *φυσικαὶ* **Ω** corr. Diels sec. Galen. || **9** *μόνον* Wy. *μόναι* **Ω** || **11** *δὲ νόημα* **Ω** corr. Diels || **14** *ἄλλοις* **Π** || **15** *ὅσα* Diels sec. Galen. *οὐ* **Ω** | addidi e l. 16 sq., ubi falso repleta || **16–17** quae seclusi om. **M** et *α*, pui in mg. habet | *ὅσα – ἐστίν* interpolata put. Diels || **19** ⟨*καὶ*⟩ Diels || **20** *ἐὰν* **ΜΠ** *εἰ* **𝔐** | *πλοίου* **Π** (*πλοῖον α*) || **21** *λέγονται* **𝔐** || **22** *φανταστὸν* om. **𝔐** || **25** *μὲν οὖν* om. **E**

E *ἐνδεικνύμενον ἐν αὐτῷ καὶ τὸ πεποιηκός· οἷον, ἐπειδὰν δι' ὄψεως θεωρῶμέν τι λευκόν, ἔστι πάθος τὸ ἐγγεγενημένον διὰ τῆς ὁράσεως ἐν τῇ ψυχῇ· καὶ ⟨κατὰ⟩ τοῦτο τὸ πάθος εἰπεῖν ἔχομεν, ὅτι ὑπόκειται λευκὸν κινοῦν ἡμᾶς. ὁμοίως καὶ διὰ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς ὀσφρήσεως. εἴρηται δ' ἡ φαντα-* 5 *σία ἀπὸ τοῦ φωτός· καθάπερ γὰρ τὸ φῶς αὐτὸ δείκνυσι καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα, καὶ ἡ φαντασία δείκνυσιν ἑαυτὴν καὶ τὸ πεποιηκὸς αὐτήν. φανταστὸν δὲ τὸ ποιοῦν τὴν φαντασίαν· οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ πᾶν ὅ τι ἂν δύνηται κινεῖν τὴν ψυχήν, τοῦτ' ἔστι φαντα-* 10 *στόν. φανταστικὸν δ' ἐστὶ διάκενος ἑλκυσμός, πάθος ἐν* F *τῇ ψυχῇ ἀπ' οὐδενὸς φανταστοῦ γινόμενον, καθάπερ ἐπὶ τοῦ σκιαμαχοῦντος καὶ κενοῖς ἐπιφέροντος τὰς χεῖρας· τῇ γὰρ φαντασίᾳ ὑπόκειταί τι φανταστόν, τῷ δὲ φαντα-στικῷ οὐδέν. φάντασμα δ' ἐστίν, ἐφ' ὃ ἑλκόμεθα κατὰ* 15 *τὸν φανταστικὸν διάκενον ἑλκυσμόν· ταῦτα δὲ γίνεται ἐπὶ τῶν μελαγχολώντων καὶ μεμηνότων. ὁ γοῦν τραγικὸς Ὀρέστης ὅταν λέγῃ* (Eur. Or. 255–57)·

> *'ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι*
> *τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·* 20
> 901 *αὗται γάρ, αὗται πλησίον θρώσκουσί μου'*

λέγει μὲν αὐτὰ ὡς μεμηνὼς ὁρᾷ δ' οὐδέν, ἀλλὰ δοκεῖ μόνον· διὸ καί φησιν αὐτῷ Ἠλέκτρα (Eur. Or. 258. 59)·

> *'μέν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις·*
> *ὁρᾷς γὰρ οὐδὲν ὧν δοκεῖς σάφ' εἰδέναι',* 25

ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ (υ 350) *Θεοκλύμενος.*

1 *ἐν αὐτῷ* **M a** *ἑαυτῷ* **A E** || 2 *τι* Re. *τὸ* ***Ω*** || 3 ⟨*κατὰ*⟩ Wy. || 4 *ὁμοίως* post 5 *ἀφῆς* **𝔐** || 5 *ἡ* om. ***Π*** || 6 *μὲν ἀπὸ* **𝔐** | *αὐτὸ* ***Ω*** || 10 *δύναται* **M 𝔐** || 13 *κενὰς* ***Ω*** corr. Re. | *τὰς* om. **M 𝔐** || 14 *τὸ δὲ φανταστικὸν* **𝔐** || 15 *οὐδέ* **M** || 17 *μελαγχολούντων* **𝔐** || 19 *ὦ μῆτερ* om. **𝔐** || 21 *αὗται*[2] ***Π*** *αὐταὶ* **M 𝔐** || 24 *ἀτρέμας* **M 𝔐**

ιγ'. Περὶ ὁράσεως, πῶς ὁρῶμεν

Δημόκριτος Ἐπίκουρος κατ' εἰδώλων εἰσκρίσεις ᾤοντο τὸ ὁρατικὸν συμβαίνειν, καὶ κατά τινων ἀκτίνων †εἴσκρι- B
σιν† μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν πάλιν ὑπο-
5 στρεφουσῶν πρὸς τὴν ὄψιν.

Ἐμπεδοκλῆς τοῖς εἰδώλοις τὰς ἀκτῖνας ἀνέμιξε, προσαγορεύσας τὸ γιγνόμενον ἀκτινείδωλον συνθέτως.

Ἵππαρχος ἀκτῖνάς φησιν ἀφ' ἑκατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ἀποτεινομένας τοῖς πέρασιν αὐτῶν οἷον χειρῶν ἐπαφαῖς
10 περικαθαπτούσας τοῖς ἐκτὸς σώμασι τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν πρὸς τὸ ὁρατικὸν ἀποδιδόναι.

Πλάτων κατὰ συναύγειαν, τοῦ μὲν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν φωτὸς ἐπὶ ποσὸν ἀπορρέοντος εἰς τὸν ὁμογενῆ ἀέρα, τοῦ δ' ἀπὸ [μὲν] τῶν σωμάτων φερομένου [ἀπορρεῖν] τὸν
15 [δὲ] μεταξὺ ἀέρα εὐδιάχυτον ὄντα καὶ εὔτρεπτον συνεν- C
τείνοντος τῷ πυρώδει τῆς ὄψεως. αὕτη λέγεται Πλατωνικὴ συναύγεια.

ιδ'. Περὶ κατοπτρικῶν ἐμφάσεων

Ἐμπεδοκλῆς κατ' ἀπορροίας τὰς συνισταμένας μὲν ἐπὶ
20 τῆς ἐπιφανείας τοῦ κατόπτρου †τελειουμένας† δ' ὑπὸ

2 *Δημόκρ.*] Leucipp. sec. Stob. 67 A 29 D. | *Ἐπίκ.*] fr. 318 Us. || 3 *καὶ* sqq. ab Epic. aliena, cf. l. 12 || 6 *Ἐμπεδ.*] Hestiaei sec. Stob. 31 A 19 D. || 8 *Ἱππ.*] sec. Stob. Parm. eadem docuit 28 A 48 D. || 12 *Πλάτων*] cf. Tim. 45b–46a || 19 *Ἐμπεδ.*] 31 A 88 D.

1–18 Galen. § 94 || 8 Nemes. p. 178 Mat. || 12 Nemes. p. 180 Mat. Psell., De omnif. doctr. 81 (PG 122, 737 A)

1 *καὶ πῶς* **Π** || 3 *ἔκκρισιν* ci. Diels, qui 3–5 *καὶ – ὄψιν* apud Aëtium interpolata put. *ἔκχυσιν* Galen. || 7 *ἀκτῖνας εἰδώλων* **Ω** corr. Diels cl. Stob. | *συνθέτους* v. l. *-ως* **𝔐** || 8 *ἑκατέρων* **Ω** corr. Diels sec. Galen. || 9 *αὐτῶν* **Ω** || 10 *περικαθαπτούσαις* **𝔐Π** *περικαταπτούσαις* **M** corr. Re. || 13–15 *τοῦ – ἀέρα* om. **𝔐** || 14 [*μὲν*] Diels | *ἀπορρεῖν* delevi (schol. interlin. ad *ἀπὸ . . . φερομ.*?) || 15 *δὲ* delevi | ⟨*τοῦ δὲ περὶ*⟩ *τὸν* [*δὲ*] *μετ.* Diels deleto *ἀπορρεῖν* sec. Stob. | *συνεντείνοντος* **𝔐** *συνεκτείνοντος* **MΠ** *συνεκτεινομένου* edd., sed cf. Stob. et infra p. 123, 19 et 22 || 19 *μὲν* post *ἀπορροίας* **Ω** trp. Re. sec. Stob. (Damasc.) || 20 *ἐμφανείας* **𝔐** | *πιλουμένας* Stob. (Damasc.)

τοῦ ἐκκρινομένου ἐκ τοῦ κατόπτρου πυρώδους καὶ τὸν προκείμενον ἀέρα, εἰς ὃν φέρεται τὰ ῥεύματα, συμμεταφέροντος.

Δημόκριτος Ἐπίκουρος τὰς κατοπτρικὰς ἐμφάσεις γίνεσθαι κατ' εἰδώλων ὑποστάσεις, ἅτινα φέρεσθαι μὲν 5 *ἀφ' ἡμῶν συνίστασθαι δ' ἐπὶ τοῦ κατόπτρου κατ' ἀντιπεριστροφήν.*

D *Οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου κατ' ἀνταναχλάσεις τῆς ὄψεως· φέρεσθαι μὲν γὰρ τὴν ὄψιν τεταμένην ὡς ἐπὶ τὸν χαλκόν, ἐντυχοῦσαν δὲ πυκνῷ καὶ λείῳ πληχθεῖσαν ὑποστρέφειν* 10 *αὐτὴν ἐφ' ἑαυτήν, ὅμοιόν τι πάσχουσαν τῇ ἐκτάσει τῆς χειρὸς καὶ τῇ ἐπὶ τὸν ὦμον ἀντεπιστροφῇ.*

Δύναταί τις πᾶσι τούτοις τοῖς κεφαλαίοις χρῆσθαι ἐπὶ τοῦ πῶς ὁρῶμεν.

ιε'. Εἰ ὁρατὸν τὸ σκότος 15

Οἱ Στωικοὶ ὁρατὸν εἶναι τὸ σκότος· ἐκ γὰρ τῆς ὁράσεως προχεῖσθαί τινα εἰς αὐτὸ αὐγήν· καὶ οὐ ψεύδεται ἡ ὅρασις, βλέπεται γὰρ ταῖς ἀληθείαις, ὅτι ἔστι σκότος.

Χρύσιππος κατὰ τὴν συνέντασιν τοῦ μεταξὺ ἀέρος E *ὁρᾶν ἡμᾶς, νυγέντος μὲν ὑπὸ τοῦ ὁρατικοῦ πνεύματος,* 20 *ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι τῆς κόρης διήκει, κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸν περικείμενον ἀέρα ἐπιβολὴν ἐντείνοντος αὐτὸν κωνοειδῶς, ὅταν ᾖ ὁμογενὴς ὁ ἀήρ. προχέονται δ' ἐκ τῆς ὄψεως ἀκτῖνες πύριναι, οὐχὶ μέλαιναι καὶ ὁμιχλώδεις· διόπερ ὁρατὸν εἶναι τὸ σκότος.* 25

4 *Δημόκρ.*] v. Leucipp. 67 A 31 D. | *Ἐπίκ.*] fr. 320 Us. || **16** *Στωικοί*] II 869 A. || **19** *Χρύσ.*] II 866 A.

4–10 Galen. § 95 || **15–25** Galen. § 96

5 an *ἐπιστάσεις* sec. Galen.? || **10** *ἐντυχοῦσαν* Diels sec. Galen. *στείχουσαν* **Ω** || **11** *πάσχαυσα* **M 𝔐** || **13** *τούτοις πᾶσι* **𝔐** *τούτοις* post *κεφ.* **M** || **17** *περικεῖσθαι* **Ω** corr. Re. sec. Stob. (Damasc.) || **21** *μετὰ* **Ω** corr. Mez. sec. Stob. (Damasc.) || **22** *παρακείμενον* **Ω** corr. Diels || **24** *πύρινοι* **𝔐**

ιϛ'. Περὶ ἀκοῆς

Ἐμπεδοκλῆς τὴν ἀκοὴν γίνεσθαι κατὰ πρόσπτωσιν F
πνεύματος τῷ χονδρώδει, ὅπερ φησὶν ἐξηρτῆσθαι ἐντὸς
τοῦ ὠτὸς κώδωνος δίκην αἰωρούμενον καὶ τυπτόμενον.
5 Ἀλκμαίων ἀκούειν ἡμᾶς τῷ κενῷ τῷ ἐντὸς τοῦ ὠτός·
τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ διηχοῦν κατὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἐμβο-
λήν· πάντα γὰρ τὰ κενὰ ἠχεῖ.

Διογένης τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ ἀέρος ὑπὸ τῆς φωνῆς
τυπτομένου καὶ κινουμένου.

10 Πλάτων καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ πλήττεσθαι τὸν ἐν τῇ κεφαλῇ
ἀέρα· τοῦτον δ' ἀνακλᾶσθαι εἰς τὰ ἡγεμονικὰ καὶ γίνε-
σθαι τῆς ἀκοῆς τὴν αἴσθησιν.

ιζ'. Περὶ ὀσφρήσεως 902

Ἀλκμαίων ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ εἶναι τὸ ἡγεμονικόν· τούτῳ
15 οὖν ὀσφραίνεσθαι ἕλκοντι διὰ τῶν ἀναπνοῶν τὰς ὀσμάς.

Ἐμπεδοκλῆς ταῖς ἀναπνοαῖς ταῖς ἀπὸ τοῦ πνεύμονος
συνεισκρίνεσθαι τὴν ὀδμήν· ὅταν γοῦν ἡ ἀναπνοὴ βαρεῖα
γίνηται, κατὰ τραχύτητα μὴ συναισθάνεσθαι, ὡς ἐπὶ
τῶν ῥευματιζομένων.

20 ιη'. Περὶ γεύσεως

Ἀλκμαίων τῷ ὑγρῷ καὶ τῷ χλιαρῷ τῷ ἐν τῇ γλώττῃ B
πρὸς τῇ μαλακότητι διακρίνεσθαι τοὺς χυμούς.

2 *Ἐμπεδ.*] 31 A 93 D. || **5** *Ἀλκ.*] 24 A 6 D. || **8** *Διογ.*] 64 A 21 D. || **10** *Πλάτων*] cf. Tim. 67a–c || **14** *Ἀλκ.*] 24 A 8 D. || **16** *Ἐμπεδ.*] 31 A 94 D. || **21** *Ἀλκ.*] 24 A 9 D.

1–12 Galen. § 97 || **5–6. 14–15** Psell., De omnif. doctr. 81 (PG 122, 737 A) || **13–19** Galen. § 98 || **20** – p. 126, **4** Galen. § 99

3 *πνεύματι* (ex *-ματος* corr.?) 𝔐 | *χρονιώδει* **M** 𝔐 *κοχλιώδει* ***Π*** corr. Diels sec. Galen. || **6** *εἰσβολὴν* Diels sec. Galen. || **11** *τὸ ἡγεμονικὸν* Galen. || **15** *γοῦν* 𝔐 || **18** *γίνεται* **M** | *παχύτητα* v. l. *τραχ.* 𝔐 *τραχύτητα* **M** ***Π*** | *συναίσθεσθαι* **M** 𝔐 *συναισθέσθαι* v. l. *-σθάνεσθαι* ***α*** *αἰσθάνεσθαι* **E** || **21** *τῶ χλιαρῶ καὶ τῶ ὑγρῶ ἐν τῇ* 𝔐 || **22** – p. 126, **1** *διακρίνεσθαι – ἀραιότητι* om. **M** fere eadem om. et in mg. suppl. ***α***

Διογένης τῇ ἀραιότητι τῆς γλώττης καὶ τῇ μαλακότητι καὶ διὰ τὸ συνάπτειν τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος εἰς αὐτὴν φλέβας διαχεῖσθαι τοὺς χυμοὺς ἑλκομένους ἐπὶ τὴν αἴσθησιν καὶ τὸ ἡγεμονικόν, καθάπερ ἀπὸ σπογγιᾶς.

ιθ'. Περὶ φωνῆς 5

Πλάτων τὴν φωνὴν ὁρίζεται πνεῦμα διὰ στόματος ἀπὸ διανοίας ἠγμένον καὶ πληγὴν ὑπὸ ἀέρος δι' ὤτων καὶ C *ἐγκεφάλου καὶ αἵματος μέχρι ψυχῆς διαδιδομένην. λέγεται δὲ καὶ καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζῴων φωνὴ καὶ τῶν ἀψύχων, ὡς χρεμετισμοὶ καὶ ψόφοι· κυρίως δὲ* 10 *φωνὴ ἡ ἔναρθρός ἐστιν ὡς φωτίζουσα τὸ νοούμενον.*

Ἐπίκουρος τὴν φωνὴν εἶναι ῥεῦμα ἐκπεμπόμενον ἀπὸ τῶν φωνούντων ἢ ἠχούντων ἢ ψοφούντων· τοῦτο δὲ τὸ ῥεῦμα εἰς ὁμοιοσχήμονα θρύπτεσθαι θραύσματα· ὁμοιοσχήμονα δὲ λέγεται τὰ στρογγύλα τοῖς στρογγύλοις καὶ 15 *σκαληνὰ καὶ τρίγωνα τοῖς ὁμοιογενέσι· τούτων δ' ἐμπιπτόντων ταῖς ἀκοαῖς ἀποτελεῖσθαι τὴν αἴσθησιν τῆς φωνῆς· φανερὸν δὲ τοῦτο γίνεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσκῶν ἐκρεόντων καὶ τῶν ἐμφυσώντων κναφέων τοῖς ἱματίοις.*

D *Δημόκριτος καὶ τὸν ἀέρα φησὶν εἰς ὁμοιοσχήμονα θρύ-* 20 *πτεσθαι σώματα καὶ συγκαλινδεῖσθαι τοῖς ἐκ τῆς φωνῆς θραύσμασι· 'κολοιὸς γὰρ παρὰ κολοιὸν ἱζάνει' καί* (Hom. ρ 218)

'ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.'

καὶ γὰρ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς αἱ ὅμοιαι ψῆφοι κατὰ τοὺς αὐτοὺς 25 *τόπους ὁρῶνται, κατ' ἄλλο μὲν αἱ σφαιροειδεῖς κατ' ἄλλο δ' αἱ ἐπιμήκεις· καὶ ἐπὶ τῶν κοσκινευόντων ἐπὶ τὸ αὐτὸ*

1 *Διογ.*] 64 A 22 D. || 6 *Πλάτων*] cf. Tim. 67a–c || 12 *Ἐπίκ.*] fr. 321 Us. || 20 *Δημόκρ.*] 68 A 128 D. || 22 sqq. simil. proverbia Aristot. EN Θ 1 1155a 34. MM *B* 11 1208b 9

1–2 Psell., De omnif. doctr. 81 (PG 122, 737 A) || 6–8 Psell., De omnif. doctr. 81 (PG 122, 737 A). Galen. § 100

3 *χυλοὺς* M*a*A || 9 *καὶ ἡ* M𝔐 || 24 *ὡς*[1] om. *Π* || 27 *αἱ ἐπιμήκεις* om. spatio relicto M𝔐 eadem sine spat. om. *a*A (in mg. suppl. A) integer E | *δὲ* ante *ἐπὶ* A man. alt. E

συναλίζεται τὰ ὁμοιοσχήμονα, ὥστε χωρὶς εἶναι τοὺς E
κυάμους καὶ ἐρεβίνθους. ἔχοι δ' ἄν τις πρὸς τούτους εἰπεῖν·
πῶς ὀλίγα θραύσματα πνεύματος μυρίανδρον ἐκπληροῖ
θέατρον;

5 Οἱ δὲ Στωικοί φασι τὸν ἀέρα μὴ συγκεῖσθαι ἐκ θραυσ-
μάτων, ἀλλὰ συνεχῆ ⟨εἶναι⟩, δι' ὅλου μηδὲν κενὸν
ἔχοντα· ἐπειδὰν δὲ πληγῇ πνεύματι, κυματοῦται κατὰ
κύκλους ὀρθοὺς εἰς ἄπειρον, ἕως πληρώσῃ τὸν περικείμε-
νον ἀέρα, ὡς ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας τῆς πληγείσης λίθῳ·
10 καὶ αὕτη μὲν κυκλικῶς κινεῖται ὁ δ' ἀὴρ σφαιρικῶς.

Ἀναξαγόρας τὴν φωνὴν γίνεσθαι πνεύματος ἀντιπεσόν-
τος μὲν στερεμνίῳ ἀέρι, τῇ δ' ὑποστροφῇ τῆς πλήξεως
μέχρι τῶν ἀκοῶν προσενεχθέντος· καθὸ καὶ τὴν λεγομέ- F
νην ἠχὼ γίνεσθαι.

15 κ'. Εἰ ἀσώματος ἡ φωνὴ καὶ πῶς ἠχὼ γίνεται

Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστοτέλης ἀσώματον· οὐ γὰρ
τὸν ἀέρα, ἀλλὰ τὸ σχῆμα τὸ περὶ τὸν ἀέρα καὶ τὴν ἐπι-
φάνειαν κατὰ ποιὰν πλῆξιν γίνεσθαι φωνήν· πᾶσα δ'
ἐπιφάνεια ἀσώματος. συγκινεῖται μὲν γὰρ τοῖς σώμασιν,
20 αὐτὴ δ' ἀσώματος πάντως καθέστηκεν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς
καμπτομένης ῥάβδου ἡ μὲν ἐπιφάνεια οὐδὲν πάσχει ἡ δ'
ὕλη ἐστὶν ἡ καμπτομένη.

Οἱ δὲ Στωικοὶ σῶμα τὴν φωνήν· πᾶν γὰρ τὸ δρῶν ἢ
καὶ ποιοῦν σῶμα, ἡ δὲ φωνὴ ποιεῖ καὶ δρᾷ· ἀκούομεν γὰρ
25 αὐτῆς καὶ αἰσθανόμεθα προσπιπτούσης τῇ ἀκοῇ καὶ 903
ἐκτυπούσης καθάπερ δακτυλίου εἰς κηρόν. ἔτι πᾶν τὸ

5 Στωικοί] II 425 A. || 11 Ἀναξαγ.] 59 A 106 D. || 16 Πλάτων] cf. Tim. 67a–c | Ἀριστοτ.] cf. De anima B 8 419b 4sqq. || 23 Στωικοὶ] II 387 A.

5–14 Galen. § 100 || 15–18. 23 – p. 128, 1 Galen. § 101

1 συναυλίζεται 𝔐 || 2 τούτοις M 𝔐 || 5 θραυμάτων Π || 6 ⟨εἶναι⟩ edd. || 7 κυκλοῦται 𝔐 || 8 πληρώσει 𝔐 | ἐπικείμενον 𝔐 (fort. recte) || 11–14 Anaximandri sunt sec. Galen., Archelai sec. Diog. Laert. 2, 17 || 23 δρώμενον Ω corr. Diels sec. Galen. || 26 ἐκτυπτούσης 𝔐 | δακτύλου 𝔐 δακτύλιον Π

κινοῦν καὶ ἐνοχλοῦν σῶμά ἐστι, κινεῖ δ' ἡμᾶς ἡ εὐμουσία ἐνοχλεῖ δ' ἡ ἀμουσία. ἔτι πᾶν τὸ κινούμενον σῶμά ἐστι· κινεῖται δ' ἡ φωνὴ καὶ προσπίπτει εἰς τοὺς λείους τόπους καὶ ἀντανακλᾶται, καθάπερ ἐπὶ τῆς σφαίρας τῆς βαλλομένης εἰς τοῖχον· ἐν γοῦν ταῖς κατ' Αἴγυπτον πυραμίσιν 5 *ἔνδον μία φωνὴ ῥηγνυμένη τέτταρας ἢ καὶ πέντε ἤχους ἀπεργάζεται.*

κα'. Πόθεν αἰσθητικὴ γίνεται ἡ ψυχὴ καὶ τί αὐτῆς τὸ ἡγεμονικόν

Οἱ Στωικοί φασιν εἶναι τῆς ψυχῆς ἀνώτατον μέρος τὸ 10 *ἡγεμονικὸν τὸ ποιοῦν τὰς φαντασίας καὶ συγκαταθέσεις* B *καὶ αἰσθήσεις καὶ ὁρμάς· καὶ τοῦτο λογισμὸν καλοῦσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἑπτὰ μέρη ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἐκπεφυκότα καὶ ἐκτεινόμενα εἰς τὸ σῶμα, καθάπερ αἱ ἀπὸ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι· τῶν δ' ἑπτὰ μερῶν τῆς ψυχῆς* 15 *πέντε μέν εἰσι τὰ αἰσθητήρια, ὅρασις ὄσφρησις ἀκοὴ γεῦσις καὶ ἀφή· ὧν ἡ μὲν ὅρασίς ἐστι πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρις ὀφθαλμῶν, ἀκοὴ δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρις ὤτων, ὄσφρησις δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι μυκτήρων* 20 C *[λεπτῦνον], γεῦσις δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι γλώττης, ἀφὴ δὲ πνεῦμα διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρις ἐπιφανείας εἰς θίξιν εὐαίσθητον τῶν προσπιπτόντων. τῶν δὲ λοιπῶν τὸ μὲν λέγεται σπέρμα, ὅπερ καὶ αὐτὸ πνεῦμά ἐστι διατεῖνον ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ* 25 *μέχρι τῶν παραστατῶν· τὸ δὲ 'φωνᾶεν' ὑπὸ τοῦ Ζήνωνος εἰρημένον, ὃ καὶ φωνὴν καλοῦσιν, ἐστὶ πνεῦμα διατεῖνον*

10 *Στωικοί*] II 836 A. || **26** *Ζήν.*] I 150 A.

8 – p. 129, **3** Galen. § 102

3 *ἐμπίπτει* ***Π*** || **11** *τὰς συγκ.* **𝔐Π** || **13** *εἰσὶ* ***Π*** || **17–18** *ἀπὸ* u. ad *διατεῖνον* om. **𝔐** || **18** et **20** *τοῦ* om. ***Π*** || **20–22** *μυκτήρων* u. ad *μέχρι* om. **𝔐** || **21** [*λεπτῦνον*] Re. || **22** *τοῦ* om. **M** || **23** *τῶν* om. ***Π*** || **24** *ὃ* (pro *τὸ*) ***Ω*** corr. Diels sec. Galen. || **25** *ὅπερ*] *ὃ* **𝔐**

ἀπὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέχρι φάρυγγος καὶ γλώττης καὶ τῶν οἰκείων ὀργάνων. αὐτὸ δὲ τὸ ἡγεμονικὸν ὥσπερ ἐν κόσμῳ κατοικεῖ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ σφαιροειδεῖ κεφαλῇ.

κβʹ. Περὶ ἀναπνοῆς

5 *Ἐμπεδοκλῆς τὴν πρώτην ἀναπνοὴν τοῦ πρώτου ζῴου* D
γενέσθαι τῆς ⟨μὲν⟩ ἐν τοῖς βρέφεσιν ὑγρασίας ἀποχώρησιν λαμβανούσης, πρὸς δὲ τὸ παρακενωθὲν ἐπεισόδου [τῆς ἔξωθεν] τοῦ ἐκτὸς ἀερώδους γινομένης εἰς τὰ παρανοιχθέντα τῶν ἀγγείων· τὸ δὲ μετὰ τοῦτο ἤδη τοῦ ἐμφύ-
10 *του θερμοῦ τῇ πρὸς τὸ ἐκτὸς ὁρμῇ τὸ ἀερῶδες ὑπαναθλίβοντος, τὴν ἐκπνοήν, τῇ δ' εἰς τὸ ἐντὸς ἀνθυποχωρήσει τῷ ἀερώδει τὴν ἀντεπείσοδον παρεχομένου, τὴν εἰσπνοήν. τὴν δὲ νῦν κατέχουσαν φερομένου τοῦ αἵματος* E
ὡς πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ ἀερῶδες διὰ τῶν ῥινῶν
15 *ταῖς ἑαυτοῦ ἐπιρροίαις ἀναθλίβοντος κατὰ τὴν ἐκχώρησιν αὐτοῦ γίνεσθαι τὴν ἐκπνοήν, παλινδρομοῦντος δὲ καὶ τοῦ ἀέρος ἀντεπεισιόντος εἰς τὰ διὰ τοῦ αἵματος ἀραιώματα τὴν εἰσπνοήν. ὑπομιμνήσκει δ' αὐτὸ ⟨τὸ⟩ ἐπὶ τῆς κλεψύδρας.*

20 *Ἀσκληπιάδης τὸν μὲν πνεύμονα χώνης δίκην συνίστησιν, αἰτίαν δὲ τῆς ἀναπνοῆς τὴν ἐν τῷ θώρακι λεπτομέρειαν ὑποτίθεται, πρὸς ἣν τὸν ἔξωθεν ἀέρα ῥεῖν τε καὶ φέρεσθαι παχυμερῆ ὄντα, πάλιν δ' ἀπωθεῖσθαι μηκέτι τοῦ θώρακος οἵου τ' ὄντος μήτ' ἐπεισδέχεσθαι μήθ' ὑποστέγειν·*
25 *ὑπολειπομένου δέ τινος ἐν τῷ θώρακι λεπτομεροῦς ἀεὶ* F
βραχέος (οὐ γὰρ ἅπαν ἐκκρίνεται), πρὸς τοῦτο πάλιν τὸ

5 *Ἐμπ.*] 31 A 74 D. || **20** *Ἀσκλ.*] fr. p. 71 Gumpert. p. 44 Vilas

20—p. 130, **15** Galen. § 103

1 *μέχρι **Π*** *ἕως* **M 𝕸** || **2** post *κόσμῳ* desiderat *ὁ ἥλιος* (ὁ) Diels || **5** ad *τοῦ πρώτου* schol. interlin. *τοῦ ἀρτιγενοῦς* **𝕸** del. Karsten cl. infra p. 141, 21 || **6** *γίνεσθαι* Diels | ⟨*μὲν*⟩ Diels cl. infra p. 141, 22 || **8** [*τῆς ἔξωθεν*] Diels || **11** *τὸ* om. **M** || **13** *τοῦ ὕδατος* **𝕸** || **15** *κατὰ* corrector Voss. *καὶ* **M 𝕸 *Π*** || **17** *ἀντεπεισαχθέντος **Π*** || **18** addidi. [*αὐ*]*τὸ* Diels *αὐτῷ τὸ* Re. || **24** *ὑστερεῖν **Ω*** corr. Diels sec. Galen.

εἴσω ὑπομένον ⟨τὴν⟩ βαρύτητα τοῦ ἐκτὸς ἀντεπεισφέρε-
σθαι. ταῦτα δὴ ταῖς σικύαις παρεικάζει· τὴν δὲ κατὰ προ-
αίρεσιν ἀναπνοὴν γίνεσθαί φησι συναγομένων τῶν ἐν
τῷ πνεύμονι λεπτοτάτων πόρων καὶ τῶν βραγχίων στενου-
μένων· τῇ γὰρ ἡμετέρᾳ ταῦθ' ὑπακούει προαιρέσει. 5
Ἡρόφιλος δυνάμεις ἀπολείπει περὶ τὰ σώματα τὰς
κινητικὰς ἐν νεύροις ἐν ἀρτηρίαις ἐν μυσί· τὸν οὖν πνεύ-
μονα νομίζει μόνον ὀρέγεσθαι διαστολῆς τε καὶ συστολῆς
904 φυσικῶς· εἶτα δὲ καὶ τἄλλα. ἐνέργειαν μὲν ⟨οὖν⟩ εἶναι τοῦ
πνεύμονος τὴν ἔξωθεν τοῦ πνεύματος ὁλκήν· ὑπὸ δὲ τῆς 10
πληρώσεως τῆς θύραθεν γινομένης †ἐφέλκεται†· [παρα-
κειμένως δὲ διὰ τὴν δευτέραν ὄρεξιν] ἐφ' αὑτὸν ὁ θώραξ
τὸ πνεῦμα μετοχετεύει, πληρωθεὶς δὲ καὶ μηκέτι ἐφέλκε-
σθαι δυνάμενος πάλιν εἰς τὸν πνεύμονα τὸ περιττὸν ἀντι-
μεταρρεῖ, δι' οὗ πρὸς τὰ ἐκτὸς τὰ τῆς ἀποκρίσεως γίνεται, 15
τῶν σωματικῶν μερῶν ἀντιπασχόντων ἀλλήλοις. ὅτε μὲν
γὰρ διαστολὴ ⟨ὅτε δὲ συστολὴ⟩ γίνεται πνεύμονος, ταῖς
ἀλλήλων ἀντιμεταλήψεσι πληρώσεώς τε καὶ κενώσεως
γινομένης, ὡς τέσσαρας μὲν γίνεσθαι κινήσεις περὶ τὸν
πνεύμονα, τὴν μὲν πρώτην καθ' ἣν ἔξωθεν ἀέρα δέχεται, 20
B τὴν δὲ δευτέραν καθ' ἣν τοῦθ' ὅπερ ἐδέξατο θύραθεν ἐντὸς
αὐτοῦ πρὸς τὸν θώρακα μεταρρεῖ, τὴν δὲ τρίτην καθ' ἣν
τὸ ἀπὸ τοῦ θώρακος συστελλόμενον αὖθις εἰς αὐτὸν
ἐκδέχεται, τὴν δὲ τετάρτην καθ' ἣν τὸ ἐξ ὑποστροφῆς ἐν
αὑτῷ γινόμενον θύραζε ἐξερᾷ. τούτων δὲ τῶν κινήσεων 25
δύο μὲν εἶναι διαστολάς, τήν τ' ἔξωθεν τήν τ' ἀπὸ τοῦ

1 ⟨τὴν⟩ Diels | βαρύτητας τὰς 𝔐 | ἀντεπεισφέρεται 𝔐 ex correctura **Π** || **2** ταῦτα δὲ **Π** | ἀπεικάζει Diels sec. Galen. || **4** βραγχέων 𝔐**E** βρογχίων corrector Voss. et fort. **M** || **8** πρῶτον pro μόνον Diels verbis l. 11—12 nisus, quae absque dubio spuria || **9—10** δὲ — πνεύμονος om. **M** || **9** εἶτα — τἄλλα del. Diels, fort. recte | ⟨οὖν⟩ Diels sec. Galen. || **10** πνεύμονος 𝔐 || **11** ⟨ἐπειδὰν μηκέτι⟩ ἐφέλκηται, vel παύεται conicio sec. Galen. | an περικείμενος? idem compend. || **11—12** delevi ut glossema (v. infra l. 19sqq.) || **12** ἐπ' αὐτὸν **MΠ** || **13** μετοχετεύων **MΠ** || **14** ἀντιμετερᾷ Bern. || **17** ⟨ὅτε δὲ συστολὴ⟩ Diels | πνεύματος 𝔐 || **22** μετερᾷ Bern. μεταρρεῖν **M** || **23** τὸν αὐτὸν 𝔐 || **24** ἣν καὶ τὸ **Π** || **25** γενόμενον **M**𝔐

θώρακος· δύο δὲ συστολάς, τὴν μὲν ὅταν ὁ θώραξ ἐφ' αὐτὸν τὸ πνευματικὸν ἑλκύσῃ, τὴν δ' ὅταν αὐτὸς εἰς τὸν ἐκτὸς ἀέρα ἀποκρίνῃ· δύο γὰρ μόναι γίνονται περὶ τὸν θώρακα, διαστολὴ μὲν ὅταν ἀπὸ τοῦ πνεύμονος ἐφέλκη-
5 *ται, συστολὴ δ' ὅταν τούτῳ πάλιν ἀνταποδιδῷ.*

κγ'. Περὶ παθῶν σωματικῶν καὶ εἰ συναλγεῖ τούτοις ἡ ψυχή C

Οἱ Στωικοὶ τὰ μὲν πάθη ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις, τὰς δ' αἰσθήσεις ἐν τῷ ἡγεμονικῷ.
10 *Ἐπίκουρος καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις· τὸ γὰρ ἡγεμονικὸν ἀπαθές.*
Στράτων καὶ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐν τῷ ἡγεμονικῷ οὐκ ἐν τοῖς πεπονθόσι τόποις συνίστασθαι. ἐν γὰρ ταύτῃ κεῖσθαι τὴν ὑπομονήν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν δει-
15 *νῶν καὶ ἀλγεινῶν καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀνδρείων καὶ δειλῶν.*

8 *Στωικοί*] II 854 A. || 10 *Ἐπίκ.*] fr. 317 Us. || 12 *Στράτ.*] fr. 110 Wehrli

10–15 Galen. § 104

1 *ὁ* om. M || 1.2 *ὑπ' αὐτὸν* 𝔐*Π* *ὑπ' αὐτὸ* M corr. Diels || 3 *ἐκτὸς*] *κόλπον* *Π* || 5 *ταὐτὸ* M𝔐*a* *αὐτὸ* AE corr. Diels || 15 *ἐπὶ τῶν* om. *a*, in mg. *ἐπὶ* suppl. *ἐπὶ ἀνδ.* EA | explicit *τέλος τοῦ Δ* M

ΤΩΝ ΑΡΕΣΚΟΝΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΤΟΜΗ

ΤΟ Ε′, ΕΝ ΩΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΑΔΕ

1–3 *Περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλίον* ε̄ **AE** *βιβλίον πέμπτον ἐν ᾧ κεφάλαια τάδε* **𝔐** tit. et ind. om. ***α*** ‖ **10** *καὶ θήλεα γεννᾶται* **𝔐** *γεννῶνται καὶ θήλεα* **AE** ‖ **11** *ἄρρενα* **M** ‖ **13** *γίνονται* **AE** ‖ **14** *αἱ* om. **AE** | *καὶ τῶν προτέρων* **AE** ‖ **16** *γίνονται ὅμοιοι* **𝔐AE** | *οἱ γεννώμενοι* om. **𝔐AE** ‖ **18** *αἱ* om. **AE** | *οἱ* om. **AE** ‖ **23** *τῇ γαστρί* **𝔐AE**

α'. Περὶ μαντικῆς

Πλάτων καὶ οἱ Στωικοὶ τὴν μαντικὴν εἰσάγουσι κατὰ E
20 τὸ ἔνθεον, ὅπερ ἐστὶν ἐνθεαστικόν [κατὰ θειότητα τῆς ψυχῆς, ὅπερ εἶπεν ἐνθουσιαστικόν], καὶ τὸ ὀνειροπολικόν. οὗτοι τὰ πλεῖστα μέρη τῆς μαντικῆς ἐγκρίνουσι.

Ξενοφάνης καὶ Ἐπίκουρος ἀναιροῦσι τὴν μαντικήν.

Πυθαγόρας δὲ μόνον τὸ θυτικὸν οὐκ ἐγκρίνει.

19 Στωικοί] II 1190 A. || **23** Ξεν.] 21 A 52 D. | Ἐπίκ.] fr. 395 Us.

18 – p. 134, 3 Galen. § 105

1 τὰ ἑπτ. **𝔐**AE || **4** αἰσθητὰ **𝔐**AE || **10–11** tit. κγ et κδ trp. AE numeris permutatis || **11** ἢ θάν. MAE | τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ σώματος post θάν. MAE || **12** om. M, numeros κε – κθ titulis κς – λ attribuens || **19** εἶναι λέγουσι **𝔐** (v. infra l. 22) || **20** ἐνθουσιαστικὸν Ω corr. Diels sec. Galen. | glossema del. Diels || **22** super ἐγκρίνουσι gloss. interlin. εἰσάγουσι **𝔐** (cf. supra l. 19) || **24** οὐκ om. E

Ἀριστοτέλης καὶ Δικαίαρχος τὸ κατ' ἐνθουσιασμὸν μόνον παρεισάγουσι καὶ τοὺς ὀνείρους, ἀθάνατον μὲν εἶναι οὐ νομίζοντες τὴν ψυχὴν θείου δέ τινος μετέχειν αὐτήν.

β'. Πῶς ὄνειροι γίνονται

F *Δημόκριτος τοὺς ὀνείρους γίνεσθαι κατὰ τὰς τῶν εἰδώλων παραστάσεις.* 5

Στράτων ἀλόγῳ φύσει τῆς διανοίας ἐν τοῖς ὕπνοις αἰσθητικωτέρας μέν πως γινομένης, παρ' αὐτὸ δὲ τοῦτο τῷ γνωστικῷ κινουμένης.

Ἡρόφιλος τῶν ὀνείρων τοὺς μὲν θεοπνεύστους κατ' ἀνάγκην γίνεσθαι, τοὺς δὲ φυσικοὺς ἀνειδωλοποιουμένης τῆς ψυχῆς τὸ συμφέρον αὐτῇ καὶ τὸ πρὸς τούτοις ἐσόμενον, τοὺς δὲ συγκραματικοὺς ἐκ τοῦ αὐτομάτου κατ' εἰδώλων πρόσπτωσιν, ὅταν ἃ βουλόμεθα βλέπωμεν, ὡς ἐπὶ τῶν τὰς ἐρωμένας ἔχειν ⟨δοκούντων⟩ ἐν ὕπνῳ γίνεται. 10 15

905 *γ'. Τίς ἡ οὐσία τοῦ σπέρματος*

Ἀριστοτέλης· σπέρμα ἐστὶ τὸ δυνάμενον κινεῖν ἐν ἑαυτῷ εἰς τὸ ἀποτελέσαι τι τοιοῦτον, οἷόν ἐστι τὸ ἐξ οὗ συνεκρίθη.

Πυθαγόρας ἀφρὸν τοῦ χρηστοτάτου αἵματος τὸ σπέρμα, περίττωμα τῆς τροφῆς, ὥσπερ τὸ αἷμα καὶ μυελόν. 20

1 *Ἀριστοτ.*] cf. Parva nat. (De divinat. in somno 2) 463b 14sqq. | *Δικαί.*] fr. 13b Wehrli || 5 *Δημόκρ.*] 68 A 136 D. || 7 *Στράτ.*] fr. 130 Wehrli || 17 *Ἀριστοτ.*] De gen. anim. Δ 1 766b 12

4—15 Galen. § 106 || 16 — p. 135, 5 Galen. § 107

8 *αὐτῷ δὲ τούτῳ* **Ω** corr. Diels || 10 *τοὺς ὀνείρους τοὺς θεοπνεύστους* **Π** || 12 *πρὸς τούτοις* **Ω** *πάντως* Diels sec. Galen. || 13 *συγκραματικοὺς* corruptum put. Diels *ἀπό τε λογικοῦ καὶ παθητικοῦ τῆς διανοίας* schol. interlin. **𝔐** *συγκριματικοὺς* Galen. *συγκρουματικοὺς* Re. *πνευματικοὺς* dub. Diels cl. infra p. 142, 5 | *ἐκ τοῦ αὐτομάτου* del. Diels || 14 *πρόπτωσιν* **M** || 15 *ἐχόντων* **Ω** *βλεπόντων* Re. *ὁρώντων* Diels | addidi cl. Galeno || 20 *περίττευμα* **M 𝔐** | *μυελῶν* **M**

Ἀλκμαίων ἐγκεφάλου μέρος.
Πλάτων μυελοῦ τοῦ νωτιαίου ἀπόρροιαν.
Ἐπίκουρος ψυχῆς καὶ σώματος ἀπόσπασμα.
Δημόκριτος ἀφ' ὅλων τῶν σωμάτων καὶ τῶν κυριωτά-
5 των μερῶν, οἷον ὀστῶν σαρκῶν καὶ ἰνῶν.

δ'. Εἰ σῶμα τὸ σπέρμα B

Λεύκιππος καὶ Ζήνων σῶμα· ψυχῆς γὰρ εἶναι ἀπόσπα-
σμα.
Πυθαγόρας Πλάτων Ἀριστοτέλης ἀσώματον μὲν εἶναι
10 τὴν δύναμιν τοῦ σπέρματος ὥσπερ νοῦν τὸν κινοῦντα,
σωματικὴν δὲ τὴν ὕλην τὴν προχεομένην.
Στράτων καὶ Δημόκριτος καὶ τὴν δύναμιν σῶμα· πνευ-
ματικὴ γάρ.

ε'. Εἰ καὶ αἱ θήλειαι προΐενται σπέρμα

15 Πυθαγόρας Ἐπίκουρος Δημόκριτος καὶ τὸ θῆλυ προ-
ΐεσθαι σπέρμα· ἔχει γὰρ παραστάτας ἀπεστραμμένους·
διὰ τοῦτο καὶ ὄρεξιν ἔχει περὶ τὰς χρήσεις.
Ἀριστοτέλης καὶ Ζήνων ὕλην μὲν ὑγρὰν προΐεσθαι οἱονεὶ C
ἀπὸ τῆς συγγυμνασίας ἱδρῶτας, οὐ μὴν σπέρμα πεπτικόν.

1 Ἀλκ.] 24 A 13 D. || 2 Πλάτων] cf. Tim. 86c. 91 a b || 3 Ἐπίκ.] fr. 329 Us. || 4 Δημόκρ.] 68 A 141 D. || 7 Λεύκ.] 67 A 35 D. | Ζήν.] I 128 A. || 9 Πυθ.] cf. Diog. Laert. 8, 28 | Πλάτων] cf. Tim. Locr. 100a | Ἀριστοτ.] De gen. anim. B 3 737a 7 || 12 Στράτ.] fr. 94 Wehrli | Δημόκρ.] 68 A 140 D. || 15 Ἐπίκ.] fr. 330 Us. | Δημόκρ.] 68 A 142 D. || 18 Ἀριστοτ.] De gen. anim. A 17 721a 35

6–13 Galen. § 108 || 14–19 Galen. § 109

5 μερῶν ὁ γόνος τῶν σαρκῶν καὶ ἰνῶν 𝔐 μερῶν ὁ γόνος τῶν σαρκικῶν ἰνῶν M Π corr. Diels (litterae unciales falso separatae) || 7 εἶναι ⟨καὶ σώματος⟩ Re. cl. infra p. 139, 12, contradicit Diels cl. supra p. 116, 7 || 12.13 fort. scribendum sec. Re. ex Galeno κατὰ δύναμιν et πνευματικὸν || 16 ἀπεστραμμένως Π || 17 περὶ (? lig.) M non abbrev. Urb. 98 παρὰ cett. || 19 σπέρμα πεπτικόν M σπέρμα παππικόν 𝔐 σπερματικόν a rec. σπερμαντικήν A E

Ἵππων προΐεσθαι μὲν σπέρμα τὰς θηλείας οὐχ ἥκιστα τῶν ἀρρένων, μὴ μέντοι εἰς ζῳογονίαν τοῦτο συμβάλλεσθαι διὰ τὸ ἐκτὸς πίπτειν τῆς ὑστέρας· ὅθεν ἐνίας προΐεσθαι πολλάκις δίχα τῶν ἀνδρῶν σπέρμα, καὶ μάλιστα τὰς χηρευούσας. καὶ εἶναι τὰ μὲν ὀστᾶ παρὰ τοῦ ἄρρενος τὰς 5 *δὲ σάρκας παρὰ τῆς θηλείας.*

ϛ'. Πῶς αἱ συλλήψεις γίνονται

Ἀριστοτέλης τὰς μὲν συλλήψεις γίνεσθαι προανελκομένης μὲν ὑπὸ τῆς καθάρσεως τῆς μήτρας, τῶν δὲ καταμηνίων συνεπισπωμένων ἀπὸ τοῦ παντὸς ὄγκου μέρος τι τοῦ 10
D *καθαροῦ αἵματος, ᾧ συμβαίνειν τὸν τοῦ ἄρρενος γόνον· μὴ γίνεσθαι δὲ τὰς κυήσεις παρ' ἀκαθαρσίαν τῆς μήτρας ἢ ἐμπνευμάτωσιν ἢ φόβον ἢ λύπην ἢ δι' ἀσθένειαν τῶν γυναικῶν ἢ δι' ἀτονίαν τῶν ἀνδρῶν.*

ζ'. Πῶς ἄρρενα γεννᾶται καὶ θήλεα 15

Ἐμπεδοκλῆς ἄρρενα καὶ θήλεα γίνεσθαι παρὰ θερμότητα καὶ ψυχρότητα· ὅθεν ἱστορεῖται τοὺς μὲν πρώτους ἄρρενας πρὸς ἀνατολῇ καὶ μεσημβρίᾳ γεγενῆσθαι μᾶλλον ἐκ τῆς γῆς, τὰς δὲ θηλείας πρὸς ταῖς ἄρκτοις.

Παρμενίδης ἀντιστρόφως· τὰ μὲν πρὸς ταῖς ἄρκτοις 20
E *ἄρρενα βλαστῆσαι, τοῦ γὰρ πυκνοῦ μετέχειν πλείονος· τὰ δὲ πρὸς ταῖς μεσημβρίαις θήλεα παρὰ τὴν ἀραιότητα.*

Ἱππῶναξ παρὰ τὸ συνεστός τε καὶ ἰσχυρὸν ⟨ἢ⟩ παρὰ τὸ ῥευστικόν τε καὶ ἀσθενέστερον σπέρμα.

1 *Ἵππων*] 38 A 13 D. || **8** *Ἀριστοτ.*] cf. E. Lesky, Abh. Mainz 1950, 1360 || **16** *Ἐμπεδ.*] 31 A 81 D. || **20** *Παρμ.*] 28 A 53 D. || **23** *Ἱππῶν.*] 38 A 14 D.

7–14 Galen. § 110 || **15** – p. 137, **12** Galen. § 111

1–6 om. E || **2** *μέντοι γε* ***Π*** || **3** *ἐνίας* Diels *ὀλίγας* ***Ω*** ⟨*οὐκ*⟩ *ὀλίγας* Wy. || **4** *ἀρρένων* **𝔐** | *τὰς μάλιστα* ***Ω*** trp. Wy. || **11** *ὡς συμβαίνειν* **M 𝔐*a*** p. c. **E** *ὡς συμβαίνει* ***a*** a. c. **A** Planudei deteriores corr. **Re.** || **13** *δι'* om. **𝔐*Π*** || **21** *μετέχει* ***Ω*** corr. Diels || **21. 22** *τὰς δὲ* **M** || **23** *συνεστὸς* Laur. 87, 17 Diels *συνεστὼς* ***Ω*** | *ετ* ci. Diels *ἢ* ***Ω*** | ⟨*ἢ*⟩ Diels || **24** *ῥευστόν* **𝔐**

Ἀναξαγόρας Παρμενίδης τὰ μὲν ἐκ τῶν δεξιῶν καταβάλλεσθαι εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς μήτρας, τὰ δ' ἐκ τῶν ἀριστερῶν εἰς τὰ ἀριστερά· εἰ δ' ἐναλλαγείη τὰ τῆς καταβολῆς, γίνεσθαι θήλεα.

5 *Λεωφάνης, οὗ μέμνηται Ἀριστοτέλης, τὰ μὲν ἐκ τοῦ δεξιοῦ διδύμου τὰ δ' ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ.*

Λεύκιππος διὰ τὴν παραλλαγὴν τῶν μορίων, καθ' ἣν F *ὁ μὲν καυλὸν ἡ δὲ μήτραν ἔχει· τοσοῦτον γὰρ μόνον λέγει.*

Δημόκριτος τὰ μὲν κοινὰ μέρη ἐξ ὁποτέρου ἂν τύχῃ, 10 *τὰ δ' ἰδιάζοντα [καὶ] κατ' ἐπικράτειαν.*

Ἱππῶναξ, εἰ μὲν ἡ γονὴ κρατήσειεν, ἄρρεν· εἰ δ' ἡ τροφή, θῆλυ.

η'. Πῶς τέρατα γίνεται

Ἐμπεδοκλῆς τέρατα γίνεσθαι παρὰ πλεονασμὸν σπέρ- 15 *ματος ἢ παρ' ἔλλειψιν ἢ παρὰ τὴν τῆς κινήσεως ταραχὴν ἢ παρὰ τὴν εἰς πλείω διαίρεσιν ἢ παρὰ τὸ ἀπονεύειν· οὕτω προειληφὼς φαίνεται σχεδόν τι πάσας τὰς αἰτιολογίας.* 906

Στράτων παρὰ πρόσθεσιν ἢ ἀφαίρεσιν ἢ μετάθεσιν ἢ 20 *πνευμάτωσιν.*

Τῶν ἰατρῶν τινες παρὰ τὸ διαστρέφεσθαι τότε τὴν μήτραν ἐμπνευματουμένην.

1 *Ἀναξαγ.*] 59 A 111 D. | *Παρμ.*] 28 A 53 D. || 5 *Λεωφάνης*] v. Aristot., De gen. anim. Δ 1 765a 25 || 7 *Λεύκ.*] 67 A 36 D. || 9 *Δημόκρ.*] 68 A 143 D. || 11 *Ἱππῶν.*] 38 A 14 D. || 14 *Ἐμπεδ.*] 31 A 81 D. || 19 *Στράτ.*] fr. 99 Wehrli

13—22 Galen. § 112

2 *τὰ μέρη τῆς μήτρας τὰ δεξιὰ* 𝔐 || 3 *ἐναλλαγεῖ* M *ἐναλλαγῇ* 𝔐Π || 4 *γενέσθαι* MΠ || 5 *Λεοφανίας* M𝔐 | *τοῦ* om. 𝔐 || 7 *παραλλαγὴν* explicat schol. interlin. *ἀνισότητα* 𝔐 || 8 *γὰρ* om. AE || 10 [*καὶ*] Re. || 11 *κρατήσει* Π || 11.12 *ἡ τροφὴ* explicat schol. interlin. *ἡ ἐκ τῶν γυναικείων αἱμάτων* 𝔐 || 15 *ἀρχὴν* Ω corr. Diels sec. Galen. || 17 *ἀπολογίας* Ω corr. Re. || 19 *πρόθεσιν* M

θ'. Διὰ τί γυνὴ πολλάκις συνουσιάζουσα οὐ συλλαμβάνει

Διοκλῆς ὁ ἰατρὸς ἢ παρὰ τὸ μηδ' ὅλως ἐνίας σπέρμα προΐεσθαι ἢ παρὰ τὸ ἔλαττον τοῦ δέοντος ἢ διὰ τὸ τοιοῦτον, ἐν ᾧ τὸ ζῳοποιητικὸν οὐκ ἔστιν· ἢ διὰ θερμασίας 5
ἢ ψύξεως ἢ ὑγρασίας ἢ ξηρότητος ἔνδειαν ἢ κατὰ παράλυσιν τῶν μορίων.

B *Οἱ δὲ Στωικοὶ κατὰ λοξότητα τοῦ καυλοῦ, μὴ δυναμένου τὸν γόνον εὐθυβολεῖν· ἢ παρὰ τὸ ἀσύμμετρον τῶν μορίων ὡς πρὸς τὴν ἀπόστασιν τῆς μήτρας.* 10

Ἐρασίστρατος παρὰ τὴν μήτραν, ὅταν τύλους ἔχῃ καὶ σαρκώσεις ἢ ἀραιοτέρα ᾖ τοῦ κατὰ φύσιν ἢ μικροτέρα.

ι'. Πῶς δίδυμα καὶ τρίδυμα γίνεται

Ἐμπεδοκλῆς δίδυμα καὶ τρίδυμα γίνεσθαι κατὰ πλεονασμὸν καὶ περισχισμὸν τοῦ σπέρματος. 15

Ἀσκληπιάδης παρὰ τὴν τῶν σπερμάτων διαφοράν, ὥσπερ τὰς κριθὰς ⟨τὰς⟩ διστίχους καὶ τριστίχους· εἶναι γὰρ σπέρματα γονιμώτατα.

C *Ἐρασίστρατος διὰ τὰς ⟨ἐπι⟩συλλήψεις, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζῴων· ὅταν γὰρ ἡ μήτρα ᾖ κεκαθαρμένη, τότε* 20
ἐπισύλληψιν δέχεσθαι.

3 *Διοκλ.*] fr. 172 Wellm. || **8** *Στωικοὶ*] II 751A. **11** *Ἐρασίστ.*] cf. Fuchs, Hermes 29, 1894, 200 || **14** *Ἐμπεδ.*] 31 A 81 D. || **16** *Ἀσκλ.*] fr. p. 83 Gumpert. p. 46 Vilas || **19** *Ἐρασίστ.*] v. supra cap. 9

1—12 Galen. § 113 || **13**—p. 139, 3 Galen. § 114

1 *πολλάκις γυνὴ* trp. Diels sec. Galen || **3** *σπέρματα* E || **5** *ζωοποιητὸν* **M𝕸** || **5.6** *θερμασίαν ἢ ψύξιν ἢ ὑγρασίαν* Laur. 87, 17 || **8** *οἱ δὲ Στωικοὶ* susp. Diels praecedentia tantum continuari ratus || **12** *σαρκώσεις* **M𝕸** *σαρκώδεις* vel *-δης* ***Π*** | *ᾖ* om. **M𝕸** || **16** *σπερμάτων* Galen. Wy. *σωμάτων* ***Ω*** || **17** ⟨*τὰς*⟩ Diels sec. Galen. || **19** ⟨*ἐπι*⟩- Diels sec. Galen. || **20** *εἴη* ***Ω*** || **21** *ἐπὶ σύλληψιν ἔρχεται* **M𝕸*Π*** corr. Diels sec. correctorem Voss. 2

Οἱ Στωικοὶ παρὰ τοὺς ἐν τῇ μήτρᾳ τόπους· ὅταν γὰρ εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον ἐμπέσῃ σπέρμα, τότε γίνεσθαι τὰς ἐπισυλλήψεις καὶ ⟨τὰ δίδυμα καὶ⟩ τὰ τρίδυμα.

ια΄. *Πόθεν γίνονται τῶν γονέων αἱ ὁμοιώσεις καὶ* 5 *τῶν προγόνων*

Ἐμπεδοκλῆς ὁμοιότητας γίνεσθαι κατ᾽ ἐπικράτειαν τῶν σπερματικῶν γόνων, ἀνομοιότητας δὲ τῆς ἐν τῷ σπέρματι D *θερμασίας ἐξατμισθείσης.*

Παρμενίδης, ὅταν μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους τῆς 10 *μήτρας ὁ γόνος ἀποκριθῇ, τοῖς πατράσιν· ὅταν δ᾽ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ, ταῖς μητράσιν.*

Οἱ Στωικοὶ ἀπὸ τοῦ σώματος ὅλου καὶ τῆς ψυχῆς φέρεσθαι τὰ σπέρματα, καὶ τῆς ὁμοιότητος ἀναπλάττεσθαι ἐκ τῶν αὐτῶν γενῶν τοὺς τύπους καὶ τοὺς χαρακτῆρας, 15 *ὥσπερ ἂν εἰ ζῳγράφον ἀπὸ τῶν ὁμοίων χρωμάτων εἰκόνα τοῦ βλεπομένου. προΐεσθαι δὲ καὶ τὴν γυναῖκα σπέρμα· κἂν μὲν ἐπικρατήσῃ τὸ τῆς γυναικός, ὅμοιον εἶναι τὸ γεννώμενον τῇ μητρί, ἐὰν δὲ τὸ τοῦ ἀνδρός, τῷ ἀνδρί.* E

ιβ΄. *Πῶς ἄλλοις γίνονται ὅμοιοι οἱ γεννώμενοι* 20 *καὶ οὐ τοῖς γονεῦσιν*

Οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν ἰατρῶν τυχικῶς καὶ αὐτομάτως, [ἐκ τοῦ] ὅταν διαψυγῇ τὸ σπέρμα καὶ τὸ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸ τῆς γυναικός, ἀνόμοια γίνεσθαι τὰ παιδία.

1 *Στωικοὶ*] II 750 A. || 6 *Ἐμπεδ.*] 31 A 81 D. || 9 *Παρμ.*] 28 A 54 D. || 12 *Στωικοὶ*] II 749 A. || 19 cf. Aristot., De gen. anim. *A* 17 722 a 7

4—18 Galen. § 115 || 19 — p. 140, 6 Galen. § 116

1 *τῇ* om. ***Π*** | *γὰρ* om. ***Π*** || 3 ⟨*τὰ* — *καὶ*⟩ Diels ex Galeno | *καὶ τὰ τρίδ.* insuper om. ***α***, mg. add. ***α***[2] || 4 *αἱ* om. ***Π*** || 7 *τοῖς σπέρμασι* 𝕸 || 8 *θεραπείας* M || 13 *τῆς ὁμοιότητος* Arnim *τὰς -ας* ***Ω*** del. Diels || 14 *ἐκ*] *καὶ* 𝕸 | *γενῶν* susp. Diels || 15 *τῶν* om. ***Π*** || 16 sqq. non Stoicorum esse putat Diels cl. Diog. L. 7, 159 Censorin. 5, 4 || 17 post *γυναικὸς* add. *ὡς λέγει πόλυβος ἢ ἵππων* Laur. 87, 17 || 18 *ἀνδρί*] *πατρί* 𝕸 || 19 *οἱ γεννώμενοι* ex ind. M suppl. Diels || 22 [*ἐκ τοῦ*] Diels | *διαψυγῇ* 𝕸 *διαψυχῇ* M***α*** *διαψυχθῇ* AE

Ἐμπεδοκλῆς τῇ κατὰ τὴν σύλληψιν φαντασίᾳ τῆς γυναικὸς μορφοῦσθαι τὰ βρέφη· πολλάκις γὰρ ἀνδριάντων καὶ εἰκόνων ἠράσθησαν γυναῖκες, καὶ ὅμοια τούτοις ἀπέτεκον.
Οἱ Στωικοὶ συμπαθείᾳ τῆς διανοίας <...>
<...> *κατὰ ῥευμάτων εἰσκρίσεις καὶ ἀκτίνων* †*οὐκ*† *εἰδώλων γίνεσθαι τὰς ἄλλων ὁμοιότητας.* 5

F *ιγ'. Πῶς στεῖραι γίνονται αἱ γυναῖκες καὶ ἄγονοι οἱ ἄνδρες*

Οἱ ἰατροὶ στείρας γίνεσθαι παρὰ τὴν μήτραν ἢ παρὰ τὸ πυκνοτέραν εἶναι ἢ παρὰ τὸ ἀραιοτέραν ἢ παρὰ τὸ σκληροτέραν ἢ παρά τινας ἐπιπωρώσεις ἢ σαρκώσεις ἢ παρὰ μικροθυμίαν ἢ παρ' ἀτροφίαν ἢ παρὰ καχεξίαν ἢ παρὰ τὸ διαστρέφεσθαι τὸν σχηματισμὸν ἢ διὰ παρασπασμόν. 10
Διοκλῆς ἀγόνους τοὺς ἄνδρας ἢ παρὰ τὸ μηδ' ὅλως ἐνίους σπέρμα προΐεσθαι ἢ παρὰ τὸ ἔλαττον τοῦ δέοντος· 15
907 *ἢ παρὰ τὸ ἄγονον εἶναι τὸ σπέρμα ἢ κατὰ παράλυσιν τῶν μορίων ἢ κατὰ λοξότητα τοῦ καυλοῦ, μὴ δυναμένου τὸν γόνον εὐθυβολεῖν, ἢ παρὰ τὸ ἀσύμμετρον τῶν μορίων πρὸς τὴν ἀπόστασιν τῆς μήτρας.*
Οἱ Στωικοὶ αἰτιῶνται τὰς ἀσυμφύλους εἰς ἑκάτερον τῶν πλησιαζόντων δυνάμεις τε καὶ ποιότητας· αἷς ὅταν συμβῇ χωρισθῆναι μὲν ἀπ' ἀλλήλων συνελθεῖν δ' ἑτέροις ὁμοφύλοις, συνεκρατήθη τὸ κατὰ φύσιν καὶ βρέφος τελεσιουργεῖται. 20

1 *Ἐμπεδ.*] 31 A 81 D. || **4** *Στωικοὶ*] II 753 A. || **9** *ἰατροὶ*] e. g. **Erasistratus**. cf. supra p. 137, 11 || **14** *Διοκλ.*] fr. 173 Wellm. || **20** *Στωικοὶ*] II 752 A.

7–24 Galen. § 117

1 *κατὰ*] *μετὰ* Laur. 87, 17, sed cf. Soran. Gynaec. 1, 39 p. 27, 28 sqq. et Wellmann, Der Physiologus, Leipzig 1930, 42 sq. | *τὴν* om. **𝔐** || **1.2** *μορφοῦσθαι τῆς γυναικὸς* ***α*** || **2.3** *εἰκόνων καὶ ἀνδριάντων* ***Π*** || **5** elapsum esse Empedoclis vel Democriti nomen susp. Diels | *οὐκ*] *ἢ καὶ* ci. Diels || **6** *ἄλλων* Diels *ἀλλήλων* ***Ω*** || **7** et **8** *αἱ* et *οἱ* om. ***Π*** || **23** *συνεκρατήθη* **M 𝔐** ***α*** Laur. 87, 17 *συνεκράθη* **A E** Wy. Arnim *συγκραθῆναι* Diels, sed v. Soran. 1, 12, 43 | *τελεσιουργεῖσθαι* Diels

ιδʹ. Διὰ τί αἱ ἡμίονοι στεῖραι

Ἀλκμαίων τῶν ἡμιόνων τοὺς μὲν ἄρρενας ἀγόνους B
παρὰ τὴν λεπτότητα τῆς θορῆς, ὅ ἐστι σπέρματος, ⟨ἢ⟩
ψυχρότητα· τὰς δὲ θηλείας παρὰ τὸ μὴ 'ἀναχάσκειν' τὰς
5 μήτρας, ὅ ἐστιν ἀναστομοῦσθαι. οὕτω γὰρ αὐτὸς εἴρηκεν.
Ἐμπεδοκλῆς διὰ τὴν σμικρότητα καὶ ταπεινότητα καὶ
στενότητα τῆς μήτρας, κατεστραμμένως προσπεφυκυίας
τῇ γαστρί, μήτε τοῦ σπέρματος εὐθυβολοῦντος εἰς αὐτὴν
μήτε, εἰ καὶ φθάσειεν, αὐτῆς ἐκδεχομένης.
10 Διοκλῆς δὲ μαρτυρεῖ αὐτῷ λέγων· ἐν ταῖς ἀνατομαῖς
πολλάκις ἑωράκαμεν τοιαύτην μήτραν τῶν ἡμιόνων· καὶ
ἐνδέχεσθαι διὰ τὰς τοιαύτας αἰτίας καὶ τὰς γυναῖκας εἶναι
στείρας.

ιεʹ. Εἰ τὸ ἔμβρυον ζῷον C

15 Πλάτων ζῷον τὸ ἔμβρυον· καὶ γὰρ κινεῖσθαι ἐν τῇ
γαστρὶ καὶ τρέφεσθαι.
Οἱ Στωικοὶ μέρος εἶναι αὐτὸ τῆς γαστρὸς οὐ ζῷον·
ὥσπερ γὰρ τοὺς καρποὺς μέρη τῶν φυτῶν ὄντας πεπαινο-
μένους ἀπορρεῖν, οὕτω καὶ τὸ ἔμβρυον.
20 Ἐμπεδοκλῆς μὴ εἶναι μὲν ζῷον τὸ ἔμβρυον ἀλλ' ἄπνουν
ὑπάρχειν ἐν τῇ γαστρί· πρώτην δ' ἀναπνοὴν τοῦ ζῴου
γίνεσθαι κατὰ τὴν ἀποκύησιν, τῆς μὲν ἐν τοῖς βρέφεσιν
ὑγρασίας ἀποχώρησιν λαμβανούσης, πρὸς δὲ τὸ παρα-
κενωθὲν ἐπεισόδου τοῦ ἐκτὸς ἀερώδους γινομένης εἰς τὰ
25 παρανοιχθέντα τῶν ἀγγείων.

2 Ἀλκ.] 24 B 3 D. || 6 Ἐμπεδ.] 31 A 82 D. || 10 Διοκλ.] fr. 29 Wellm. || 15 Πλάτων] cf. Tim. 91a || 17 Στωικοί] II 756 A. || 20 Ἐμπεδ.] cf. 31 A 74 D.

1–13 Galen. § 118 || 14–p.142,6 Galen. § 119

3 τοῦ θοροῦ 𝔐 | ὅ – σπέρματος del. Diels | ⟨ἢ⟩ Diels || 5 ὅ u. ad ἀναστομοῦσθαι del. Diels || 6 de Emp. auctore dub. Diels sec. Karsten || 9 ἐκδεχομένης αὐτῆς E | ἐνδεχομένης M || 10 αὐτῷ μαρτυρεῖ 𝔐 || 12 τὰς[1] om. MΠ || 16 τρέφεσθαι ⟨καὶ αὔξεσθαι⟩ Diels sec. Galen. || 19 ἀπορρεῖ 𝔐 || 20 μὴ del. Diels | ἄπνουν Diels sec. Galen. ἔμπνουν Ω || 21 πρῶτα 𝔐 πρώτως Π || 24 γενομένης Ω corr. Diels

D Διογένης γεννᾶσθαι μὲν τὰ βρέφη ἄψυχα, ἐν θερμασίᾳ δέ· ὅθεν τὸ ἔμφυτον θερμὸν εὐθέως προχυθέντος τοῦ βρέφους ⟨τὸ ψυχρὸν⟩ εἰς τὸν πνεύμονα ἐφέλκεσθαι.
Ἡρόφιλος κίνησιν ἀπολείπει φυσικὴν τοῖς ἐμβρύοις, οὐ πνευματικήν· τῆς δὲ κινήσεως αἴτια νεῦρα· τότε δὲ ζῷα 5 γίνεσθαι, ὅταν προχυθέντα προσλάβῃ τι τοῦ ἀέρος.

ις'. Πῶς τρέφεται τὰ ἔμβρυα

Δημόκριτος Ἐπίκουρος τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ μήτρᾳ διὰ τοῦ στόματος τρέφεσθαι· ὅθεν εὐθέως γεννηθὲν ἐπὶ τὸν μαστὸν φέρεται τῷ στόματι· εἶναι γὰρ καὶ ἐν τῇ μήτρᾳ 10 θηλάς τινας καὶ στόματα, δι' ὧν τρέφεται.
E Οἱ Στωικοὶ διὰ τοῦ χορίου καὶ τοῦ ὀμφαλοῦ· ὅθεν τοῦτον εὐθέως ἀποδεῖν τὰς μαιουμένας καὶ ἀνευρύνειν τὸ στόμα, ἵνα ἑτέρα γένηται ἡ μελέτη τῆς τροφῆς.
Ἀλκμαίων δι' ὅλου τοῦ σώματος τρέφεσθαι· ἀνα- 15 λαμβάνειν γὰρ αὐτό, ὥσπερ σπογγιά, τὰ ἀπὸ τῆς τροφῆς θρεπτικά.

ιζ'. Τί πρῶτον τελεσιουργεῖται ἐν τῇ γαστρί

Οἱ Στωικοὶ ἅμα ὅλον γίνεσθαι.
Ἀριστοτέλης πρῶτον τὴν ὀσφὺν ὡς τρόπιν νεώς. 20
Ἀλκμαίων τὴν κεφαλήν, ἐν ᾗ ἔστι τὸ ἡγεμονικόν.

1 Διογ.] 64 A 28 D. || 4 Ἡρόφ.] RE VIII 1107, 1 || 8 Δημόκρ.] 68 A 144 D. | Ἐπίκ.] fr. 332 Us. || 12 Στωικοὶ] II 754 A. || 15 Ἀλκ.] 24 A 17 D. || 19 Στωικοί] II 755 A. || 20 Ἀριστ.] cf. De gen. anim. B 1 734a 16 || 21 Ἀλκ.] 24 A 13 D.

7—14 Galen. § 120 || 18 — p. 143, 3 Galen. § 121

1 ἐνθερμανθέντα dub. Diels || 3 ⟨τὸ ψυχρὸν⟩ Diels sec. Galen. | ἐφέλκεται Ω corr. Diels || 4 ἀπολείπειν (lig.) 𝔐 || 10 φέρεσθαι Diels sec. Galen. | γάρ τινα καὶ M γάρ τινας καὶ Π || 11 τινας om. α Laur. 87, 17 suppl. α² | τρέφονται Ω (v. l. α) τρέφεσθαι Diels sec. Galen. || 12 τοῦ¹ om. A E recc. || 14 ἑτέρα post τροφῆς trp. Π || 16 αὐτῷ edd. | σπογγιὰν Π | τῶν τροφῶν 𝔐 || 19 οἱ στωικοὶ τοῖς πολλοῖς γίγνεσθαι M (titulo haec adiungens) 𝔐Π corr. Diels sec. Galen. et Censorin. voces τοῖς πολλοῖς vestigia scholii cuiusdam putans

Οἱ ἰατροὶ τὴν καρδίαν, ἐν ᾗ αἱ φλέβες καὶ αἱ ἀρτηρίαι.
Οἱ δὲ τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ ποδός. F
Ἄλλοι δὲ τὸν ὀμφαλόν.

ιη΄. Διὰ τί τὰ ἑπταμηνιαῖα γόνιμα

5 *Ἐμπεδοκλῆς, ὅτε ἐγεννᾶτο τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος ἐκ τῆς γῆς, τοσαύτην γενέσθαι τῷ μήκει τοῦ χρόνου διὰ τὸ βραδυπορεῖν τὸν ἥλιον τὴν ἡμέραν, ὁπόση νῦν ἐστιν ἡ δεκάμηνος· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου τοσαύτην γενέσθαι τὴν ἡμέραν, ὁπόση νῦν ἐστιν ἡ ἑπτάμηνος· διὰ τοῦτο καὶ* 10 *τὰ δεκάμηνα γόνιμα καὶ τὰ ἑπτάμηνα, τῆς φύσεως τοῦ κόσμου οὕτω μεμελετηκυίας, αὔξεσθαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ᾗ τίθεται νυκτὶ τὸ βρέφος.*

Τίμαιος δ' οὐ δώδεκα μῆνάς φησιν, ἐννέα δὲ νομίζεσθαι παρὰ τὰς ἐπισχέσεις τῶν μηνιαίων πρὸ τῆς συλλήψεως· 15 *οὕτω καὶ τὰ ἑπτάμηνα νομίζεσθαι, οὐκ ὄντα ἑπτάμηνα· ἔγνω τε γὰρ καὶ μετὰ τὴν σύλληψιν πόσαι καθάρσεις.*

Πόλυβος Διοκλῆς οἱ Ἐμπειρικοὶ καὶ τὸν ὄγδοον μῆνα 908 *ἴσασι γόνιμον, ἀτονώτερον δέ πως τῷ πολλάκις διὰ τὴν ἀτονίαν πολλοὺς φθείρεσθαι· καθολικώτερον δὲ μηδένα* 20 *βούλεσθαι τὰ ὀκτάμηνα τρέφειν, γεγενῆσθαι δὲ πολλοὺς ὀκταμηνιαίους ἄνδρας.*

Ὁ δ' Ἀριστοτέλης καὶ Ἱπποκράτης φασίν, ἐὰν ἐκπληρωθῇ ἡ μήτρα ἐν τοῖς ἑπτὰ μησί, τότε προκύπτειν καὶ

5 *Ἐμπεδ.*] 31 A 75 D. || 13 *Τίμ.*] cf. Aristot. HA *Z* 4 584b 12 sqq. || 17 *Πόλυβ.*] Roscher, Hebdomadenlehren 35. 125 | *Διοκλ.*] fr. 174 Wellm. | *Ἐμπειρικοί*] fr. 133 Deichgräber || 22 *Ἀριστοτ.*] cf. HA *Z* 4 584b 2 | *Ἱπποκρ.*] Hipp. Septim. 7, 438. 452 Littré

13 – p. 144, 22 Galen. § 122

1 *αἱ*[1] om. M*Π* | *αἱ*[2] om. *Π* || 4 *ἑπταμηναῖα* M || 5 *τὸ* om. *Π* || 9 *ὅση* 𝔐 | *καὶ διὰ τοῦτο καὶ* 𝔐 || 10 *γόνιμα* M𝔐*Π* del. Diels errore quodam in ms. legendis adductus; itaque lacunam indicavit post 11 *ἡμέρᾳ* || 13 *δέκα* *Π* || 14 *μηναίων* M𝔐*Π* corr. Wy. | *τῆς πρώτης συλλήψεως* *Ω* corr. Voss. 2 || 16 *ἐγνώκατε* 𝔐 | *καθάρσεις* dub. Diels *καθάρσεως* *Ω* || 18 malim *ἀγονώτερον* || 22 *ὁ Ἱππ.* M || 23 *προκύπτει* *Ω* corr. Wy.

γεννᾶσθαι γόνιμα· ἐὰν δὲ προκύψῃ μὲν μὴ τρέφηται δέ, ἀσθενοῦντος τοῦ ὀμφαλοῦ διὰ τὸ ἐπίπονον αὐτῷ γεγενῆσθαι τὸ ἔκκριμα, τότε ἔμβρυον ἄτροφον εἶναι· ἐὰν δὲ μείνῃ τοὺς ἐννέα μῆνας ἐν τῇ μήτρᾳ προκῦψαν, τότε ὁλόκληρόν ἐστι. 5

Πόλυβος ἑκατὸν ὀγδοήκοντα δύο καὶ ἥμισυ ἡμέρας B γίνεσθαι εἰς τὰ γόνιμα· εἶναι γὰρ ἑξάμηνον, ὅτι καὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τροπῶν ἐν τοσούτῳ χρόνῳ παραγίνεσθαι· λέγεσθαι δ' ἑπταμηνιαίους διὰ τὸ τὰς ἐλλειπούσας ἡμέρας τούτου τοῦ μηνὸς ἐν τῷ ἑπτὰ προσλαμβάνεσθαι· τὰ 10 δ' ὀκταμηνιαῖα μὴ ζῆν, ὅταν προκύψῃ μὲν τῆς μήτρας τὸ βρέφος, ἐπὶ πλεῖον δ' ὁ ὀμφαλὸς βασανισθῇ· ἄτροφος γὰρ γίνεται † ὡς τοῦ τρέφοντος αἴτιος †.

Οἱ δὲ μαθηματικοὶ τοὺς ὀκτὼ μῆνας ἀσυνδέτους φασὶν C εἶναι πάσης γενέσεως, τοὺς δ' ἑπτὰ συνδετικούς· τὰ 15 δ' ἀσύνδετα ζῴδια ⟨. . .⟩ ἐστιν, ἐὰν τῶν οἰκοδεσποτούντων ἀστέρων τυγχάνῃ· ἐὰν γάρ τις τούτων τὴν ζωὴν καὶ τὸν βίον κληρώσηται, δυστυχεῖς καὶ ἀχρόνους σημαίνει· ἀσύνδετα δ' ἐστὶ ζῴδια ὀκτὼ ἀριθμούμενα, οἷον κριὸς πρὸς σκορπίον ἀσύνδετος, ταῦρος πρὸς τοξότην ἀσύνδετος, 20 δίδυμοι πρὸς αἰγόκερων, καρκίνος πρὸς ὑδροχόον, λέων πρὸς ἰχθύας, παρθένος πρὸς κριόν, ⟨ζυγὸς πρὸς ταῦρον⟩· διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἑπτάμηνα ὄντα καὶ δεκάμηνα γόνιμα εἶναι· τὰ δ' ὀκτάμηνα διὰ τὸ ἀσύνδετον τοῦ κόσμου φθείρεσθαι. 25

6 *Πόλυβ.*] Pythagoricis comparat Roscher, Hebdomadenlehren 35 || 14 *μαθ.*] cf. Vettius Valens 1,24 p. 53,6 Kroll. CCAG 9,1 p. 102

2 *αὐτὸν* **M 𝔐** *αὐτὴν* **Π** corr. Diels || **3** *ἔκκριμα* **𝔐** *κρίμα* **MΠ** *κύημα* Xyl. in ms. suo legisse vult | *ἄστροφον* **M** || **6** *καὶ* om. **𝔐** || **7** *ἑξάμηνα* Diels || **9** *διὰ τὸ* corr. Voss. 2 *ὅτι* Beck Diels *ὅταν* **Ω** || **11** malim *μετὰ τῆς μήτρας* vel *μὲν* ⟨*ἐν*⟩ *τῇ μήτρᾳ* || **12. 13** *ἄτροφον γὰρ γίνεσθαι* Diels sec. Galen. || **13** *ὡς – αἴτιος* glossema susp. Diels || **14** *φασιν ἀσυνδ.* **M** || **16** *ἀσύνθετα* **M** | lac. indicavi fort. ⟨*φαῦλά*⟩ vel ⟨*φαυλότερά*⟩ sec. Galen. || **19. 20** *ἀσύνθ.* **M** || **19** *εἰσὶ* **𝔐** || **22** add. Diels || **24** *ἀσύνθετον* **M**

ιθ'. Περὶ ζῴων γενέσεως, πῶς ἐγένοντο ζῷα, καὶ εἰ φθαρτά D

Καθ' οὓς μὲν γενητὸς ὁ κόσμος, γενητὰ τὰ ζῷα καὶ φθαρτά εἰσιν.

5 Οἱ περὶ Ἐπίκουρον, καθ' οὓς ἀγένητος, ἐκ μεταβολῆς τῆς ἀλλήλων γεννᾶσθαι τὰ ζῷα· μέρη γὰρ εἶναι τοῦ κόσμου ταῦτα. ὡς καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Εὐριπίδης (fr. 839, 12–14 p. 633 N.)·

'θνήσκει ⟨δ' οὐδὲν τῶν γιγνομένων,
10 διακρινόμενον⟩ δ' ἄλλο πρὸς ἄλλο
μορφὰς ⟨ἑτέρας ἀπ⟩έδειξεν.'

Ἀναξίμανδρος ἐν ὑγρῷ γεννηθῆναι τὰ πρῶτα ζῷα, φλοιοῖς περιεχόμενα ἀκανθώδεσι· προβαινούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἀποβαίνειν ἐπὶ τὸ ξηρότερον καὶ περιρρηγνυμένου 15 τοῦ φλοιοῦ ἐπ' ὀλίγον χρόνον μεταβιῶναι.

Ἐμπεδοκλῆς τὰς πρώτας γενέσεις τῶν ζῴων καὶ φυτῶν μηδαμῶς ὁλοκλήρους γενέσθαι, ἀσυμφυέσι δὲ τοῖς μορίοις διεζευγμένας, τὰς δὲ δευτέρας συμφυομένων τῶν μερῶν εἰδωλοφανεῖς, τὰς δὲ τρίτας τῶν ἀλληλοφυῶν· τὰς 20 δὲ τετάρτας οὐκέτι ἐκ τῶν ὁμοίων οἷον ἐκ γῆς καὶ ὕδατος, ἀλλὰ δι' ἀλλήλων ἤδη, †τῆς μὲν πυκνωθείσης τοῖς δὲ καὶ τοῖς ζώοις τροφῆς†, τοῖς δὲ καὶ τῆς εὐμορφίας τῶν γυναικῶν ἐπερεθισμὸν τοῦ σπερματικοῦ κινήματος ἐμποιησάσης. τῶν δὲ ζῴων πάντων τὰ γένη διακριθῆναι διὰ τὰς E

5–7 Ἐπίκ., Ἀναξαγ.] 59 A 112 D. (deest in Us.) || 12 Ἀναξίμαν.] 12 A 30 D. || 16 Ἐμπεδ.] 31 A 72 D. cf. 31 B 64 D. et 28 A 51 D.

1–11 Galen. § 123

5 ἀγένητα Ω corr. Diels sec. Galen. || 6 τῶν ἀλλήλων 𝔐 | εἶναι — 12 litt. eras. — τοῦ α || 7 ταῦτα Diels sec. Galen. τούτου Ω || 9–11 θνήσκει μεταμισγόμενα δὲ ἄλλο πρὸς ἄλλο μορφὰς ἔδειξεν M idem, sed διδάσκει pro θνήσκει 𝔐 idem atque M, sed μεταμειβόμενα Π. restituta sec. Galen. || 14 ἀποβαίνει M || 17 τοῖς om. 𝔐 || 19 ὁλοφυῶν Karsten || 21 εἴδη 𝔐 || 22 ζώοις (in ras.) τροπῶν (? lig.) 𝔐 | τοῖς δὲ καὶ· τοῖς ζῴοις ut gloss. del. et ⟨τῆς⟩ τρ. Diels | εὐμορφίας om. 𝔐

ποιὰς κράσεις· τὰ μὲν ⟨ὑγρὰ⟩ οἰκειότερον εἰς τὸ ὕδωρ
F τὴν ὁρμὴν ἔχειν, τὰ δ' εἰς ἀέρα † ἀναπνεῖν, ἕως ἂν †
πυρῶδες ἔχῃ τὸ πλέον, τὰ δὲ βαρύτερα ἐπὶ τὴν γῆν, τὰ δ'
ἰσόμοιρα τῇ κράσει πᾶσι τοῖς † θώραξι πεφωνηκέναι †.

κ'. Πόσα γένη ζῴων καὶ εἰ πάντα αἰσθητὰ καὶ λογικά 5

Ἔστι πραγματεία Ἀριστοτέλους, ἐν ᾗ τέσσαρα γένη
ζῴων φησί, χερσαῖα ἔνυδρα πτηνὰ οὐράνια· καὶ γὰρ τὰ
⟨ἄστρα⟩ ζῷα λέγεσθαι καὶ ⟨τὸν⟩ κόσμον † καὶ τῶν
γηΐνων † ζῷον λογικὸν ἀθάνατον.

Δημόκριτος Ἐπίκουρος τὰ οὐράνια ⟨...⟩ 10

Ἀναξαγόρας πάντα τὰ ζῷα λόγον ἔχειν τὸν ἐνεργητικόν,
τὸν δ' οἱονεὶ νοῦν μὴ ἔχειν τὸν παθητικόν, τὸν λεγόμενον
τοῦ νοῦ ἑρμηνέα.

909 Πυθαγόρας Πλάτων λογικὰς μὲν εἶναι καὶ τῶν ἀλόγων
ζῴων καλουμένων τὰς ψυχάς, οὐ μὴν λογικῶς ἐνεργούσας 15
παρὰ τὴν δυσκρασίαν τῶν σωμάτων καὶ τῷ μὴ ἔχειν τὸ
φραστικόν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν πιθήκων καὶ τῶν κυνῶν·
λαλοῦσι μὲν γὰρ οὗτοι οὐ φράζουσι δέ.

Διογένης μετέχειν μὲν αὐτὰ τοῦ νοητοῦ καὶ ἀέρος, διὰ
δὲ τὸ τὰ μὲν πυκνότητι τὰ δὲ πλεονασμῷ τῆς ὑγρασίας 20

6 *Ἀριστοτ.*] tripertitio: HA *A* 1 487b 34, sed cf. fr. 22 Ross et Walzer || **10** *Ἐπίκ.*] fr. 342 Us. || **11** *Ἀναξαγ.*] 59 A 101 D. || **14** cf. Aristot., Parva nat. (De memoria 2) 453a 7. Theophrast., De sens. 25 (145 M.) || **19** *Διογ.*] 64 A 30 D.

5—9 et **14—18** Galen. § 124

1 ⟨*ὑγρὰ*⟩ dub. Diels | *οἰκειότερα Ω* || **2** *ἔχει Ω* corr. Diels | *ἀναπτῆναι, ὅσ' ἂν* bene ci. Diels aliter alii || **4** idem ci. *τοῖς χωρίοις σύμφωνα εἶναι* || **6** laudationem libri cuiusdam Aristotelici ab Aëtio alienam secl. Diels || **8** add. e Galeno. corrupta etiam apud Stob. || **10** lac. ind. Zeller. ⟨*οὐκ ἐγκρίνει*⟩ vel ⟨*μὴ λογικὰ εἶναι*⟩ ci. Diels || **11** *ἐνεργητικόν* fort. recte expl. schol. 𝔐 *ἐνδιάθετον*, unde dubites, an *προφορικὸν* pro *παθητ.* cl. SVF II 135 A. || **16** *τὸ μὴ Π* || **18** *λογοῦσι* M (corr. man. rec.) *νοοῦσι* Diels sec. Galen. || **19** *καὶ ἀέρος* om. 𝔐 *καὶ* om., man. rec. add., *α νοητικοῦ ἀέρος* fort. recte Wy.

⟨. . .⟩ μήτε διανοεῖσθαι μήτ' αἰσθάνεσθαι, προσφερῶς δὲ αὐτὰ διακεῖσθαι τοῖς μεμηνόσι, παρεπταικότος τοῦ ἡγεμονικοῦ.

κα'. Ἐν πόσῳ χρόνῳ μορφοῦται τὰ ζῷα 5 ἐν γαστρὶ ὄντα

Ἐμπεδοκλῆς ἐπὶ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἄρχεσθαι τῆς B διαρθρώσεως ἀπὸ ἕκτης καὶ τριακοστῆς, τελειοῦσθαι δὲ τοῖς μορίοις ἀπὸ πεντηκοστῆς μιᾶς δεούσης.

Ἀσκληπιάδης ἐπὶ μὲν τῶν ἀρρένων διὰ τὸ θερμότερα 10 εἶναι τὴν διάρθρωσιν γίνεσθαι ἀπὸ ἕκτης καὶ εἰκοστῆς, πολλάκις δὲ καὶ ἐνδοτέρω· τελειοῦσθαι δ' ἐντὸς τῆς πεντηκοστῆς ⟨τοῖς⟩ μορίοις· ἐπὶ δὲ τῶν θηλυκῶν ἐν διμήνῳ διαρθροῦσθαι, ἐν τετραμήνῳ δὲ τελειοῦσθαι διὰ τὸ ἐνδεῖν τοῦ θερμοῦ· τὰ δὲ τῶν ἀλόγων ζῴων ὁλοτελῆ παρὰ 15 τὰς συγκράσεις τῶν στοιχείων.

κβ'. Ἐκ ποίων συνίσταται στοιχείων ἕκαστον τῶν ἐν ἡμῖν γενικῶν μορίων

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν σάρκας γεννᾶσθαι ἐκ τῶν ἴσων τῇ C κράσει τεττάρων στοιχείων· τὰ δὲ νεῦρα πυρὸς γῆς ⟨κα⟩τὰ 20 διπλάσιον ἐμμιχθέντων· τοὺς δ' ὄνυχας τοῖς ζῴοις γεννᾶσθαι τῶν νεύρων καθὸ τῷ ἀέρι συνέτυχε περιψυχθέντων· ὀστᾶ δὲ † δοκεῖ μὲν ὕδατος καὶ τῆς ἔσω γῆς †, τεττάρων δὲ πυρὸς ⟨καὶ⟩ γῆς, τοσούτων συγκραθέντων μερῶν· ἱδρῶτα καὶ δάκρυον γίνεσθαι τοῦ σωματικοῦ † οὕτως ⟨. . .⟩

6 Ἐμπεδ.] 31 A 83 D. || 9 Ἀσκλ.] fr. p. 83 Gumpert. p. 46 Vilas

4–14 Galen. § 125 || 6–13 Psell., De omnif. doctr. 86 (PG 122, 740 B/C) || 16–24 Galen. § 126

1 ⟨ἐμποδίζεσθαι⟩ Re. ⟨χρῆσθαι⟩ Wy. || 2 παραπεπταικότος M παραπεπαικότος Bern. || 6 ἀρρένων 𝔐 || 9 θερμότατα Ω corr. Diels sec. Galen. || 11 πολλὰς MΠ | πληροῦσθαι Ω corr. Diels || 11.12 ἐν τοῖς τῆς πεντ. μορίοις (ὁρίοις 𝔐) Ω corr. Re. || 14.15 πρὸς τὰς 𝔐 || 18 ἔσω Ω corr. Wy. || 19 πυρὸς om. lac. 7 litt. 𝔐 | ⟨καὶ⟩ γῆς Diels sec. Galen. || 19.20 τὰ διπλασίονα μιχθέντα M𝔐Π ὕδατι διπλασίονι μιχθέντων Bern. D.-K. sec. Galen. || 21 περιψυγέντων 𝔐 || 22 δοκεῖ u. ad γῆς frustra rest. conati edd. || 23 ⟨καὶ⟩ Wy.

κγ'. Πότε καὶ πῶς ἄρχεται ὁ ἄνθρωπος τῆς τελειότητος

Ἡράκλειτος καὶ οἱ Στωικοὶ ἄρχεσθαι τοὺς ἀνθρώπους τῆς τελειότητος περὶ τὴν δευτέραν ἑβδομάδα, περὶ ἣν ὁ σπερματικὸς κινεῖται ὀρρός· τὰ γὰρ δένδρα ἄρχεται τότε 5 *τελειότητος, ὅταν ἄρχηται γεννᾶν τὰ σπέρματα, ἀτελῆ* D *δ' ἐστὶ καὶ ἄωρα καὶ ἄκαρπα ὄντα· τέλειος οὖν τότε ἄνθρωπος. περὶ δὲ τὴν δευτέραν ἑβδομάδα ἔννοια γίνεται καλοῦ τε καὶ κακοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.*

κδ'. Πῶς ὕπνος γίνεται καὶ θάνατος 10

Ἀλκμαίων ἀναχωρήσει τοῦ αἵματος εἰς τὰς αἱμόρρους φλέβας ὕπνον γίνεσθαί φησι, τὴν δ' ἐξέγερσιν διάχυσιν, τὴν δὲ παντελῆ ἀναχώρησιν θάνατον.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν μὲν ὕπνον κατὰ ψύξιν τοῦ ἐν τῷ αἵματι E *θερμοῦ σύμμετρον γίνεσθαι, κατὰ δὲ παντελῆ θάνατον.* 15

Διογένης, εἰ ἐπὶ πᾶν τὸ αἷμα διαχεόμενον πληρώσει μὲν τὰς φλέβας τὸν δ' ἐν αὐταῖς περιεχόμενον ἀέρα ὤσει εἰς τὰ στέρνα καὶ τὴν ὑποκειμένην γαστέρα, ὕπνον γεγενῆσθαι καὶ θερμότερον ὑπάρχειν τὸν θώρακα· ἐὰν δ' ἅπαν τὸ ἀερῶδες ἐκ τῶν φλεβῶν ἐκλίπῃ, θάνατον συντυγχάνειν. 20

Πλάτων οἱ Στωικοὶ τὸν μὲν ὕπνον γίνεσθαι ἀνέσει τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος οὐ κατ' ἀναχαλασμόν, καθάπερ F *ἐπὶ τῆς †γῆς†, φερομένου δ' ὡς ἐπὶ τὸ ἡγεμονικὸν μεσό-*

3 *Ἡράκλ.*] 22 A 18 D. | *Στωικοὶ*] II 764 A. || 11 *Ἀλκ.*] 24 A 18 D. || 14 *Ἐμπεδ.*] 31 A 85 D. || 16 *Διογ.*] 64 A 29 D. || 21 *Πλάτων*] cf. Tim. 45d | *Στωικοὶ*] II 767 A.

3–9 Galen. § 127 || 10 – p. 149, 2 Galen. § 128

1 § 23 post § 24 trp. *Π* || 4 *τῆς* om. **ΜΠ** || 5 *κρίνεται* **Ω** corr. Diels cl. Galen. | *ὀρός* **M**[1] corr. **M**[2] || 7 *καὶ ἄωρα* **ΜΠ** *ἄγονα* **𝔐** || 10 *ἢ* **ΜΠ** | *τῆς ψυχῆς ἢ σώματος* add. **ΜΠ** | tit. om. **α** || 11 *ὁμόρρους* (seu *ὁμόρους*) **Ω** corr. Re. cl. Galen. || 12. 13 *διαχύσει, τῇ δὲ παντελεῖ ἀναχωρήσει* Bern. || 14 *καταψύξει* **𝔐** || 15 *συμμέτρῳ* **Ω** corr. Diels | *τὸν ὕπνον* ante *σύμμ.* iterav. **ΜΠ** | *κατὰ δὲ* scripsi *ἢ* **ΜΠ** | *τῇ δὲ ἀσυμμέτρῳ καὶ παντελεῖ* **𝔐** || 17 *αὐτοῖς* **Ω** corr. Beck || 20 *τυγχάνειν* **Π** || 23 *ἐπὶ τῆς γη⟨ράνσεω⟩ς?* *ἐπὶ τῆς μέθης* vel *Ἐπιγένης* dub. Diels | *φερόμενος* **ΜΠ**

φρυον· ὅταν δὲ παντελὴς γένηται ἡ ἄνεσις τοῦ αἰσθητικοῦ πνεύματος, τότε γεγενῆσθαι θάνατον.

κε'. Ὁποτέρου ἐστὶν ὕπνος καὶ θάνατος, ψυχῆς ἢ σώματος

5 Ἀριστοτέλης κοινὸν μὲν τὸν ὕπνον σώματος καὶ ψυχῆς· αἴτιον δ' αὐτῷ τὸ ἀναθυμιαθὲν ὑγρὸν ἀπὸ τοῦ θώρακος εἰς τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν τόπους ἐκ τῆς ὑποκειμένης τροφῆς ἢ τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ περιψυχθὲν θερμόν· τὸν δὲ θάνατον εἶναι παντελῆ κατάψυξιν· θάνατον δ' εἶναι μόνου 10 τοῦ σώματος οὐ ψυχῆς· ταύτης γὰρ οὐχ ὑπάρχει θάνατος.

Ἀναξαγόρας ⟨κατὰ κόπον⟩ τῆς σωματικῆς ἐνεργείας 910 γίνεσθαι τὸν ὕπνον· σωματικὸν γὰρ εἶναι τὸ πάθος οὐ ψυχικόν· εἶναι δὲ καὶ ψυχῆς θάνατον τὸν διαχωρισμόν.

Λεύκιππος †οὐ μόνον σώματος γίνεσθαι, ἀλλὰ κράσει 15 τοῦ λεπτομεροῦς πλείονι τῆς ἐκκράσεως τοῦ ψυχικοῦ θερμοῦ†, τὸν πλεονασμὸν αἴτιον θανάτου· ταῦτα δ' εἶναι πάθη σώματος οὐ ψυχῆς.

Ἐμπεδοκλῆς τὸν θάνατον γεγενῆσθαι διαχωρισμὸν τοῦ πυρώδους ⟨καὶ γεώδους⟩, ἐξ ὧν ἡ σύγκρισις τῷ ἀνθρώπῳ 20 συνεστάθη· ὥστε κατὰ τοῦτο κοινὸν εἶναι τὸν θάνατον σώματος καὶ ψυχῆς· ὕπνον δὲ γίνεσθαι διαχωρισμὸν τοῦ B πυρώδους.

5 Ἀριστοτ.] cf. Parva nat. (De somno) 453b 12sqq. || 11 Ἀναξαγ.] 59A 103D. || 14 Λεύκ.] 67A 34D. || 18 Ἐμπεδ.] 31A 85D.

3—13 Galen. § 129

3 ποτέρου *Π* | καὶ Diels ἢ *Ω* | tit. om. *α* (περὶ ὕπνου mg.) || 6 αἴτιον δ' Galen. Diels ἔστι δὲ *ΜΠ* ἔστι δὲ αἴτιον 𝔐 | θώρακος ex σώματος corr. 𝔐 || 7 εἰς 𝔐 καὶ *ΜΠ* | παρὰ 𝔐 | ἐκ 𝔐 καὶ *ΜΠ* || 8 ἢ om. *Μ* (spat. 5 litt.) *Π* | περιψυχθὲν 𝔐 παραψ. *ΜΠ* || 11 δὲ post Ἀναξ. *Π* | ⟨κατὰ κόπον⟩ Diels sec. Galen. || 12 τὸ om. 𝔐 || 14 οὐ μόνον *Ω* τὸν ὕπνον Diels | ἀλλὰ κράσει *Ω* ἤτοι τοῦ ζωτικοῦ πνεύματος (?) s. s. 𝔐 ἀποκρίσει Diels || 15 ἐκκράσεως *Ω* εἰσκρίσεως Diels || 16 ⟨ἧς⟩ τὸν Diels | αἰτίαν *Π* || 18 διὰ χωρισμὸν *α* | hic et 21 διαχωρισμῷ mavult Bern., sed v. infra p. 151, 2 || 19 ⟨καὶ γεώδους⟩ Re. | τῷ ἀνθρώπῳ om. 𝔐 τῶν ἄνω *Μ* || 20 τὸν om. 𝔐 || 21 διὰ χωρισμὸν *α*

κϛʹ. Πῶς ηὐξήθη τὰ φυτὰ καὶ εἰ ζῷα

Πλάτων Ἐμπεδοκλῆς καὶ τὰ φυτὰ ἔμψυχα [καὶ] ζῷα· φανερὸν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σαλεύεσθαι καὶ ἐντεταμένους ἔχειν τοὺς κλάδους καὶ ἐν ταῖς ἐπαναγωγαῖς εἴκειν καὶ πάλιν σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι, ὥστε καὶ συνανέλκειν ⟨βάρη⟩. 5

Ἀριστοτέλης ἔμψυχα μέν, οὐ μὴν καὶ ζῷα· τὰ γὰρ ζῷα ὁρμητικὰ εἶναι καὶ αἰσθητικά, ⟨ἔνια⟩ δὲ καὶ λογικά.

Οἱ Στωικοὶ δὲ καὶ Ἐπικούρειοι οὐκ ἔμψυχα· τινὰ γὰρ ψυχῆς ὁρμητικῆς εἶναι καὶ ἐπιθυμητικῆς, τινὰ δὲ καὶ C λογικῆς· τὰ δὲ φυτὰ αὐτομάτως πως κεκινῆσθαι οὐ διὰ 10 ψυχῆς.

Ἐμπεδοκλῆς πρῶτα τὰ δένδρα τῶν ζῴων ἐκ γῆς ἀναδῦναί φησι, πρὶν τὸν ἥλιον περιαπλωθῆναι καὶ πρὶν ἡμέραν καὶ νύκτα διακριθῆναι· διὰ δὲ συμμετρίαν τῆς κράσεως τὸν τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος περιέχειν λόγον· αὔξεσθαι 15 δ' ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ γῇ θερμοῦ διαιρουμένου, ὥστε γῆς εἶναι μέρη, καθάπερ καὶ τὰ ἔμβρυα τὰ ἐν τῇ γαστρὶ τῆς μήτρας μέρη· τοὺς δὲ καρποὺς περιττεύματα εἶναι ⟨τοῦ⟩ ἐν τοῖς φυτοῖς ὕδατος καὶ πυρός· καὶ τὰ μὲν ἐλλιπὲς ἔχοντα τὸ ὑγρόν, ἐξικμαζομένου αὐτοῦ τῷ θέρει, φυλλορροεῖν, τὰ 20 δὲ πλεῖον παραμένειν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς δάφνης καὶ τῆς

2 Πλάτων] cf. Tim. 77b | Ἐμπεδ.] incertum, utrum Empedocli (Ps.-Plut.) an Thaleti attribuendum sit || 6 Ἀριστοτ.] cf. De anima Β 2 413a 21 || 8 Στωικοί] II 708 A. | Ἐπικ.] fr. 309 Us. || 12 Ἐμπεδ.] 31 A 70 D.

2 – p. 151, 6 Galen. § 130 || 13 Tzetzes, In Hes. op. et dies

1 om., περὶ ἐμψύχων mg. α || 2 [καὶ] Diels sec. Galen. || 3 δὲ om. 𝔐 || 4 ἥκειν MΠ || 5 σφοδρῶς om. lac. 8 litt. 𝔐 | καὶ παλίντονα γίνεσθαι ἀναχαλασθέντα (mg. γρ. καὶ πάλιν σπεύδειν) Estensis 145 exemplar evanidum (𝔐?) replens | σφοδρῶς ἀναχαλᾶσθαι Diels sec. Galen. σπονδιὸς ἀναχαλασθὲν Ω | συντελεῖν Ω corr. Diels sec. Galen. | ⟨βάρη⟩ Diels sec. Galen. || 6 καὶ om. 𝔐 || 7 ⟨ἔνια⟩ Diels sec. Galen. | λογικά om. 𝔐 || 8 οἱ Ἐπικ. E || 10 γεγενῆσθαι Ω corr. Gassendi || 13 περιαπλωθῆναι Ω ἀπλωθῆναι Tzetzes περικυκλωθῆναι Re. prob. dub. Diels || 14 διὰ δὲ] καὶ διὰ 𝔐 | συμμετρίας Ω corr. Diels || 16 ὑπὸ Diels sec. Galen. | ἀραιουμένου 𝔐 || 18 περιττώματα et ⟨τοῦ⟩ Diels sec. Galen. | περὶ ἐλαίου καὶ δάφνης διὰ τί οὐ φυλλοροεῖ mg. M[2]

ἐλαίας καὶ τοῦ φοίνικος· τὰς δὲ διαφορὰς τῶν χυμῶν παραλλαγὰς τῆς ⟨γῆς⟩ πολυμερείας καὶ τῶν φυτῶν γίνεσθαι, διαφόρους ἑλκόντων τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιο- D
μερείας, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· οὐ γὰρ αἱ διαφοραὶ
5 τούτων χρηστὸν τὸν οἶνον ποιοῦσιν, ἀλλ' αἱ τοῦ τρέφοντος ἐδάφους.

κζ'. Περὶ τροφῆς καὶ αὐξήσεως

Ἐμπεδοκλῆς τρέφεσθαι μὲν τὰ ζῷα διὰ τὴν ὑπόστασιν τοῦ οἰκείου, αὔξεσθαι δὲ διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ θερμοῦ,
10 μειοῦσθαι δὲ καὶ φθίνειν διὰ τὴν ἔκλειψιν ἑκατέρων· τοὺς δὲ νῦν ἀνθρώπους τοῖς πρώτοις συμβαλλομένους βρεφῶν ἐπέχειν τάξιν.

Ἀναξαγόρας τρέφεσθαι μὲν ...

κη'. Πόθεν αἱ ὀρέξεις γίνονται τοῖς ζῴοις
15 καὶ αἱ ἡδοναί

Ἐμπεδοκλῆς τὰς μὲν ὀρέξεις γίνεσθαι τοῖς ζῴοις κατὰ E
τὰς ἐλλείψεις τῶν ἀποτελούντων ἕκαστα στοιχείων, τὰς δ' ἡδονὰς ἐξ †ὑγροῦ καὶ τὰς τῶν κινδύνων καὶ ὁμοίων κινήσεις†, τὰς δ' ὀχλήσεις καὶ τὰς ...

20 κθ'. Πῶς γίνεται πυρετὸς καὶ εἰ ἐπιγέννημά ἐστι

Ἐρασίστρατος ὁρίζεται τὸν πυρετὸν οὕτως· πυρετός ἐστι κίνημα αἵματος παρεμπεπτωκὸς εἰς τὰ τοῦ πνεύματος

8 Ἐμπεδ.] 31 A 77 D. || **16** Ἐμπεδ.] 31 A 95 D. || **21** cf. Galen. 14, 728 K. et Fuchs, Erasistratea, Diss. Berol. 1892, 16

20 – p. 152, **10** Galen. § 131

2 an παραλλαγαῖς? sed v. supra p. 149, 18 et 21 | ⟨γῆς⟩ D.-K. | φυτῶν Diels sec. Galen. χυμῶν 𝔐 αἰτίων **M** **Π** || **3** διαφορὰς **Ω** corr. Beck | ἑλκόντων D.-K. ἐχόντων **Ω** || **5** χρηστικὸν οἶνον **Ω** corr. Diels || **5.6** ἀλλ' ἐκ τοῦ τρέφεσθαι ἐδάφοις **Ω** (ἐδάφνοις **M**) corr. Wy. || **7** περὶ τοῦ πῶς τρέφονται τὰ ζῷα mg. *a* || **13** post μὲν lac. 1 3/4 vers. **M** 𝔐 Ἀναξ. – μὲν om. **Π** (nulla lac.) || **14–19** om. **M** || **17** ἕκαστον edd. || **17–19** τὰς δ' ἡδονὰς ἐξ οἰκείου κατὰ τὰς τῶν συγγενῶν καὶ ὁμοίων κράσεις dub. Diels, ubi v. plura || **21.22** πυρετός ἐστι om. **E** || **22** παρεμπεπτωκότος edd. sec. Galen.

F *ἀγγεῖα ἀπροαιρέτως γινόμενον· καθάπερ γὰρ ἐπὶ τῆς θαλάττης, ὅταν μηδὲν αὐτὴν κινῇ, ἠρεμεῖ, ἀνέμου δ' ἐμπνέοντος βιαίου παρὰ φύσιν, τότε ἐξ ὅλης κυκλεῖται, οὕτω καὶ ἐν τῷ σώματι ὅταν κινηθῇ τὸ αἷμα, τότε ἐμπίπτει μὲν εἰς τὰ ἀγγεῖα τῶν πνευμάτων, πυρούμενον δὲ θερ- 5 μαίνει τὸ ὅλον σῶμα. ἀρέσκει δ' αὐτῷ καὶ ἐπιγέννημα εἶναι ὁ πυρετὸς ...*

Διοκλῆς δέ φησιν· ὄψις ἀδήλων τὰ φαινόμενα· ἔστι δέ, οἷς φαινομένοις ὁρᾶται ἐπιγενόμενος ὁ πυρετός, τραύματα καὶ φλεγμοναὶ καὶ βουβῶνες. 10

911 *λ'. Περὶ ὑγείας καὶ νόσου καὶ γήρως*

Ἀλκμαίων τῆς μὲν ὑγείας εἶναι συνεκτικὴν ⟨τὴν⟩ ἰσονομίαν τῶν δυνάμεων, ὑγροῦ θερμοῦ ξηροῦ ψυχροῦ πικροῦ γλυκέος καὶ τῶν λοιπῶν· τὴν δ' ἐν αὐτοῖς μοναρχίαν νόσου ποιητικήν· φθοροποιὸν γὰρ ἑκατέρου μοναρχία· 15 *καὶ νόσων αἰτία ὡς μὲν ὑφ' ἕξεως, ὑπερβολῇ θερμότητος ἢ ψυχρότητος· ὡς δ' ἐξ ἧς, διὰ πλῆθος ⟨τροφῆς⟩ ἢ ἔνδειαν· ὡς δ' ἐν οἷς, ἢ αἷμα ἔνδον ἢ ἐγκέφαλος· τὴν δὲ ὑγείαν τὴν σύμμετρον τῶν ποιῶν κρᾶσιν.*

Διοκλῆς πλείστας τῶν νόσων δι' ἀνωμαλίαν τῶν ἐν τῷ 20
B *σώματι στοιχείων καὶ τοῦ καταστήματος.*

6 *ἐπιγέννημα*] cf. Galen. 14, 729 K. || **8** *Διοκλ.*] fr. 31 Wellm. cf. 59 B 21a D. || **12** *Ἀλκ.*] 24 B 4 D. || **20** *Διοκλ.*] fr. 30 Wellm.

20 – p. 153, **13** Galen. § 132. 133 || **11** – p. 153, **13** Psell., Solut. divers. quaest.

4 *πίπτει* 𝔐 || **6** *ὅλον τὸ σῶμα* **E** || **7** post *πυρετός* lac. 1 1/2 vers. **M** 7 litt. 𝔐 || **8** *ὄψεις* ***Π*** || **8.9** *ἐπὶ δὲ τοῖς* ***Ω*** corr. Diels || **10** *βουβῶνος* 𝔐 sequitur lac. 2/3 vers. 𝔐 1 vers. **M** || **11** *περὶ ὑγείας* mg. ***α*** || **12** *ὑγιείας* **M** | ⟨*τὴν*⟩ Diels sec. Psell. || **13** *θερμοῦ* post *ψυχροῦ* trp. edd. sec. Psell. || **16** *αἰτία*] *συμπίπτειν* Diels sec. Stob. | *ὑφ' ἔξω* ***Ω*** correxi *ὑφ' οὗ* Diels || **17** *ἐξ ἧς* edd. *ἑξῆς* | ⟨*τροφῆς*⟩ D.-K. sec. Stob. *οἷον* Psell. || **18** *ὡς δενοῖς* **M** *ὡς δ' ἐνίοις* ***Π*** | *ἐνδέον* ***Ω*** ⟨*ἢ*⟩ *μυελὸν* Diels sec. Stob. | *ὑγίειαν* **ME** || **20** *Διοκλῆς δὲ* ***Π*** | *τῷ* om. ***Π***

Ἐρασίστρατος τὰς νόσους διὰ πλῆθος τροφῆς καὶ ⟨δι'⟩ ἀπεψίας καὶ φθορᾶς, τὴν δ' εὐταξίαν καὶ αὐτάρκειαν εἶναι ὑγείαν.

Οἱ Στωικοὶ συμφώνως τὸ γῆρας γεγενῆσθαι διὰ τὴν 5 τοῦ θερμοῦ ἔλλειψιν· οἱ γὰρ ἄνθρωποι πλέον ἔχοντες τὸ θερμὸν ἐπὶ πλεῖον γηρῶσιν.

Ἀσκληπιάδης Αἰθίοπάς φησι ταχέως γηράσκειν ἐτῶν τριάκοντα διὰ τὸ ὑπερθερμαίνεσθαι τὰ σώματα ὑπὸ τοῦ ἡλίου διαφλεχθέντας· ἐν Βρεττανίᾳ ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν 10 γηρᾶν διὰ τὸ κατεψῦχθαι μὲν τοὺς τόπους, ἐν ἑαυτοῖς δὲ στέγειν τὸ πυρῶδες· τὰ μὲν γὰρ τῶν Αἰθιόπων σώματά εἰσιν ἀραιότερα διὰ τὸ ἀναχαλᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου, τὰ δ' ὑπὸ τῶν ἄρκτων πυκνά, διὰ τοῦτο οὖν καὶ πολυχρόνια. C

1 Ἐρασίσ.] v. Fuchs, Diss. Berol. 1892, 22 || 4 Στωικοὶ] II 769 A. || 7 Ἀσκλ.] fr. p. 83 Gumpert. p. 46 Vilas

1 ⟨δι'⟩ Bern. sec. Psell. || 2 φθορὰν Us. || 3 ὑγίειαν M || 5 ἄνθρωποι scripsi αὐτοὶ Ω αὐτὸ Diels (qui del. 5.6 τὸ θερμὸν) αὐτῶν Arnim; an plura corrupta? pro γὰρ malim δὲ || 7.8 ἔτη τρίακοντα M𝔐 ἔτει τριακοστῷ Π corr. Diels cl. infra || 8 ἀπὸ Π || 11.12 μὲν γάρ εἰσιν ἀραιότερα τῶν αἰθιόπων σώματα Ω trp. Diels sec. Galen.